

โครงการสร้างฐานข้อมูลเครื่องปั้นดินเผา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย

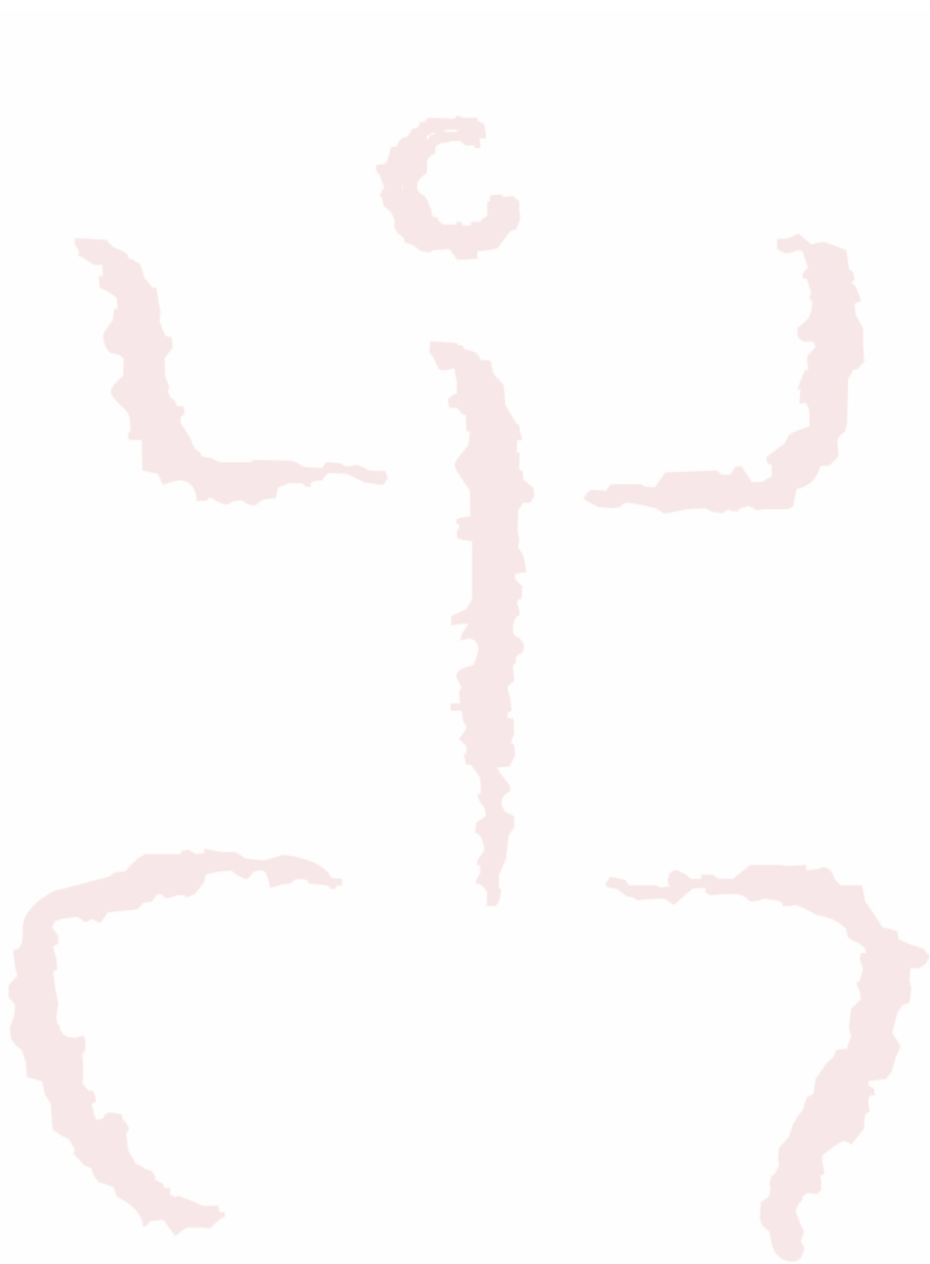
นางสาวสุภาวดี สรรพวงษา

สถาบันพิพิธภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาแห่งชาติ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรือนบ้านนา (สพ.)

พ.ศ. 2550

๖๗
ป ๕๒๔
๒๕๕๐

Bib. ๖๐๐๐๐๐ ๖๕๑
In no. ๑๐๐๐๐ ๑๐๐๓
Barcode ๐๐๐๐๐ ๑๐๐๐๐ ๖๕๑
Call no. ๖๕ ๑๕๒๔
๒๕๕๐
D ๑ ๑๘/๐๙/๕๓

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

10 00000568
6000000310

การสร้างฐานข้อมูลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ :
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย
นางสาวปัทมาธิษ ธรรมวงษา

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

เสนอต่อ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ (สพร.)

พ.ศ. 2550

สารบัญ

หน้า

สารบัญภาพ..... ๙

สารบัญลายเส้น..... ๑๑

บทที่

1 บทนำ..... 1

2 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ..... 4

2.1 พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุบลราชธานี (Ubon Ratchathani National Museum) 4

2.2 หอวัฒนธรรมอุบลนิทัศน์ (Ubon Culture Exhibition Hall) 16

2.3 ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี (Ubonratchathani Science Centre For Education) 34

2.4 หอศิลปวัฒนธรรม วัดสุปัฏนาราม 46

2.5 พิพิธภัณฑตราไปรษณียากรอุบลราชธานี (Ubonratchathani Philatelic Museum) 55

2.6 พิพิธภัณฑประจำแหล่งโบราณคดี บ้านก้านเหลือง (Archaeological Site Museum at Ban Kan Lueng) 63

2.7 พิพิธภัณฑวัดภูเขาแก้ว (พื้นบ้าน) 72

2.8 พิพิธภัณฑพื้นบ้าน วัดบ้านท่าไผ่ 79

2.9 พิพิธภัณฑหลวงปู่เสาร์ กนตสีโล 88

2.10 พิพิธภัณฑพื้นบ้าน วัดบูรพาปะอ่าวเหนือ 96

2.11 พิพิธภัณฑพระโพธิญาณเถระ 105

2.12 พิพิธภัณฑหมู่บ้านนักรบไทย 114

2.13 พิพิธภัณฑทหาร ร. 6 พัน. 1 121

2.14 พิพิธภัณฑทหาร ร. 6 พัน. 2 129

2.15 พิพิธภัณฑทหาร ร. 16 พัน. 1 136

2.16 พิพิธภัณฑทหาร พล. ร. 6 143

2.17 สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ 151

2.18 พิพิธภัณฑวัดท่าม่วง 160

2.19 พิพิธภัณฑของเก่าโบราณ วัดโคกร้าง 167

หน้า

2.20 วัดบ้านสีแก้ว	174
2.21 พิพิธภัณฑ์มรดกอีสาน วัดบ้านโหรา	178
2.22 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด (Roiet National Museum)	185
2.23 พิพิธภัณฑ์ทหาร ร.23 พัน. 3	201
2.24 พิพิธภัณฑ์ผ้าไหม ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ	208
2.25 พิพิธภัณฑ์ศึกษา	218
2.26 พิพิธภัณฑ์กัมมัญฐาน-อัฐิธาตุ	225
2.27 ห้องพิพิธภัณฑ์-นิทรรศการ โรงเรียนสิรินธร	232
2.28 พิพิธภัณฑ์หิน โรงเรียนสิรินธร	241
2.29 ศูนย์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์	247
2.30 พิพิธภัณฑ์อาจารย์ธรรมบุญ สิงคเสลิต (Dhumnoon Sinhaselit Museum)	256
2.31 พิพิธภัณฑ์ผ้า มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	264
2.32 ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้	275
2.33 ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม (Art & Culture Center)	289
2.34 พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน หนองบัวโคก	298
2.35 ศูนย์วัฒนธรรมเครื่องเคลือบดินเผา โรงเรียนบ้านกรวดวิทยา	308
2.36 พิพิธภัณฑ์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ วัดป่าพระสบาย.....	316
2.37 ห้องเฉลิมพระเกียรติและพิพิธภัณฑ์ โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก	326
2.38 แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและศูนย์วัฒนธรรม โรงเรียนกระสังพิทยาคม	335
2.39 ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน 3 เผ่าเขมร ส่วย ลาว	343
2.40 พิพิธภัณฑ์ทหาร กรมทหารราบที่ 6	352
2.41 พิพิธภัณฑ์ศรีอุบลรัตนาราม (Sri Ubonrattanam Museum)	360
2.42 พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นบ้านปากน้ำ	368
2.43 พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดสว่างพิมพ์ธรรม	376
2.44 พิพิธภัณฑ์โรงเรียนสุนารีวิทยา 2	387

นครวัดโบราณวัตถุ 50

	หน้า
✓ 2.45 ห้องไทยศึกษานิทรรศน์	395
✓ 2.46 อุทยานผีเสื้อเฉลิมพระเกียรติ (SUT BUTTERFLY PARK)	409
✓ 2.47 พิพิธภัณฑ์บ้านปราสาท	417
✓ 2.48 ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอจักราช	426
2.49 เอือนอีสานบ้านวัฒนธรรมพลาญชัย โรงเรียนพลาญชัยพิทยาคม	433
2.50 ศูนย์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยา	442
3 ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์	451
4 สรุปและข้อเสนอแนะ	453
บรรณานุกรม	463

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-39 พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุบลราชธานี	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	6
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	8
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	9
วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	11
กิจกรรม	12
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ	14
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	14
40-86 หอวัฒนธรรมอุบลนันทน์	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	19
ผู้ดูแล	19
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	21
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	22
วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	25
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ	30
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	31
87-108 ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	36
ผู้ดูแล	37
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	39
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	40
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	44
109-131 หอศิลปวัฒนธรรม วัดสุปฏิหาราม	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	47
ผู้ดูแล	48
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	50
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	50
วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	52
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ	53
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	53

ภาพที่	หน้า
132-146 พิพิธภัณฑศาลาปรมณียากรอุบลราชธานี	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	56
ผู้ดูแล	57
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	58
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	59
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ	61
147-157 พิพิธภัณฑประจำแหล่งโบราณคดี บ้านก้านเหลือง	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	64
ผู้ดูแล	65
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	68
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	69
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	70
158-173 พิพิธภัณฑวัดภูเขาแก้ว (พื้นบ้าน)	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	73
ผู้ดูแล	74
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	75
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	75
174-197 พิพิธภัณฑพื้นบ้าน วัดบ้านท่าไผ่	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	81
ผู้ดูแล	81
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	83
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	83
วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	85
198-216 พิพิธภัณฑหลวงปู่เสาร์ กนฺตสีโล	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	90
ผู้ดูแล	90
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	92
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	92
วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	94

ภาพที่	หน้า
217-241	พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดบูรพาปะอาวเหนือ
ภูมิทัศน์โดยรอบ	97
ผู้ดูแล	98
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	99
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	100
242-271	พิพิธภัณฑ์พระโพธิญาณเถระ
ภูมิทัศน์โดยรอบ	106
ผู้ดูแล	107
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	108
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	109
วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	111
272-286	พิพิธภัณฑ์หมู่บ้านนักรบไทย
ภูมิทัศน์โดยรอบ	116
ผู้ดูแล	116
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	117
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	118
287-301	พิพิธภัณฑ์ทหาร ร. 6 พัน. 1
ภูมิทัศน์โดยรอบ	122
ผู้ดูแล	123
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	125
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	125
302-315	พิพิธภัณฑ์ทหาร ร. 6 พัน. 2
ภูมิทัศน์โดยรอบ	130
ผู้ดูแล	131
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	132
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	133
316-328	พิพิธภัณฑ์ทหาร ร. 16 พัน. 1
ภูมิทัศน์โดยรอบ	137
ผู้ดูแล	138
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	139
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	140

ภาพที่	หน้า
329-346 พิพิธภัณฑ์ทหาร พล. ร. 6	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	145
ผู้ดูแล	146
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	147
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	148
347-367 สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	153
ผู้ดูแล	153
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	154
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	155
วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	156
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	158
368-379 พิพิธภัณฑ์วัดท่าม่วง	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	161
ผู้ดูแล	162
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	163
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	164
380-398 พิพิธภัณฑ์ของเก่าโบราณ วัดโคกไร่	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	168
ผู้ดูแล	169
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	170
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	170
399-407 วัดบ้านสีแก้ว	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	175
ผู้ดูแล	176
ลักษณะของวัตถุที่จัดเก็บอยู่ภายใน	177
408-419 พิพิธภัณฑ์มรดกอีสาน วัดบ้านโหร	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	179
ผู้ดูแล	180
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	181
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	182

ภาพที่	หน้า
420-469 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	188
ผู้ดูแล	189
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	190
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	191
วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	194
การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง	196
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	198
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	199
470-483 พิพิธภัณฑ์ทหาร ร.23 พัน. 3	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	202
ผู้ดูแล	203
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	204
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	205
484-508 พิพิธภัณฑ์ผ้าไหม ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	210
ผู้ดูแล	211
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	212
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	213
วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	213
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	215
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	216
509-521 พิพิธภัณฑ์การศึกษา	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	219
ผู้ดูแล	220
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	221
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	222
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	223

ภาพที่	หน้า
522-530 พิพิธภัณฑ์กัมมัญฐาน-อัฐิธาตุ	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	226
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	228
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	228
วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	229
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	230
531-551 ห้องพิพิธภัณฑ์-นิทรรศการ โรงเรียนสตรีนคร	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	233
ผู้ดูแล	234
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	235
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	236
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	239
552-557 พิพิธภัณฑ์หิน โรงเรียนสตรีนคร	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	242
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	243
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	243
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	245
558-577 ศูนย์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสุรินทร์	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	248
ผู้ดูแล	249
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	250
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	251
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	254
578-593 พิพิธภัณฑ์อาจารย์ธรรมบุญ สิงคเสลิต	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	257
ผู้ดูแล	257
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	258
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	259
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	261
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	262

ภาพที่	หน้า
594-618 พิพิธภัณฑ์ผ้า มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	266
ผู้ดูแล	266
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	268
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	269
กิจกรรม	271
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	273
619-653 ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	278
ผู้ดูแล	279
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	281
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	282
วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	283
นิทรรศการหมุนเวียน	284
กิจกรรม	284
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	286
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	287
654-678 ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	291
ผู้ดูแล	291
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	293
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	293
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	296
679-704 พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน หอองบัวโคก	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	300
ผู้ดูแล	300
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	302
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	303
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	305
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	306

ภาพที่	หน้า
705-720 ศูนย์วัฒนธรรมเครื่องเคลือบดินเผา โรงเรียนบ้านกรวดวิทยา	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	309
ผู้ดูแล	310
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	312
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	312
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	314
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	314
721-739 พิพิธภัณฑ์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ วัดป่าพระสบาย	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	318
ผู้ดูแล	318
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	321
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	321
วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	322
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	324
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	324
740-762 ห้องเฉลิมพระเกียรติและพิพิธภัณฑ์ โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	328
ผู้ดูแล	328
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	329
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	330
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	333
763-779 แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและศูนย์วัฒนธรรม โรงเรียนกระสังพิทยาคม	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	337
ผู้ดูแล	337
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	339
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	339
780-801 ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน 3 เผ่า เขมร ส่วย ลาว	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	345
ผู้ดูแล	345
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	347

ภาพที่	หน้า
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	347
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	350
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	351
802-820 พิพิธภัณฑ์ทหาร กรมทหารราบที่ 6	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	353
ผู้ดูแล	354
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	356
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	356
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	358
821-836 พิพิธภัณฑ์ศรีอุบลรัตนาราม	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	361
ผู้ดูแล	362
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	363
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	364
วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	364
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	366
837-858 พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นบ้านปากน้ำ	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	369
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	371
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	371
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	374
859-889 พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดสว่างพิมพ์ธรรม	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	378
ผู้ดูแล	378
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	380
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	381
วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	383
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	384
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	385

ภาพที่	หน้า
890-903 พิพิธภัณฑ์โรงเรียนสุรนารีวิทยา 2	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	388
ผู้ดูแล	389
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	391
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	391
วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	392
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	393
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	393
904-933 ห้องไทยศึกษานิทรรศน์	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	397
ผู้ดูแล	398
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	399
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	399
นิทรรศการ	402
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	403
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	404
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	404
934-944 อุทยานผีเสื้อเฉลิมพระเกียรติ	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	411
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	412
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	413
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	415
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	415
945-965 พิพิธภัณฑ์บ้านปราสาท	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	419
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	421
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	422
966-979 ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอจักราช	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	427
ผู้ดูแล	428
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	429

ภาพที่	หน้า
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	429
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	431
980-996 เอือนอีสานบ้านวัฒนธรรมพลาญชัย โรงเรียนพลาญชัยพิทยาคม	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	435
ผู้ดูแล	435
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	437
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	437
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	440
997-1018 ศูนย์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยา	
ภูมิทัศน์โดยรอบ	443
ผู้ดูแล	444
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	446
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	446
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์	449
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	449

สารบัญลายเส้น

แผนผังที่	หน้า
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุบลราชธานี	
1 แผนผัง	4
2 ผังบริเวณ	4
3 ผังอาคารจัดแสดง	5
หอวัฒนธรรมอุบลนันทน์	
4 แผนผัง	16
5 ผังบริเวณ	16
6 ผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 1	17
7 ผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 2	17
ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี	
8 แผนผัง	34
9 ผังบริเวณ	34
10 ผังอาคารจัดแสดงในอาคารอำนวยการ	35
11 ผังอาคารจัดแสดงอาคารนิทรรศการ โลกแห่งการสื่อสาร	35
หอศิลปวัฒนธรรม วัดสุปัฏนาราม	
12 แผนผัง	46
13 ผังบริเวณ	46
14 ผังอาคารจัดแสดง	47
พิพิธภัณฑ์ตราไปรษณียากรอุบลราชธานี	
15 แผนผัง	55
16 ผังบริเวณ	55
17 ผังอาคารจัดแสดง	56
พิพิธภัณฑ์ประจำแหล่งโบราณคดี บ้านก้านเหลือง	
18 แผนผัง	63
19 ผังบริเวณ	63
20 ผังอาคารจัดแสดง	64
พิพิธภัณฑ์วัดภูเขาแก้ว (พื้นบ้าน)	
21 แผนผัง	72
22 ผังบริเวณ	72

23	ผังอาคารจัดแสดง.....	73
	พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดบ้านท่าไผ่	
24	แผนที่.....	79
25	ผังบริเวณ.....	79
26	ผังอาคารจัดแสดง.....	80
	พิพิธภัณฑ์หลวงปู่เสาร์ กนฺตสีโล	
27	แผนที่.....	88
28	ผังบริเวณ.....	88
29	ผังอาคารจัดแสดง.....	89
	พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดบูรพาปะอาวเหนือ	
30	แผนที่.....	96
31	ผังบริเวณ.....	96
32	ผังอาคารจัดแสดง.....	97
	พิพิธภัณฑ์พระโพธิญาณเถระ	
33	แผนที่.....	105
34	ผังบริเวณ.....	105
35	ผังอาคารจัดแสดง.....	106
	พิพิธภัณฑ์หมู่บ้านนักรบไทย	
36	แผนที่.....	114
37	ผังบริเวณ.....	114
38	ผังอาคารจัดแสดง.....	115
	พิพิธภัณฑ์ทหาร ร. 6 พัน. 1	
39	แผนที่.....	121
40	ผังบริเวณ.....	121
41	ผังอาคารจัดแสดง.....	122
	พิพิธภัณฑ์ทหาร ร. 6 พัน. 2	
42	แผนที่.....	129
43	ผังบริเวณ.....	129
44	ผังอาคารจัดแสดง.....	130

พิพิธภัณฑ์ทหาร ร. 16 พัน. 1

45	แผนที่.....	136
46	ผังบริเวณ.....	136
47	ผังอาคารจัดแสดง.....	137

พิพิธภัณฑ์ทหาร พล. ร. 6

48	แผนที่.....	143
49	ผังบริเวณ.....	143
50	ผังอาคารจัดแสดง.....	144

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ

51	แผนที่.....	151
52	ผังบริเวณ.....	151
53	ผังอาคารจัดแสดง.....	152

พิพิธภัณฑ์วัดท่าม่วง

54	แผนที่.....	160
55	ผังบริเวณ.....	160
56	ผังอาคารจัดแสดง.....	161

พิพิธภัณฑ์ของเก่าโบราณ วัดโคกไร่

57	แผนที่.....	167
58	ผังบริเวณ.....	167
59	ผังอาคารจัดแสดง.....	168

วัดบ้านสีแก้ว

60	แผนที่.....	174
61	ผังบริเวณ.....	174

พิพิธภัณฑ์มรดกอีสาน วัดบ้านโหรา

62	แผนที่.....	178
63	ผังบริเวณ.....	178
64	ผังอาคารจัดแสดง.....	179

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด

65	แผนที่.....	185
66	ผังบริเวณ.....	185
67	ผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 1.....	186

แผนผังที่	หน้า
68	ผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 2 186
69	ผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 3 187
พิพิธภัณฑ์ทหาร ร.23 พัน. 3	
70	แผนที่ 201
71	ผังบริเวณ 201
72	ผังอาคารจัดแสดง 202
พิพิธภัณฑ์ผ้าไหม ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ	
73	แผนที่ 208
74	ผังบริเวณ 208
75	ผังอาคารจัดแสดง 209
พิพิธภัณฑ์คชศึกษา	
76	แผนที่ 218
77	ผังบริเวณ 218
78	ผังอาคารจัดแสดง 219
พิพิธภัณฑ์กัมมัญฐาน-อัฐธาตุ	
79	แผนที่ 225
80	ผังบริเวณ 225
81	ผังอาคารจัดแสดง 226
ห้องพิพิธภัณฑ์-นิทรรศการ โรงเรียนสิรินธร	
82	แผนที่ 232
83	ผังบริเวณ 232
84	ผังอาคารจัดแสดง 233
พิพิธภัณฑ์หิน โรงเรียนสิรินธร	
85	แผนที่ 241
86	ผังบริเวณ 241
87	ผังอาคารจัดแสดง 242
ศูนย์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์	
88	แผนที่และผังบริเวณ 247
89	ผังอาคารจัดแสดง 247

พิพิธภัณฑ์อาจารย์ธรรมบุญ สิงคเสลิต

90	แผนที่และผังบริเวณ	256
----	--------------------	-----

91	ผังอาคารจัดแสดง	256
----	-----------------	-----

พิพิธภัณฑ์ผ้า มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

92	แผนที่	264
----	--------	-----

93	ผังบริเวณ	264
----	-----------	-----

94	ผังอาคารจัดแสดง	265
----	-----------------	-----

ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้

95	แผนที่	275
----	--------	-----

96	ผังบริเวณ	275
----	-----------	-----

97	ผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 1	276
----	--------------------------	-----

98	ผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 2	276
----	--------------------------	-----

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม

99	แผนที่	289
----	--------	-----

100	ผังบริเวณ	289
-----	-----------	-----

101	ผังอาคารจัดแสดง	290
-----	-----------------	-----

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน หนองบัวโคก

102	แผนที่	298
-----	--------	-----

103	ผังบริเวณ	298
-----	-----------	-----

104	ผังอาคารจัดแสดง	299
-----	-----------------	-----

ศูนย์วัฒนธรรมเครื่องเคลือบดินเผา โรงเรียนบ้านกรวดวิทยา

105	แผนที่	308
-----	--------	-----

106	ผังบริเวณ	308
-----	-----------	-----

107	ผังอาคารจัดแสดง	309
-----	-----------------	-----

พิพิธภัณฑ์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ วัดป่าพระสบาย

108	แผนที่	316
-----	--------	-----

109	ผังบริเวณ	316
-----	-----------	-----

110	ผังอาคารจัดแสดง	317
-----	-----------------	-----

ห้องเฉลิมพระเกียรติและพิพิธภัณฑ์ โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

111	แผนที่	326
-----	--------	-----

112	ผังบริเวณ	326
-----	-----------	-----

113	ผังอาคารจัดแสดง แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและศูนย์วัฒนธรรม โรงเรียนกระสังพิทยาคม	327
114	แผนที่	335
115	ผังบริเวณ	335
116	ผังอาคารจัดแสดง ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน 3 เผ่า เขมร ส่วย ลาว	336
117	แผนที่	343
118	ผังบริเวณ	343
119	ผังอาคารจัดแสดง พิพิธภัณฑ์ทหาร กรมทหารราบที่ 6	344
120	แผนที่	352
121	ผังบริเวณ	352
122	ผังอาคารจัดแสดง พิพิธภัณฑ์ศรีอุบลรัตนาราม	353
123	แผนที่	360
124	ผังบริเวณ	360
125	ผังอาคารจัดแสดง พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นบ้านปากน้ำ	361
126	แผนที่	368
127	ผังบริเวณวัด	368
128	ผังอาคารจัดแสดง พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดสว่างพิมพ์ธรรม	369
129	แผนที่	376
130	ผังบริเวณ	376
131	ผังอาคารจัดแสดง พิพิธภัณฑ์โรงเรียนสุนนารีวิทยา 2	377
132	แผนที่	387
133	ผังบริเวณ	387
134	ผังอาคารจัดแสดง ห้องไทยศึกษาניתน์	388
135	แผนที่	395

แผนผังที่	หน้า
136	ผังบริเวณ..... 395
137	ผังอาคารจัดแสดง..... 396
	อุทยานผีเสื้อเฉลิมพระเกียรติ
138	แผนที่..... 409
139	ผังบริเวณ..... 409
140	ผังอาคารจัดแสดง..... 410
	พิพิธภัณฑ์บ้านปราสาท
141	แผนที่..... 417
142	ผังบริเวณ..... 417
143	ผังอาคารจัดแสดง..... 418
	ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอจักราช
144	แผนที่..... 426
145	ผังบริเวณ..... 426
146	ผังอาคารจัดแสดง..... 427
	เขื่อนอีสานบ้านวัฒนธรรมพลาญชัย โรงเรียนพลาญชัยพิทยาคม
147	แผนที่..... 433
148	ผังบริเวณ..... 433
149	ผังอาคารจัดแสดง..... 434
	ศูนย์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยา
150	แผนที่..... 442
151	ผังบริเวณ..... 442
152	ผังอาคารจัดแสดง..... 443

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ในแต่ละท้องถิ่นของประเทศไทย มีพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ที่จัดตั้งขึ้นทั้งจากหน่วยงานหรือองค์กร ภาครัฐ เอกชน และชุมชนท้องถิ่น ซึ่งพิพิธภัณฑ์เหล่านี้ยัง ไม่มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลของพิพิธภัณฑ์ให้ครบถ้วนสมบูรณ์

ตามโครงการสร้างฐานข้อมูลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการสำรวจรวบรวมและศึกษาข้อมูลพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ในประเทศไทย ได้มีการจัดแบ่งพื้นที่การสำรวจเป็น 4 ภาค คือ ภาคกลาง,ภาคเหนือ,ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนของการสำรวจเก็บข้อมูลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในครั้งนี้ จะทำการสำรวจพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ ทั้งพิพิธภัณฑ์ที่ยังดำเนินการอยู่ และพิพิธภัณฑ์ที่ยกเลิกกิจการไปแล้ว โดยทำการสำรวจรวบรวมข้อมูลตามจังหวัดที่โครงการกำหนดให้ คือ จังหวัดร้อยเอ็ดจำนวน 10 แห่ง จังหวัดนครราชสีมาจำนวน 5 แห่ง จังหวัดบุรีรัมย์จำนวน 8 แห่ง จังหวัดสุรินทร์จำนวน 8 แห่ง และจังหวัดอุบลราชธานีจำนวน 19 แห่ง รวมทั้งสิ้น 50 แห่ง ในการสำรวจรวบรวมข้อมูลมุ่งศึกษาเกี่ยวกับลักษณะการจัดตั้ง ประเภทของพิพิธภัณฑ์ วัตถุประสงค์ เนื้อหาสภาพปัญหาและวิธีการแก้ไขของพิพิธภัณฑ์ ตามรายละเอียดและขอบเขตการวิจัยที่สำนักพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้กำหนดให้ ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจตามโครงการนี้จะถูกนำไปจัดทำเป็นฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ทั่วประเทศ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าและวิจัยทางด้านพิพิธภัณฑ์ต่อไป

อีกทั้งข้อมูลทั้งหมดที่ได้จะทำให้สามารถทำความเข้าใจพิพิธภัณฑ์แต่ละที่ได้เป็นอย่างดี และอาจนำไปสู่การศึกษา สนับสนุนและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละพิพิธภัณฑ์นั้นได้

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อสำรวจรวบรวมข้อมูลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ และแหล่งเรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เฉพาะจังหวัดร้อยเอ็ด, จังหวัดนครราชสีมา, จังหวัดบุรีรัมย์, จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดอุบลราชธานี

1.2.2 เพื่อสำรวจรวบรวม ศึกษาและสังเคราะห์ข้อมูลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ และแหล่งเรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่สามารถนำไปจัดทำเป็นฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ได้

1.3 ผลผลิต/ ตัวชี้วัด

ข้อมูลพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้เฉพาะจังหวัดร้อยเอ็ด, จังหวัดนครราชสีมา, จังหวัดบุรีรัมย์, จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดอุบลราชธานี

1.4 วิธีการดำเนินงาน

1.4.1 รวบรวมข้อมูลพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้จากภาคเอกสาร ได้แก่ หนังสือ นิตยสาร วารสาร จุลสาร และแผ่นพับ รวมถึงข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

1.4.2 แบ่งพื้นที่การสำรวจข้อมูลเป็นกลุ่มตามจังหวัดและอำเภอ ตลอดจนศึกษาเส้นทางเพื่อเดินทางเข้าสำรวจข้อมูลในแต่ละท้องที่

1.4.3 ติดต่อและนัดหมายหน่วยงานของพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูล

1.4.4 ทำการสำรวจข้อมูลตามพื้นที่ที่กำหนด โดยเก็บข้อมูลตามรายละเอียดและขอบเขตการวิจัยที่ทางสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติกำหนด ประกอบด้วย ลักษณะการจัดตั้ง ประเภทของพิพิธภัณฑ์ วัตถุประสงค์ เจเนอรัลคอนเซ็ปต์ ปัญหาและวิธีการแก้ไขของพิพิธภัณฑ์

1.4.5 เมื่อได้ข้อมูลตามที่กำหนดไว้ นำข้อมูลมาสรุป สังเคราะห์ และเรียบเรียงเป็นรูปเล่มเพื่อนำเสนอต่อสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.5 งบประมาณ

การสำรวจข้อมูลพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เฉพาะจังหวัดร้อยเอ็ด, จังหวัดนครราชสีมา, จังหวัดบุรีรัมย์, จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 50 แห่ง) เป็นจำนวนเงิน 200,000 บาท (สองแสนบาทถ้วน)

1.6 ระยะเวลาดำเนินการ

สำรวจเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เฉพาะจังหวัดร้อยเอ็ด, จังหวัดนครราชสีมา, จังหวัดบุรีรัมย์, จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 50 แห่ง) พ.ค.-ต.ค.

50

1.7 ผู้รับผิดชอบโครงการ

น.ส. ปิยารัช ธรรมวงษา

1.8 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อมูลของพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เฉพาะจังหวัดร้อยเอ็ด, จังหวัดนครราชสีมา, จังหวัดบุรีรัมย์, จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 50 แห่ง) ที่สามารถนำไปจัดทำเป็นฐานข้อมูลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ทั่วประเทศ เพื่อการศึกษาค้นคว้าและวิจัยได้

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

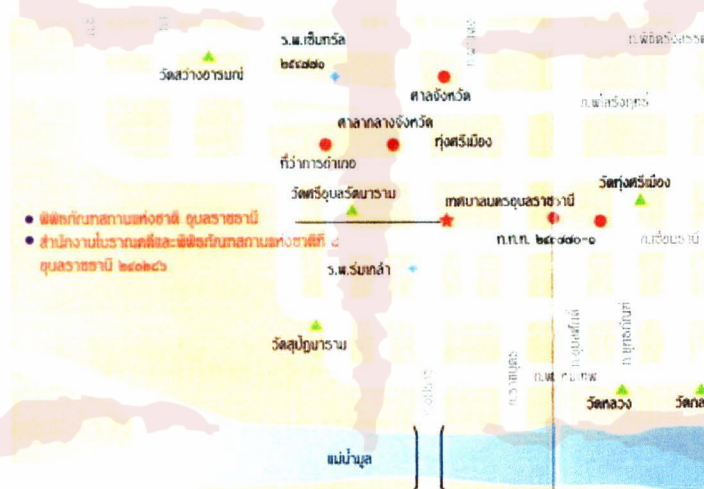
บทที่ 2

ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

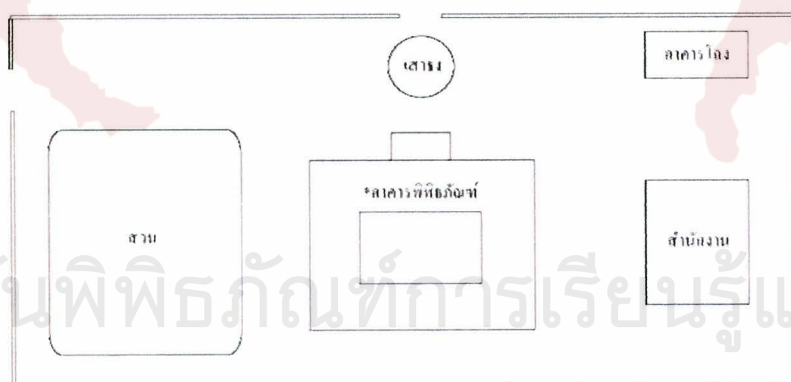
2.1 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุบลราชธานี (Ubon Ratchathani National Museum)

2.1.1 ที่อยู่และการติดต่อ 318 ถนนเขื่อนธานี ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดอุบลราชธานี 34000 โทรศัพท์ 045-251015, 045-255071 โทรสาร 045-251015,
045-255071 ต่อ 16 E-mail: Museumubon@yahoo.com Website:
<http://www.thailandmuseum.com/ubonratchathani/ubonratchathani.htm>

2.1.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

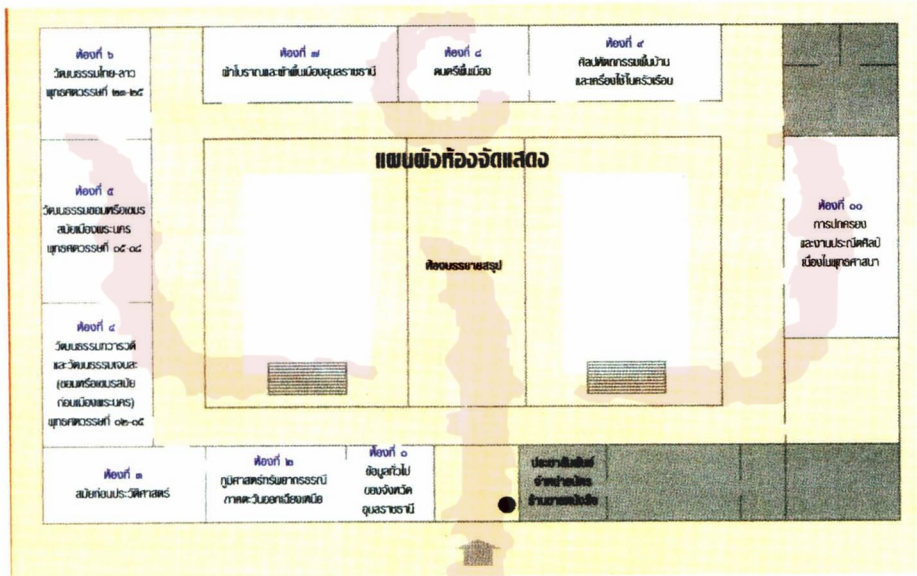
แผนที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุบลราชธานี

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุบลราชธานี

2.1.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุบลราชธานี

มีการจัดแบ่งเรื่องราวเป็นห้องต่างๆ ทั้งหมด 10 ห้องดังนี้

ห้องที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดอุบลราชธานี

ห้องที่ 2 ภูมิศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ห้องที่ 3 สมัยก่อนประวัติศาสตร์

ห้องที่ 4 วัฒนธรรมทวารวดีและวัฒนธรรมเจนละ (ขอมหรือเขมรสมัยก่อนเมืองพระนคร

พุทธศตวรรษที่ 12-15)

ห้องที่ 5 วัฒนธรรมขอมหรือเขมรสมัยเมืองพระนคร พุทธศตวรรษที่ 15-18

ห้องที่ 6 วัฒนธรรมไทย-ลาว พุทธศตวรรษที่ 23-25

ห้องที่ 7 ผ้าโบราณและผ้าพื้นเมืองอุบลราชธานี

ห้องที่ 8 ดนตรีพื้นเมือง

ห้องที่ 9 ศิลปกรรมพื้นบ้านและเครื่องใช้ในครัวเรือน

ห้องที่ 10 การปกครองและงานประเพณีศิลปป็น้องในพุทธศาสนา

นอกจากห้องจัดแสดงทั้ง 10 ห้องแล้ว ยังมีการจัดแสดง โบราณวัตถุที่บริเวณระเบียง

ทางเดินรอบอาคาร การจัดแสดงที่อาคาร โถงทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของพื้นที่พิพิธภัณฑ์

และการจัดแสดงวัตถุกลางแจ้งอีกด้วย

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพป้ายพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุบลราชธานี

ภาพที่ 2 ภาพด้านหน้าอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุบลราชธานี

ภาพที่ 3 ภาพอาคารโถง

ภาพที่ 4 ภาพสวนภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุบลราชธานี

1	2
3	4

2.1.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : นางวรรณมา หาญกมลศิริ

ตำแหน่ง หัวหน้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุบลราชธานี

หน่วยงาน : พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุบลราชธานี สำนักศิลปากรที่ 11 อุบลราชธานี กรมศิลปากร

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.1.5 วันเวลาเปิดทำการ วันพุธ-วันอาทิตย์ เวลา 09.00 – 16.00 น. ปิดทำการวันจันทร์-วันอังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์

2.1.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม

ชาวไทย 10 บาท

ชาวต่างชาติ 30 บาท

- ยกเว้นค่าเข้าชมกรณีพิเศษกรณี นักเรียน นักศึกษาในเครื่องแบบ และนักบวชทุกศาสนา
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วันทำการ

2.1.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุบลราชธานี เดิมเป็นอาคารศาลากลางจังหวัด สร้างเมื่อ พ.ศ. 2461 บนที่ดินซึ่งพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสรรพสิทธิประสงค์ทรงขอมายาทของ ราชบุตร (สุ่ย) เพื่อใช้เป็นที่สาธารณประโยชน์สำหรับก่อสร้างสถานที่ราชการ มาตั้งแต่ครั้งรัชการ ที่ 6

ลักษณะอาคารเป็นตึกชั้นเดียว ก่ออิฐถือปูนยกพื้นสูง หลังคาทรงปั้นหยา มุงกระเบื้องว่าว แพนผังอาคารเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าหันหน้าไปทางทิศเหนือ ภายในอาคารประกอบด้วยห้องโถง ใหญ่อยู่ตรงกลาง มีระเบียบทางเดิน และห้องขนาดเล็กอยู่โดยรอบ เหนือกรอบประตูและหัวเสา รับชายคาที่ระเบียงมีการประดับด้วยไม้ฉลุลายพันธุ์พฤกษา

ต่อมาเมื่อบ้านเมืองเติบโตขึ้น อาคารศาลากลางหลังนี้มีสภาพไม่เพียงพอกับหน่วยงานที่ เพิ่มขึ้น จึงสร้างอาคารศาลากลางหลังใหม่ทางด้านตะวันตกของทุ่งศรีเมืองเมื่อ พ.ศ. 2511 ส่วน อาคารศาลากลางหลังเก่าได้ใช้เป็นสำนักงานของหน่วยราชการต่างๆ มาโดยตลอด

ในปี พ.ศ. 2526 นายบุญช่วย ศรีสารคาม ผู้ว่าราชการจังหวัดได้มอบอาคารศาลากลางหลังเก่าให้กรมศิลปากรทำการบูรณะและใช้ประโยชน์จัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จังหวัด อุบลราชธานี ประกอบด้วยการจัดแสดงเรื่อง ภูมิศาสตร์ ธรณีวิทยา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี วัฒนธรรมพื้นบ้าน และชาติพันธุ์วิทยา โดยแบ่งหัวข้อเรื่องเป็น 10 ห้องจัดแสดง

กรมศิลปากร ได้กราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิด พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุบลราชธานี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ.2532

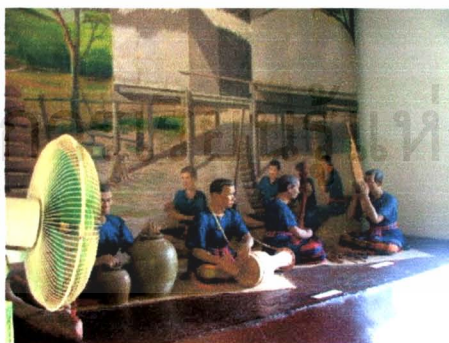
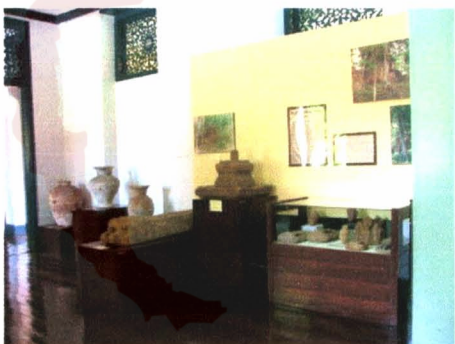
2.1.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์

- วิถีชีวิต ของชาวเมืองอุบลราชธานีตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
- วัฒนธรรมและประเพณี ของชาวเมืองอุบลราชธานีตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

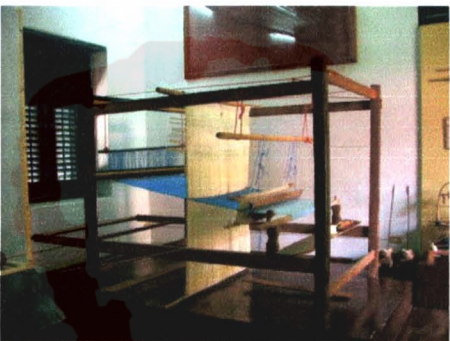
โบราณวัตถุ

เครื่องมือการเกษตร

เครื่องมือประมง

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

เครื่องทองเครื่องเงิน

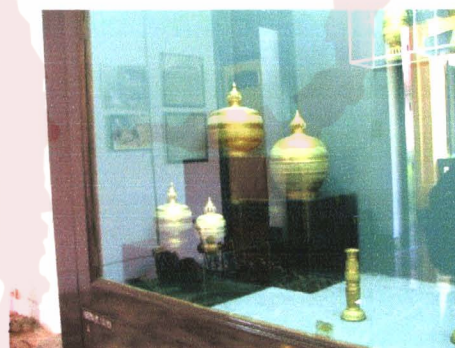
เครื่องเงิน

เครื่องไม้

เครื่องดนตรีเครื่องประดับ

เครื่องโลหะ

เครื่องจักสาน

เครื่องใช้ในการศาสนา

ภาพถ่าย

หิน

สถาบันวัฒนธรรมและการเรียนรู้แห่งชาติ

อาวูธ

เอกสารโบราณ

สิ่งของจำลอง

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

กลองมโหระทึก ทำจากสำริด สมัยสังคม
เกษตรกรรม อายุประมาณ 2,500 – 2,000 ปี พบที่
บ้านชีทวน อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี

ทับหลัง ทำจากหินทราย ศิลปะขอมแบบกำพ
พระ (พุทธศตวรรษที่ 13-14)

สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้แห่งชาติ

อรอนารีสวรร (พระศิวะและพระอมารวมกัน
เป็นองค์เดียว) ทำจากหินทราย อายุราวพุทธ
ศตวรรษที่ 13 พบที่ จังหวัดอุบลราชธานี

สิงห์ ทำจากหินทราย ศิลปะขอมแบบบาปวน
อายุราวพุทธศตวรรษที่ 16 พบที่บ้านดงเมือง
เตย อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครราชสีมา

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

● นิทรรศการหมุนเวียน

- นิทรรศการพิเศษเนื่องในวันเข้าพรรษา ปีพ.ศ. 2549 เรื่อง “ทวยราษฎร์ไฝ่ธรรม งามล้ำเทียนพรรษา”
- นิทรรศการพิเศษเนื่องในวันอนุรักษ์มรดกไทยปี 2549 เรื่อง “เมื่อในหลวงเสด็จฯ เมืองอุบล”

● กิจกรรม

- กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2550

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.1.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนวัตถุ โดยกำลังดำเนินการอยู่ ถึงปัจจุบันมีวัตถุลงทะเบียนแล้วร้อยละ 90

2.1.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.1.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 21 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้
 1. งานวิชาการ
 2. งานบริการการศึกษา
 3. งานทะเบียน
 4. งานรักษาความปลอดภัย
 5. งานอาคารสถานที่
 6. งานธุรการ-การเงิน
 7. งานจัดหารายได้
 - ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
 2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
 3. บุคคลทั่วไป
 4. นักท่องเที่ยวในประเทศ
 5. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
- สถิติผู้เข้าชมต่อปี

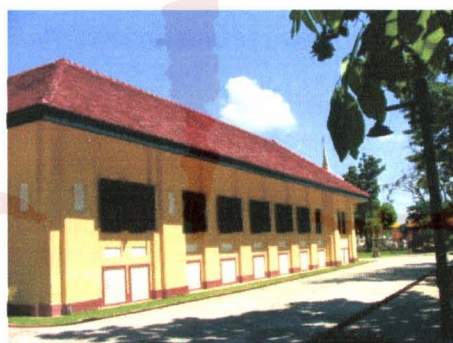
2549	2,747 คน
2550 (มกราคม-พฤษภาคม)	1,137 คน

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ
2. มีศูนย์ค้นคว้าข้อมูล ให้บริการเอกสารสำหรับค้นคว้าข้อมูลด้าน โบราณคดีและประวัติศาสตร์
3. มีการบรรยาย/ สาธิต/ อบรมสาระความรู้
4. มีร้านเครื่องดื่ม

5. มีลานจอดรถ

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ (แจก) แผ่นพับไทยและอังกฤษ

2. หนังสือแนะนำพิพิธภัณฑ์ (ขาย) ภาษาไทย
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ มีแผ่นพับประกอบนิทรรศการพิเศษต่างๆ

4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้

หนังสือพิมพ์, วิทยุ, โทรทัศน์, จดหมายข่าว, ป้ายโฆษณา, Website และสื่อบุคคล

● มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ, โรงเรียน, มหาวิทยาลัย, ห้างสมุด, พิพิธภัณฑ์, ชุมชน และองค์กรเอกชน

2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.1.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ห้างสมุดประชาชน, ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

2.1.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

- งบประมาณ ขาดงบประมาณสนับสนุนในด้านค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ
- บุคลากร โดยปกติเพียงพอต่อการทำงาน แต่ปัจจุบันโดนลดตำแหน่งบางตำแหน่งลง ทำให้เมื่อมีผู้ชมเข้าชมพิพิธภัณฑ์เป็นจำนวนมาก จำนวนเจ้าหน้าที่จะไม่เพียงพอในการนำชมและบริการ

2.1.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- มีพื้นที่สำหรับจัดนิทรรศการค่อนข้างจำกัด เนื่องจากอาคารเป็นอาคารเก่าแก่ ไม่สามารถขยายได้

● จุดแข็ง

- มีทำเลเหมาะสม ตั้งอยู่กลางใจเมือง การเดินทางไปมาสะดวก
- พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ริมทุ่งศรีเมืองซึ่งมักมีกิจกรรมสำคัญจัดขึ้นบ่อยครั้ง สามารถเชื่อมโยงกิจกรรมกันได้

2.1.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

2.2 หอวัฒนธรรมอุบลนิทัศน์ (Ubon Culture Exhibition Hall)

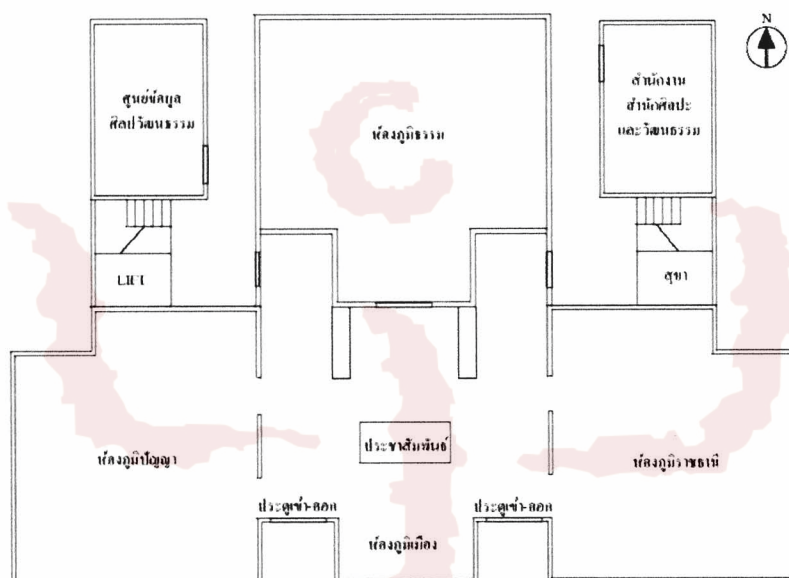
2.2.1 ที่อยู่และการติดต่อ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
 2 ถนนแจ้งสนิท ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000 โทรศัพท์ 045-352000
 ถึง 29 ต่อ 1122 โทรสาร 045-352094 E-mail: bkb_bobo@hotmail.com Website:
<http://www.ubru.ac.th/ccu/>

2.2.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง ชั้น 1 อาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก

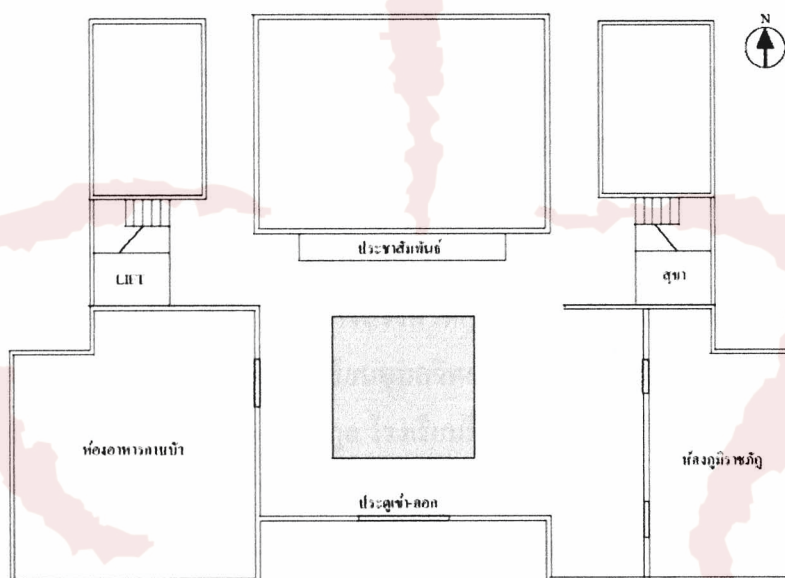

2.2.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

แผนผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 1 ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก

แผนผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 2 ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก

หอวัฒนธรรมอุบลนิติน เป็นห้องนิทรรศการถาวร ที่รวบรวมเรื่องราวความรู้ต่าง ๆ ของเมืองอุบลมาจัดแสดงไว้ในสถานที่แห่งเดียวอย่างครบถ้วน โดยอยู่ที่ชั้นที่ 1 ของอาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษกจำนวน 4 ห้อง และอยู่บนชั้นที่ 2 อีก 1 ห้อง รวมเป็นห้องนิทรรศการทั้งหมด 5 ห้อง ได้แก่

1. ห้องภูมิเมือง (ภูมิศาสตร์) จัดแสดงเรื่องสภาพภูมิอากาศ สภาพธรณีวิทยา ลักษณะภูมิประเทศ และทรัพยากรธรรมชาติ (ดิน น้ำ ป่าไม้ และแร่ธาตุ) ของจังหวัดอุบลราชธานี โดยนำเสนอผ่านแผนที่ ภาพถ่ายทางอากาศ และแผนผังจำลอง

2. ห้องภูมิราชธานี (ประวัติศาสตร์) จัดแสดงเรื่องยุคก่อนประวัติศาสตร์ ยุคประวัติศาสตร์ ประวัติความเป็นมาของจังหวัดอุบลราชธานี เรื่องเล่ามหัศจรรย์ ประวัติการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ เข้าเมืองตามแบบโบราณ ขบวนการเสรีไทย อุบลราชธานีสมัยการปกครองระบอบประชาธิปไตย และประวัติสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี

3. ห้องภูมิธรรม (ศาสนา) จัดแสดงเรื่องพระพุทธศาสนาในจังหวัดอุบลราชธานี วัดที่สำคัญในจังหวัดอุบลราชธานี ประวัติและภาพถ่ายของพระเถระฝ่ายคันถธุระ(ปริยัติ) เช่น พระอริยวงศาจารย์พระอุบาลีคุณูปมาจารย์ สมเด็จพระมหาวิมลวงศ์ สมเด็จพระมหารมณีนวรัตน์ ฯลฯ พระเถระฝ่ายวิปัสสนาธุระ(ปฏิบัติ) เช่น พระอาจารย์สิงห์ พระอาจารย์เสาร์ พระอาจารย์มั่น พระโพธิญาณเถระ พระครูวิโรจน์รัตโนบล ฯลฯ บรรยายภาพของวัดหนองป่าพง สระน้ำทิพย์ หอไตรกลางน้ำ ศาสนาในจังหวัดอุบลราชธานี ธรรมะคืออะไร ชีวิตชีวาของชาวพุทธงานบุญจังหวัดอุบลราชธานี การสืบพระพุทธศาสนา ประวัติเทียนพรรษา และศิลาจารึกวัดป่าใหญ่

4. ห้องภูมิปัญญา (วิถีชีวิต) จัดแสดงเรื่องวิถีชีวิตของชาวอีสาน ได้แก่ ยาสมุนไพร-หมอยาพื้นบ้าน อาหารและครัวไฟอีสาน เสื้อผ้าอีสานหรือบ้านอีสาน สถาปัตยกรรมในจังหวัดอุบลราชธานี การทอผ้าและการแต่งกาย หัตถกรรมพื้นบ้าน ภาษาและวรรณกรรม เครื่องดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้าน วิถีชีวิตชาวอุบล และประวัติคนดีศรีอุบลฯ (ปราชญ์เมืองอุบล)

5. ห้องภูมิราชภัฏ (ประวัติการศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี) จัดแสดงเรื่องพัฒนาการศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานีตั้งแต่การก่อตั้งโรงเรียนอุบลวิทยาคมที่วัดสุปัฏนารามเป็นแห่งแรก การตั้งโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช โรงเรียนนารีนุกูล โรงเรียนฝึกหัดครูหญิง โรงเรียนฝึกหัดครูชาย โรงเรียนฝึกหัดครูอุบลราชธานี วิทยาลัยครูอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ประวัติการก่อตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก อธิการบดีและนายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภูมิทัศน์โดยรอบ

- ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก อุบลราชธานี
 ภาพที่ 2 ภาพอาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก อุบลราชธานี
 ภาพที่ 3 ภาพลานจอดรถศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก อุบลราชธานี
 ภาพที่ 4 ภาพป้ายศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก อุบลราชธานี

1	2
3	4

2.2.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: อาจารย์ทินกร อัดไพบูลย์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม

หน่วยงาน: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

2.2.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.30 - 16.00 น. ทุกวัน (หยุดวันนักขัตฤกษ์)

2.2.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วันทำการ

2.2.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ปี พ.ศ. 2518 รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยครูฉบับแรก กำหนดให้วิทยาลัยครูมีหน้าที่ประการหนึ่งคือ การทำนุบำรุงศาสนาและศิลปวัฒนธรรม

ปี พ.ศ. 2521 กองวัฒนธรรม กรมการศาสนาได้ขยายงานตามพระราชบัญญัติตั้งสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานใหม่มีฐานะเทียบเท่ากรมและยกฐานะศูนย์ประเคราะห์ทางวัฒนธรรม เป็นศูนย์วัฒนธรรมปฏิบัติงานโดยมีอธิการบดีเป็นประธาน และมีอาจารย์เป็นคณะกรรมการขึ้นกับสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ปี พ.ศ. 2526 อธิบดีกรมการฝึกหัดครู นายเดโช สนวนานนท์ ได้ประกาศจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรม พ.ศ. 2538 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ ในมาตรา 7 ให้สถาบันราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์หลายประการ ประการหนึ่งคือ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ปี พ.ศ. 2539 ได้รับงบประมาณจากการแปรญัตติของสภาผู้แทนราษฎร 94.8 ล้านบาท เพื่อสร้างอาคารศิลปวัฒนธรรม

ปี พ.ศ. 2540 - 2542 ได้จัดสร้างอาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชทรงครองราชย์ครบ 50 ปี ในปี 2539

ปี พ.ศ. 2541 ยกฐานะจาก “ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม” เป็น “สำนักศิลปวัฒนธรรม”

ปี พ.ศ. 2547 ยกฐานะจาก “สำนักศิลปวัฒนธรรม” เป็น “สำนักศิลปะและวัฒนธรรม” ตาม พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งหอวัฒนธรรมอุบลนิทัศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีเพื่อสนองนโยบายของรัฐบาล โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ท้องถิ่นของชุมชนอุบลราชธานีและจังหวัดใกล้เคียงในภาคอีสาน เป็นศูนย์สร้างเสริมสำนักท้องถิ่นในด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ การศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นศูนย์กลางที่จะนำไปสู่ความภาคภูมิใจ ความสมัครสมานสามัคคี อันเป็นพลังที่จะช่วยให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง ได้เปิดให้เข้าชมอย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 20 กรกฎาคม 2546

2.2.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

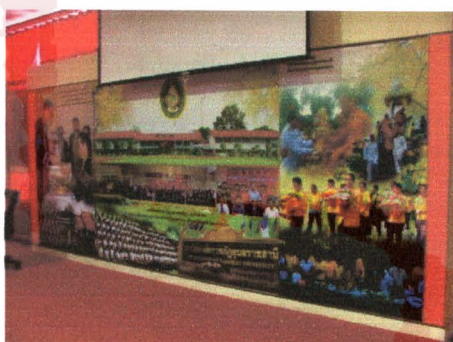
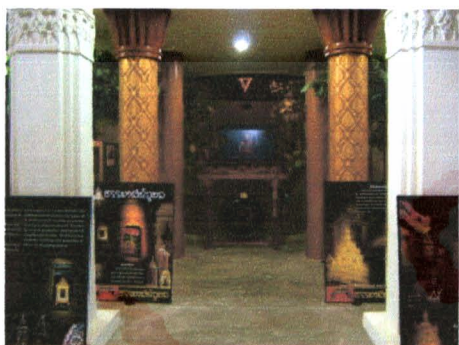
การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ชีวิตประวัตินุคคล ที่สำคัญในจังหวัดอุบลราชธานี เช่น ศิลปินแห่งชาติ
- ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ของอุบลราชธานี
- วิถีชีวิต ของชาวเมืองอุบลราชธานีตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เช่น ฮีตสิบสอง คองสิบสี่
- กลุ่มชนเผ่า
- วัฒนธรรมและประเพณี ของชาวเมืองอุบลราชธานีตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
- ภูมิปัญญา
- การแพทย์แผนโบราณ
- ผลงานศิลปะ
- เทคโนโลยีและจักรกล

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

โบราณวัตถุ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

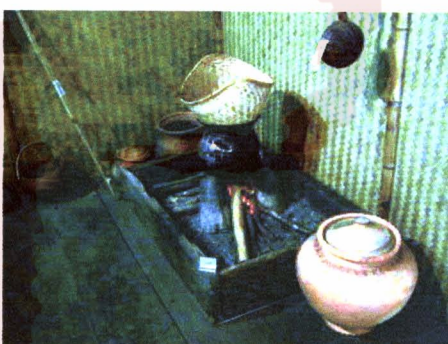
เครื่องมือการเกษตร

เครื่องมือประมง

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องใช้ในชีวิตรประจำวัน

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

เครื่องทองเครื่องเงิน

เครื่องมือ

เครื่องดนตรี

เครื่องประดับ

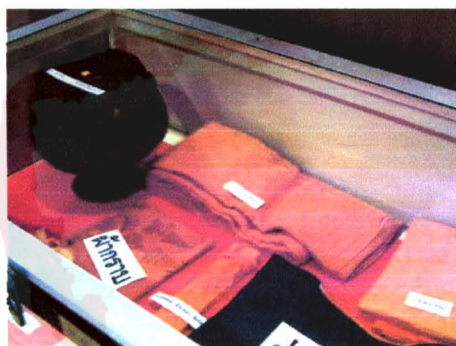
เครื่องโลหะ

เครื่องจักสาน

เงินตรา

เครื่องใช้ในการศาสนา

หนังสือ

ภาพถ่าย

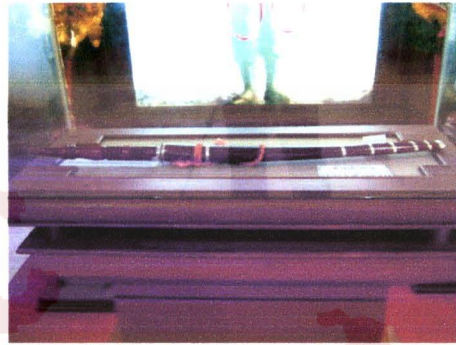

ซากฟอสซิล

สถาบันพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

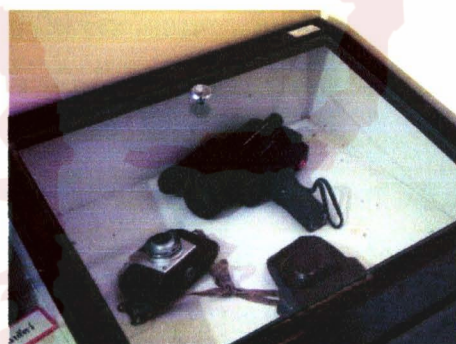
พันธุ์สัตว์/พืช

อาวุธ

งานศิลปะ

กล้องถ่ายภาพ /ภาพยนตร์

เอกสารโบราณ

สิ่งของจำลอง

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ผ้าสำรด ทำด้วยคันทอง เงิน นาค และเลื่อมลาย
ไทย เป็นผ้าคาดเอวเวลาแต่งเครื่องยศข้าราชการ
ตั้งตารางอามาตย์ขึ้นไป เป็นของพระอุบลการ
ประชาณัติย์ (ท้าวสิทธิสารบุญพรหมวงศานนท์)
กรรมการเมืองชั้นผู้ใหญ่ เมืองอุบลราชธานี มีอายุ
ในปี พ.ศ.2425-2471

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม
 - วันผู้สูงวัยคือหลักชัยของครอบครัวและสังคม เนื่องในวันสงกรานต์ วันที่ 9 เมษายน 2549
 - กิจกรรมทำบุญตักบาตร เนื่องในวันสงกรานต์ วันที่ 13 เมษายน 2549
 - กิจกรรมปาฐกถาธรรม โดย พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอมกัลยาโณ) วันที่ 2 พฤษภาคม 2549
 - งานต้อนรับชาวญี่ปุ่น ร่วมงานประเพณีบุญบั้งไฟ จังหวัดยโสธร วันที่ 12 พฤษภาคม 2549
 - งานเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านอีสาน ไปกลาง เนื่องในงานเซ็นสัญญาซื้อขายไฟฟ้า ณ โรงแรมคอนจัน สปป.ลาว (ไทย - สปป.ลาว) วันที่ 21 พฤษภาคม 2549
 - กิจกรรมตักบาตร เนื่องในมหามงคลสมัยฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี วันที่ 9 มิ.ย. 2549
 - โครงการลานวัฒนธรรมเพื่อเยาวชนและครอบครัว ครั้งที่ 1-6 วันที่ 30 เม.ย. 2549 ,วันที่ 14 พฤษภาคม 2549 ,วันที่ 28 พฤษภาคม 2549 ,วันที่ 11 มิถุนายน 2549 และวันที่ 25 มิถุนายน 2549
 - กิจกรรมทำบุญตักบาตรเนื่องในวันอาสาฬหบูชา วันที่ 6 กรกฎาคม 2549
 - งานร่วมกับ ททท.แห่งประเทศไทย จัดงานแกะสลักเทียนนานาชาติ มีผู้ร่วม 8 ประเทศ วันที่ 3-10 กรกฎาคม 2549
 - งานร่วมจัดงานแห่เทียนพรรษา “60 ปี พระบารมีแผ่ไพศาล งามตระการเทียนพรรษาเทิดราชัน” วันที่ 11-12 กรกฎาคม 2549
 - มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ร่วมกับมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี และ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร จัดโครงการฉายภาพยนตร์ วัฒนธรรมและสารคดีเรื่องสั้นชาติพันธุ์ในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมร่วมสมัย วันที่ 21 กรกฎาคม 2549
 - มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี อัดรายการถวายพระพร 12 สิงหาคมหาราชินี วันที่ 19 กรกฎาคม 2549
 - ร่วมตักบาตร กับ โปรแกรมวิชาภาษาไทย/ภาษาไทยธุรกิจ/ บรรณารักษ์ฯ/วัฒนธรรมศึกษา/ ภูมิศาสตร์ วันที่ 27 กรกฎาคม 2549
 - โครงการลานวัฒนธรรมเพื่อเยาวชนและครอบครัว ครั้งที่ 7 – 10 วันที่ 9 กรกฎาคม 2549 , วันที่ 30 กรกฎาคม 2549, วันที่ 13 สิงหาคม 2549 และวันที่ 27 สิงหาคม 2549
 - การจัดงาน รำลึกพระคุณแม่ ครั้งที่ 12 วันที่ 9 สิงหาคม 2549
 - งานอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุ วันที่ 15 - 23 สิงหาคม 2549

- การประชุมพิเศษด้านเอกลักษณ์ของชาติ รุ่นที่ 61 โดย คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ร่วมกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี วันที่ 21 - 25 สิงหาคม 2549
- ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2 จัดสถานที่ มอบรางวัล การแข่งขันรถยนต์นานาชาติ รายการ Autobacs Asia Cross Country Rally 2006 วันที่ 12 สิงหาคม 2549
- กิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์กับมหาวิทยาลัยไซตามะ และเมืองโยชิคาะ ประเทศญี่ปุ่น โดยการแสดง โปงลาง วันที่ 6-9 ตุลาคม 2549
- งานอัญเชิญพระพุทธรูป พระพุทธพัฒนนิโรครันตราย จากวัดท่าวังหิน มาประดิษฐาน ณ พุทธสถาน(ลานธรรม) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี วันที่ 3 พฤศจิกายน 2549
- งานกฐิน วันที่ 4 พฤศจิกายน 2549
- ร่วมงานสวดวิกรรมพระปฐมวราชสุริยวงษ์ (เจ้าคำผง) วันที่ 9-10 พฤศจิกายน 2549
- สัปดาห์ส่งเสริมศาสนาและจริยธรรม และวันพ่อแห่งชาติ วันที่ 2 ธันวาคม 2549
- จัดงาน รำลึกพระคุณพ่อ ครั้งที่ 8 วันที่ 4 ธันวาคม 2549
- จัดกิจกรรมตักบาตรเนื่องในวันขึ้นปีใหม่หน่วยงาน คณะ สำนัก สถาบัน ศูนย์ สภา คณาจารย์ วันที่ 28 ธันวาคม 2549
- งานเผยแพร่วัฒนธรรม โปงลาง ณ ประเทศคูไบ ในวันที่ 3 - 28 มกราคม 2550
- จัดกิจกรรม วันเด็กแห่งชาติร่วมกับคณะต่าง ๆ ทั้ง 6 คณะ และกองพัฒนาฯ วันที่ 13 มกราคม 2550
- ร่วมกับ หอจดหมายเหตุแห่งชาติจัดประชุมสมาชิกหอจดหมายเหตุแห่งชาติและสัมมนา เรื่อง "มองอีสานผ่านหอจดหมายเหตุ" วันที่ 18-19 มกราคม 2550
- งานบุญผะเหวด วันที่ 3-4 มีนาคม 2550
- อบรม เรื่อง "เทคนิคการนำชมพิพิธภัณฑ์" วันที่ 12 มีนาคม 2550

2.2.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.2.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.2.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 4 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. งานอำนวยการและเลขานุการ ทำหน้าที่ประสานงาน ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานหรือโครงการของงานต่าง ๆ ,จัดระบบงานสารบรรณและงานธุรการต่าง ๆ ตามระเบียบราชการ ,จัดการและให้บริการด้านการพิมพ์ ถ่ายเอกสาร จัดสำเนา รวมถึงการจัดทำเอกสารของสำนักงาน ,จัดการประชุม บันทึกการประชุม รายงานการประชุม และแจ้งมติที่ประชุม ,ทำหน้าที่ในการเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อ – จ้าง เป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ ครุภัณฑ์ ที่เกี่ยวข้องกับงานของสำนักงาน, รวบรวมและจัดเสนอโครงการงบประมาณที่หน่วยงานต่าง ๆ ของสำนักฯ ได้จัดทำ, จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับงาน โครงการพิเศษ และโครงการประจำปี ,ดำเนินการประชาสัมพันธ์งานและผลงานของงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในสำนักฯ ,จัดบริการให้ยืมวัสดุ อุปกรณ์ ด้านวัฒนธรรม, จัดพิมพ์เอกสารแผ่นพับเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สำนักศิลปะและวัฒนธรรม และรวบรวมจัดทำรายการประจำปีเสนอต่อมหาวิทยาลัย

2. งานวิชาการ และวิจัย ทำหน้าที่จัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่งานด้านศิลปวัฒนธรรม ,จัดทำและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมเพื่อจัดทำ website เผยแพร่ ,จัดประชุม อบรม สัมมนาทางวัฒนธรรม ,ศึกษาค้นคว้าวิจัยวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ,สรุปและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการต่าง ๆ และดูแลงานประกันคุณภาพให้เกิดความเรียบร้อย

3. งานวัฒนธรรมสัมพันธ์ ทำหน้าที่เผยแพร่ แลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสาร การแสดง วิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ตั้งแต่ระดับชุมชนเผ่าจนถึงระดับประเทศ,เชื่อมสัมพันธ์กับวัฒนธรรมประเทศเพื่อนบ้าน และวัฒนธรรมไทย 4 ภาค, เผยแพร่และ ได้ตอบคำถามทางด้านวัฒนธรรมทาง Website และทางด้านการสื่อสารวัฒนธรรมสัมพันธ์ ,มีโครงการเผยแพร่วัฒนธรรมสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง,จัดการแสดงจากต่างประเทศให้มาแสดงในโรงละครอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และจัดงานยกย่องเชิดชูผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม และจัดกิจกรรมวันสำคัญ

4. งานหอวัฒนธรรมอุบลนิทัศน์ และศูนย์ข้อมูลทางวัฒนธรรม หอวัฒนธรรมอุบลนิทัศน์ ทำหน้าที่จัดทำทะเบียนหมวดหมู่วัตถุทางวัฒนธรรมและรวบรวมข้อมูลความรู้เกี่ยวกับวัตถุทางวัฒนธรรมพร้อมที่จะเผยแพร่ ,ดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหอวัฒนธรรมอุบลนิทัศน์, จัดหารวบรวม แยกหมวดหมู่ และทำระบบข้อมูลศิลปวัฒนธรรมที่ได้รับมาใหม่ ,บำรุงรักษาวัสดุ อุปกรณ์ ภายในหอวัฒนธรรมอุบลนิทัศน์ให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์, ตกแต่งปรับปรุงบริเวณภายใน ภายนอก หอวัฒนธรรมอุบลนิทัศน์ให้มีบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องของท้องถิ่นอย่างแท้จริง และเพื่อนำชมและบรรยายในหอวัฒนธรรมอุบลนิทัศน์

5. ศูนย์ข้อมูลทางวัฒนธรรม ทำหน้าที่ จัดเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ความเชื่อ ศาสนา คณิตศาสตร์ การเล่นมหรสพพื้นบ้านและวิถีชีวิต ให้เป็นระบบเพื่อการสืบค้น ,จัดทำรวบรวมและบันทึกงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมที่มีอยู่ในหน่วยงานและจากหน่วยงานอื่น ,จัดหาทุนเพื่อสนับสนุนการศึกษา ค้นคว้า และเผยแพร่ผลงานการวิจัย ,สำรวจ วิจัย และติดตามผลงานการวิจัย และสร้างฐานข้อมูลทางวัฒนธรรม และจัดทำ Website ทางด้านวัฒนธรรม

6. หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ,ศึกษา รวบรวม บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติและศิลปกรรม, ตรวจสอบ ดูแล สิ่งแวดล้อมโดยรอบแหล่งธรรมชาติและศิลปกรรมในพื้นที่รับผิดชอบและรายงานสถานการณ์ที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น ไปยังสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ,สนับสนุนให้มีการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นให้ถูกวิธี โดยท้องถิ่นและประชาชนมีบทบาทสำคัญ เพื่อเสริมสร้างบุคลากรในท้องถิ่นให้มีคุณภาพ ,สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ รวมทั้งให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการพิจารณาโครงการพัฒนาต่าง ๆ ที่จะเข้ามาในพื้นที่ที่เป็นแหล่งธรรมชาติและศิลปกรรม เพื่อให้การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมเป็นไปอย่างสอดคล้อง ,ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม และปฏิบัติงานในฐานะเลขานุการของคณะกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมประจำจังหวัด

โดยมีโครงสร้างการดำเนินงาน ดังนี้

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. นักท่องเที่ยวในประเทศไทย
4. บุคคลทั่วไป
5. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

2549 (เมษายน - ธันวาคม)	2,132 คน
2550 (มกราคม- มีนาคม)	716 คน

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอีสาน
2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล

3. การบรรยาย/ สาธิต/ อบรมสาระความรู้
4. กิจกรรม/ การแสดงทางวัฒนธรรม
5. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
6. ลานจอดรถ

สถาบันพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ

7. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก ประเภทสินค้า ผ้ากาบบัว เสื้อผ้า และสินค้าเบ็ดเตล็ดทั่วไป

8. บริการห้องพักรับรองจำนวน 38 ห้อง โรงละครและห้องประชุมสัมมนา

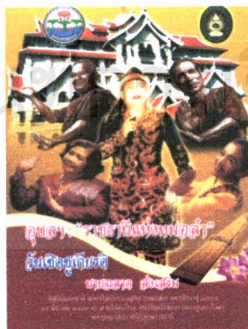
- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ (แจก) แผ่นพับ ภาษาไทย

2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ (แจก) หนังสือ “อุบลฯ : ราชธานีแห่งหมอลำ”

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้ วิทยู และWebsite

● มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ, โรงเรียน และมหาวิทยาลัย
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.2.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑ์วัดบ้านก้านเหลือง, พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุบลราชธานี

2.2.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากร มีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการทำงาน
2. งบประมาณ เนื่องจากไม่มีการเก็บค่าเข้าชม จึงทำให้ขาดงบประมาณในการบำรุงรักษา เช่น หลอดไฟ , ไฟส่องภาพ, จอโปรเจคเตอร์ , เครื่องฉายภาพ และอื่นๆ ปัจจุบันได้รับงบประมาณจากมหาวิทยาลัยเป็นบางส่วน เฉพาะที่ชำรุดและเสนอขอของงบประมาณเพื่อซ่อมบำรุง
3. การบริหารจัดการ ไม่ได้รับงบประมาณโดยตรง ต้องใช้วิธีการของงบประมาณโดยการเขียนโครงการเสนอ และนำงบกลางมาจากทุกคณะในมหาวิทยาลัย หรือหางบประมาณโดยการรับจ้างแสดงการแสดงต่างๆ อย่างไรก็ตามอธิการบดีให้ความสนับสนุนสำนักศิลปและวัฒนธรรมเป็นอย่างดี
4. นิทรรศการส่วนที่เป็นไม้มีปลวกขึ้น ขาดต่อการดูแล อีกทั้งค่าดูแลกำจัดปลวกมีราคาสูง

2.2.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- นิทรรศการมีเนื้อหาและรายละเอียดค่อนข้างเยอะ และมีแผ่นป้าย คำบรรยายมาก จนขาดความน่าสนใจ ไม่ดึงดูดใจผู้เข้าชมให้ติดตามเรื่องราวไปตลอดนิทรรศการ

● จุดแข็ง

- มีทำเลเหมาะสม อยู่ริมถนนใหญ่ และอยู่ในเขตเมือง มีการเดินทางไปมาสะดวก ทั้งรถประจำทางและรถส่วนตัว

- ภายในอาคารมีการใช้สอยหลายรูปแบบ ทั้งเป็น โรงแรม ศูนย์ประชุม โรงละคร อาคารเรียน จึงเป็นผลพลอยได้ที่ทำให้มีคนเข้ามาดูนิทรรศการอย่างต่อเนื่อง

2.2.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

- อนาคตจะมีการจัดพื้นที่ในอาคารชั้นที่ 3 เพื่อใช้จัดห้องแสดงภาพ เพื่อเป็น hall of frame ของนักศึกษา จากเดิมเป็นพื้นที่ของบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งจะย้ายตั้งอยู่ติดตรงข้าม
- นิทรรศการเดิม ต้องใช้ช่างของบริษัทออกแบบมาซ่อมบำรุง ปัจจุบันปรับเปลี่ยนเป็นการซ่อมบำรุงด้วยช่างภายในสำนักงานเอง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

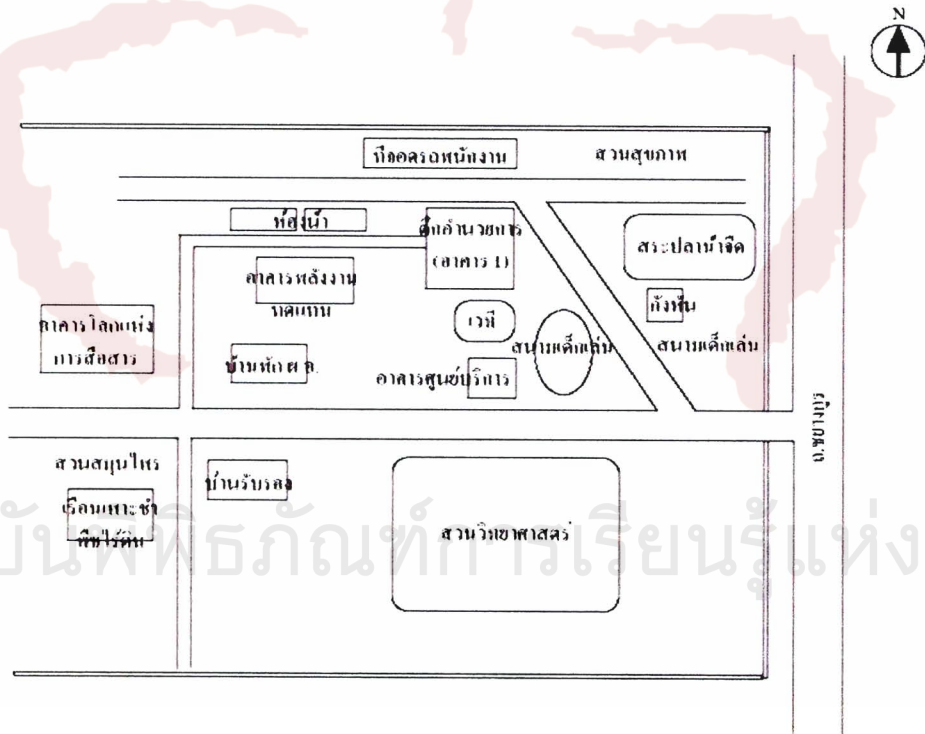
2.3 ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี (Ubonratchathani Science Centre For Education)

2.3.1 ที่อยู่และการติดต่อ 415 ถนนขยางกูร ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000 โทรศัพท์ 045-311714,045-311879 โทรสาร 045-315365 E-mail: ubonsci@hotmail.com Website: http://www.use.in.th/

2.3.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา อุบลราชธานี

ผังบริเวณของศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา อุบลราชธานี

ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี มีการจัดแสดงนิทรรศการจำนวน 11 เรื่อง ทั้งภายในอาคารและกลางแจ้ง โดยแบ่งเป็น 3 อาคาร คือ

อาคารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (อาคาร 1) ชั้น 1 จัดแสดงนิทรรศการโลกวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยนิทรรศการย่อย จำนวน 23 เรื่อง โดยมีใบความรู้กำกับทุกนิทรรศการ ส่วนชั้น 2 จัดแสดงนิทรรศการโลกและดวงดาว นิทรรศการเปิดโลกคอมพิวเตอร์ และห้อง Internet

อาคารพลังงานและนิทรรศการกลางแจ้งด้านข้างอาคาร จัดแสดงนิทรรศการโลกพลังงาน และพลังงานทดแทน

อาคาร 2 จัดแสดงนิทรรศการ โลกการสื่อสาร และลานกลางแจ้งด้านข้างอาคารจัดแสดงนิทรรศการสวนธรณีวิทยา

นิทรรศการกลางแจ้ง ประกอบด้วย นิทรรศการโลกพลังงานและพลังงานทดแทน เป็นการแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงาน สิ่งแวดล้อมและพลังงานทดแทน โดยเฉพาะการนำแสงอาทิตย์มาใช้เป็นพลังงานแทนไฟฟ้า ,นิทรรศการสวนธรณีวิทยา เป็นแหล่งรวบรวมหินชนิดต่าง ๆ พร้อมข้อมูลเพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้และพักผ่อนหย่อนใจ ตลอดจนมีห้องแสดงตัวอย่างหินดินแร่ ,พืชไร้ดิน (Hydroponics) เป็นนิทรรศการการปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน ,สวนสุขภาพ เป็นฐานในการออกกำลังกาย โดยมีเครื่องเล่น และเครื่องกายบริหาร 12 ฐาน มีคำแนะนำและให้ความรู้ด้วย ,สวนวิทยาศาสตร์พื้นฐาน เป็นการจัดเครื่องเล่นวิทยาศาสตร์ เพื่ออธิบายและให้กลุ่มเป้าหมายลงมือเล่น และเกิดการเรียนรู้ อาทิ ระบบรอก ชิงช้าเพนดูลัม ,สวนโลกวิทยาศาสตร์ และสวนสมุนไพร

ภูมิทัศน์โดยรอบ

- ภาพที่ 1 ภาพบริเวณด้านหน้าศูนย์วิทยาศาสตร์
 ภาพที่ 2 ภาพอาคารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 ภาพที่ 3 ภาพอาคาร 2
 ภาพที่ 4 ภาพสวนโลกวิทยาศาสตร์

1	2
3	4

2.3.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : นายวรวุฒิ โคตรพันธ์

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา

จังหวัดอุบลราชธานี

หน่วยงาน : สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวง
 ศึกษาธิการ

2.3.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการทุกวัน เวลา 09.00 - 16.00 น.

2.3.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วันทำการ

2.3.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี จัดตั้งขึ้นตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2537 ที่เห็นชอบให้จัดตั้ง ศูนย์วิทยาศาสตร์ เพื่อการศึกษาจังหวัดในทุกเขตการศึกษา เขตการศึกษา ละ 1 แห่ง ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศ จัดตั้งศูนย์ วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัด อุบลราชธานี เป็นสถานศึกษาสังกัด กรมการศึกษานอกโรงเรียน เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2538 กรมการศึกษานอกโรงเรียน โดย ดร.รุ่ง แก้วแดง อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน อนุมัติการก่อสร้าง ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัด อุบลราชธานี เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2539 โดยการประสานงาน และการนำเสนอข้อมูล ประกอบการพิจารณาของนายสัจด์ สันตะพันธุ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สนอ.) ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี/กรมการศึกษา

นอกโรงเรียนกระทรวงศึกษาธิการ มีการวางศิลาฤกษ์การก่อสร้างเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2539 และจัดให้มีพิธีเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2541 เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมของนักเรียน นักศึกษา ทั้งในและนอกระบบโรงเรียนเยาวชน และประชาชน ในเขตการศึกษา 10 เขต รวม 8 จังหวัด และจังหวัดใกล้เคียงอื่นๆ โดยตั้งอยู่บนเนื้อที่ 23.5 ไร่ ทางด้านทิศตะวันออกของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ศนอ.) โดยมีวัตถุประสงค์และหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

- เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ สิ่งแวดล้อมจากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาคครอบคลุมทั่วประเทศ

- เพื่อเป็นแหล่งวิทยาการเพื่อการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ สิ่งแวดล้อม โดยผ่านสื่อนิทรรศการและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบต่างๆ กัน เช่น การจัดค่ายวิทยาศาสตร์ การประกวดสิ่งประดิษฐ์ทางด้านวิทยาศาสตร์ การแสดงทางวิทยาศาสตร์ (Science Show) การอบรมทางวิทยาศาสตร์ การประชุมสัมมนาทางวิชาการ การทดลองทางวิทยาศาสตร์ การประกวดทางวิทยาศาสตร์ การแสดงท้องฟ้าจำลอง การดูดาวจากแผนที่ดูดาว การดูดาวจากกล้องดูดาว การแสดงพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ (Aquarium) เป็นต้น

- เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมแก่กลุ่ม เป้าหมายทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ตลอดจนเยาวชน ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์และประชาชนทั่วไป

- เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เครือข่ายทั้งภาครัฐ และเอกชน ให้เข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

2.3.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

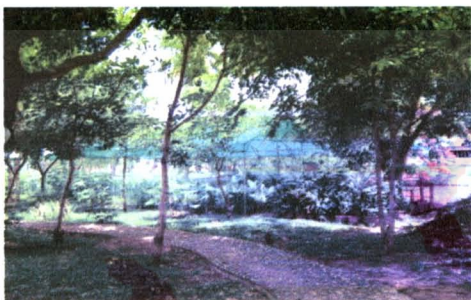
- วิทยาศาสตร์
- ธรรมชาติศึกษาและสิ่งมีชีวิต

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางธรณีวิทยา

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

หิน

สิ่งของจำลอง

พันธุ์สัตว์

อุปกรณ์/ของเล่นทางวิทยาศาสตร์ (Basic Science)

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม

- กิจกรรมค่าย ซึ่ง ได้แก่ ค่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ค่ายสิ่งแวดล้อม ค่ายเปิดโลกคอมพิวเตอร์ ค่ายแกนนำเยาวชน ค่ายสมาชิกเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

โดยใช้เวลา 3 วัน 2 คืน หรือ 2 วัน 1 คืน หรือ 1 วัน ขึ้นอยู่กับความต้องการของสถานศึกษาและ กิจกรรม

- การแข่งขันและการแสดงทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่ การแข่งขันตอบปัญหาทางวิทยาศาสตร์ การแสดงทางวิทยาศาสตร์

- การอบรมคอมพิวเตอร์ โดยเปิดอบรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์พื้นฐาน ถึง คอมพิวเตอร์ขั้นสูง อาทิ WINDOWS98 , MS-WORD , MS-EXCEL , MS-POWERPOINT , MS-ACCESS , PAGEMAKER , CORELDRAW , AUTHORWARE , MICROWORLD , การเขียนโฮมเพจ เป็นต้น ซึ่งในแต่ละหลักสูตรใช้เวลา 15 ชั่วโมง 5 วัน ๆ ละ 3 ชั่วโมง แบ่งเป็น 3 รอบ/วัน คือ เช้า บ่าย และเย็น

- การอบรมกระบวนการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ชุมชนเป็นการอบรม แก่นนำชุมชนในการใช้ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีที่อยู่ใกล้ตัวมาใช้ในชีวิตประจำวัน อาทิ การผลิต น้ำยาล้างจาน แชมพู มะกรูด แชมพูว่านหางจระเข้ พิมเสนน้ำ น้ำมันไพล ยาหม่องน้ำ การทำจรวดขวดน้ำ การทำ เครื่องวิทยุบังคับ เป็นต้น

- การดูดาว โดยใช้ท้องฟ้าจำลอง กล้องโทรทรรศน์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และจากท้องฟ้าจริง โดยจัดให้มีการฉายดาว และมีการให้บริการดูดาวด้วยกล้องโทรทรรศน์ขนาด 102 มม. มีการบรรยายดาวในทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรมค่าย

- การบรรยายทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งในศูนย์ฯ และนอกศูนย์ฯ

- ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ โดยเปิดโอกาสให้ครูผู้สอน ได้ร่วมวางแผนจัดกิจกรรมให้แก่ นักเรียนที่สมัครเป็นสมาชิกรายปี เนื้อหาจะเสริม หลักสูตรปกติ อาทิ โครงสร้างพืชสัตว์ พลังงาน สวนธรณีวิทยา กลศาสตร์ ไฟฟ้า สิ่งแวดล้อม เป็นต้น โดยนำนักเรียนมาเรียนที่ศูนย์ฯ ครั้งละ 2 ชั่วโมง

2.3.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการทำทะเบียนตามแบบราชการ คือการบันทึกครุภัณฑ์ มีระเบียบตามระเบียบราชการ

2.3.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.3.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 22 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ผู้อำนวยการศูนย์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารงานในฐานะหัวหน้าสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน โดยดำเนินการดังต่อไปนี้ วางแผนปฏิบัติงานและประสานงานร่วมกับฝ่ายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายแผนงานและโครงการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานกับหน่วยงานเครือข่ายเพื่อร่วมจัดกิจกรรม ให้คำปรึกษาและแนะนำการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมปฏิบัติงานแก่นักเรียนที่เกี่ยวข้อง กำกับ ดูแลและเร่งรัดการดำเนินงานที่ได้รับมอบหมาย ให้เป็นไปตามนโยบายแผนงานและโครงการ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โครงการและกิจกรรมที่รับผิดชอบ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

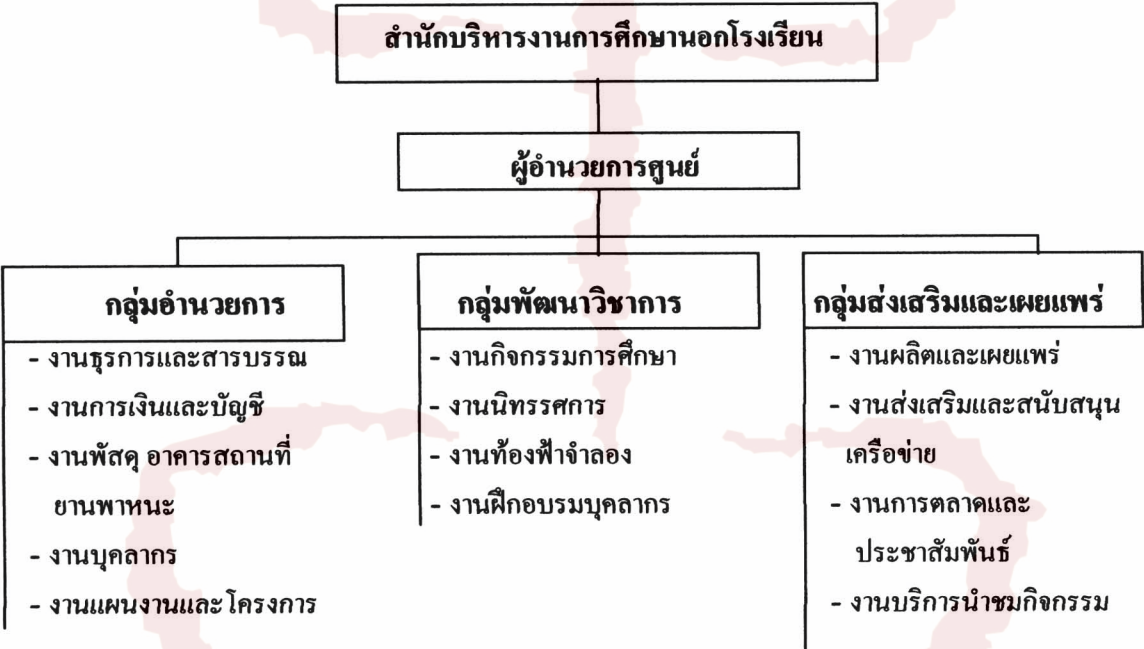
2. กลุ่มอำนวยการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการให้บริการและสนับสนุนการปฏิบัติงานของกลุ่มต่าง ๆ โดยดำเนินการดังต่อไปนี้ พัฒนาและจัดทำจุดเน้น แผนงาน โครงการ คำขออนุมัติงบประมาณ แผนปฏิบัติงาน ตลอดจนการติดตามผลการดำเนินงานและรายงาน ดำเนินงานธุรการสารบรรณ งานการเงินและบัญชี งานพัสดุอาคารสถานที่ ยานพาหนะและงานบุคลากร ให้บริการแก่นักเรียนฝ่ายต่าง ๆ ของศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา และหน่วยงานเครือข่าย ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงาน เพื่อให้การดำเนินงานของฝ่ายต่าง ๆ ได้ผลตามแผนงาน โครงการและนโยบาย เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่หน่วยงานเครือข่ายเรื่องการบริหารงานทั่วไป ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โครงการและกิจกรรม ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

3. กลุ่มพัฒนาวิชาการ ศึกษา วิจัย วิเคราะห์สภาพความต้องการการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มเป้าหมาย พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม หลักสูตร และสื่อการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ประสานงานส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานเครือข่ายในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่องการพัฒนาแบบกิจกรรม หลักสูตร และสื่อการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

4. กลุ่มส่งเสริมและเผยแพร่ ศึกษาค้นคว้ารูปแบบการผลิต และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม พัฒนาและคิดค้นรูปแบบ สื่อการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ผลิตและซ่อมบำรุงสื่อการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ประสานงานส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานเครือข่ายเพื่อร่วมจัดและให้บริการ การเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ประชาสัมพันธ์ วิเคราะห์และวิจัยการตลาดเพื่อการพัฒนาและให้บริการ เป็นวิทยากรด้านการผลิตซ่อมบำรุงและเผยแพร่สื่อการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นวิทยากรนำชมนิทรรศการ และกิจกรรมต่างๆ ที่ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดดำเนินการ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์ และกลุ่มงานต่าง ๆ ออกเป็น 3 กลุ่มงานดังต่อไปนี้

- **ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ**
 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
 2. บุคคลทั่วไป
 3. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี
ไม่มีการบันทึก

- **การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์**
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
 2. การบรรยาย/ สาธิต/ อบรมสาระความรู้

3. ลานจอดรถ

- **การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์**

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ (แจก) แผ่นพับภาษาไทย

2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี

4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ Website

- **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐและโรงเรียน

2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.3.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

หอวัฒนธรรมอุบลนันทน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

2.3.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากร มีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่ที่เป็นข้าราชการมีเพียง 7 คน รวมทั้งผู้บริหาร ส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษามาทางวิทยาศาสตร์โดยตรง ต้องมาพัฒนาและเรียนรู้เพิ่มเติม ส่วนลูกจ้างประจำรายปี เมื่อรับเข้ามาจะทำการฝึกให้ หลังจากทำงานได้แล้ว มักลาออกเพื่อเปลี่ยนงาน ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนบุคลากรบ่อยครั้งและไม่มีบุคลากรที่เชี่ยวชาญ

2. งบประมาณ ขาดงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นสถานที่ที่ต้องจัดกิจกรรมบ่อยครั้ง โดยรองรับพื้นที่รับผิดชอบถึง 8 จังหวัด ในเขตการศึกษา 10 (เดิม) จึงต้องใช้งบประมาณจำนวนพอสมควร

3. การบริหารจัดการ ไม่คล่องตัวเนื่องจากการเป็นการบริหารงานจากส่วนกลาง

4. อาคารที่ใช้จัดแสดงนิทรรศการมีพื้นที่จำกัด นิทรรศการส่วนใหญ่จะอยู่กลางแจ้ง ซึ่งทำให้วัตถุจัดแสดงมีอายุการใช้งานน้อย สถานที่ตั้งมีระบบการระบายน้ำที่ไม่ดี ทำให้น้ำท่วมบ่อยครั้ง ในหน้าฝนไม่สามารถจัดกิจกรรมกลางแจ้งได้
5. ขาดพาหนะในการนำนิทรรศการเคลื่อนที่ไม่มีใช้ประจำ ต้องใช้รถเช่ามาเป็นพาหนะ ส่วนพาหนะสำหรับงานทั่วไปเป็นการขอยืมมาจากศูนย์ฯของภาค หรือจังหวัด

2.3.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- นิทรรศการไม่น่าสนใจ และมีสภาพทรุดโทรม ขาดการปรับปรุง

● จุดแข็ง

- มีทำเลเหมาะสม ตั้งอยู่ภายในตัวเมืองอุบลราชธานี การเดินทางไปมาสะดวก
- มีกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น จึงมีผู้เข้าใช้สถานที่จำนวนมาก

2.3.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

- ต้องการพัฒนานิทรรศการให้น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพที่ 1 ภาพประตูทางเข้าวัดสุปัฏนาราม
ภาพที่ 2 ภาพบริเวณวัดสุปัฏนาราม
ภาพที่ 3 ภาพอาคารหอศิลปวัฒนธรรม
ภาพที่ 4 ภาพป้ายหอศิลปวัฒนธรรม

1	2
3	4

2.4.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : พระปลัดสมควร สุนจาโร (บุญประเสริฐ)
ตำแหน่ง พระ
หน่วยงาน : วัดสุปัฏนาราม

2.4.5 วันเวลาเปิดทำการ ต้องติดต่อผู้ดูแลก่อน เพื่อเปิดประตูให้เข้าชม สามารถติดต่อได้
ทุกวัน เวลา 8.30 น.-16.30 น.

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.4.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 1 วันทำการ

2.4.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

วัดสุปฏิญนาราม เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร เป็นวัดธรรมยุติกนิกายแห่งแรกของภาคอีสาน โดยใน พ.ศ. 2393 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระพรหมราชวงศ์ (กุทอง) เจ้าเมืองอุบลราชธานี คนที่ 2 จัดหาสถานที่สร้างวัด เพื่อเป็นที่ประกอบศาสนกิจของพระสงฆ์ โดยได้จัดพื้นที่เหนือท่าระหว่างเมืองอุบลกับบ้านนุ่งกาแขวเพื่อสร้างวัดขึ้น ปี พ.ศ. 2396 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประกาศพระบรมราชโองการพระราชทานนามวัดว่า “วัดสุปฏิญนาราม” โดยมีพระอธิการดี พนธุโล เป็นเจ้าอาวาสรูปแรก ต่อมา พ.ศ. 2478 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดฯ ยกฐานะของวัดขึ้นเป็นพระอารามหลวงชั้น วรวิหาร นามว่า วัดสุปฏิญนารามวรวิหาร

หอศิลปวัฒนธรรม วัดสุปฏิญนารามวรวิหาร ก่อสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2529 ในช่วงพระวิจิตรธรรมภาณีเป็นเจ้าอาวาส มีคณะสงฆ์และทายกทายิกาวัดสุปฏิญนารามเป็นผู้ดำเนินการจัดหาทุนและศรัทธา สิ้นค่าก่อสร้างทั้งหมดจำนวน 641,132 บาท โดยคณะกรรมการได้เดินทางไปดูแบบอย่างพิพิธภัณฑ์จากต่างจังหวัด เพื่อนำมาปรับปรุงเป็นแบบพิพิธภัณฑ์ที่วัด เช่น พิพิธภัณฑ์จังหวัดมหาสารคาม อาคารพิพิธภัณฑ์จังหวัดขอนแก่น อาคารพิพิธภัณฑ์ที่จังหวัดสกลนคร เป็นต้น ลักษณะอาคารพิพิธภัณฑ์เป็นทรงไทย มีมุกด้านหน้าเป็นลายกนก ด้านข้างทั้งสองเป็นรูปเจดีย์

แนวความคิดในการจัดตั้งหอศิลปวัฒนธรรม วัดสุปฏิญนารามวรวิหาร เกิดจาก สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า ขณะนั้นเป็นเจ้าคณะมณฑลอีสาน มีความคิดที่จะสร้างอนุสรณ์สถานไว้แก่พระพุทธศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งพิพิธภัณฑ์เพื่อรวบรวมของเก่าของโบราณ เช่น ทับหลังและเสมาหินมาจัดแสดงบริเวณหน้าอุโบสถเพื่อเป็นพิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง ต่อมาเมื่อภาพของทับหลังและเสมาหินได้ปรากฏไปตามสื่อต่างๆ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ได้ทรงนำนักเรียนจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ามาศึกษาหลายครั้ง และมีพระราชดำริให้จัดสร้างพิพิธภัณฑ์เพื่อรวบรวมโบราณวัตถุที่กระจัดกระจายตามภูมิจากที่เก็บสัณนิษฐานต่างๆ เพื่อเป็นพิพิธภัณฑ์ของอุบลราชธานี ให้ลูกหลานได้ศึกษาและป้องกันการสูญหายจากผู้มีเจตนาร้ายลักขโมย จากนั้นจึงได้รับบริจาคปัจจัยจากผู้มีจิตศรัทธาเพื่อสร้างอาคารเพื่อเก็บรักษาวัตถุโบราณที่กระจัดกระจายมาไว้ที่เดียวกัน

2.4.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

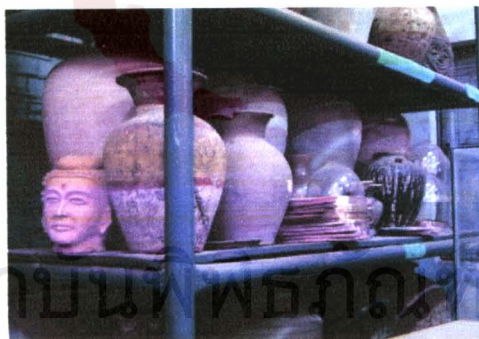
การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์
- วิถีชีวิต ของชาวเมืองอุบลราชธานี
- วัฒนธรรมและประเพณี ของชาวเมืองอุบลราชธานีตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

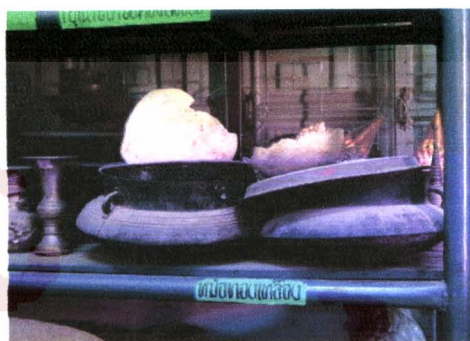

โบราณวัตถุ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

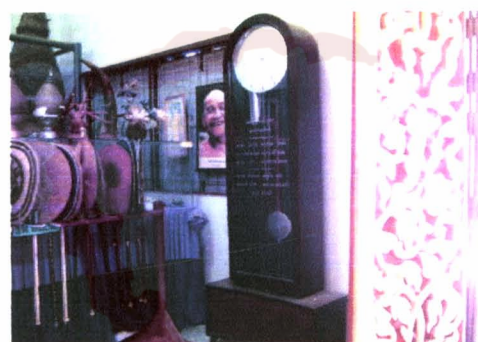
เครื่องโลหะ

เครื่องใช้ในการศาสนา

ซากฟอสซิล

อาวุธ

นาฬิกา

เอกสารโบราณ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ทับหลัง ทำจากหินทราย อายุราวพุทธศตวรรษที่ 12 ศิลปะขอมสมัยตาลปรี๊ดร ย้ายมาจากวัดสระแก้ว อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

จารึก ทำจากหินทราย อายุราวพุทธศตวรรษที่ 12 เป็นจารึกอักษรปัลลวะ พบที่ถ้ำภูหมาใน อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.4.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนทั้งหมด โดยโบราณวัตถุจะเป็นการลงทะเบียนโดยกรมศิลปากร ส่วนวัตถุอื่นๆ ที่เหลือจะเป็นการบันทึกเป็นกลุ่มแบ่งตามประเภทวัตถุ

2.4.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.4.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 1 รูป มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลวัตถุสิ่งของ และรักษาความสะอาด
- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
 2. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ
 2. ลานจอดรถ

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
 1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ (แจก) แผ่นพับ ภาษาไทย

2. หนังสือแนะนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี

4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ไม่มี

● **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ และพิพิธภัณฑ์
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.4.12 **แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง**

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุบลราชธานี

2.4.13 **ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์**

1. สถานที่คับแคบต้องการขยายอาคาร หรือสร้างอาคารให้ใหญ่ขึ้น
2. บุคลากร ขาดบุคลากรในการดำเนินการพิพิธภัณฑ์ ต้องนำคณะครูจาก โรงเรียนของวัดเข้ามาช่วยดูแล

2.4.14 **จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์**

● **จุดอ่อน**

- มีพื้นที่สำหรับจัดนิทรรศการค่อนข้างจำกัด การจัดแสดงแออัด
- การเข้าชมต้องขออนุญาตผู้ดูแลซึ่งมีเพียงรูปเดียว หากพระไม่อยู่จะไม่สามารถเข้าชมได้

● **จุดแข็ง**

- มีทำเลเหมาะสม การเดินทางไปมาสะดวก มีรถประจำทางผ่าน
- พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ในวัดสุปฏิหารามซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์

2.4.15 **แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์**

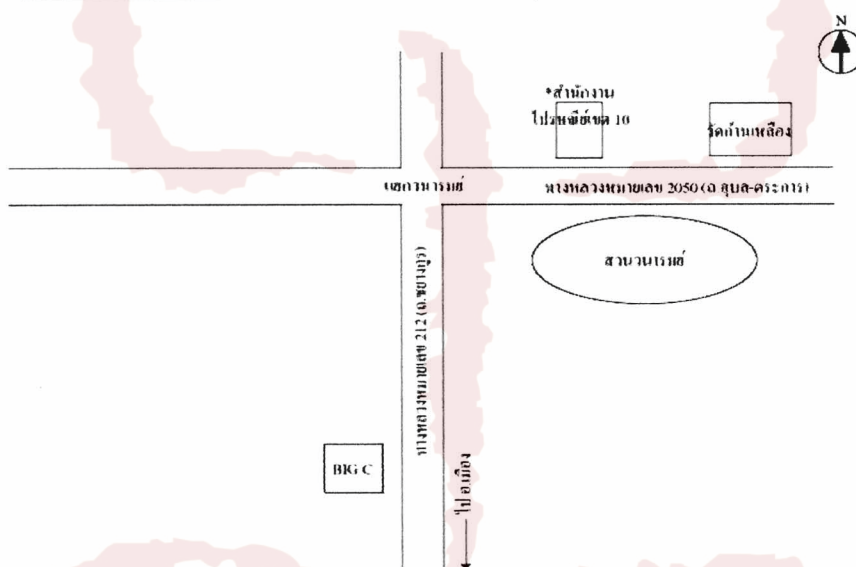
- ต้องการขยายอาคารให้มีพื้นที่มากขึ้น

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

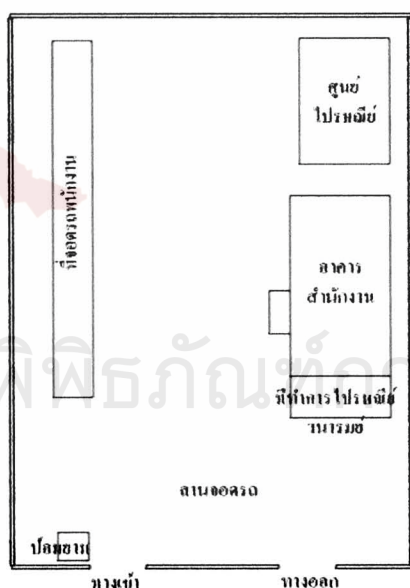
2.5 พิพิธภัณฑ์ตราไปรษณียากรอุบลราชธานี (Ubonratchathani Philatelic Museum)

2.5.1 ที่อยู่และการติดต่อ 73 หมู่ 3 ถนนอุบล-ตระการ ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000 โทรศัพท์ 045-283611 ต่อ 304 ,081-8284168 (คุณนพพร) โทรสาร 045-311927 E-mail: - Website: -

2.5.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่สำนักงานไปรษณีย์ เขต 10

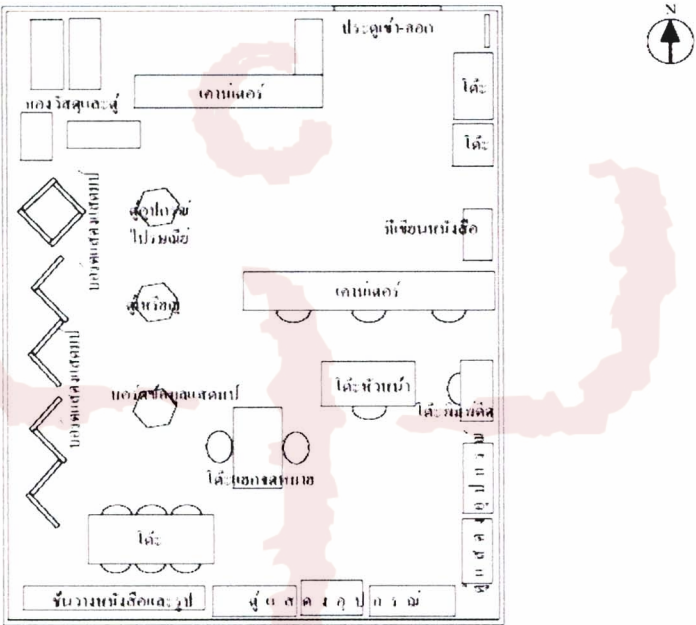

ผังบริเวณของสำนักงานไปรษณีย์ เขต 10

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.5.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ตราไปรษณียากร อุบลราชธานี

พิพิธภัณฑ์ตราไปรษณียากร อุบลราชธานี ตั้งอยู่ภายในชั้นที่ 1 อาคารสำนักงานไปรษณีย์ เขต 10 มีการจัดแสดงนิทรรศการ แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ นิทรรศการวิวัฒนาการของการสื่อสารด้านไปรษณีย์ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจนถึงสมัยปัจจุบัน นิทรรศการที่ทำการไปรษณีย์จำลองในอดีต เพื่อแสดงวัสดุอุปกรณ์ที่เคยใช้งานในอดีต และนิทรรศการเกี่ยวกับวิวัฒนาการของตราไปรษณียากร แสดงเรื่องราวของตราไปรษณียากรทุกชุดที่บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด ผลิตขึ้นมาจำหน่าย เช่น ตราไปรษณียากรชุดแรกของไทย ภาพต้นแบบและภาพประดิษฐ์จากตราไปรษณียากรที่ใช้แล้ว นอกจากนี้ยังมีมุมหนังสือและภาพเกี่ยวกับกิจการไปรษณีย์ในอดีต

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพด้านหน้าสำนักงานไปรษณีย์เขต 10

ภาพที่ 2 ภาพอาคารสำนักงานสำนักงานไปรษณีย์เขต 10

ภาพที่ 3 ภาพทางเข้าอาคารสำนักงานไปรษณีย์เขต 10

ภาพที่ 4 ภาพด้านหน้าพิพิธภัณฑสถานไปรษณียากร อุบลราชธานี

1	2
3	4

2.5.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : นายพนพร มหาเปารยะ

ตำแหน่ง พนักงานไปรษณีย์ระดับ 7 รักษาการหัวหน้า
ส่วนการตลาด

หน่วยงาน : ส่วนการตลาดและพัฒนาธุรกิจ สำนักงาน
ไปรษณีย์เขต 10

2.5.5 วันเวลาเปิดทำการ วันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 08.30 - 16.30 น.

2.5.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วัน

2.5.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

พิพิธภัณฑสถานไปรษณียากรอุบลราชธานีได้จัดตั้งขึ้นและทำพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2548 โดยมีท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี คุณพิจิตร สีแสง เป็นประธาน

ในพิธีเปิด ในวันดังกล่าวตรงกับวันเด็กแห่งชาติ พิพิธภัณฑ์ตราไปรษณียากรแห่งนี้ นับเป็น พิพิธภัณฑ์ตราไปรษณียากรแห่งที่สามของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อจากพิพิธภัณฑ์ตราไปรษณียากรที่จังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดขอนแก่น โดยจัดตั้งขึ้นเพื่อรวบรวมและจัดแสดงตราไปรษณียากรที่บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด ผลิตขึ้นมาจำหน่าย เพื่อเป็นศูนย์กลางในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลของนักสะสมและผู้สนใจ และมีการจัดนิทรรศการที่ทำการไปรษณีย์จำลองในอดีต จัดแสดงวัตถุอุปกรณ์ไปรษณีย์ที่เคยผ่านการใช้งาน ซึ่งทางเจ้าหน้าที่ได้รวบรวมมาจากไปรษณีย์ต่างๆ ในสังกัดสำนักงานไปรษณีย์เขต 10

แรกเริ่มพิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ที่ ที่ทำการ ไปรษณีย์ อุบลราชธานี ต่อมาได้มีการย้ายจากที่ตั้งเดิมมาที่อาคารสำนักงานไปรษณีย์เขต 10 บริเวณชั้นที่ 1 ในเดือนตุลาคม พ.ศ.2549 เนื่องจากอาคารเดิมต้องการใช้พื้นที่พิพิธภัณฑ์สำหรับการแบ่งพื้นที่ให้เอกชนเช่า ที่ตั้งพิพิธภัณฑ์ในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงอีกครั้ง เนื่องจากมีการปรับปรุงอาคารสำนักงานไปรษณีย์เขต 10 โดยคาดว่าจะย้ายไปตั้งอยู่ที่ที่ทำการไปรษณีย์ในบริเวณจังหวัดใกล้เคียง ราวปลาย พ.ศ. 2550

2.5.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านการสื่อสารไปรษณีย์ และตราไปรษณียากรรุ่นแรกถึงปัจจุบัน
- วัสดุ อุปกรณ์ในการใช้งานด้านไปรษณีย์, เครื่องมือเครื่องใช้บนการรับฝาก, ส่งต่อ และนำจ่ายไปรษณียภัณฑ์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

เครื่องมือเครื่องใช้ในที่ทำกรไพรณีย

ภาพถ่าย

ตราไปรษณียากร

สถาบันเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

- ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน

- นิทรรศการวันแม่แห่งชาติ วันที่ 6-28 สิงหาคม 2549
- นิทรรศการ 60 ปี ครองราชย์ เดือนธันวาคม 2549
- นิทรรศการ 80 พรรษา

- กิจกรรม

- กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ วันที่ 14 มกราคม 2550 เป็นการจัดกิจกรรมบรรยายเกี่ยวกับความรู้ด้านการสื่อสาร สันทนาการ ตอบคำถาม/สาระต่างๆ เกี่ยวกับตราไปรษณียากร และแลกเปลี่ยนความรู้กับนักออกแบบตราไปรษณียากรตัวจริง
- ตั้งแต่ย้ายมาตั้งพิพิธภัณฑ์ที่สำนักงานไปรษณีย์เขต 10 ยังไม่มีการจัดกิจกรรม

2.5.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนทั้งหมด โดยแบ่งการทำทะเบียนเป็น 2 ส่วน คือ ทะเบียนครุภัณฑ์ เป็นการทำทะเบียนรายการวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และทะเบียนคุม ซึ่งใช้สำหรับตราไปรษณียากรเท่านั้น

2.5.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี

- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.5.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลจัดการ และประสานงาน

- **ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ**

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. บุคคลทั่วไป

- **สถิติผู้เข้าชมต่อปี**

ไม่มีการบันทึก

- **การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์**

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. การบรรยาย/ สาธิต/ อบรมสาระความรู้
3. ลานจอดรถ

4. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก ประเภทสินค้า トラไปรษณียากรและสิ่งสะสม (ในอนาคต)

- **การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์**

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
2. หนังสือแนะนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ (แจก) ความรู้เกี่ยวกับตราไปรษณียากร
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ สิ่งพิมพ์และWebsite

- **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ และโรงเรียน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.5.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑ์วัดบ้านก้านเหลือง

2.5.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากร แต่เดิมพิพิธภัณฑ์มีตำแหน่งเจ้าหน้าที่ประจำพิพิธภัณฑ์ ซึ่งมีหน้าที่จำหน่ายตราไปรษณียากรด้วย โดยตำแหน่งนี้ขึ้นกับที่ทำการไปรษณีย์ อุบลราชธานี เมื่อมีการย้ายพิพิธภัณฑ์มายังที่ตั้งในปัจจุบัน จึงไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแลโดยเฉพาะย้ายมาด้วย อีกทั้งการจัดพิพิธภัณฑ์ยังเป็นนิทรรศการแบบชั่วคราว เพื่อรอการย้ายต่อไป หน้าที่การดูแลปัจจุบันขึ้นกับส่วนการตลาดและพัฒนาธุรกิจ สำนักงานไปรษณีย์เขต 10

2. การบริหารจัดการ เนื่องจากยังไม่มีที่ตั้งที่ชัดเจน การบริหารจัดการจึงยังไม่ชัดเจน

3. งบประมาณ ได้รับงบประมาณในการดำเนินการน้อย แต่สามารถแบ่งบางส่วนจากงบกิจกรรมมาช่วยได้

2.5.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- ที่ตั้งปัจจุบันอยู่ค่อนข้างไกลจากชุมชน และตัวเมืองอุบลราชธานี
- พิพิธภัณฑ์ยังไม่มีที่ตั้งถาวรที่ชัดเจน

● จุดแข็ง

- เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบสนใจในด้านพิพิธภัณฑ์ และต้องการพัฒนาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น
- มีวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการไปรษณีย์ในอดีตจำนวนมาก และยังบำรุงรักษาไว้อย่างดี
- มีนิทรรศการที่สร้างบรรยากาศของที่ทำการไปรษณีย์ในอดีต

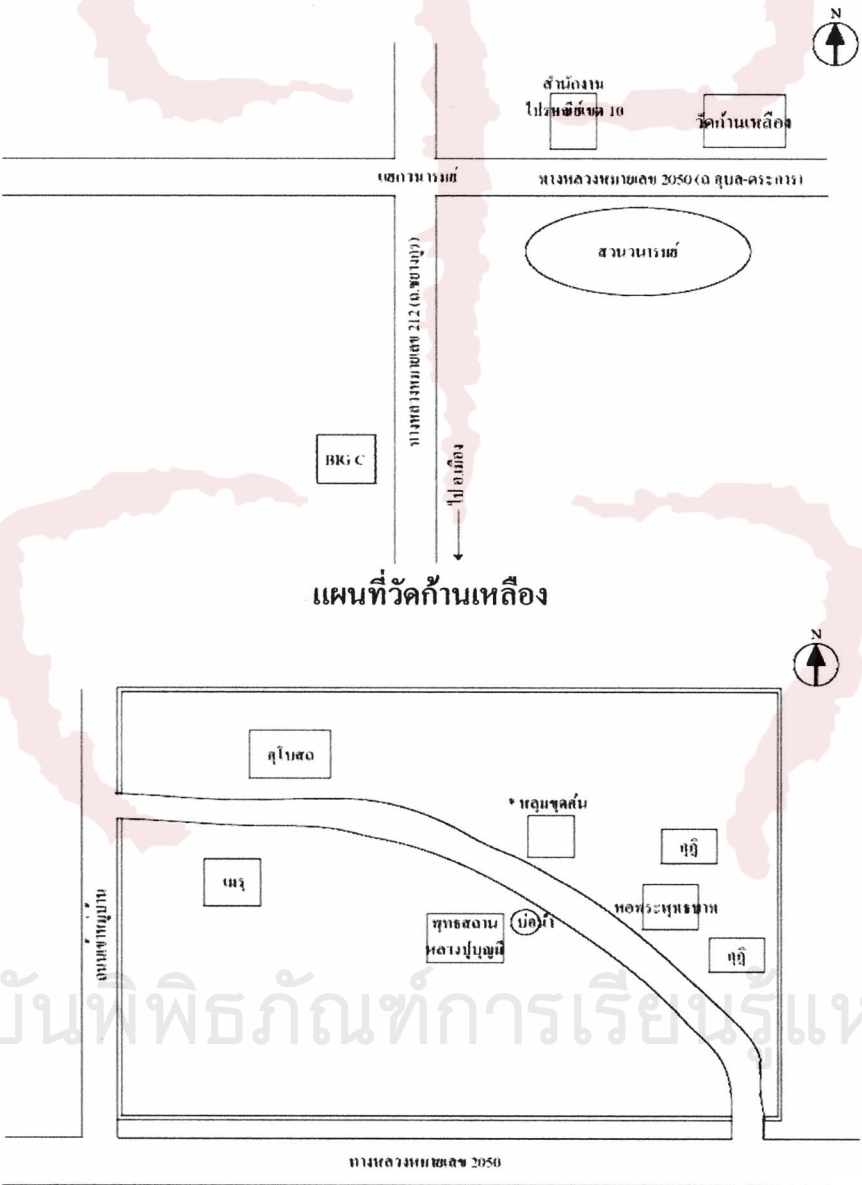
2.5.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

- เดิมมีแนวทางที่จะทำนิทรรศการที่พร้อมให้ผู้เข้าชมสามารถเข้าชมระบบการทำงานไปรษณีย์ ซึ่งที่ตั้งปัจจุบันมีครบถ้วนในที่เดียวกัน แต่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงจึงต้องคิดรูปแบบใหม่

2.6 พิพิธภัณฑ์ประจำแหล่งโบราณคดี บ้านก้านเหลือง (Archaeological Site Museum at Ban Kan Lueng)

2.6.1 ที่อยู่และการติดต่อ วัดก้านเหลือง ถนนอุบล-ตระการ บ้านก้านเหลือง ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000 โทรศัพท์ 083-1997212 (หลวงพ่อสมนึก) โทรสาร - E-mail: - Website: -

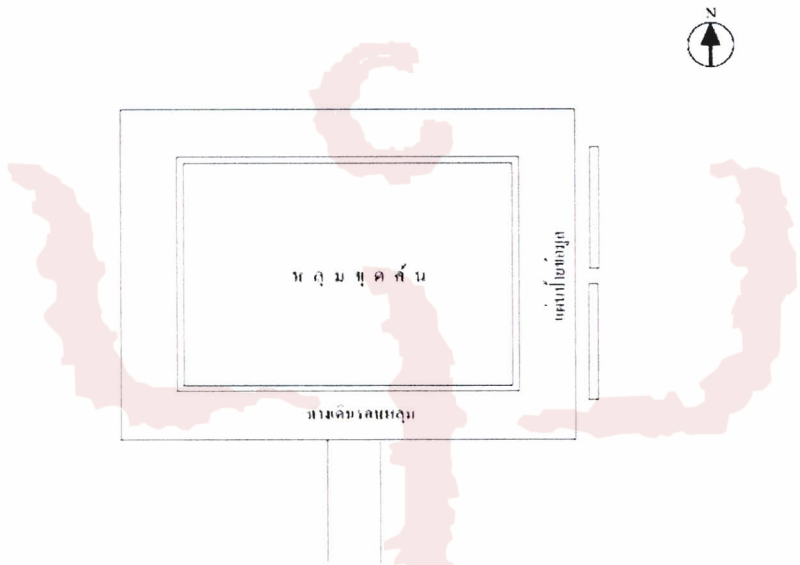
2.6.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑ์ประจำแหล่งโบราณคดี บ้านก้านเหลือง

2.6.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ประจำแหล่งโบราณคดี บ้านก้านเหลือง

การจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์ประจำแหล่งโบราณคดี บ้านก้านเหลือง เป็นการแสดงหลุม ชุดค้นทางโบราณคดีที่เป็นหลุมขุดจริงจากการสำรวจขุดค้นของกรมศิลปากร ในปี พ.ศ.2535 พร้อมจัดแสดงแผ่นป้ายข้อมูลและภาพประกอบ โดยเน้นข้อมูลทางโบราณคดีในแหล่งโบราณคดี บ้านก้านเหลือง

ภูมิทัศน์โดยรอบ

สถาบันความรู้แห่งชาติ

ภาพที่ 1 ภาพทางเข้าวัดบ้านก้านเหลือง
ภาพที่ 2 ภาพป้ายพิพิธภัณฑสถานประจำแหล่งโบราณคดี บ้านก้านเหลือง
ภาพที่ 3 ภาพบริเวณวัดบ้านก้านเหลือง
ภาพที่ 4 ภาพอาคารพิพิธภัณฑสถานประจำแหล่งโบราณคดี บ้านก้านเหลือง

1	2
3	4

2.6.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : หลวงพ่อสมนึก
ตำแหน่ง พระ
หน่วยงาน : วัดก้านเหลืองและองค์การบริหารส่วนตำบลขามใหญ่

2.6.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดทุกวัน เวลา 08.00 - 17.00 น.

2.6.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม

2.6.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

บ้านก้านเหลือง เป็นชื่อหมู่บ้านที่มีดงไม้ยืนต้น ประเภทไม้เนื้อแข็ง แก่นของลำต้นมีสีเหลืองขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก เป็นแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ มีอายุประมาณ 1,500 -

2,500 ปีมาแล้ว โดยสำรวจพบโบราณวัตถุจำนวนมาก เศษภาชนะดินเผากระจัดกระจายบนเนินดินด้านทิศตะวันออกของวัดบ้านก้านเหลือง

เมื่อต้นปี พ.ศ.2533 ได้มีหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดอุบลราชธานี และหนังสือพิมพ์ส่วนกลางหลายฉบับ รายงานข่าวการค้นพบแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์แห่งใหม่ ไม่ไกลจากตัวเมืองอุบลราชธานี บริเวณที่พบแหล่งโบราณคดีอยู่ในพื้นที่ของเนินดินขนาดใหญ่ ที่ชาวบ้านเรียกว่า “คอนดงเมือง” ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกันราว 100 ไร่ บริเวณป่าที่ป็นนี้ ชาวบ้านเรียกว่า “คอนตาปู่” หรือ “คอนตาปู่” เป็นบริเวณศักดิ์สิทธิ์

การพบหลักฐานทางโบราณคดีจำนวนมากที่คอนดงเมืองครั้งนั้น สาเหตุมาจากการขุดดินเพื่อทำโครงการก่อสร้างบ้านจัดสรรของหมู่บ้านการเคหะอุบลราชธานี โดยมีนายภูษงค์ ทองคำพงษ์ และนางนวนน้อย ทองคำพงษ์เป็นเจ้าของและผู้จัดการ ซึ่งได้พบขุดพบโบราณวัตถุและหลุมฝังศพโดยบังเอิญ หลังจากข่าวการค้นพบแพร่กระจายออกไป ชาวบ้านจึงพากันเข้าทำการขุดค้นหาโบราณวัตถุกันมากขึ้น วัตถุที่พบส่วนใหญ่เป็นภาชนะดินเผาขนาดใหญ่ ส่วนที่ยังฝังอยู่ในดินจะถูกน้ำฝนกัดเซาะจนแตกพัง ภาชนะดินเผาที่ขุดได้ถูกเอาเข้าของที่บรรจุนำมาขายออกมามาก ขณะที่ทางเจ้าของและผู้จัดการหมู่บ้านได้พยายามป้องกันการขยายตัวของการขุดทำลาย โดยการล้อมรั้วลวดหนามและทำหลังคาชั่วคราวคลุมบริเวณที่พบโบราณวัตถุ และแจ้งเรื่องให้กรมศิลปากรมาทำการขุดค้นศึกษา

กรมศิลปากรจึงได้จัดทำโครงการเพื่อหางบประมาณมาทำการสำรวจศึกษา และเก็บข้อมูลทางวิชาการไว้ และในปี พ.ศ.2535 หน่วยศิลปากรที่ 6 อำเภอยะผา จังหวัดนครราชสีมา เป็นกองโบราณคดีซึ่งรับผิดชอบพื้นที่เขตอีสานล่างในขณะนั้น (ปัจจุบัน อยู่ในความดูแลของสำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ 8 อุบลราชธานี) ได้ทำการสำรวจขุดค้นทางโบราณคดีและศึกษาหลักฐานต่างๆ พร้อมทั้งจัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑสถานประจำแหล่งโบราณคดี เพื่อจัดแสดงเรื่องราวพฤติกรรมของมนุษย์ในอดีต คติความเชื่อในการฝังศพสมัยโบราณ ให้แก่คนในสังคม ปัจจุบันได้ศึกษาหาความรู้ต่อไป

กรมศิลปากร ได้วางแนวทางการอนุรักษ์แหล่งโบราณคดีบ้านก้านเหลืองไว้ โดยการสำรวจหลักฐานที่พบบนผิวดินและเก็บข้อมูลวิชาการ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ทางโบราณคดี จึงต้องขุดค้นหาหลักฐานที่อยู่ในชั้นดินที่ลึกลงไปกว่าชั้นดินปัจจุบัน โดยได้เลือกบริเวณที่ไม่ถูกรบกวนเป็นหลุมขุดค้นทางโบราณคดีขึ้น 2 หลุม ขุดลงไปทีละชั้นจนกระทั่งถึงชั้นดินที่ปราศจากการกระทำของมนุษย์

ลักษณะภาชนะดินเผาที่พบ

แบบที่ 1 เป็นหม้อทรงกลมมีฝาปิดกว่าที่ไหล่

แบบที่ 2 ลักษณะแบบกระทะสองใบประกบเข้าด้วยกัน

แบบที่ 3 หม้อก้นกลม ลำตัวแบนหรือบานออก มีฝาที่เหมือนกับขันตักน้ำเปิดหงายอยู่

แบบที่ 4 หม้อลำตัวกลม ก้นแบนมีฝาปิด

แบบที่ 5 หม้อก้นกลม ลำตัวยาวแบบรูปไข่ มีไหล่ตัดตรง ยกขอบปากขึ้นสูง มีฝาปิด

แบบที่ 6 หม้อก้นกลม ลำตัวรูปไข่ มีฝาปิด

แบบที่ 7 หม้อก้นกลม ลำตัวรูปไข่ มีฝาปิดแบบขันตักน้ำแต่หงายขึ้นหรือคว่ำลง

นอกจากนี้ ยังพบโบราณวัตถุจำนวนมาก ได้แก่ พวยกาดินเผาเคลือบน้ำดินสีแดงหรือสีส้ม แดง ลูกปัดดินเผา กระพรวนสำริด แวดินเผา หินคูหรือเครื่องมือตีหม้อ ดินเผาไฟ ขวานเหล็ก กลวงมีปล้อง ลูกปัดแก้วสีฟ้า-สีน้ำทรงกระบอก แท่งดินเผาไฟ เป็นต้น

จากหลักฐานที่พบแสดงให้เห็นว่า บริเวณบ้านก้านเหลืองในอดีตมีคนเข้ามาใช้พื้นที่นี้ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลายต่อเนื่องกับระยะเริ่มต้นสมัยประวัติศาสตร์ หลักฐานที่พบในระดับลึกที่สุดจัดให้อยู่ในสมัยของยุคก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลาย (ยุคโลหะตอนปลาย) พบหลักฐานเครื่องมือเหล็ก ขี้แร่ที่เหลือจากการถลุง แกลบข้าว เศษภาชนะดินเผา เครื่องมือช่วยปั้น หม้อ หรือ หินคู แท่งดินเผาไฟ เป็นต้น

หลักฐานที่สำคัญที่สุดคือ การค้นพบภาชนะกระดูกขนาดใหญ่จำนวน 1 ใบ 7 แบบ โดยภาชนะในกลุ่มรูปทรงรี พบอยู่ในชั้นดินลึกที่สุด ต่อมาพัฒนาเปลี่ยนแปลงรูปทรงภาชนะเป็นทรงกลมแทน จึงได้พบภาชนะรูปทรงกลมอยู่ในชั้นดินที่สูงกว่า ภาชนะทั้ง 2 ทรงเป็นภาชนะที่มีฝาปิด แม้ในการขุดค้น ไม่มีการพบร่องรอยของกระดูกอยู่ภายในเลยก็ตาม แต่เมื่อมีการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีของดิน พบว่าดินในภาชนะมีปริมาณของฟอสเฟตและแคลเซียมในปริมาณที่มากกว่าดินทั่วไป ทำให้เชื่อว่าจะเกิดมาจากองค์ประกอบหลักทางเคมีของกระดูกที่อยู่ในรูปของฟอสเฟตและคาร์บอนเนตของแคลเซียม ซึ่งถูกย่อยสลายไปหมดเนื่องจากความเป็นกรดของฝนชะ ในเวลาร้อยปีในภาคอีสาน

ในบริเวณลุ่มน้ำมูลและชี ได้ค้นพบภาชนะบรรจุกระดูกอยู่โดยทั่วไปด้วยเหมือนกัน ซึ่งส่วนใหญ่มีกระดูกหักรวมกันอยู่ภายในภาชนะดินเผา หรือที่เรียกกันว่าเป็นการฝังศพครั้งที่ 2 ภายหลังจากการทำศพครั้งแรกแล้วทิ้งระยะเวลาไปช่วงหนึ่งจึงนำกระดูกมาใส่รวมกันในภาชนะที่มีเครื่องเช่นศพฝังรวมกันไปด้วย ประเพณีการฝังศพครั้งที่ 2 ในภาชนะ พบว่ามีกระจายเข้าไปในดินแดนลาวที่เรียกว่า ท่งไหหิน และในประเทศเวียดนามด้วย

แหล่งโบราณคดีบ้านก้านเหลือง จึงอาจแสดงหลักฐานการฝังศพครั้งที่ 2 ของคนในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลาย อันเป็นสังคมที่รู้จักการเพาะปลูก (ข้าว) รู้จักการถลุงโลหะ และ

ทำเครื่องมือเครื่องใช้จากโลหะเหล็กและสำริด รู้จักการปั้นภาชนะดินเผา อายุของชุมชนนี้อยู่ระหว่าง 1,500 - 2,500 ปีมาแล้ว

หลักฐานที่พบจากชั้นดินระดับบนๆ น่าจะมีอายุอยู่ในระยะเริ่มต้นสมัยประวัติศาสตร์ หรือที่เรียกว่า วัฒนธรรมทวารวดี โบราณวัตถุที่พบมี พวยกาดินเผา แวนดินเผา เศษเหล็ก จี๊แร่ แท่งดินเผา ลูกปัดดินเผา กระพรวนสำริด และขวานเหล็ก เปรียบเทียบอายุสมัยโบราณวัตถุเหล่านี้ กับหลักฐานที่พบในแถบอีสานโดยทั่วไป มีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 11-16

2.6.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านโบราณคดีของแหล่งโบราณคดีบ้านก้านเหลือง

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

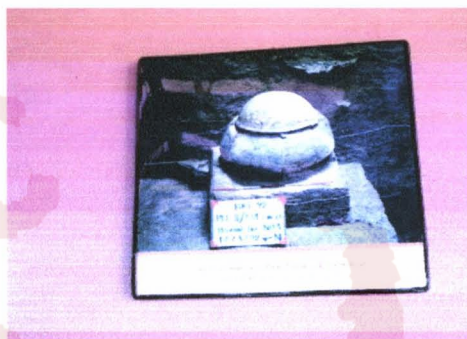

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

โบราณวัตถุ

ภาพถ่าย

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

- ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.6.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

2.6.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.6.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 13 รูป ทั้งหมดเป็นพระจำนวน 5 รูปและเนตรจำนวน 8 รูป มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลสถานที่ ทำความสะอาดทั่วไป และนำชม

- **ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ**

1. บุคคลทั่วไป
2. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
3. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
4. นักท่องเที่ยวในประเทศไทย
5. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

- **สถิติผู้เข้าชมต่อปี**

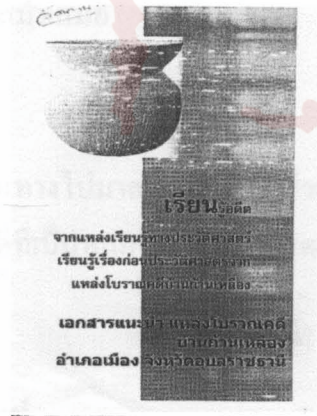
ไม่มีการบันทึก

- **การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์**

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย

- **การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์**

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ (แจก) แผ่นพับ ภาษาไทย

2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี

4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ไม่มี

- **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

1. องค์กรในประเทศไทย ได้แก่ หน่วยงานรัฐ,มหาวิทยาลัย, พิพิธภัณฑ์ และชุมชน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.6.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุบลราชธานี

2.6.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากร มีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการทำงาน
2. การบริหารจัดการ มีปัญหาเนื่องจากทางวัดดูแลเพียงแค่สถานที่ แต่ไม่สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอาคารสถานที่ได้ ทั้งที่สถานที่ทรุดโทรม อาคารทั้งหลังกำลังผุพัง ทางวัดได้ประสานงานกับทางองค์การบริหารส่วนตำบลขามใหญ่ เพื่อให้เข้ามาปรับปรุง แต่ไม่มีการดำเนินการใดๆ จากทางหน่วยงาน ขณะเดียวกันทางวัดมีงบประมาณที่สามารถจัดการได้ แต่มีข้อกำหนดจากหน่วยงานราชการจนไม่สามารถแตะต้องได้

2.6.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- ไม่มีการประสานงานที่ดีระหว่างวัดและองค์การบริหารส่วนตำบล
- อาคารไม่ได้รับการดูแลซ่อมแซมสม่ำเสมอ

● จุดแข็ง

- ที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากตัวเมือง การเดินทางไปมาสะดวกทั้งรถส่วนตัวและรถโดยสารประจำทาง
- เป็นพิพิธภัณฑ์บนแหล่งโบราณคดีที่เป็นหลุมขุดค้นจริง แสดงให้เห็นวิธีการขุดค้นทางโบราณคดี

2.6.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

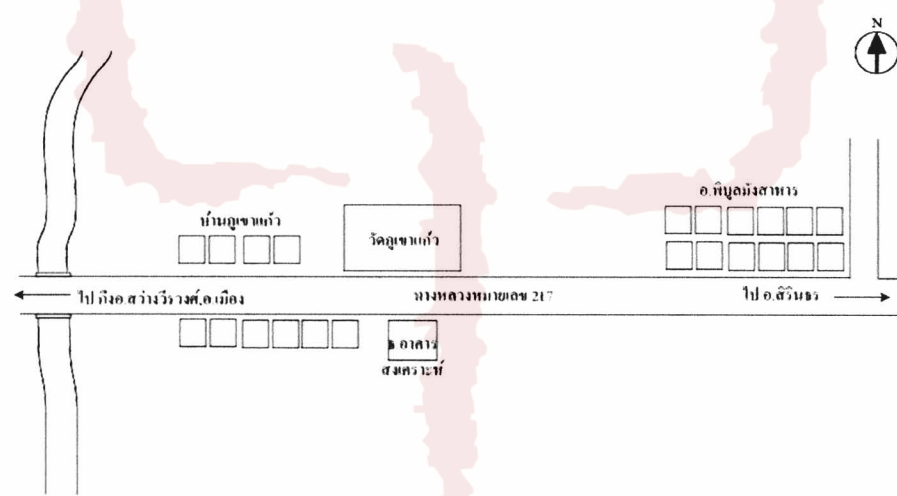
- ทางวัดมีความสนใจในเรื่องพิพิธภัณฑ์ ต้องการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อนำมาปรับใช้กับพิพิธภัณฑ์ของตน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

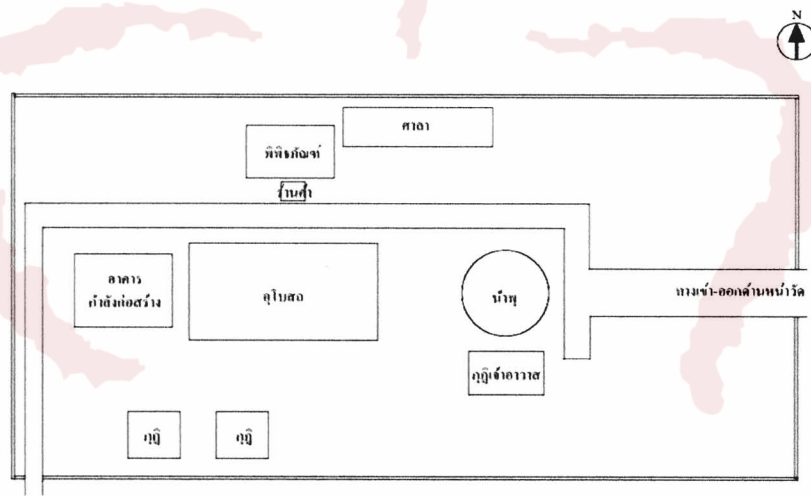
2.7 พิพิธภัณฑวัดกุเขาแก้ว (พื้นบ้าน)

2.7.1 ที่อยู่และการติดต่อ วัดกุเขาแก้ว บ้านกุเขาแก้ว ตำบลพิบูลมังสาหาร อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี 34110 โทรศัพท์ 089-2188973 (พระอธิการรพีพล) โทรสาร - E-mail: - Website: -

2.7.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่วัดกุเขาแก้ว

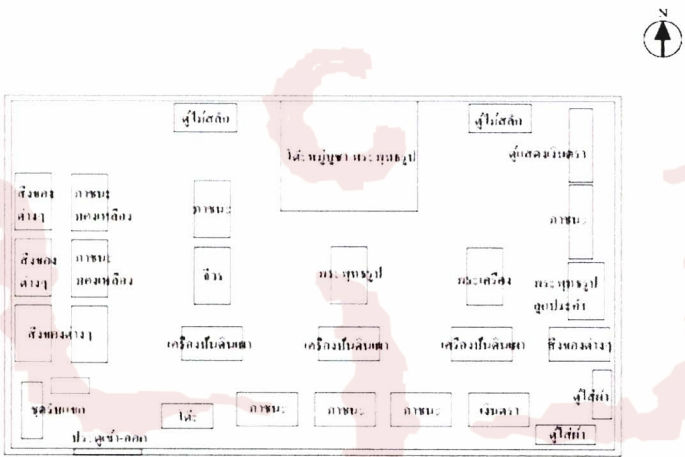

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑวัดกุเขาแก้ว

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.7.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์วัดกุเขาแก้ว

พิพิธภัณฑ์วัดกุเขาแก้วตั้งอยู่บนชั้น 2 ของกุฏิอดีตเจ้าอาวาส มีการจัดแสดงโดยการจัดแบ่งกลุ่มวัตถุ จัดแสดงภายในตู้กระจกและบนโต๊ะ ไม่มีการจัดเป็นเรื่องราวที่ชัดเจน กลุ่มวัตถุต่างๆ มีดังนี้ กลุ่มเครื่องปั้นดินเผา กลุ่มเงินตรา กลุ่มเครื่องโลหะ กลุ่มภาชนะ กลุ่มพระเครื่องและพระพุทธรูป กลุ่มเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพทางเข้าวัดภูเขาแก้ว

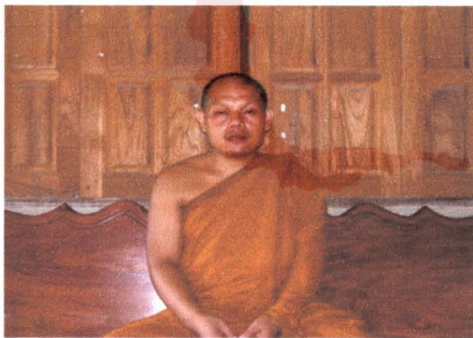
ภาพที่ 2 ภาพบริเวณวัดภูเขาแก้ว

ภาพที่ 3 ภาพบริเวณด้านหน้าพิพิธภัณฑวัดภูเขาแก้ว

ภาพที่ 4 ภาพพิพิธภัณฑวัดภูเขาแก้ว

1	2
3	4

2.7.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : พระอธิการรพีพล บัณฑิตโต

ตำแหน่ง เจ้าอาวาส

หน่วยงาน : วัดภูเขาแก้ว

2.7.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดเฉพาะกรณีมีผู้ขอเข้าชม สามารถเข้าชมได้ทุกวัน ระหว่างเวลา 08.30 - 16.30 น.

2.7.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วัน

2.7.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

พิพิธภัณฑวัดภูเขาแก้ว (พื้นบ้าน) จัดสร้างขึ้นโดยหลวงปู่โชติ อาภักโค อดีตเจ้าอาวาสของวัดภูเขาแก้ว โดยจัดเป็นพิพิธภัณฑขึ้นในราวปี พ.ศ. 2546 โดยแต่เดิมได้มีการสะสมวัตถุสิ่งของมาก่อน วัตถุส่วนใหญ่มาจากการบริจาคของชาวบ้านและผู้มีจิตศรัทธา ในปัจจุบันได้รับความร่วมมือจากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด โดยมีโครงการพัฒนาปรับปรุงวัด และพิพิธภัณฑ

2.7.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ

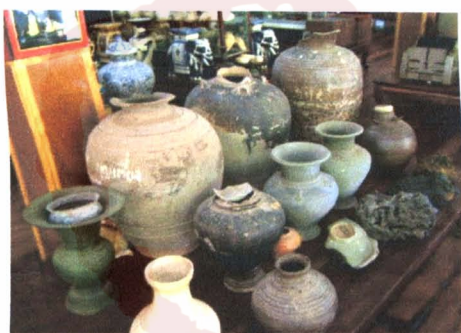
การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ภูมิปัญญาชาวบ้าน

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

เครื่องแก้ว

หิน

เงินตรา

เครื่องโลหะ

สัตว์สต๊าฟ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

- ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.7.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.7.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.7.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลสถานที่ และทำความสะอาดทั่วไป

- **ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ**

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. บุคคลทั่วไป

- **สถิติผู้เข้าชมต่อปี**

ไม่มีการบันทึก

- **การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์**

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการตามโอกาส ภาษาไทย

- **การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์**

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ สื่อบุคคล

- **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ และพิพิธภัณฑ์
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.7.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ไม่มี

2.7.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. ขาดงบประมาณสนับสนุนสม่ำเสมอ โดยงบประมาณส่วนใหญ่เป็นงบประมาณของวัดซึ่งมาจาก

การบริจาค ทำให้ไม่มีงบประมาณที่แน่นอนชัดเจน เพื่อนำมาปรับปรุงพิพิธภัณฑ์

2. ขาดบุคลากรในการทำงานด้านการจัดแสดง การบันทึกทำทะเบียน การทำป้ายข้อมูลและไม่มีผู้ดูแลพิพิธภัณฑ์ได้ตลอดเวลา เพราะต้องมีบุคลากรเพียงคนเดียวที่ต้องทำหน้าที่อื่นๆ ด้วย

3. วัตถุสิ่งของที่จัดแสดงสูญหายบ่อยมาก เพราะวัตถุส่วนใหญ่จัดแสดงไว้นอกตู้ และของส่วนใหญ่มีขนาดเล็กสามารถหยิบฉวยได้ง่าย ทางวัดได้ออกกฎห้ามถ่ายภาพ เพื่อป้องกันการสูญหายจากโจรที่มีการถ่ายภาพเพื่อกลับมาลักขโมยอีกครั้ง

4. ไม่มีพื้นที่หรืออาคารในการจัดแสดงที่เหมาะสม อาคารปัจจุบันมีลักษณะอับทึบ ไม่มีแสงสว่างพอเพียง

2.7.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- ห้องพิพิธภัณฑ์มีสภาพอับทึบ ไม่มีแสงสว่างมากและไม่มีการระบายอากาศที่ดี

● จุดแข็ง

- วัดภูเขาแก้วเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดอุบลราชธานี โดยมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวัดในข้อมูลท่องเที่ยวเสมอ ทำให้มีผู้เข้าเยี่ยมชมวัดอย่างต่อเนื่อง

- ที่ตั้งของวัดอยู่ไม่ไกลจากตัวเมืองพิบูลมังสาหาร การเดินทางไปมาสะดวกทั้งรถส่วนตัวและรถโดยสารประจำทาง เนื่องจากตั้งอยู่ริมถนนหลัก

2.7.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

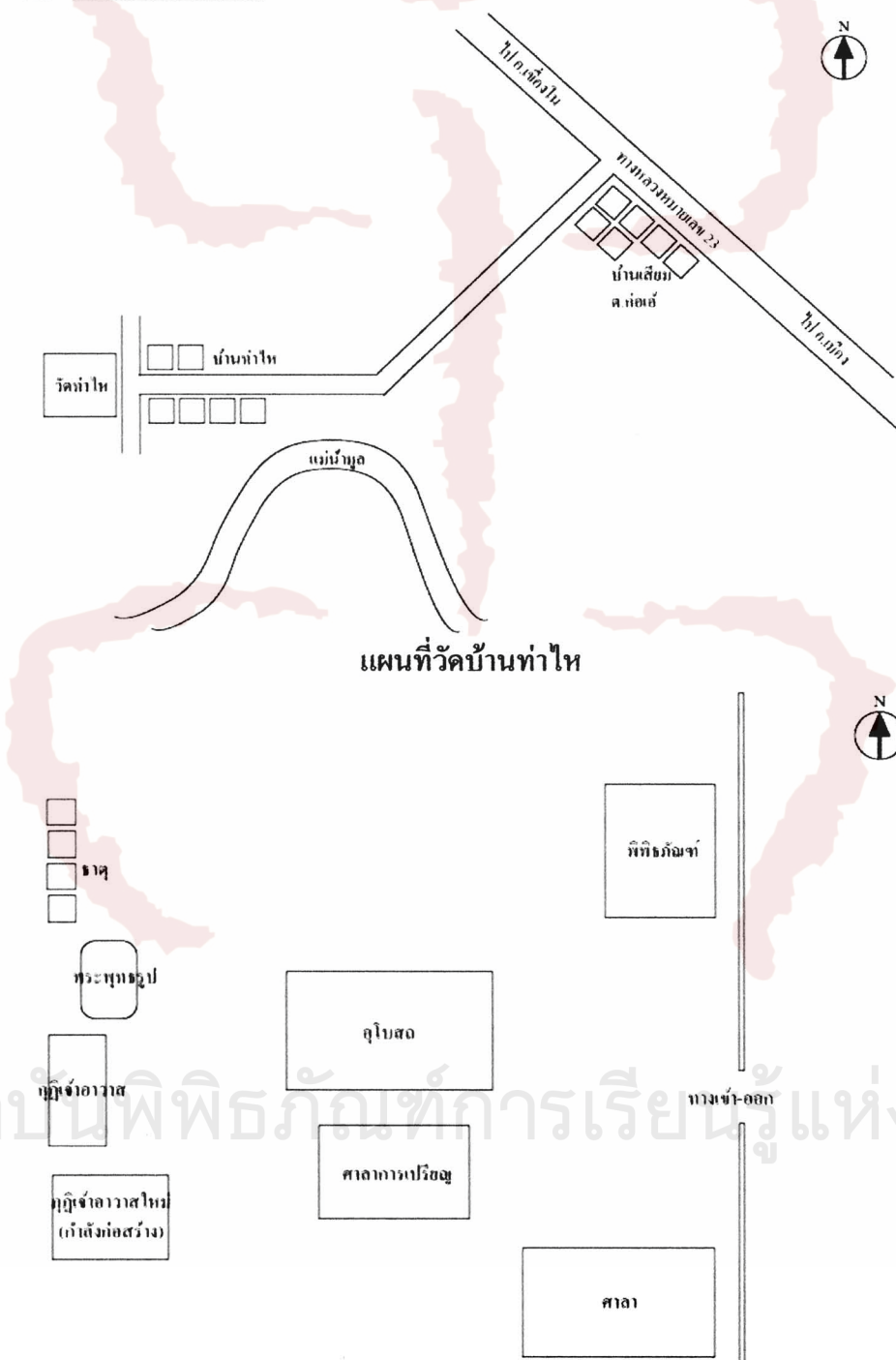
- ทางวัดกำลังมีการประชาสัมพันธ์และปรับปรุงวัด โดยความร่วมมือกับสภาวัฒนธรรมจังหวัด โดยจะพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชน ซึ่งรวมถึงการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ภายในวัดด้วย

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.8 พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน วัดบ้านท่าไผ่

2.8.1 ที่อยู่และการติดต่อ 118 วัดบ้านท่าไผ่ บ้านท่าไผ่ ตำบลท่าไผ่ อำเภอเมืองใน จังหวัดอุบลราชธานี 34150 โทรศัพท์ 045-222059 โทรสาร - E-mail: - Website: -

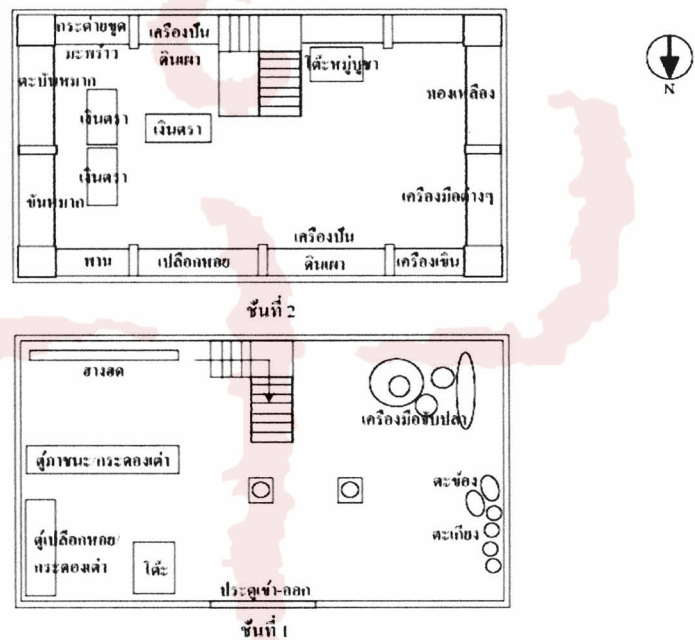
2.8.1 แผนที่แสดงที่ตั้ง

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน วัดท่าไผ่

2.8.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดท่าไผ่

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดท่าไผ่เป็นอาคาร 2 ชั้น ตั้งอยู่กลางสระน้ำ ตัวอาคารสร้างด้วยไม้ยูงทั้งหลัง ในการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์มีการจัดแสดงนิทรรศการโดยการแบ่งกลุ่มตามประเภทของวัตถุสิ่งของ โดยมีการจัดแสดงขึ้นทั้ง 2 ชั้น ชั้นที่ 1 แสดงเครื่องมือเครื่องใช้ ได้แก่ เครื่องมือจับปลา ภาชนะต่างๆ เครื่องปั้นดินเผา ตะเกียง กระดองเต่า เปลือกหอย และทางสวดหรือสวดสงฆ์ ส่วนชั้นที่ 2 จัดแสดง เครื่องปั้นดินเผา กระต่ายขูดมะพร้าว ตะบันหมาก ขันหมาก เปลือกหอย กระดองเต่า เครื่องเงิน เครื่องโลหะ เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ และเงินตรา ไม่ว่าจะเป็นเหรียญ หรือธนบัตรในสกุลเงินต่าง ๆ

นอกจากนี้ บริเวณด้านหน้าอาคาร ยังมีการจัดแสดงแสดงเกวียนและหุ่นจำลอง รวมทั้งไหซึ่งเป็นสินค้าที่มีชื่อเสียงของบ้านท่าไผ่

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพทางเข้าวัดท่าไทร

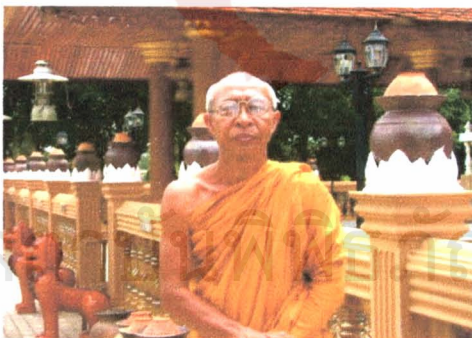
ภาพที่ 2 ภาพบริเวณวัดท่าไทร

ภาพที่ 3 ภาพอาคารพิพิธภัณฑสถานบ้าน วัดท่าไทร

ภาพที่ 4 ภาพทางเข้าอาคารพิพิธภัณฑสถานบ้าน วัดท่าไทร

1	2
3	4

2.8.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : พระครูปริยัติธรรมจารี

ตำแหน่ง เจ้าอาวาส

หน่วยงาน : วัดท่าไทร

2.8.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดเฉพาะกรณีมีผู้ขอเข้าชม ระหว่างเวลา 08.00 - 16.30 น.

2.8.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วัน

2.8.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

เนื่องจากหมู่บ้านท่าไทรเป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่ มีประวัติการก่อสร้างมานาน และมีประชากรหนาแน่น ประชากรส่วนใหญ่อพยพมาจากจังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดยโสธร หมู่บ้านท่าไทรมีการทำหัตถกรรมการปั้นไหมานานหลายร้อยปี แต่ไม่มีผู้ใดทราบประวัติที่แน่นอนว่ามีความเป็นมาอย่างไร และใครเป็นผู้ริเริ่มอาชีพการปั้นไหในบริเวณนี้ มีเพียงหนังสือที่บันทึกคำบอกเล่าหรือตำนานที่เล่าสืบต่อกันมาว่า ชื่อหมู่บ้านท่าไทร ตั้งตามท่าที่ขึ้นจากแม่น้ำชีซึ่งมีต้นไม้ใหญ่เรียกว่า ต้นไฮ (ต้นไทร) ต่อมาได้มีผู้มีความรู้ทางด้านปั้นไห มาปั้นไหบริเวณใต้ต้นไฮ จึงเรียกบริเวณนั้นว่า "ท่าไห" ในการปั้นไหชาวบ้านท่าไทรจะนำดินจากริมแม่น้ำมาปั้นภาชนะต่าง ๆ เช่น ถ้วยชาม โอ่งน้ำ ครก และไหใส่ปลาร้า โดยเฉพาะไห เมื่อผลิตแล้วชาวบ้านจะนำไหที่ได้ไปแลกกับข้าวเปลือกที่หมู่บ้านในพื้นที่ใกล้เคียง เช่น กันทรลักษ์ ศีร์ษะเกษ ยโสธร และอำนาจเจริญ ในขณะนั้นไหจำนวน 1 ใบ สามารถแลกข้าวได้ 24 กิโลกรัม อีกทั้งยังสามารถขายไหให้กับหมู่บ้านอื่นๆ ใกล้เคียง เช่น บ้านท่าศาลาซึ่งตั้งอยู่ริมแม่น้ำชีเช่นเดียวกัน หมู่บ้านนี้ชำนาญในการประมงหาปลา ได้ซื้อไหจากบ้านท่าไทรเพื่อใส่ปลาทำปลาร้า

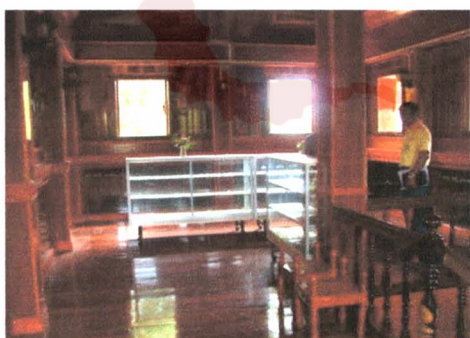
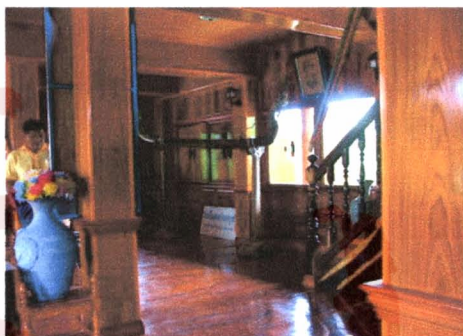
ในการก่อตั้งพิพิธภัณฑสถานเจ้าอาวาสวัดคือ พระครูปริยัติธรรมจารี ได้สะสมของเก่าจากชาวบ้านที่มีจิตศรัทธานำมาถวายให้แก่วัด เมื่อจำนวนสิ่งของเพิ่มมากขึ้น คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยสมาชิกจากบ้านและวัด จึงจัดประชุมปรึกษาหารือ โดยมีความเห็นว่าควรก่อสร้างพิพิธภัณฑสถาน เพื่อรวบรวมสิ่งของเครื่องใช้ ตลอดจนชนบทชนิดต่างๆ เพื่อเก็บไว้ให้คนรุ่นหลังได้ดูเป็นตัวอย่าง และให้เป็นที่ศึกษาและเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน โดยเริ่มลงมือสร้างอาคารพิพิธภัณฑสถานเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2543 และแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2548 โดยมีชาวบ้านร่วมบริจาคสิ่งของต่าง ๆ รวมทั้งเงินทุนสนับสนุน โดยใช้งบประมาณในการก่อสร้างจำนวน 3,200,000 บาท ปัจจุบันพิพิธภัณฑสถานยังจัดแสดงไม่เรียบร้อยดี เนื่องจากเจ้าอาวาสติดภาระกิจการทำสวนป่าของวัด จึงละงานพิพิธภัณฑสถานไว้ชั่วคราว

2.8.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑสถาน

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ภูมิปัญญาชาวบ้าน

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

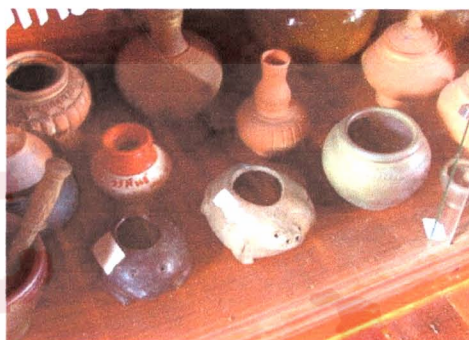
เครื่องมือประมง

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องเงิน

เครื่องปั้นดินเผา

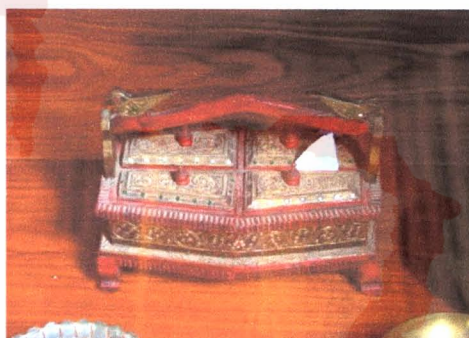
พันธุ์สัตว์

เงินตรา

เครื่องประดับ

เครื่องใช้ในชีวิตรประจำวัน

เครื่องจักสาน

เครื่องใช้ในการเกษตร

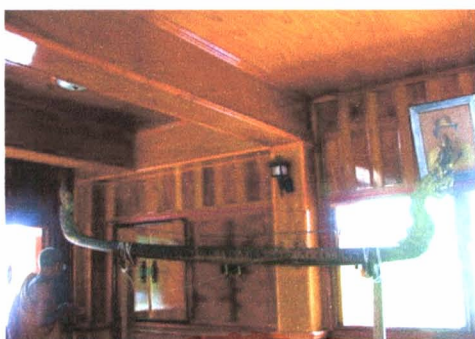

เครื่องใช้ในการศาสนา

อาวูธ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ฮางฮอด ฮางลิน หรือ รวงลิน ทำด้วยไม้แกะสลักเป็นรูปนาค ชาวบ้านใช้ฮางลินเป็นที่รองรับน้ำเวลาทรงน้ำเพื่อไหลมาสู่พระภิกษุที่นั่งอยู่

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.8.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

2.8.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.8.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลสถานที่ ทำความสะอาดทั่วไป และนำชม

- **ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ**
 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
 2. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี
ไม่มีการบันทึก
- **การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์**
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
- **การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์**
 1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
 4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ไม่มี
- **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**
 1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ โรงเรียน พิพิธภัณฑ์ และชุมชน
 2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.8.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ไม่มี

2.8.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. การบริหารจัดการ เจ้าหน้าที่ไม่มีเวลาในการดูแลจัดการพิพิธภัณฑ์ เนื่องจากมีภาระในการจัดทำสวนป่าของวัดควบคู่ไปด้วย

2. งบประมาณ ขาดงบประมาณที่แน่นอนชัดเจน โดยงบประมาณส่วนใหญ่เป็นงบประมาณของวัดซึ่งมาจากการบริจาค

3. บุคลากร ขาดบุคลากรในการทำงานด้านพิพิธภัณฑ์โดยตรง อีกทั้งประชาชนในท้องถิ่นไม่กระตือรือร้นในเรื่องพิพิธภัณฑ์มากนัก มีเพียงมาชมความงามของอาคารและสิ่งของ แต่ไม่สนใจประวัติความเป็นมาในเชิงลึก

2.8.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- **จุดอ่อน**

- ทำเลที่ตั้งของวัดอยู่ห่างไกลจากตัวเมือง การเดินทางค่อนข้างลำบากเพราะไม่มีรถประจำทาง

- **จุดแข็ง**

- เจ้าอาวาสสนใจในงานด้านพิพิธภัณฑ์ และต้องการพัฒนาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

2.8.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

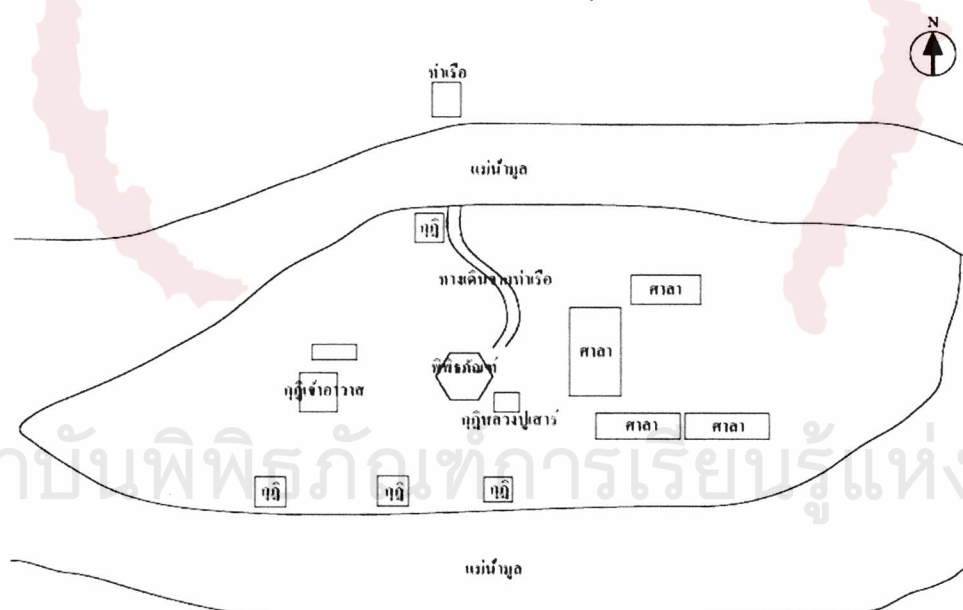
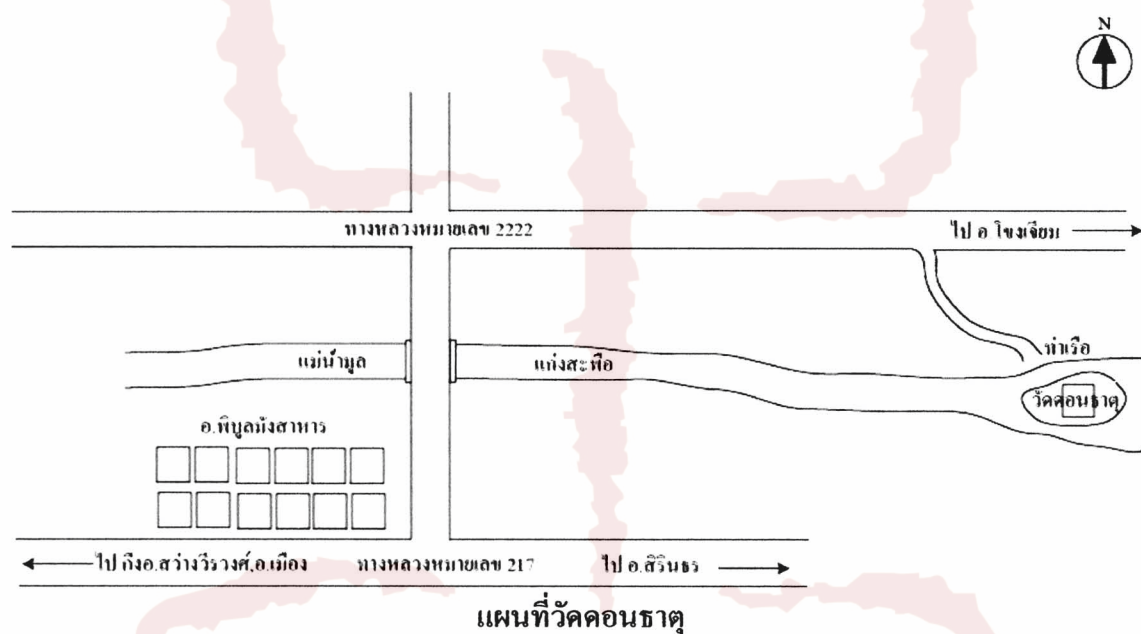
- เจ้าอาวาสมีโครงการที่จะจัดแสดงให้เสร็จเรียบร้อย และต้องการให้มีเจ้าหน้าที่ดูแล และสามารถนำชมให้ความรู้เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ได้

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.9 พิพิธิภณท์หลวงปู่เสาร์ กนฺตสีโล

2.9.1 ที่อยู่และการติดต่อ วัดคอนชาตุ บ้านทรายมูล ตำบลทรายมูล อำเภอพิบูลมังสาหาร
จังหวัดอุบลราชธานี 34110 โทรศัพท์ 045-222059 โทรสาร - E-mail: - Website:
<http://www.geocities.com/bhuthaphum/Jeydee.htm>

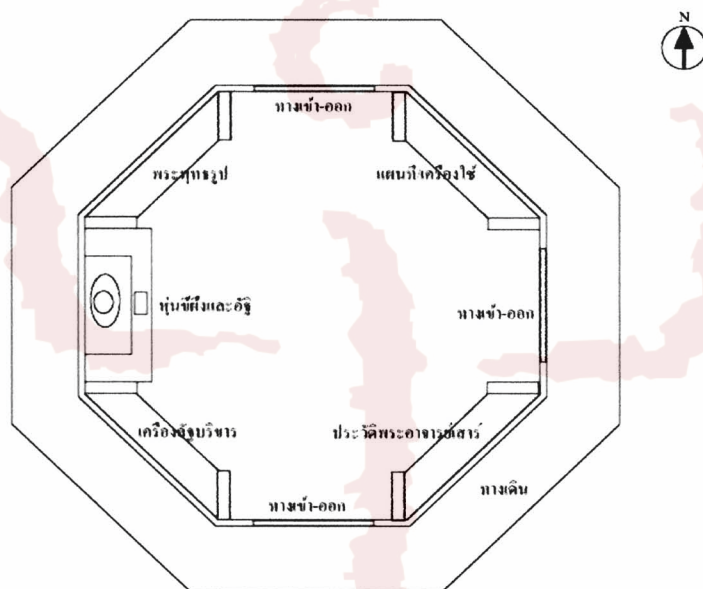
2.9.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑ์หลวงปู่เสาร์ กนฺตสีโล

2.9.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์หลวงปู่เสาร์ กนตสีโล

นิทรรศการหลวงปู่เสาร์ กนตสีโลตั้งอยู่บนชั้นที่ 2 ของเจดีย์พิพิธภัณฑ์หลวงปู่เสาร์ กนตสีโล มีการจัดแสดงนิทรรศการทั้งภายในและนอกอาคาร ภายในอาคารจัดแสดงหุ่นขี้ผึ้ง และอัฐิธาตุของหลวงปู่เสาร์ กนตสีโล ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของห้อง ส่วนผนังโดยรอบเป็นตู้กระจก 4 ด้าน จัดแสดงเกี่ยวกับประวัติหลวงปู่เสาร์ เครื่องอัฐบริขารของหลวงปู่เสาร์ แผนที่วัดคอนชาตุและเครื่องต่าง ๆ และพระพุทธรูป

นอกจากนิทรรศการภายในอาคารแล้ว บริเวณโดยรอบเจดีย์พิพิธภัณฑ์หลวงปู่เสาร์ กนตสีโล ยังจัดเป็นลานกว้างสำหรับใช้ปฏิบัติศาสนกิจ เช่น เวียนเทียน เจดีย์พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ท่ามกลางต้นไม้ใหญ่ โดยรักษาสภาพป่าไม้ธรรมชาติเดิมไว้ บริเวณด้านหน้าเจดีย์พิพิธภัณฑ์จัดแสดงกุฏิที่พระอาจารย์เสาร์เคยจำพรรษาอยู่ เป็นกุฏิไม้ขนาดเล็ก ยกใต้ถุนสูง มีหนึ่งห้องและมีระเบียงยาว มีทางขึ้นเป็นบันไดไม้ ถัดมาเป็นแท่นหินที่นั่งกรรมฐานของหลวงปู่เสาร์ โดยด้านหน้าเป็นทางเดินจงกรมที่หลวงปู่เสาร์เคยใช้เดินจงกรม และมีทางเดินจงกรมที่หน้าบันไดกุฏิด้วย แสดงให้เห็นถึงปฏิปทาของหลวงปู่เสาร์ที่มุ่งมั่นปฏิบัติสมาธิภาวนา

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพท่าเรือฝั่งตรงข้ามกับวัดดอนธาตุ
ภาพที่ 2 ภาพแม่น้ำมูลหน้าวัดดอนธาตุ
ภาพที่ 3 ภาพบริเวณวัดดอนธาตุ
ภาพที่ 4 ภาพศาลาภายในวัดดอนธาตุ

1	2
3	4

2.9.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : พระอาจารย์สุนัย จิตติญาโณ
ตำแหน่ง พระ
หน่วยงาน : วัดดอนธาตุ

2.9.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดทุกวัน เวลา 08.00 - 16.30 น.

2.9.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม

2.9.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

วัดคอนธาดู ตั้งอยู่ที่ทิศตะวันออกของแก่งสะพือโดยอยู่ห่างไปประมาณ 6 กิโลเมตรตามลำน้ำมูล วัดนี้ตั้งอยู่บนเกาะคอนธาดูกลางลำน้ำมูล ระหว่างบ้านทรายมูล ตำบลทรายมูลและบ้านคันไร่ อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี โดยเกาะคอนธาดูมีเนื้อที่ประมาณ 130 ไร่ มีลักษณะยาวรี ตามลำน้ำมูล

ในปี พ.ศ. 2480 หลวงปู่เสาร์ กนตสีโล และท่านอาจารย์ดี ฉันทโน ได้จาริกมาปักกลดกรรมฐาน และได้ก่อสร้างวัดคอนธาดูขึ้น ในปี พ.ศ. 2481 หลังจากนั้น ในปี พ.ศ. 2492 พระอาจารย์เหลียว ซึ่งเป็นชาวบ้านทรายมูล อุปสมบทเป็นพระภิกษุสงฆ์ เข้าจำพรรษา ดูแลรักษาวัดคอนธาดูนาน 11 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2492 - พ.ศ. 2503 และได้ลาสิกขาบทไปประกอบอาชีพค้าขายที่ตลาดอำเภอเดชอุดม

พ.ศ. 2504 พระอาจารย์ค่าน้อยเป็นผู้ดูแล ท่านได้ถึงแก่กรรมภาพ ขณะนั่งวิปัสสนาบนศาลา วัดคอนธาดูนี้ ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2506 พระหอมได้รับหน้าที่ดูแลวัดนี้ ในภายหลังท่านมีอาการสติเลือนลอย พระเถระให้ลาสิกขาบทกลับไปภูมิลำเนาเดิมที่บ้านกล้วย แขวงโพธิ์ทอง นครจำปาสัก

หลังจากปี พ.ศ. 2509 วัดนี้ไม่มีพระภิกษุจำพรรษาระยะหนึ่ง แต่ยังอยู่ในการดูแลรักษาแบบเข้าไป-เย็นกลับ ของพระครูพิบูลธรรมภา เจ้าอาวาสวัดภูเขากแก้ว ตลอดช่วงปี พ.ศ. 2509-2518 โดยมีแม่ชีพัน และแม่ชีปลาตุแลวัด ต่อมาในปี พ.ศ. 2518 พระบุญเย็น โรจโน ได้นำคณะสงฆ์เข้าปฏิสังขรณ์วัดคอนธาดู และเข้าจำพรรษาที่วัดคอนธาดู หลังจากนั้นวัดคอนธาดู ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 143 วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2525

เจดีย์พิพิธภัณฑสถานพระอาจารย์เสาร์ กนตสีโล เป็นที่ประดิษฐานรูปพระอาจารย์เสาร์และเป็นห้องพิพิธภัณฑสถานจัดแสดงอัฐบริวารรวมทั้งอัฐิธาตุจำนวนหนึ่งของหลวงปู่เสาร์ บริเวณฐานส่วนล่างเป็นห้องเอนกประสงค์ใช้ปฏิบัติธรรม เจดีย์ดังกล่าวนี้ใช้งบประมาณราว 15 ล้านบาท จัดสร้างโดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยโดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เป็นศาสนวัตถุเจดีย์อริยสงฆ์ ให้เป็นประโยชน์ต่อพุทธศาสนิกชนทั่วไป

พิธีเปิดเจดีย์พิพิธภัณฑสถานหลวงปู่เสาร์ กนตสีโล ได้จัดขึ้นระหว่างวันที่ 20 -23 มีนาคม พ.ศ. 2546 โอกาสเดียวกันในงานได้มีการทอดผ้าป่าช่วยชาติกับหลวงตามหาบัว โดยงานนี้ท่านเมตตาให้เงินผ้าป่าทั้งหมดที่เป็นเงินบาท อุทิศเข้าในกองทุนเพื่อใช้ดูแลพิพิธภัณฑสถานเพื่ออนุชาคุณหลวงปู่เสาร์

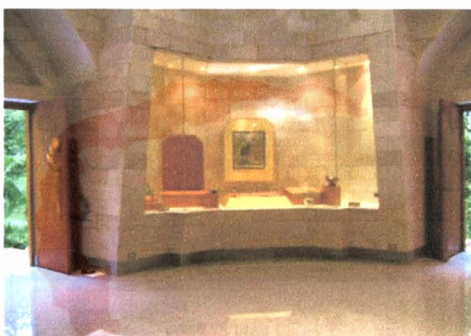
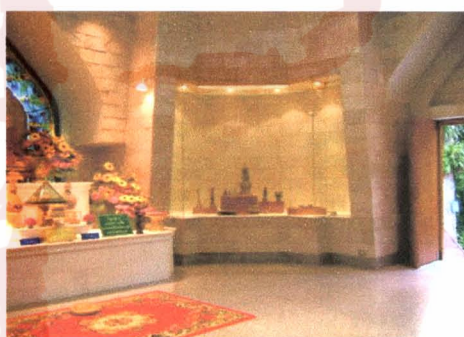
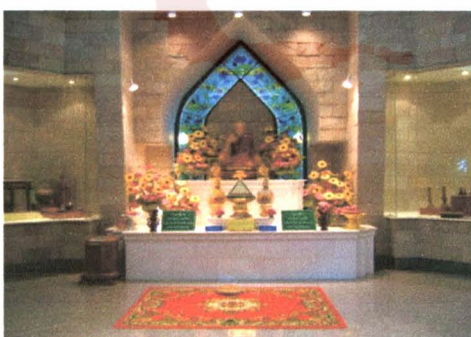
โอกาสนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงโปรดเกล้าให้ ฯพณฯ พลอากาศเอกกำธน สินธวานนท์ องคมนตรี เสด็จแทนพระองค์ด้วย

2.9.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติของหลวงปู่เสาร์ กนตสีโล

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

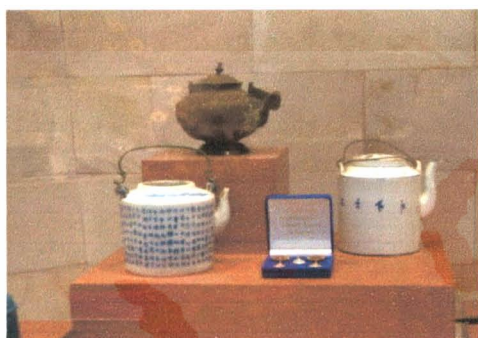
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

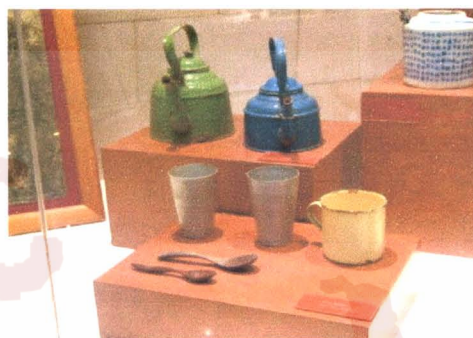
หุ่นจำลอง

พระพุทธรูป

เครื่องปั้นดินเผา

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

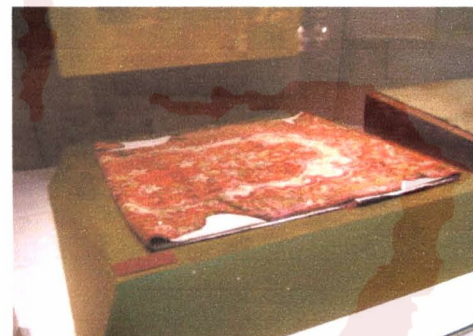
เครื่องโลหะ

พันธุ์สัตว์/พืช

ภาพถ่าย

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

เครื่องใช้ในการศาสนา

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

อัฐิธาตุของหลวงปู่เสาร์ กนฺตสีโล

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.9.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนทั้งหมด ดำเนินการ โดยการไฟฟ้าผลิตแห่งประเทศไทย

2.9.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.9.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลสถานที่ และทำความสะอาดทั่วไป

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
ไม่มี

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
 1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
 4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ไม่มี

- มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้
 1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ
 2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.9.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
ไม่มี

2.9.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์
ไม่มี เนื่องจากทางวัดไม่ได้เน้นการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ และอาคารรวมถึงการจัดแสดงมีพื้นที่
ไม่มากนัก และยังเป็นอาคารใหม่

2.9.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- จุดอ่อน

- ทำเลที่ตั้งของวัดอยู่ห่างไกลจากชุมชน และเข้าถึงได้ยาก เนื่องจากต้องนั่งเรือข้ามแม่น้ำไปสู่
พื้นที่วัด อีกทั้งพิพิธภัณฑ์มีขนาดเล็ก ไม่มีความดึงดูดใจมากนัก

- จุดแข็ง

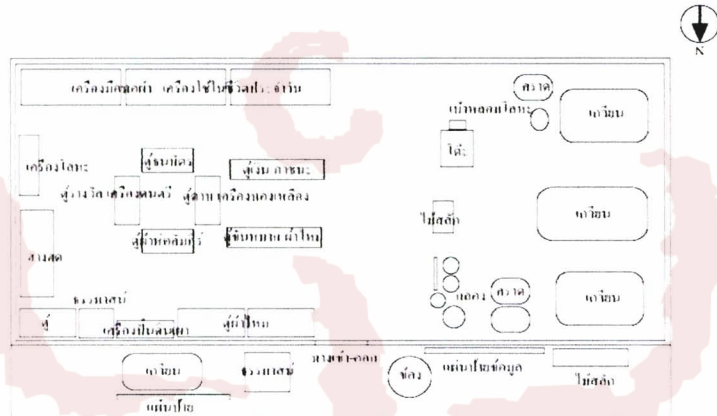
- วัดคอนชาตุเป็นวัดที่มีความสำคัญในฐานะ 1 ใน 7 วัดป่าของอีสานใต้ มีการประชาสัมพันธ์
เกี่ยวกับวัดผ่านเอกสารของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งดึงดูดให้คนทั่วไปสนใจ

2.9.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์
ไม่มี

2.10 พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดบูรพาปะอาวเหนือ

2.10.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดบูรพาปะอาวเหนือ

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดบูรพาปะอาวเหนือจัดแสดงอยู่ที่ชั้น 1 ได้ศาลาไม้ทางทิศใต้ของวัด มีการจัดแสดงนิทรรศการโดยแบ่งตามหมวดหมู่ของวัตถุสิ่งของต่างๆ การจัดแสดงวัตถุแสดงไว้ภายในตู้หรือวางไว้บนแท่นฐาน โดยจัดหมวดหมู่เป็นกลุ่มดังนี้ เครื่องปั้นดินเผา เครื่องใช้ในครัวเรือน เครื่องมือทอผ้า เครื่องทองเหลือง เงินตราสมัยโบราณ เครื่องมือจับปลา และผ้าไหมลวดลายต่างๆ วัตถุบางชิ้นมีป้ายคำอธิบายสามภาษา ไทย อังกฤษ ญี่ปุ่น

ภูมิทัศน์โดยรอบ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพที่ 1 ภาพบริเวณวัดบูรพาปะอวเหนือ
ภาพที่ 2 ภาพบริเวณด้านหน้าอาคารพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดบูรพาปะอวเหนือ
ภาพที่ 3 ภาพอาคารที่ตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดบูรพาปะอวเหนือ
ภาพที่ 4 ภาพด้านหน้าพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดบูรพาปะอวเหนือ

1	2
3	4

2.10.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : พระมหาพยนต์ สันตจิตโต
ตำแหน่ง เจ้าอาวาส
หน่วยงาน : วัดบูรพาปะอวเหนือ

2.10.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดเฉพาะกรณีมีผู้ขอเข้าชม สามารถเข้าชมได้ทุกวัน ระหว่างเวลา 08.30 - 16.30 น.

2.10.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายล่วงหน้าเป็นเวลา 1 วัน

2.10.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดบูรพาปะอวเหนือก่อตั้งขึ้นโดย พระอาจารย์มหาพยนต์ สันตจิตโต และชาวบ้านปะอว เมื่อวันที่ 19 เมษายน พ.ศ.2541 โดยมีแนวคิดที่ว่า ตั้งแต่อดีตชุมชนบ้านปะอว นับเป็นชุมชนที่มีความเก่าแก่ มีประวัติความเป็นมาที่เล่าขานสืบต่อกันมาหลายชั่วอายุคน ทำให้หมู่บ้านแห่งนี้ยังคงมีสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็นของเก่าแก่หลงเหลืออยู่จำนวนมาก เพียงแต่ขาดผู้ที่เก็บรวบรวมให้สิ่งของเหล่านั้น เนื่องจากชาวบ้านที่มีของเก่าไม่รู้จะเก็บรักษาอย่างไร ทำให้ของเหล่านั้นอาจสูญหายไปได้ ทางวัดจึงได้เล็งเห็นคุณค่าและต้องการรักษาภูมิปัญญาที่สั่งสมมาจากรุ่นบรรพบุรุษในอดีตเอาไว้ โดยทางวัดได้รวบรวมวัตถุต่าง ๆ มาเก็บไว้ที่ใต้ศาลาที่พักสงฆ์เป็นการชั่วคราวก่อน ซึ่งได้จัดเก็บรวบรวมสิ่งของเก่าแก่เหล่านี้มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 แล้ว เริ่มต้นจากของที่ชาวบ้านนำมาบริจาคให้ รวมทั้งจุดพบเองในพื้นที่รอบหมู่บ้าน ปัจจุบันนี้ชาวบ้านได้นำสิ่งของมาบริจาคให้อยู่ประจำ จนวัดได้กลายเป็นศูนย์การเรียนรู้ให้แก่สถานศึกษาต่าง ๆ จึงมีหน่วยงานทั้งราชการ ภาคเอกชน ประชาชนทั่วไปรวมทั้งนักท่องเที่ยวที่สนใจด้านประวัติศาสตร์เดินทางเข้ามาศึกษาสิ่งของเหล่านี้

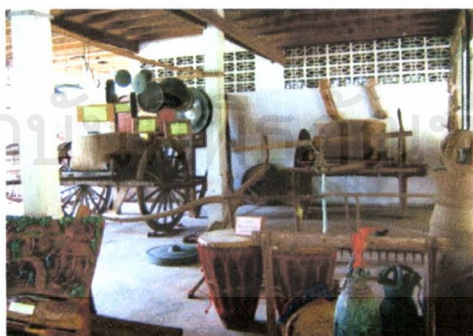
ปัจจุบันทางวัดกำลังดำเนินการก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์หลังใหม่สูง 3 ชั้น ใช้งบ ประมาณในการสร้างอาคารจำนวน 5 ล้านบาท โดยการก่อสร้างได้ดำเนินไปแล้วกว่า 80 % เหลือเพียงตกแต่งบางส่วนเท่านั้น โดยคาดว่าจะเปิดให้บริการในปี พ.ศ.2551 และอยู่ระหว่างการขอพระราชทานตราสัญลักษณ์ 80 พรรษา

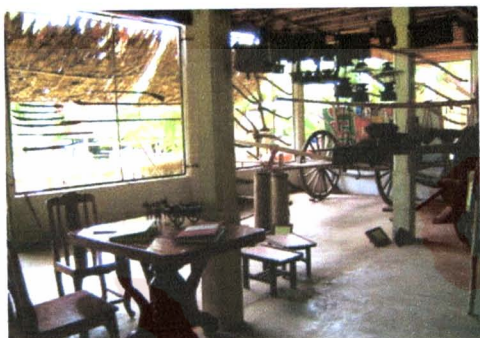
2.10.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- วิถีชีวิตของชาวบ้านปะอว

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องดนตรี

ภาพถ่าย

เครื่องใช้ในการเกษตร

เครื่องมือ

เครื่องใช้ในชีวิประจำวัน

อาวุธ

เครื่องมือทอผ้า

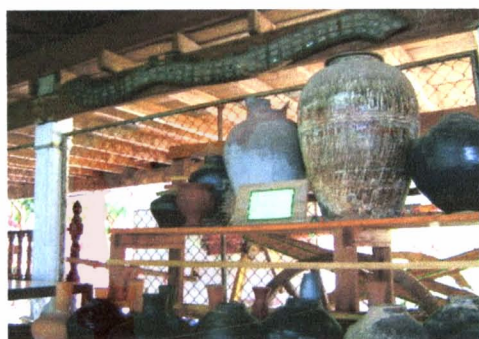
เครื่องมือประมง

เครื่องจักสาน

เครื่องใช้ในการศาสนา

เครื่องปั้นดินเผา

เครื่องดนตรี

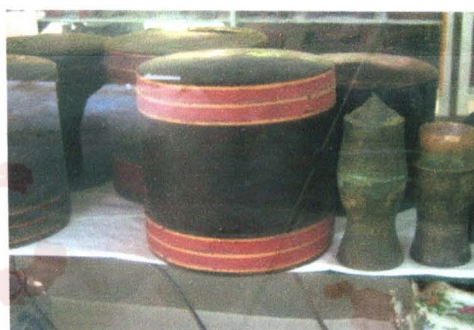
เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

เงินตรา

เครื่องประดับ

เครื่องเงิน

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

- ไม่มี
- นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)
- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.10.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนทั้งหมด แต่เป็นการบันทึกจำนวนของวัตถุ เพื่อใช้ตรวจสอบจำนวนเท่านั้น

2.10.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.10.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ
จำนวนหน้าที่ รวม 6 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการ ดูแลสถานที่ นำชม
สถานที่ และทำความสะอาดทั่วไป

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
- 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา

2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

3. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

- **การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์**
มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
- **การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์**
 1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ เดิมเคยมีแผ่นพับแจกให้ผู้เข้าชม แต่ปัจจุบันไม่มีแล้ว
 2. หนังสือแนะนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
 4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ Website และสื่อบุคคล
- **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**
 1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ พิพิธภัณฑ์ และชุมชน
 2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.10.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ไม่มี

2.10.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากร ขาดบุคลากรในการดูแลและดำเนินการพิพิธภัณฑ์โดยเฉพาะ ช่วงที่ผ่านได้มีเจ้าหน้าที่จากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเสนอการฝึกอบรมด้านพิพิธภัณฑ์ให้ทางวัด แต่ไม่มีบุคลากรไปทำการฝึก
2. งบประมาณ ขาดงบประมาณในการดำเนินการพิพิธภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันได้อาศัยงบประมาณจากผ้าป่า กฐิน และเงินบริจาค การจัดการต่างๆ จึงต้องค่อยๆ ทำไป
3. ทางวัด ไม่ทราบวิธีการจัดการพิพิธภัณฑ์ โดยเฉพาะการดูแลรักษาวัตถุสิ่งของ

2.10.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- ห้องพิพิธภัณฑ์ไม่มีแสงสว่างมาก และเป็นอาคารเปิดโล่ง เสี่ยงต่อการเสียหายของวัตถุจัดแสดง

● จุดแข็ง

- วัดบูรพาปะอาวเหนือตั้งอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดอุบลราชธานี โดยหมู่บ้านที่ตั้งอยู่เป็นแหล่งผลิตทองเหลืองแบบโบราณ ในแต่ละอาทิตย์จะมีผู้เข้าชมหมู่บ้านตลอด
- ที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากตัวเมืองอุบลราชธานี การเดินทางไปมาสะดวกทั้งรถส่วนตัวและรถโดยสารประจำทาง

2.10.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

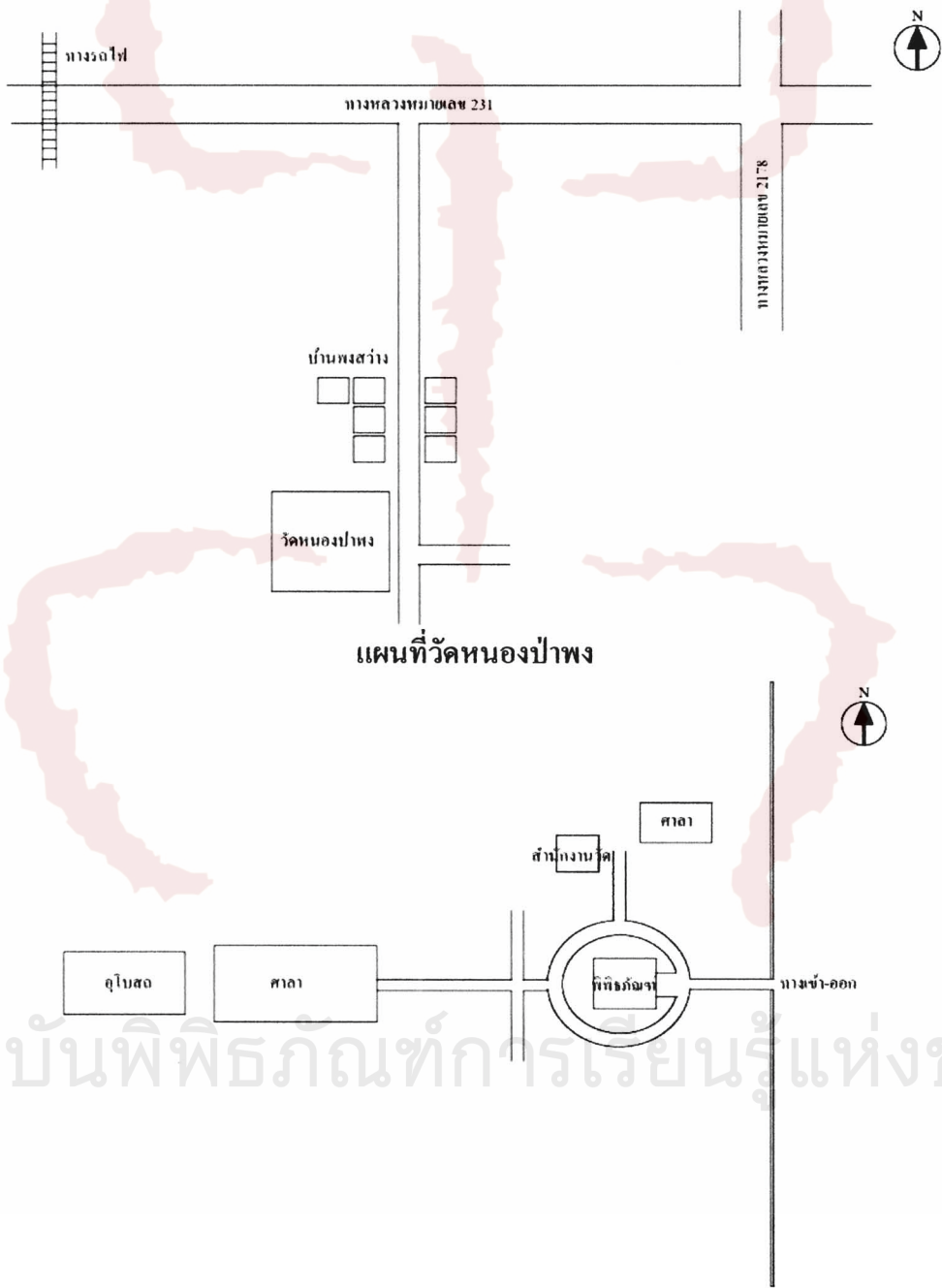
- ทางวัดต้องการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ โดยใช้วัดเป็นอุทยานการศึกษาและถาวรธรรม โดยจัดให้พิพิธภัณฑ์เชื่อมโยงกับความรู้ต่างๆ รวมถึงป่าชุมชนที่ทางวัดกำลังดูแลอีกด้วย

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.11 พิพิธภัณฑ์พระโพธิญาณเถระ

2.11.1 ที่อยู่และการติดต่อ บ้านพงสว่าง หมู่ที่ 10 ตำบลโนนผึ้ง อำเภอวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี 34110 โทรศัพท์ 045-222059 โทรสาร - E-mail: - Website:
<http://www.watnongpahpong.org/>

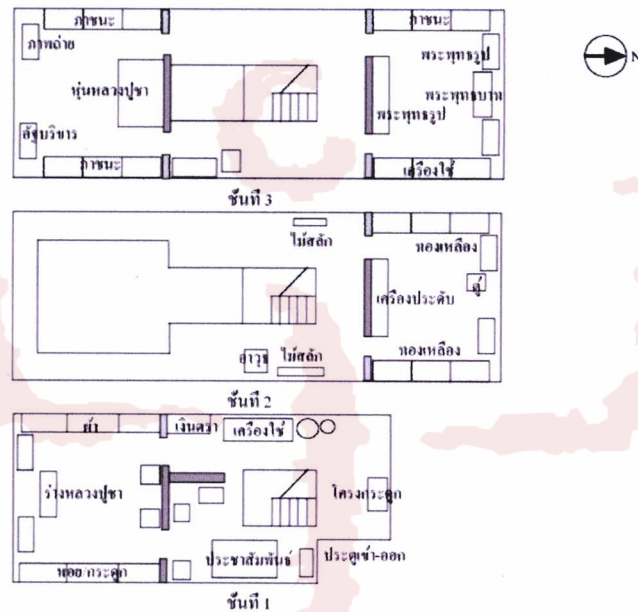
2.11.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑ์พระโพธิญาณเถระ

2.11.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

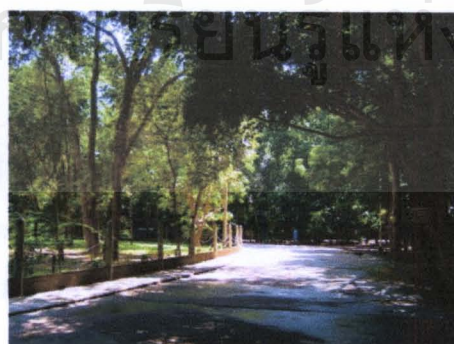
แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์พระโพธิญาณเถระ

พิพิธภัณฑ์พระโพธิญาณเถระเป็นอาคารสามชั้นทรงไทยประยุกต์ 3 ชั้น โดยมีโถงบันไดอยู่ตรงกลาง การจัดแสดงเป็นการแบ่งหมวดหมู่ของวัตถุสิ่งของ โดยจัดแสดงภายในตู้กระจกและจัดวางบนพื้นหรือแท่นฐาน การจัดแสดงแบ่งเป็น 3 ชั้น โดยชั้นที่ 1 จัดแสดงมีตู้แสดงโครงกระดูกมนุษย์ เครื่องใช้ต่าง ๆ หอย กระดุกสัตว์ ผ้าทอ เงินตรา และร่างของหลวงปู่ชา ชั้นที่ 2 จัดแสดงข้าวของเครื่องใช้พื้นบ้านที่ชาวบ้านนำมาถวายวัด ไม่ว่าจะเป็นเครื่องทองเหลือง เครื่องประดับ ไม้แกะสลัก อาวุธและหนังสือ ชั้นที่ 3 แบ่งเป็น 2 ห้อง โดยจัดแสดงหุ่นขี้ผึ้งขนาดเท่าจริงของหลวงปู่ชา ในท่านั่งอยู่บนเก้าอี้หวาย และ เครื่องอัฐบริขารของท่าน ส่วนอีกห้องหนึ่งประดิษฐานพระพุทธรูปบาท จัดแสดงพระพุทธรูปต่าง ๆ ภาพชนะ และเครื่องใช้ต่าง ๆ

ภูมิทัศน์โดยรอบ

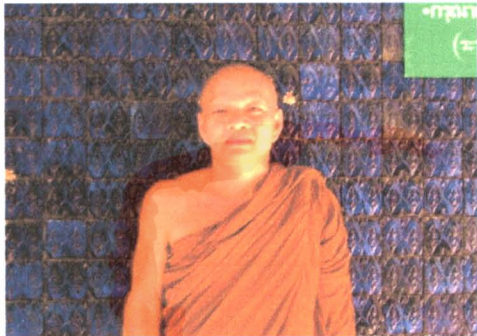

ภาพที่ 1 ภาพทางเข้าวัดหนองป่าพง
ภาพที่ 2 ภาพบริเวณวัดหนองป่าพง
ภาพที่ 3 ภาพสำนักงานวัดหนองป่าพง
ภาพที่ 4 ภาพอาคารพิพิธภัณฑ์พระโพธิญาณเถระ

1	2
3	4

2.11.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : พระอาจารย์ศูนย์ จิตินาโณ
ตำแหน่ง พระ
หน่วยงาน : วัดคอนธาดู

2.11.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดทุกวัน เวลา 8.00-16.30 น.

2.11.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม

2.11.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

เมื่อวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2497 พระโพธิญาณเถระ(ชา สุภทฺโท) ได้เดินธุดงค์มาถึง "ดงป่าพง" ซึ่งอยู่ห่างจากบ้านก้อไปทางทิศตะวันตก ประมาณ 3 กิโลเมตร พร้อมด้วยลูกศิษย์จำนวนหนึ่ง เมื่อเดินทางมาถึง ได้ทำการปักกลดเรียงรายอยู่ตามชายป่าประมาณ 5-6 แห่ง ดงป่าพงในสมัยนั้น มี

สภาพเป็นป่าที่บกร้าง ชุกชุมด้วยไผ่ป่า มีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด ชาวบ้านเรียกว่า “หนองป่าพง” เพราะใจกลางป่ามีหนองน้ำใหญ่ที่มีกอพงขึ้นอยู่หนาแน่น สาเหตุที่ป่าส่วนนี้ไม่ถูกบุกรุกถากถาง เพราะชาวบ้านเชื่อว่า บริเวณนี้มีอำนาจลึกลับแฝงเร้นอยู่ในคง เพราะปรากฏอยู่เสมอว่า คนที่เข้าไปทำไร่ตัดไม้หรือล่าสัตว์ เมื่อกลับออกมาจะมีอันต้องล้มตาย โดยที่หาสาเหตุไม่ได้ ชาวบ้านจึงพากันเกรงกลัวไม่มีใครกล้าเข้าไปทำลาย หรืออาศัยทำกินในป่านี้เลย คงป่าพงจึงดำรงความเป็นอยู่อย่างสมบูรณ์

ชื่อ “วัดหนองป่าพง” นี้ เป็นชื่อที่หลวงปู่ชา สุภทฺโทตั้งขึ้นเอง โดยอาศัยสภาพภูมิประเทศเป็นหลัก แต่ชาวบ้านเรียกกันติดปากว่า “วัดป่าพง” โดยระยะแรกหลวงปู่ชา และลูกศิษย์ต้องต่อสู้กับไผ่ป่ามาตลอด ในระยะหลังจากวัดขนาดเล็กที่มีบรรณศาลา (กระท่อม) ไม่กี่หลัง ได้มีสิ่งก่อสร้างเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบัน วัดหนองป่าพงเป็นวัดป่าฝ่ายอรัญวาสี เป็นสำนักปฏิบัติธรรมที่แวดล้อมด้วยธรรมชาติ มีบรรยากาศร่มเย็นเหมาะแก่การพำนักอาศัยเพื่อบำเพ็ญสมณธรรม

พิพิธภัณฑ์พระโพธิญาณเถร สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2527 เพื่อเป็นที่ระลึกและเพื่อบูชาหลวงปู่ชา สุภทฺโท แต่เดิมตั้งแต่ครั้งหลวงปู่ชามีชีวิตต้องการสร้างเป็นอาคารที่พักและเป็นที่ทำกรรณฐาน ให้คนเข้ามาเห็นธรรมจากการพิจารณาโครงกระดูก หลังจากหลวงปู่ชาอาพาธและมรณภาพ จึงเหลือเพียงแต่ผังอาคาร เจ้าอาวาสรูปต่อมาจึงมาดำเนินการต่อจนแล้วเสร็จ วัดอุส่วนใหญ่มามากจากการบริจาคจากชาวบ้านและผู้มีจิตศรัทธา

2.11.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติของพระโพธิญาณเถร(ชา สุภทฺโท)

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

พันธุ์สัตว์

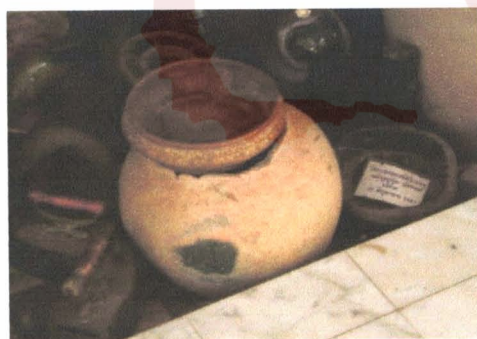
เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

เงินตรา

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องปั้นดินเผา

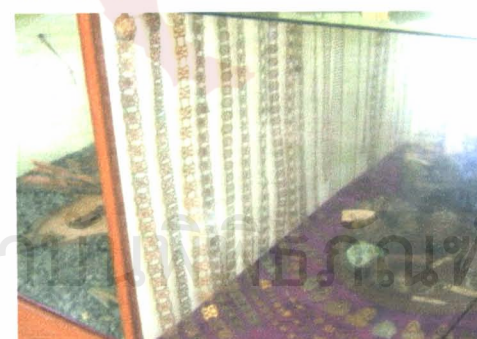
เครื่องจักสาน

เครื่องโลหะ

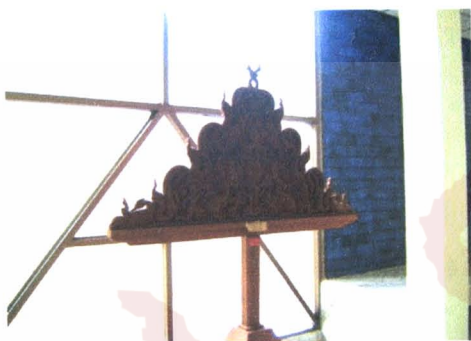
หนังสือ

เครื่องประดับ

อาวุธ

เครื่องไม้

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

เครื่องดนตรี

พระพุทธรูป

สิ่งของจำลอง

เครื่องใช้ในการศาสนา

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

หุ่นจำลองของพระโพธิญาณเถร(ชา สุภทฺโท)

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.11.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการทำทะเบียน โดยดำเนินการไปแล้วร้อยละ 50

2.11.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.11.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลสถานที่ และทำความสะอาดทั่วไป

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
 2. นักเรียนระดับอุดมศึกษา
 3. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
ไม่มี

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
 1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี

4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ สื่อบุคคล

● **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์และองค์กรเอกชน

2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.11.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ไม่มี

2.11.13 **ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์**

1. โจรกรรม วัตถุจัดแสดงมักสูญหายบ่อยจากผู้เข้าชม

2. ปัญหาจากปลวกและแมลงทำลายวัตถุสิ่งของ

2.11.14 **จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์**

● **จุดอ่อน**

- ที่ตั้งของวัดอยู่ไกลจากชุมชน การเดินทางต้องเดินทางด้วยรถส่วนตัวเท่านั้น

● **จุดแข็ง**

- เป็นพิพิธภัณฑ์ของพระเถระสายวิปัสสนาที่มีชื่อเสียงของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และยังมีกิจกรรมทางธรรมจัดขึ้นบ่อยสม่ำเสมอ

2.11.15 **แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์**

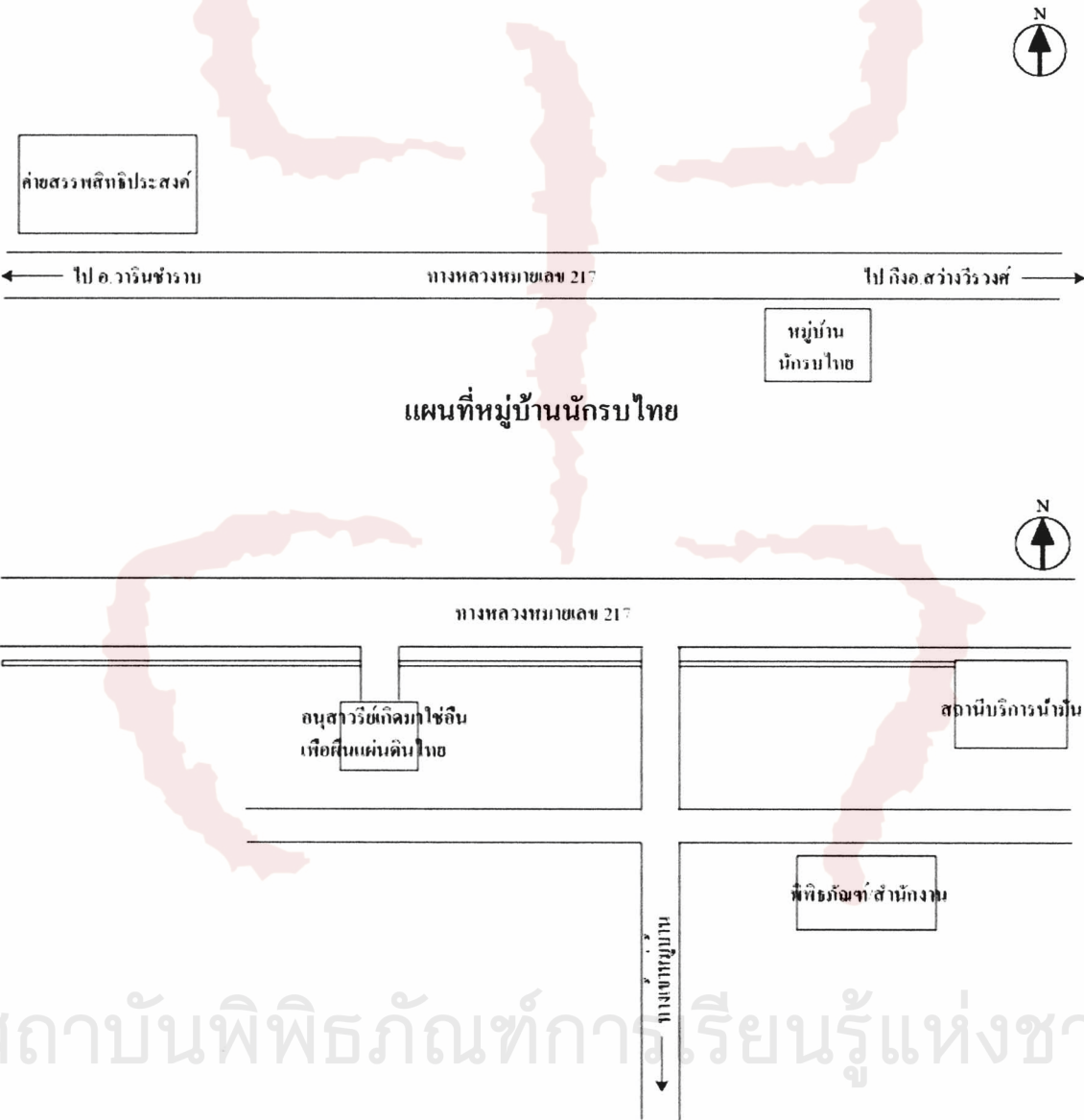
ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.12 พิพิธภัณฑ์หมู่บ้านนักรบไทย

2.12.1 ที่อยู่และการติดต่อ หมู่บ้านนักรบไทย หลักกิโลเมตรที่ 23 ถนนสถิติย์นิมานกาล
อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 34190 โทรศัพท์ 045-202207 โทรสาร 045-202207
E-mail: - Website: -

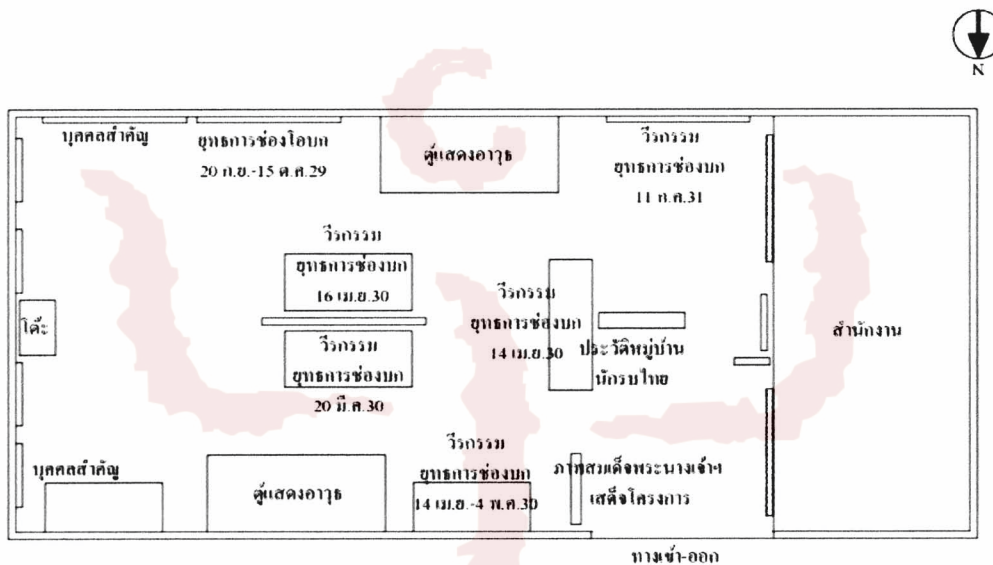
2.12.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑ์หมู่บ้านนักรบไทย

2.12.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

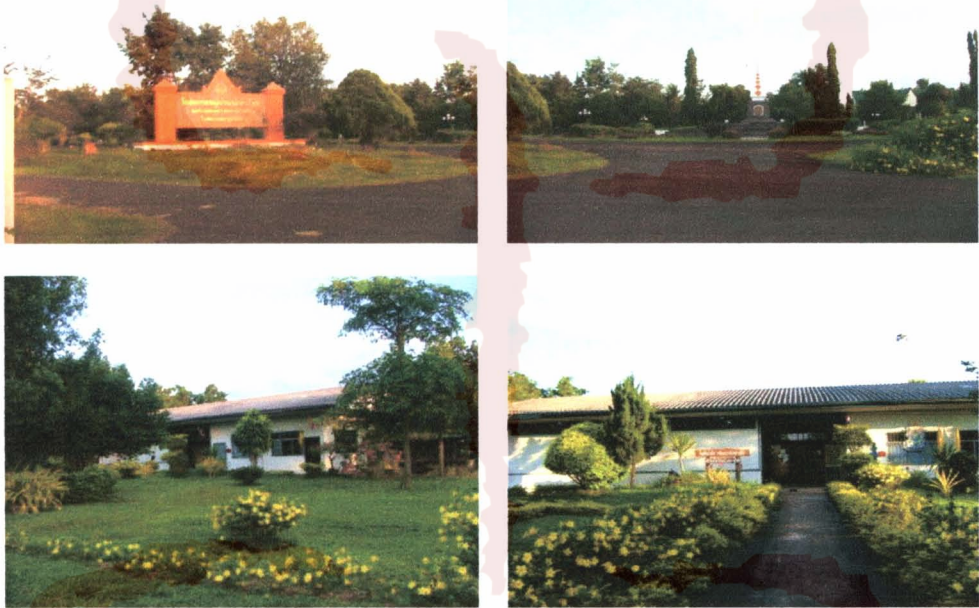
ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์หมู่บ้านนครไทย

พิพิธภัณฑ์หมู่บ้านนครไทย ตั้งอยู่ภายในอาคารชั้นเดียวซึ่งพื้นที่ส่วนหนึ่งแบ่งเป็นสำนักงานของหมู่บ้านนครไทย การจัดแสดงแบ่งเป็นเรื่องราวต่าง ๆ คือ

1. ภาพสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถฯ เสด็จโครงการหมู่บ้านนครไทย เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ.2540
2. ประวัติหมู่บ้านนครไทย
3. วีรกรรมยุทธกรรมช่องบก 14 เมษายน - 4 พฤษภาคม พ.ศ.2530
4. วีรกรรมยุทธกรรมช่องบก 20 มีนาคม พ.ศ.2530
5. บุคคลสำคัญ ได้แก่ พลตรี บรรเทา ไยเกตุ พลตรี บุญแทน เหนียมนเกลย รองแม่ทัพภาคที่ 2 พลเอก ขวลิตร์ ขงใจยุทธ ผู้บัญชาการทหารบกและรักษาราชการผู้บัญชาการทหารสูงสุด
6. บุคคลสำคัญ คือ พลโท อิสระพงศ์ หนูนักดี แพทย์หญิง สุมณา หนูนักดี พลโท สมพร เดิมทองไชย แม่ทัพน้อยที่ 2
7. ยุทธกรรมช่องโอบก 20 กันยายน-15 ตุลาคม พ.ศ.2529
8. วีรกรรมยุทธกรรมช่องบก 14 เมษายน พ.ศ.2530
9. วีรกรรมยุทธกรรมช่องบก 16 เมษายน พ.ศ.2530

โดยแต่ละเหตุการณ์จัดแสดงประวัติของหน่วยที่ปฏิบัติการ วิธีปฏิบัติการ รายงานผู้บังคับบัญชา ภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมถึงแบบจำลองสถานที่ที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น อีกทั้งยังมีการจัดแสดงอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ยึดได้มาจากข้าศึกโดยจัดแสดงภายในตู้กระจก

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพป้ายโครงการหมู่บ้านนักรบไทย
ภาพที่ 2 ภาพอนุสาวรีย์เกิดมาใช้อื่นเพื่อผืนแผ่นดินไทย
ภาพที่ 3 ภาพอาคารพิพิธภัณฑน์นักรบไทย
ภาพที่ 4 ภาพทางเข้าอาคารพิพิธภัณฑน์นักรบไทย

1	2
3	4

2.12.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : นายสมศักดิ์ พวามิร
ตำแหน่ง หัวหน้าโครงการหมู่บ้านนักรบไทย
หน่วยงาน : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

2.12.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดเฉพาะกรณีมีผู้ขอเข้าชม สามารถเข้าชมได้ในวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 08.00 - 16.30 น.

2.12.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วัน

2.12.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

พิพิธภัณฑ์หมู่บ้านนักรบไทยเป็นโครงการต่อเนื่องจากการจัดสร้างหมู่บ้านนักรบไทย ที่จะบันทึกเกียรติประวัติ ผลงาน และพฤติกรรมของหน่วย และบุคคลที่ทำการรบด้วยความกล้าหาญไว้ พิพิธภัณฑ์แห่งนี้ เพื่อให้อนุชนรุ่นหลังและบุคคลที่ผ่านไปมา ได้เห็นถึงแบบอย่างที่ดีงามของนักรบผู้กล้าหาญ ที่ได้เสียสละแม้ชีวิตและเลือดเนื้อเพื่อรักษาผืนแผ่นดินไว้

การจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ดำเนินการโดยพลโท อิศระพงศ์ หนุนภักดี แม่ทัพภาคที่ 2 (ในขณะนั้น) เพื่อเป็นที่รวบรวม เกียรติประวัติ ผลงานของเหล่าทหารหาญ มีพิธีเปิดเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ.2532 โดยแต่เดิมขึ้นอยู่กับหน่วยงานกองทัพภาคที่ 2 ต่อมาในปี พ.ศ.2538 ได้มอบให้องค์การทหารผ่านศึกดูแลรับผิดชอบ

2.12.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติและวิวัฒนาการการรบ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

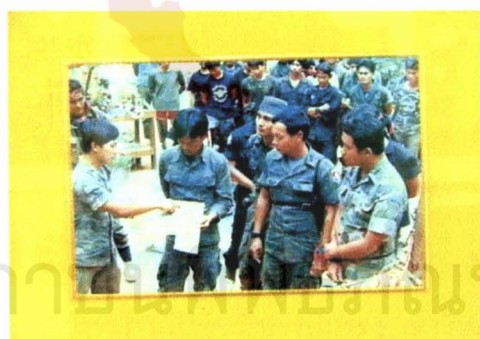
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

สิ่งของจำลอง

อาวุธ

ภาพถ่าย

พวงมาลา

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

- ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.12.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนทั้งหมด มีลักษณะเป็นทะเบียนคุมทรัพย์สินขององค์การทหารผ่านศึก

2.12.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.12.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 3 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลสถานที่ และทำความสะอาดทั่วไป

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
 2. นักเรียนระดับอุดมศึกษา
 3. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย โดยเป็นเจ้าหน้าที่ทหารของกองพลทหารราบที่ 6 เป็นผู้นำชม

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
 1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ไม่มี

● **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.12.12 **แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง**
ไม่มี

2.12.13 **ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์**

ไม่มี เนื่องจากทางองค์การไม่ได้เน้นการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ อีกทั้งมีมณฑลทหารบกที่ 22 เป็นผู้รับผิดชอบการจัดนิทรรศการ ทางองค์การทหารผ่านศึกจึงมีหน้าที่เพียงการดูแลสถานที่

2.12.14 **จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์**

● **จุดอ่อน**

- พิพิธภัณฑ์ไม่มีการประชาสัมพันธ์ที่ดี และขาดกิจกรรมต่อเนื่อง

● **จุดแข็ง**

- ที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากตัวเมืองอุบลราชธานี การเดินทางไปมาสะดวกทั้งรถส่วนตัวและรถโดยสารประจำทาง เนื่องจากตั้งอยู่ริมถนนหลัก

2.12.15 **แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์**

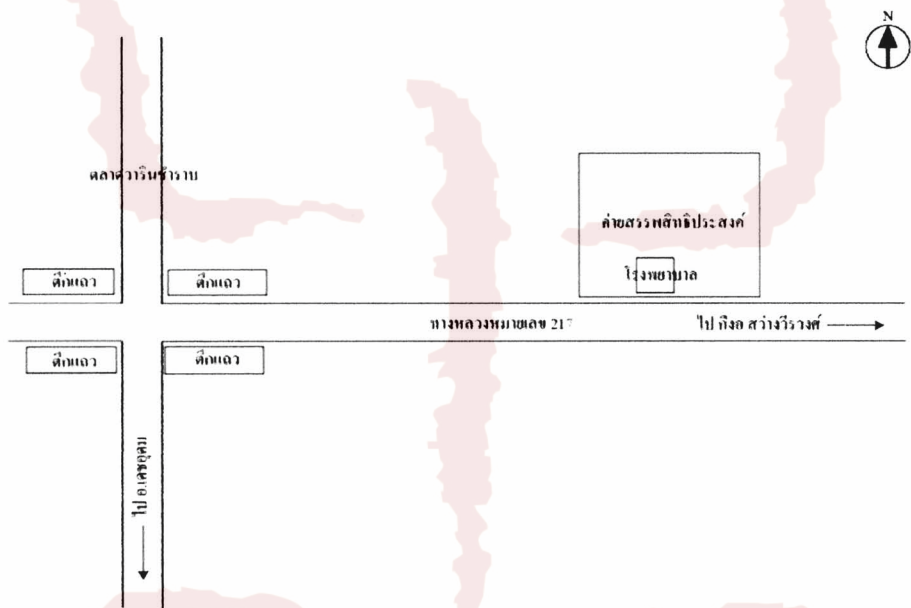
ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

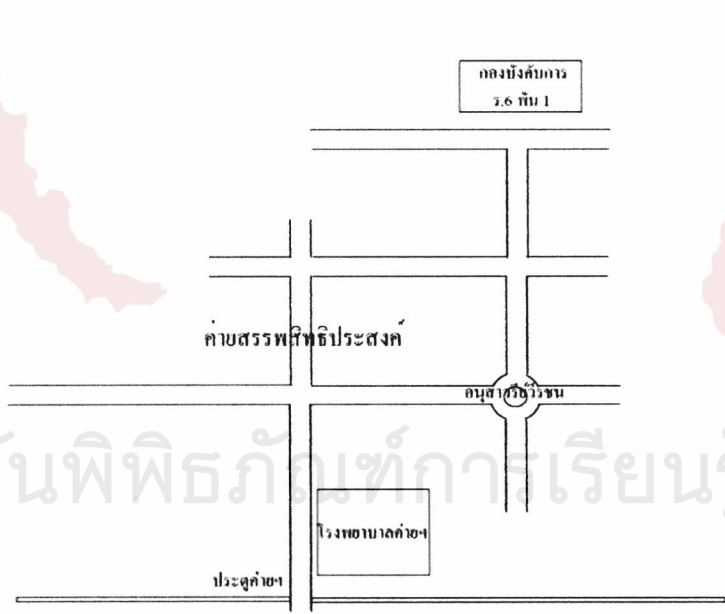
2.13 พิพิธภัณฑ์ทหาร ร. 6 พัน. 1

2.13.1 ที่อยู่และการติดต่อ ร.6 พัน. 1 ค่ายสรรพสิทธิประสงค์ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 34190 โทรศัพท์ 045-323680 โทรสาร - E-mail: - Website: -

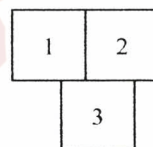
2.13.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่ ร. 6 พัน. 1

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑ์ทหาร ร. 6 พัน. 1

ภาพที่ 1 ภาพบริเวณด้านหน้าอาคารกองบังคับการของกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 6

ภาพที่ 2 ภาพอาคารกองบังคับการของกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 6

ภาพที่ 3 ภาพด้านหน้าห้องพิพิธภัณฑสถาน ร. 6 พัน. 1

2.13.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : ร.อ.วันชัย ปรีวัน

หน่วยงาน : ฝ่ายยุทธการและการฝึก กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 6

2.13.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดเฉพาะกรณีมีผู้ขอเข้าชม สามารถเข้าชมได้ทุกวัน ระหว่างเวลา 08.30 - 16.30 น.

2.13.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 1 วัน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.13.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ประวัติความเป็นมาของหน่วย เดิมมีชื่อว่า ร. พัน. 25 โดยก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2484 ทางราชการได้จัดกำลัง นายทหาร นายสิบ จาก ร.พัน. 19 ที่กองพลทหารราบที่ 3 จังหวัด นครราชสีมา ไปจัดตั้งเป็น ร.พัน. 25 มีที่ตั้งอยู่ที่ ค่ายสรรพสิทธิประสงค์ อ.วารินชำราบ จ. อุบลราชธานี และ ใน วันที่ 1 มิถุนายน ของทุกปีได้กำหนดให้เป็นวันสถาปนาหน่วย ในปี พ.ศ. 2493 ได้เปลี่ยนชื่อหน่วย เป็น ร.6 พัน. 1 ต่อมาในปี พ.ศ. 2498 เปลี่ยนชื่อหน่วยเป็น ผส. 6 ร. พัน. 1 เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ.2522 เปลี่ยนชื่อหน่วยเป็น ร.6 พัน. 1 เมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2541 โดยได้รับการจัดตั้งหน่วย เป็น หน่วยพร้อมรบเคลื่อนที่เร็วกองทัพบกที่ 2 จนถึงปัจจุบัน

หน่วยรบเคลื่อนที่เร็ว (RDF) มีอำนาจกำลังรบสูง ทั้งด้านกำลังพล และ อาวุธยุทโธปกรณ์ มีขีดความสามารถในการปฏิบัติการเชิงรุก มีความคล่องแคล่วในการเคลื่อนที่ สามารถเข้าสู่พื้นที่ การรบ ได้ทั้งทางพื้นดิน ,ทางอากาศและ ทางเรือ สามารถปฏิบัติการได้ภายใน 24 ชม. สามารถทำการรบได้ทุกภูมิประเทศ และสภาพอากาศภายในเวลาจำกัด ไม่เกิน 48 ชม.

เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2542 ได้รับมอบภารกิจจากกองทัพบก ให้หน่วยเป็นกองกำลัง เตรียมพร้อมแห่งสหประชาชาติ สำหรับสนับสนุนการปฏิบัติงานของ องค์การสหประชาชาติ (UN) เดินทางไปปฏิบัติการรักษาสันติภาพในประเทศติมอร์ตะวันออก โดยมีชื่อเรียกว่า กองกำลัง 972 ไทย/ติมอร์ ตะวันออก ผลักที่ 2 ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ เดือนสิงหาคม พ.ศ.2543 – เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2544 นอกจากนี้ นับแต่มีการตั้งหน่วยขึ้นมา ได้มีประวัติการรบอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะใน พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

พิพธิภณห์ ร.6 พัน. 1 ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2543 โดยพัน.เอก ธเนศ วงศ์ช่อม จดประสงค์ เพื่อบันทึกผลงานของหน่วยงาน ตั้งแต่การทำงานที่ประเทศติมอร์ตะวันออก ในปี พ.ศ.2542 และใน ปี พ.ศ.2547 และ2549 ได้รับการกิจปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดน ภาคใต้ นอกจากนี้ยังได้รับอาวุธ โบราณและวัตถุที่ยึดได้จากข้าศึกมาจากกรมสรรพาวุธทหารบกเพื่อ จัดแสดงอีกด้วย

2.13.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพธิภณห์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติการรบของหน่วย

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

ภาพถ่าย

หนังสือ

อาวุธ

อาหารและเครื่องดื่ม

เงินตรา

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

เครื่องดนตรี

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

- ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม หน่วยงานมีการจัดกิจกรรมวันเด็ก โดยมีการยกวัตถุสิ่งของ เช่น อาวุธออกไปจัดแสดงให้เด็กชม

2.13.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการทำทะเบียนวัตถุทั้งหมด มีลักษณะเป็นทะเบียนคุม แสดงรายละเอียดคร่าว ๆ ส่วนที่เป็นอาวุธจะทำทะเบียนเป็นชิ้น ส่วนที่เป็นวัตถุสิ่งของทั่วไปทำทะเบียนรวมเป็นตู้แห่งชาติ

2.13.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี

- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.13.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 5 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลสถานที่ ที่ทำความสะอาดทั่วไป รวบรวมวัสดุพิพิธภัณฑ์ บันทึก ทำการจัดแสดง โดยในการจัดแสดงมีการให้ทหารภายในหน่วยแต่ละฝ่ายเข้ามาช่วยกัน เช่น ช่างศิลป์ ช่างไม้จากกองร้อยต่าง ๆ

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการตามโอกาส ภาษาไทย ภาษาท้องถิ่น

2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูลเป็นเอกสารทางประวัติศาสตร์ของทหาร

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี

4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ สื่อวิทยุ และสื่อบุคคล

- มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ภายในหน่วยงานของทหาร

2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.13.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ไม่มี

2.13.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. งบประมาณ ขาดงบประมาณโดยตรง โดยมีการแบ่งงบบริหารเข้ามาช่วย
2. บุคลากร ขาดบุคลากรในการทำงาน ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่ชำนาญด้านพิพิธภัณฑ์โดยเฉพาะ
3. พื้นที่ในการจัดแสดงไม่เพียงพอ เนื่องจากมีวัตถุที่ต้องการนำมาจัดแสดงจำนวนมาก

2.13.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- ห้องพิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ในหน่วยงานทหาร ซึ่งเข้าถึงได้ยาก
- ภายในหน่วยงานมีการสับเปลี่ยนตำแหน่ง และ โยกย้ายบ่อย ทำให้งานพิพิธภัณฑ์ไม่ต่อเนื่อง

● จุดแข็ง

- ผู้บริหารมีความสนใจงานด้านพิพิธภัณฑ์
- การจัดแสดงมีความน่าสนใจ โดยเป็นการบันทึกเหตุการณ์จากวัตถุหลากหลาย

2.13.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

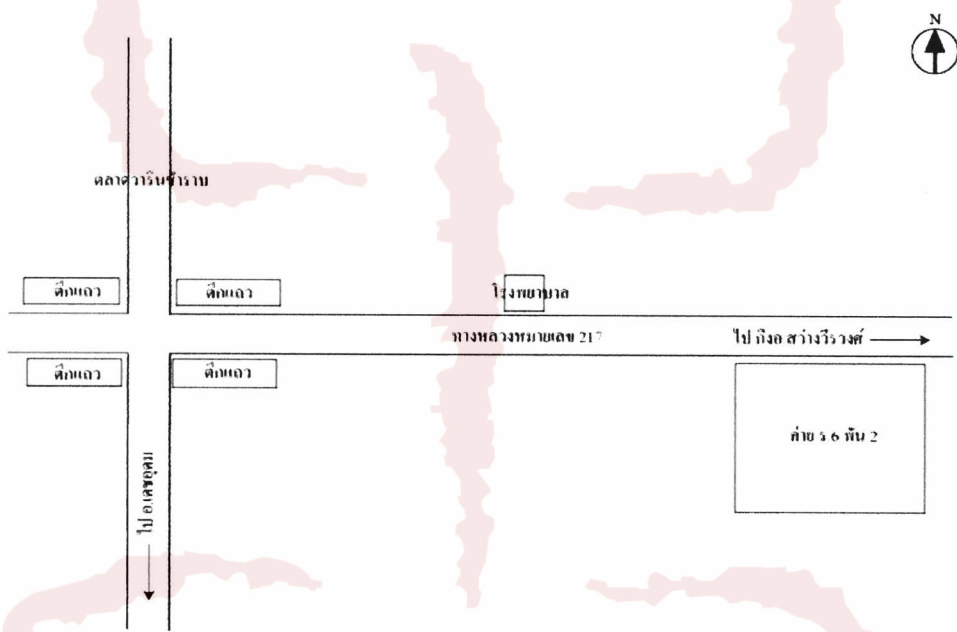
ทางหน่วยทหารต้องการพัฒนาพิพิธภัณฑ์โดยการเพิ่มเติมวัตถุจัดแสดง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

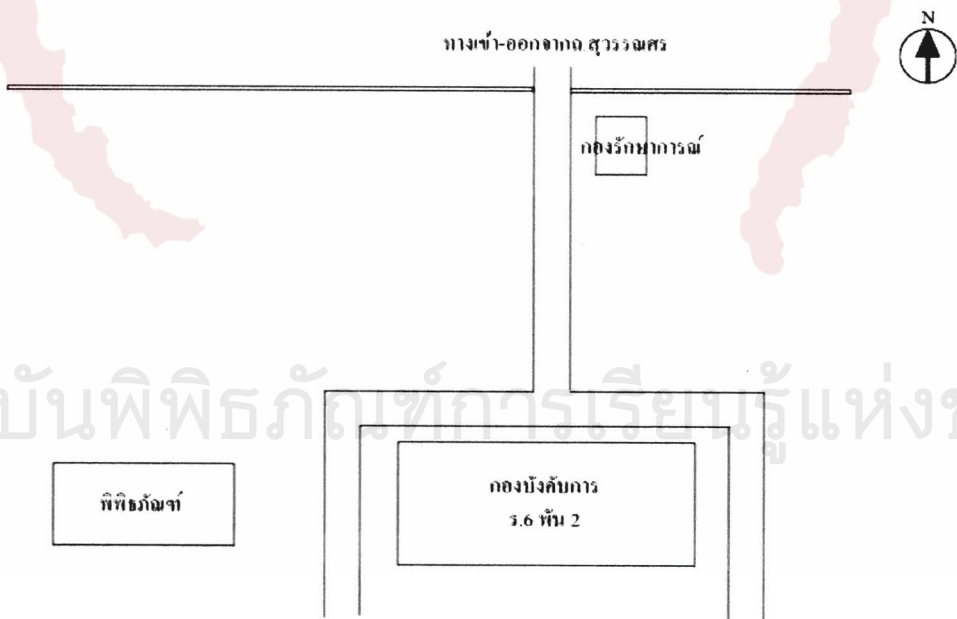
2.14 พิพิธภัณฑ์ทหาร ร. 6 พัน. 2

2.14.1 ที่อยู่และการติดต่อ ร.6 พัน. 2 ค่ายสรรพสิทธิประสงค์ 378 หมู่ 2 ตำบลแสนสุข
อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 34190 โทรศัพท์ 045-321718 โทรสาร 045-321718
E-mail: - Website: -

2.14.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

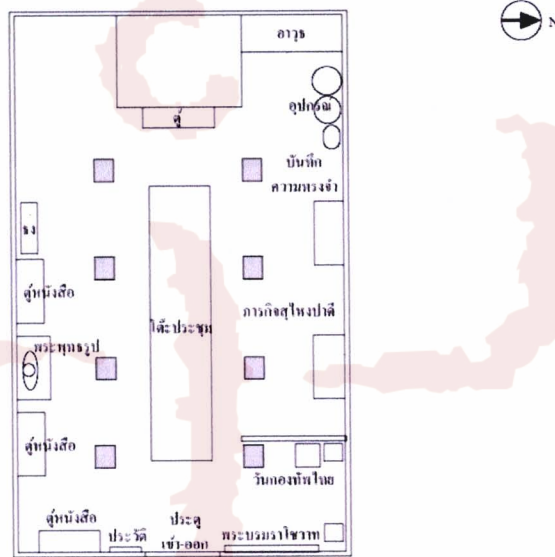
แผนที่ ร.6 พัน. 2

ฝังบริเวณของพิพิธภัณฑ์ ร.6 พัน. 2

2.14.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ ร.6 พ้น. 2

พิพิธภัณฑ์ ร.6 พ้น. 2 ตั้งอยู่ในอาคารศาลาไทย เป็นอาคารชั้นเดียว การจัดแสดงมีการจัดแบ่งเรื่องราวเป็น 3 เรื่อง คือ พระบรมราชโอรสและวันกองทัพไทย ภารกิจสุโขทัย อาวุธและวัตถุที่ยึดได้จากข้าศึก และประวัติของหน่วยงานและการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ โดยจัดแสดงภายในตู้กระจก วางบนแท่นฐาน หรือวางบนพื้น ภายในพิพิธภัณฑ์ยังใช้พื้นที่สำหรับการรับรองผู้เข้าเยี่ยมชมหน่วยงาน และเป็นห้องประชุมอีกด้วย

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพบริเวณกองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 6
ภาพที่ 2 ภาพปืนใหญ่โบราณบริเวณหน้าอาคารพิพิธภัณฑ์
ภาพที่ 3 ภาพอาคารพิพิธภัณฑ์ทหาร ร.6 พัน. 2
ภาพที่ 4 ภาพป้ายพิพิธภัณฑ์ทหาร ร.6 พัน. 2

1	2
3	4

2.14.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : ร.อ.ภราดร นนท์ตุลา
ตำแหน่ง ผอ.4 (นายทหารฝ่ายส่งกำลังบำรุง)
หน่วยงาน : กองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 6

2.14.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดเฉพาะกรณีมีผู้ขอเข้าชม สามารถเข้าชมได้ในวันจันทร์-ศุกร์
ระหว่างเวลา 08.30 - 16.30 น.

2.14.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วัน

2.14.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

กองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 6 เป็นหน่วยกำลังรบของกองทัพบก ที่ตั้งมาเป็น
ระยะเวลานาน มีพื้นที่รับผิดชอบในการป้องกันประเทศตามแนวชายแดนไทย - ลาว และกัมพูชา มี

การเปลี่ยนแปลงในด้านการจัดและแปรสภาพหน่วยหลายครั้ง ซึ่งประวัติหน่วยนับย้อนหลังไปก่อนปี พ.ศ.2484 ยังไม่สามารถค้นคว้ารายละเอียดต่าง ๆ ที่แน่นอนได้ จนกระทั่งเมื่อ มิถุนายน พ.ศ. 2484 ได้มีระบบจัดหน่วยที่เป็นมาตรฐานแน่นอน จึงได้ถือกำเนิดขึ้นในนามหน่วยกองพันทหารราบที่ 26 กรมทหารราบที่ 9 หลังจากนั้นมีการเปลี่ยนแปลงชื่อของหน่วยหลายครั้ง โดยครั้งสุดท้ายในปี พ.ศ.2522 แปรสภาพเป็น กองพันทหารราบที่ 2 กรมทหารราบที่ 6 ตามคำสั่ง ทบ.ที่ 1/2522 ลง 24 พฤษภาคม 2522 ขึ้นการบังคับบัญชากับ กองพลที่ 3 และ ในปี พ.ศ.2525 ขึ้นการบังคับบัญชากับ กองพลทหารราบที่ 6 ซึ่งแปรสภาพมาจากกองพลที่ 6 ตามคำสั่ง ทบ.(เฉพาะ) ที่ 1526/25 ลง 16 กันยายน 2525

ผลงานของหน่วยได้มีประวัติการรบตั้งแต่ พ.ศ.2484 โดยได้เคลื่อนย้ายกำลังไปปฏิบัติราชการสนามในสงคราม มหาเอเชียบูรพาด้านสำหรับไทยเดิมร่วมกับกองพันทหารราบที่ 25 และ กองพันทหาร ราบที่ 27 กองพลที่ 4 ทำการเข้าตี คอยหมย และเมืองเชียงตุงสามารถยึด เมืองเชียงตุง เมืองบะ ในรัฐฉานของสหรัฐไทยเดิมได้จนกระทั่งสงครามสงบได้เคลื่อน ย้ายกำลังพลกลับ ที่ตั้งปกติเมื่อพ.ศ.2488 ภารกิจในหลายครั้งต่อมาส่วนใหญ่รับผิดชอบในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

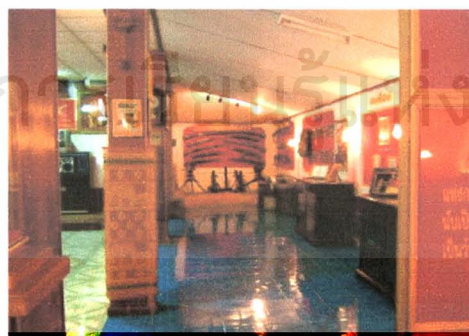
พิพิธภัณฑ์ทหาร ร.6 พัน. 2 ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2549 โดยพันโท พิสิทธิ์ ศรีสังข์ ผู้บังคับหน่วยในปัจจุบันเป็นผู้ริเริ่ม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบันทึกเหตุการณ์และผลงานของหน่วย โดยเฉพาะผลงานจากการปฏิบัติงานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากนี้ยังเป็นการแสดงอาวุธและวัตถุต่างๆ ที่หน่วยยึดมาได้จากการรบ

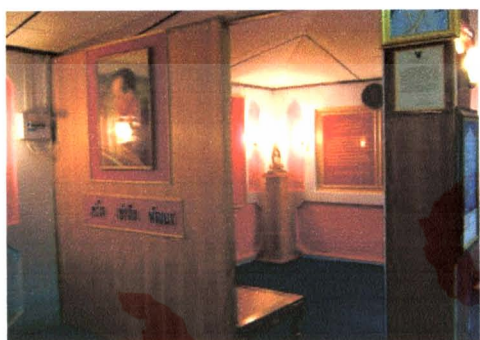
2.14.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

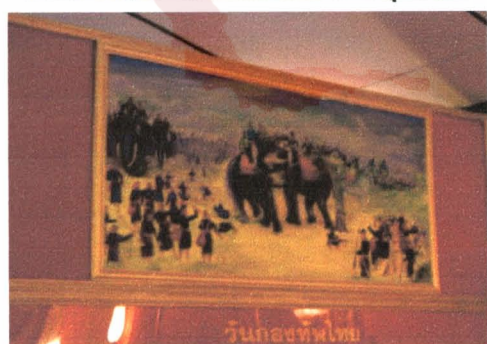
- ประวัติและวิวัฒนาการการรบของ ร.6 พัน. 2

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

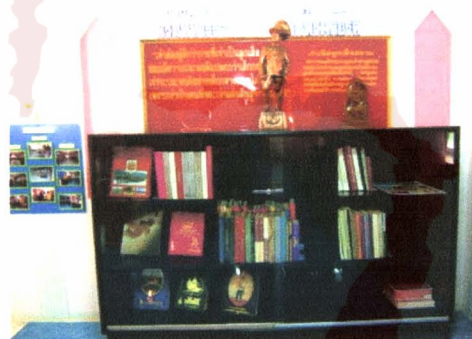
งานศิลปะ

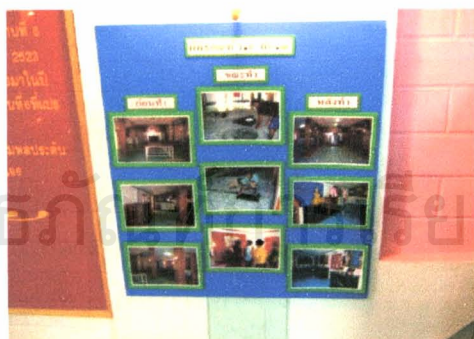
เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

อาวุธ

หนังสือ

ภาพถ่าย

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

- ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.14.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนทั้งหมด

2.14.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.14.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 3 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลสถานที่ และทำความสะอาดทั่วไป

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
 1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ สื่อบุคคล

- **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**
 1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ และพิพิธภัณฑ์
 2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.14.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
พิพิธภัณฑ์ ร.6 พัน. 1

2.14.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์
ไม่มี เนื่องจากหน่วยงานไม่ได้เน้นการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

2.14.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- **จุดอ่อน**

- พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ภายในหน่วยงานทหาร ทำให้เข้าถึงได้ยาก

- **จุดแข็ง**

- ที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์อยู่ไม่ไกลจากตัวเมืองอุบลราชธานี การเดินทางไปมาสะดวกทั้งรถส่วนตัว และรถโดยสารประจำทาง เนื่องจากตั้งอยู่ริมถนนหลัก

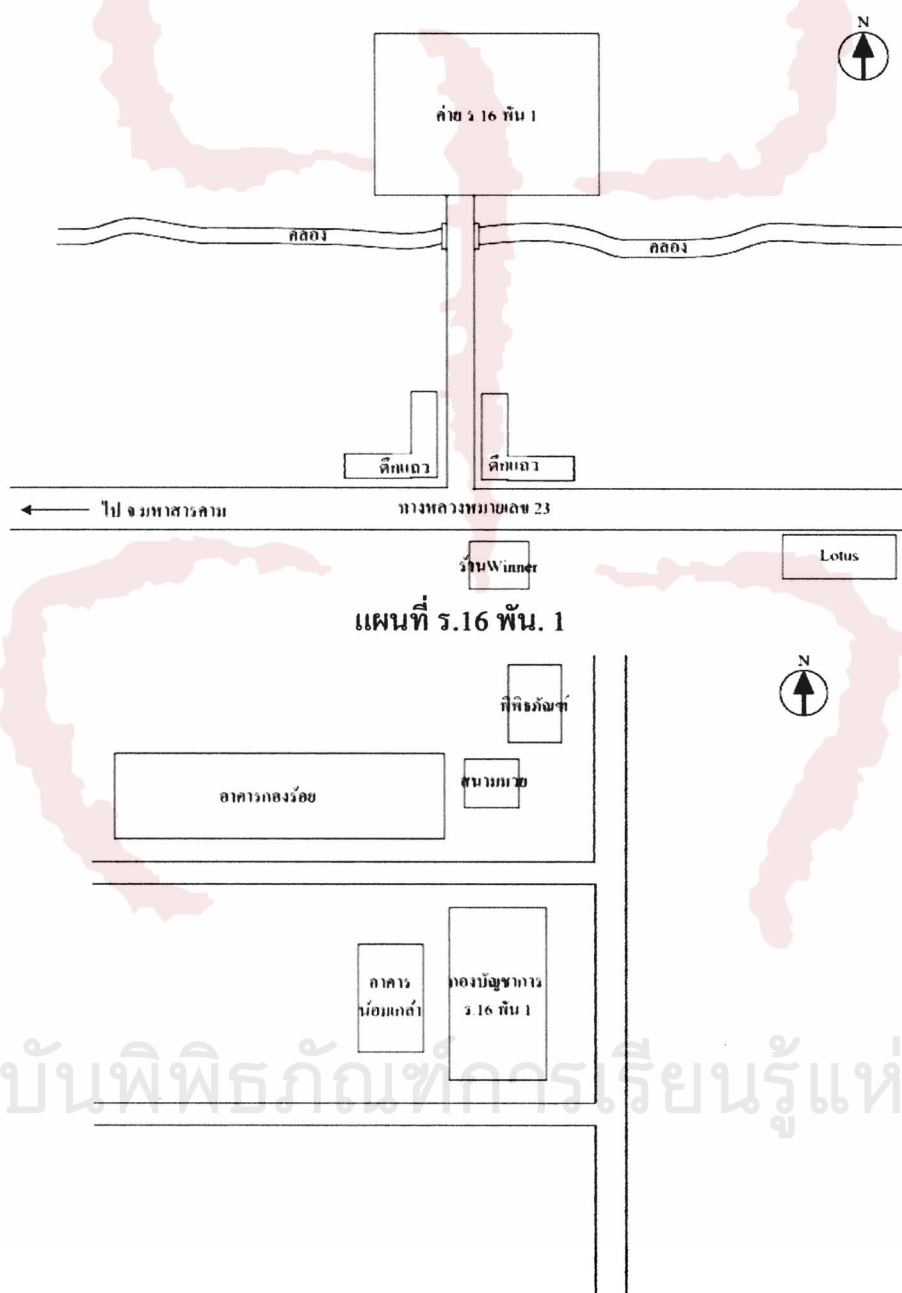
2.14.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์
ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.15 พิพิธภัณฑ์ทหาร ร. 16 พัน. 1

2.15.1 ที่อยู่และการติดต่อ ร. 16 พัน. 1 ค่ายประเสริฐสงคราม ต.เหนือเมือง อ. เมือง จ. ร้อยเอ็ด 45000 โทรศัพท์ 043-511300 โทรสาร 043-511300 E-mail: INF16REG1BATT@thaimail.com Website: -

2.15.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑ์ทหาร ร.16 พัน. 1

2.15.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ทหาร ร.16 พัน. 1

พิพิธภัณฑ์ทหาร ร.16 พัน. 1 ตั้งอยู่ในอาคาร 1 ชั้น การจัดแสดงยังอยู่ระหว่างการปรับปรุงทั้งตัวอาคารและนิทรรศการ ลักษณะนิทรรศการเป็นการแสดงผลงานการรบในวีรกรรมช่องโอบก และช่องพริก การกิจของหน่วย และอาวุธยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ

ภูมิทัศน์โดยรอบ

- ภาพที่ 1 ภาพบริเวณโดยรอบพิพิธภัณฑ์ทหาร ร.16 พัน. 1
- ภาพที่ 2 ภาพป้ายพิพิธภัณฑ์ทหาร ร.16 พัน. 1
- ภาพที่ 3 ภาพอาคารพิพิธภัณฑ์ทหาร ร.16 พัน. 1
- ภาพที่ 4 ภาพอาคารน้อมเกล้า

1	2
3	4

2.15.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : ร.อ.วีรพงษ์ วรรณคำ
หน่วยงาน : ฝ่ายยุทธการ กองพัน.ทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16

2.15.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดเฉพาะกรณีมีผู้ขอเข้าชม สามารถเข้าชมได้ในวันจันทร์-ศุกร์
ระหว่างเวลา 08.30 - 16.30 น.

2.15.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วัน

2.15.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

พิพิธภัณฑ์ทหาร ร.16 พัน. 1 ได้ก่อสร้างขึ้นตั้งแต่ พ.ศ.2533 โดย พันโท ธีระศักดิ์ ฤทธิวงศ์
ผู้บังคับกองพันในขณะนั้น แต่เดิมใช้ชื่อว่า “พิพิธภัณฑ์วงศ์วานิช” ต่อมาในปี พ.ศ.2538 พันโท
สุเมธ สรวมศิริ ได้ปรับปรุงอาคารเพิ่มเติม และในปี พ.ศ.2544 หน่วยงานได้เปลี่ยนชื่อจากเดิมเป็น
“พิพิธภัณฑ์ทหาร ร.16 พัน. 1” เพื่อความเหมาะสม

ปัจจุบันอาคารพิพิธภัณฑ์ อยู่ระหว่างการปรับปรุง โดยข้อมูลบางส่วนย้ายมาจัดแสดงที่
ห้องเกียรติยศ อาคารน้อมเกล้า ในการปรับปรุงใช้เวลาประมาณ 1 ปี เนื่องจากกำลังพบส่วนใหญ่
ต้องออกสนาม

2.15.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติการรบของหน่วย ร. 16 พัน. 1

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

อาวุธ

ภาพถ่าย

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

- ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.15.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนทั้งหมด เป็นการบันทึกแบบกลุ่มวัตถุ

2.15.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี

- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.15.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 2 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลสถานที่ รวบรวมข้อมูล จัดเอกสาร และนำชมพิพิธภัณฑ์

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. บุคคลทั่วไป
2. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
3. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. บรรยาย/สาธิต/อบรมสาระความรู้

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ วิทยุท้องถิ่น และแผ่นพับสำหรับเยาวชนที่มาเข้าค่ายภายใน

ร.16 พัน. 1

- มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ โรงเรียน และพิพิธภัณฑ์ในหน่วยงานทหาร
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.15.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ไม่มี

2.15.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากร ขาดบุคลากรในการดำเนินงานและพัฒนาพิพิธภัณฑ์ เนื่องจากกำลังพลบางส่วนต้องออกสนาม
2. มีปัญหาเรื่องปลวกและแมลง

2.15.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- **จุดอ่อน**

- พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ในหน่วยทหารซึ่งยากต่อการเข้าถึง

- **จุดแข็ง**

- ที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ อยู่ไม่ไกลจากตัวเมืองร้อยเอ็ด การเดินทางไปมาสะดวก

2.15.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

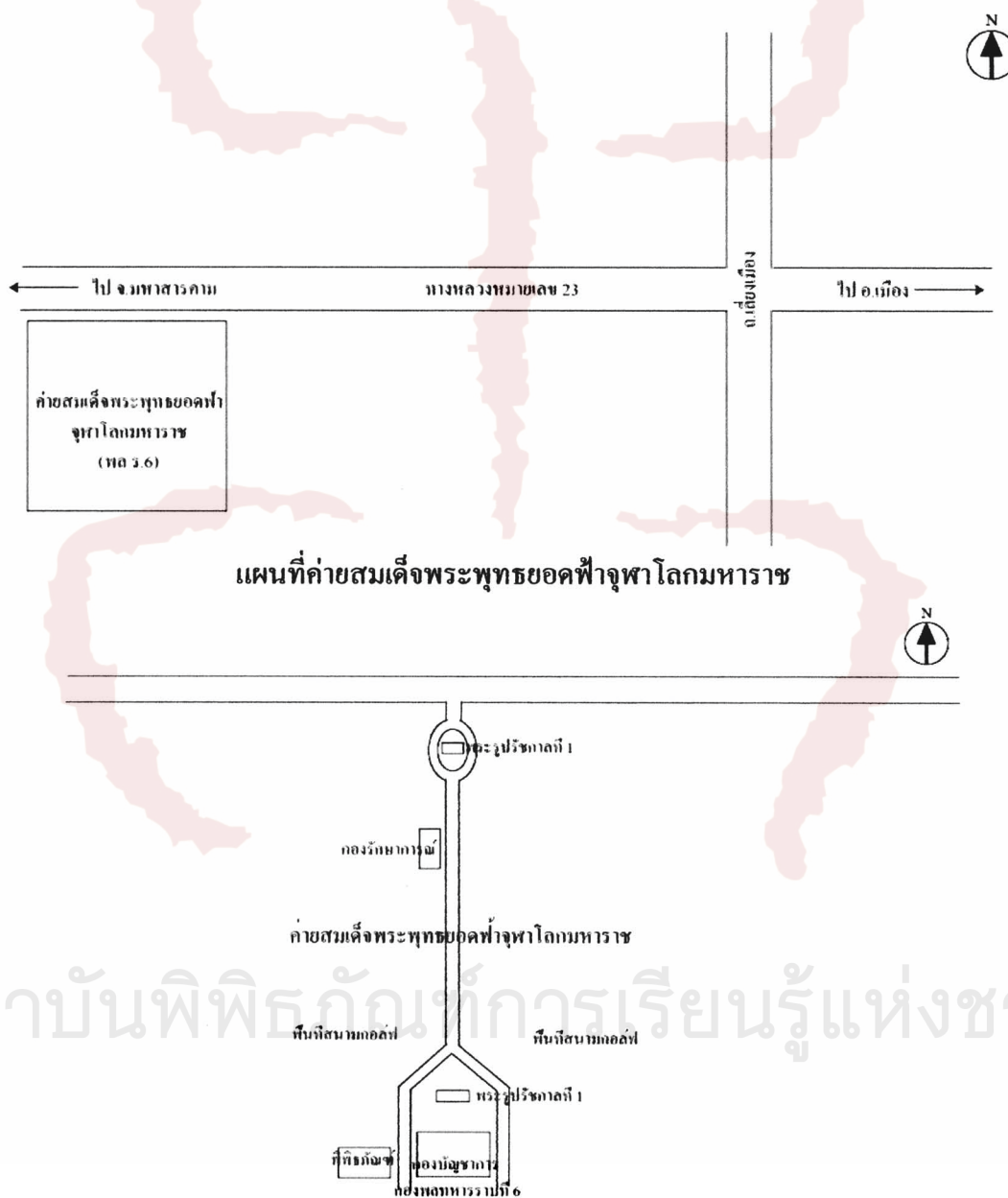
ทางหน่วยงานทหารต้องการปรับปรุงตัวอาคารและเพิ่มเติมวัสดุพิพิธภัณฑ์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.16 พิพิธภัณฑ์ทหาร พล. ร. 6

2.16.1 ที่อยู่และการติดต่อ ค่ายสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ตำบลโพธิ์ชัย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด 45280 โทรศัพท์ 043-563058-9 โทรสาร 043-563062-1
E-mail: 22200@rta.mi.th **Website:** <http://www.rta.mi.th/22200u/> ,
<http://www.rta.mi.th/22250u/tour/index.html>

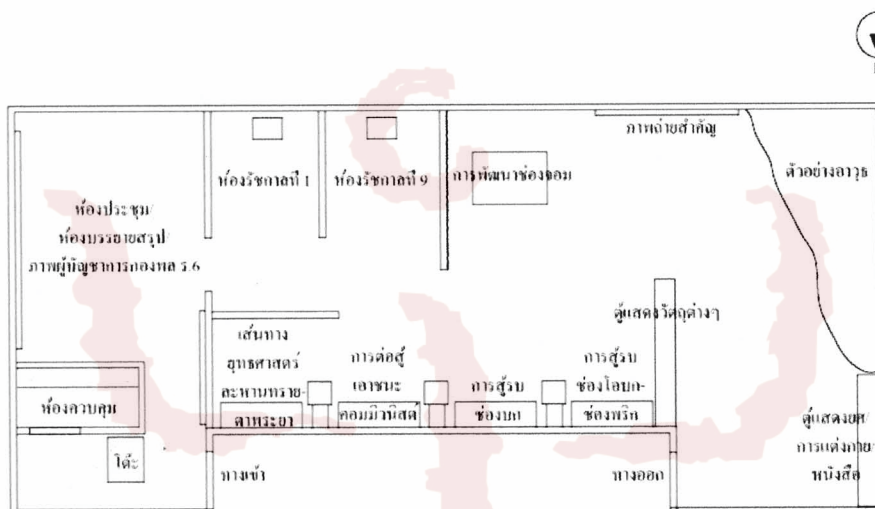
2.16.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑ์ทหาร พล. ร. 6

2.16.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ทวาร พล. ร.6

อาคารพิพิธภัณฑ์ทวาร พล. ร.6 เป็นอาคารชั้นเดียว จัดแสดงเกี่ยวกับประวัติการดำเนินงานของกองพลทหารราบที่ 6 ในอดีต ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติการป้องกันประเทศ การต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ รวมทั้งอาวุธยุทโธปกรณ์ที่เคยใช้ในอดีตทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายตรงข้าม ตลอดจนประวัติย่อของ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รัชกาลที่ 1 และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 นิทรรศการที่จัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์กองพลทหารราบที่ 6 ประกอบด้วยส่วนนิทรรศการจำนวน 6 เรื่องราว ดังนี้ การจัดระเบียบภายในพิพิธภัณฑ์ ได้แบ่งการจัดระเบียบการจัดแสดงภายในอาคารพิพิธภัณฑ์ออกเป็น 6 ห้อง ดังนี้

ห้องที่ 1 เป็นห้องประชุมและห้องบรรยายสรุป ได้จัดแสดงภาพเทิดพระเกียรติ และภาพวาดสีน้ำมัน ของ ผู้บังคับบัญชา พล.ร.6 ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ห้องที่ 2 (ห้องรัชกาลที่ 1) เป็นห้องจัดแสดงภาพพระราชประวัติพระราชมณเฑียรกิจของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โดยจัดแสดงภาพวาดสีน้ำมัน รวมทั้งการจัดแสดงพระบรมสาทิสลักษณ์ และพระบรมราชานุสาวรีย์จำลอง

ห้องที่ 3 (ห้องรัชกาลที่ 9) เป็นห้องจัดแสดงภาพพระราชมณเฑียรกิจพระบรมราโชวาท พระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ และพระบรมราชานุสาวรีย์จำลอง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

ห้องที่ 4 - 6 เป็นห้องจัดแสดงเรื่องราวเกียรติประวัติ วีรกรรม และกิจกรรมในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญของหน่วยงาน ดังนี้

- ประวัติความเป็นมาของ พล.ร.6
- เกียรติประวัติการรบของหน่วยในสมรภูมิต่าง
- เกียรติประวัติและกิจกรรม การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศของ พล.ร.6 ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน
- กิจกรรมงานด้านการพัฒนาเพื่อความมั่นคงของ พล.ร.6 ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และผลการดำเนินการ โครงการพัฒนาที่สำคัญของ พล.ร.6

นอกจากนี้ยังมีการการจัดแสดงวัตถุสิ่งของ และอาวุธยุทโธปกรณ์ขนาดเล็กทั้งของฝ่ายตรงข้ามและฝ่ายไทย เครื่องหมายยศและเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของทหาร ภาพเครื่องแต่งกายทหาร และหนังสืออีกด้วย ในการจัดนิทรรศการจัดแสดงผ่านรูปภาพ ข้อมูล รูปจำลอง และวัตถุจริง โดยมีทั้งการจัดแสดงภายในตู้กระจก การวางบนแท่นฐาน หรือวางบนพื้น

ภูมิทัศน์โดยรอบ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพที่ 1 ภาพบริเวณพิพิธภัณฑสถานทหาร พล. ร.6

ภาพที่ 2 ภาพอาคารพิพิธภัณฑสถานทหาร พล. ร.6

ภาพที่ 3 ภาพทางเข้าอาคารพิพิธภัณฑสถานทหาร พล. ร.6

1	2
3	

2.16.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : พันโท สมภพ ภาระเวช

ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายยุทธการ

หน่วยงาน : กองพลทหารราบที่ 6 ค่ายสมเด็จพระพุทธ
ยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

2.16.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดเฉพาะกรณีมีผู้ขอเข้าชม สามารถเข้าชมได้ในวันจันทร์-ศุกร์
ระหว่างเวลา 08.30 - 16.30 น.

2.16.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 5 วัน

2.16.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

เมื่อปีพ.ศ. 2539 พล.ต.สนั่น มะเริงสิทธิ ผู้บังคับบัญชา พล.ร.6 ณ ขณะนั้น ได้มีความคิดในการจัดสร้างพิพิธภัณฑสถาน พล.ร.6 ขึ้น เพื่อเป็นอนุสรณ์สถาน และเป็นแหล่งรวบรวมความรู้ด้านประวัติศาสตร์ และกิจกรรมทหาร เพื่อให้ทหาร และประชาชน พล.เรื่อน ผู้ที่สนใจได้ศึกษาค้นคว้า ตลอดจนเผยแพร่เกียรติประวัติและผลงานให้กับผู้ที่ได้เดินทางมาเยี่ยมชมกิจการของหน่วยทุกระดับ และได้กำหนดให้เป็น โครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในพระราชวโรกาสทรงครองราชย์สมบัติครบ 50 ปี รวมทั้งเป็นการปฏิบัติตาม คำสั่ง ทบ. ที่ 310/23649 ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2500 เรื่องให้เขียนประวัติและจัดพิพิธภัณฑสถานสำหรับหน่วย โดยใช้ระยะเวลาการดำเนินการก่อสร้างทั้งสิ้น 1 ปี 11 เดือน โดยเริ่มดำเนินการ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2539 – เมษายน พ.ศ.2541 ใช้งบประมาณในการดำเนินการก่อสร้างทั้งสิ้น จำนวน 4,900,000 บาท โดยได้รับการสนับสนุนจาก พล.อ.เชษฐา ฐานะจาโร ขณะดำรงตำแหน่ง ผบ.ทบ. จำนวน 2,500,000 บาท ในการปรับปรุงสถานที่ก่อสร้างอาคาร ตกแต่งภายนอก และสาธารณูปโภคขั้นต้น และจากกองทุน พระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช จำนวน 2,500,000 บาท ในการตกแต่งภายในจัดแสดงพิพิธภัณฑสถาน ภายในอาคาร และระบบเสียง

พิพิธภัณฑสถาน พล.ร.6 ได้ทำพิธีเปิด เมื่อวันที่ 10 เมษายน พ.ศ.2541 ซึ่ง พล.ต.วิวัฒน์ สาทรรักษ์ ดำรงตำแหน่ง ผบ.ทบ. เป็นประธานในพิธี

2.16.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์ การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

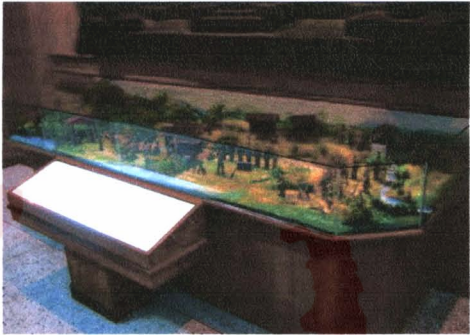
- ประวัติของหน่วยพล. ร.6

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

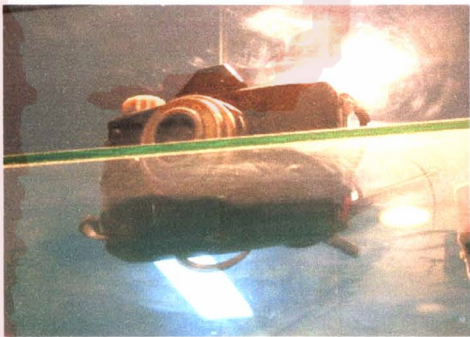
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

งานศิลปะ

สิ่งของจำลอง

ภาพถ่าย

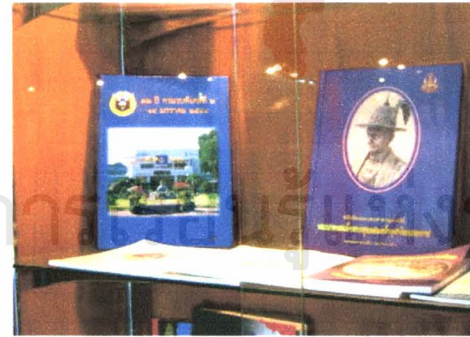
กล้องถ่ายภาพ

เครื่องมือ/อุปกรณ์สื่อสาร

อาวุธ

เครื่องหมายและยศทหาร

หนังสือ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

- ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม หน่วยงาน ได้จัดกิจกรรมวันเด็กขึ้นทุกปี ซึ่งมีการจัดการบรรยายข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ให้กับเด็กที่เข้าชม นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมวันกองทัพไทย และวันพืชมงคลอาหารใหม่ ซึ่งจะมีการเปิดพิพิธภัณฑ์เพื่อให้ทหารและญาติเข้าชม

2.16.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์ มีการลงทะเบียนทั้งหมด

2.16.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.16.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลสถานที่ และทำความสะอาดทั่วไป

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
 2. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการตามโอกาส ภาษาไทย

- **การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์**

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ สื่อบุคคล

- **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ โรงเรียน และพิพิธภัณฑ์ในหน่วยงานทหาร
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.16.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
ไม่มี

2.16.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์
ไม่มี

2.16.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- **จุดอ่อน**

- พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ภายในหน่วยงานทหาร ซึ่งเข้าถึงได้ยาก

- **จุดแข็ง**

- เป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีการจัดแสดงน่าสนใจ มีรูปแบบการจัดแสดงหลากหลาย

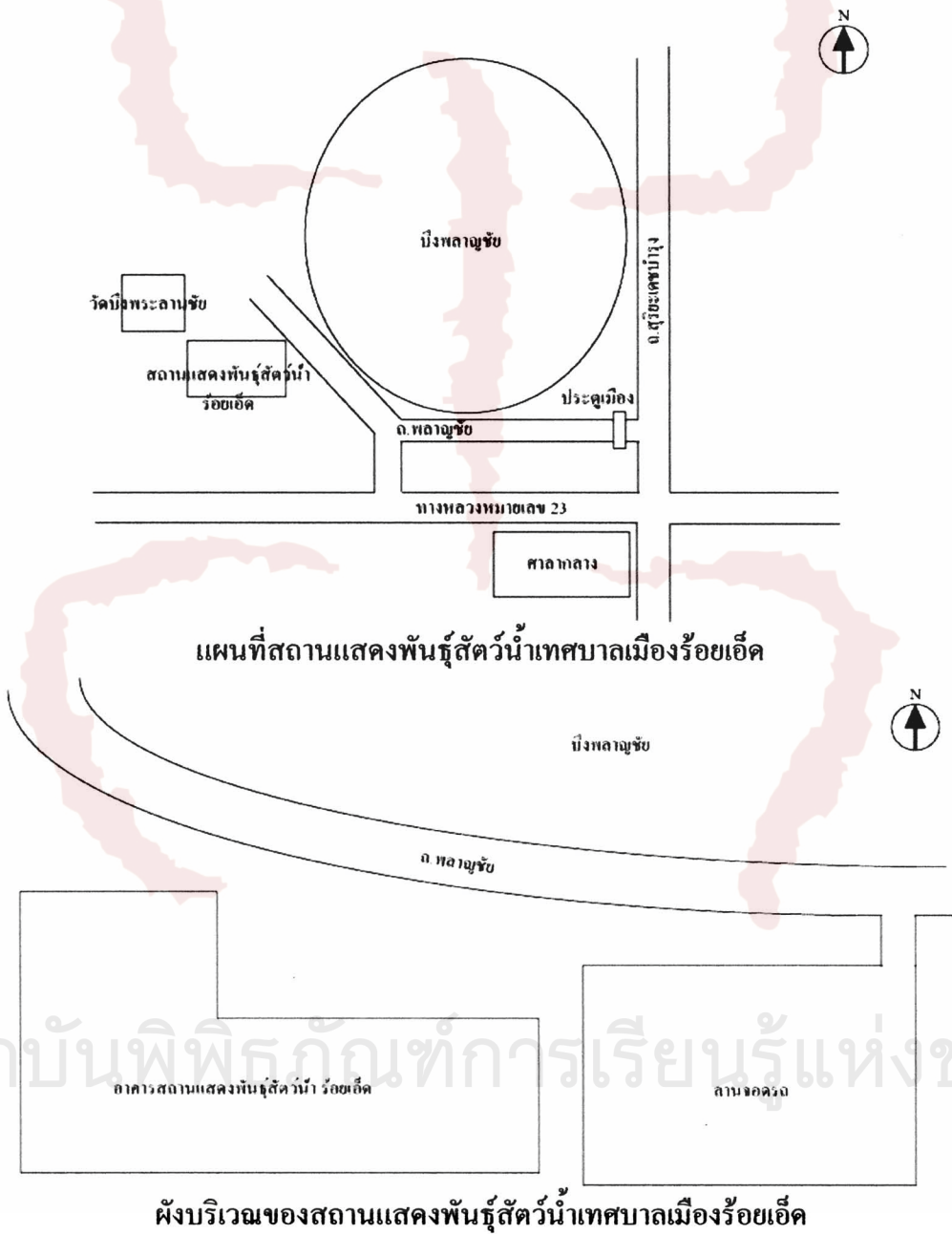
2.16.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์
ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.17 สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ

2.17.1 ที่อยู่และการติดต่อ สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดตั้งอยู่ ถนนสุนทรเทพ (หน้าวัดบึงพระลานชัย) ต.ในเมือง จ.ร้อยเอ็ด 45000 โทรศัพท์ 043-511286 โทรสาร 043-511286 E-mail: - Website: -

2.17.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพบึงพลาญชัยด้านหน้าสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด
ภาพที่ 2 ภาพถนนด้านหน้าสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด
ภาพที่ 3 ภาพป้ายสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด
ภาพที่ 4 ภาพอาคารสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

1	2
3	4

2.17.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : นาย ภาณุวัฒน์ เจริญवास
ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่สนับสนุนการ 5
หน่วยงาน : กองการศึกษา เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

2.17.5 วันเวลาเปิดทำการ วันพุธ-อาทิตย์ เวลา 08.30 - 16.30 น.

2.14.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 1 วัน

2.17.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำจังหวัดร้อยเอ็ด จัดสร้างขึ้นตามแนวคิดของ นายอนุรักษ์ จูริมาศ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ตำแหน่งขณะนั้น) ที่ต้องการให้มีแหล่งรวบรวม และอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำพื้นเมืองประจำท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้เป็นที่ศึกษา ค้นคว้าด้านทรัพยากรสัตว์น้ำสำหรับนักเรียน นักศึกษา และประชาชนผู้สนใจ กรมประมงโดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดจังหวัดร้อยเอ็ด จึงได้ประสานงานกับเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ในการจัดหาพื้นที่ที่จะใช้ในการก่อสร้าง และได้รับอนุมัติจากประธานกรรมการอำนวยการบริหารและสนับสนุนสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ให้ใช้สวนสาธารณะบึงน้อย ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 2 ไร่ เพื่อเป็นสถานที่ก่อสร้างสถานที่แสดงพันธุ์สัตว์น้ำ กรมประมงได้ทำ สัญญาจ้าง บริษัทไทคอน จำกัด ให้เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างมีกำหนดระยะเวลา 480 วัน โดยเริ่ม ตั้งแต่ วันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2543 - วันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545 มีการประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543 โดยมี นายอนุรักษ์ จูริมาศ เป็นประธานในพิธี

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ใช้งบประมาณของกรมประมง ประจำปีงบประมาณ 2543 เป็นเงิน 53,442,000 บาท หลังจากการเปิดใช้งานทางกรมประมงขาดผู้ดูแล สถานที่ จึงส่งต่อหน้าที่รับผิดชอบให้เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดดูแลต่อ

2.17.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ธรรมชาติศึกษาและสิ่งมีชีวิต

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

สัตว์สตัฟฟ์

เครื่องมือประมง

เครื่องปั้นดินเผา

ภาพถ่าย

พันธุ์สัตว์

สิ่งของจำลอง

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ปลาไหลไฟฟ้า

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม
 - การจัดการประกวดภาพวาดปลาสวยงาม การเข้าค่ายศิลปะ โดยจัดตามปีการศึกษา มีจำนวน 1 ครั้ง ต่อ 1 ปี โดยจัดในภาคการศึกษาแรก
 - การจัดการประกวดการจัดตกแต่งตู้ปลาสวยงาม โดยแบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ การเลียนแบบธรรมชาติ และการจัดแบบสวยงาม ในการประกวดจัดตามปีการศึกษา มีจำนวน 1 ครั้ง ต่อ 1 ปี โดยจัดในภาคการศึกษาปลาย
 - นิทรรศการ Food Safety เน้นการทำมาตรฐานฟาร์ม และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่มาจากปลา

2.17.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนทั้งหมด โดยเป็นการบันทึกชื่อ/พันธุ์ และจำนวนเท่านั้น

2.17.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.17.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 5 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลรักษาพันธุ์ปลา งานปลูกฝังงาน
ธุรการ ประชาสัมพันธ์ และนำชมสถานที่

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
 2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
 3. นักวิชาการ/นักวิจัย
 4. บุคคลทั่วไป
 5. นักท่องเที่ยวในประเทศ
 6. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ปี พ.ศ. 2550

มกราคม	14,194 คน
กุมภาพันธ์	6,211 คน
มีนาคม	7,528 คน
เมษายน	7,778 คน
พฤษภาคม	8,521 คน

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล
3. บรรยาย/สาธิต/อบรมสาระความรู้
4. กิจกรรม/การแสดงทางวัฒนธรรม
5. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม

6. สถานจอดรถ

7. การอำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการ - ทางเดินพิเศษ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
 1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 2. หนังสือแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี

4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์รายปักษ์ และสื่อบุคคล

● มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ โรงเรียน มหาวิทยาลัย ห้างสมุด พิพิธภัณฑ์ชุมชน และองค์กรเอกชน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.17.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด

2.17.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. งบประมาณ ได้รับเงินอุดหนุนจากเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดน้อย แต่มีรายจ่ายจำนวนมาก ต่อเดือนต้องใช้เงินราว 100,000 บาท รายได้ส่วนมากมาจากการบริจาคราว 30,000 บาทต่อเดือน

2.17.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- ห้องนิทรรศการค่อนข้างอับทึบ ไม่มีการหมุนเวียนระบายอากาศที่ดี

● จุดแข็ง

- สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำจังหวัดร้อยเอ็ดเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำจังหวัดร้อยเอ็ดในข้อมูลท่องเที่ยวเสมอ ทำให้มีผู้เข้าชมอย่างต่อเนื่อง
- ที่ตั้งของสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำจังหวัดร้อยเอ็ดอยู่ใจกลางตัวเมืองร้อยเอ็ด การเดินทางไปมาสะดวก

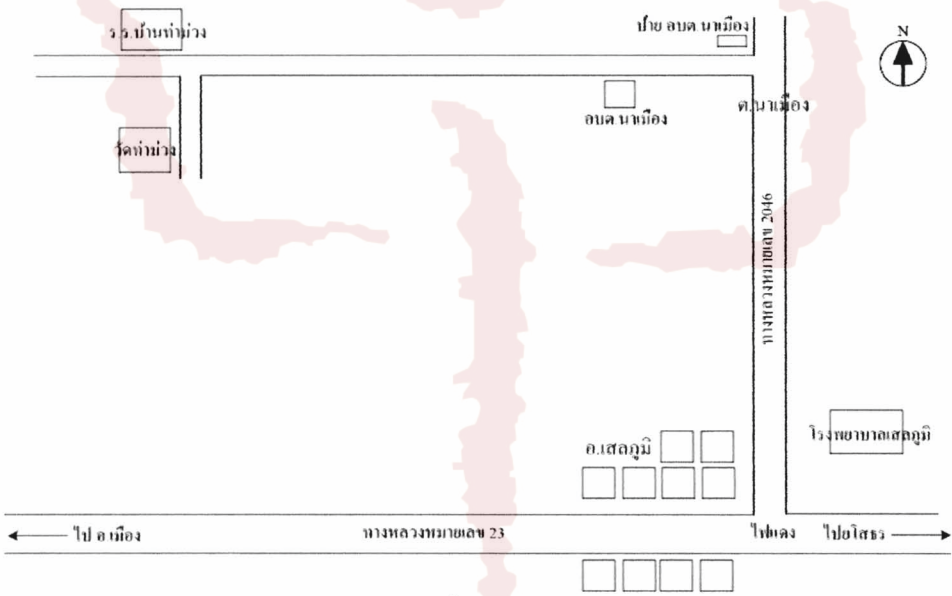
2.17.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดมีโครงการจัดสร้างอาคารสัตว์น้ำทะเล โดยกำลังดำเนินการขอ
งบประมาณในการออกแบบอาคาร

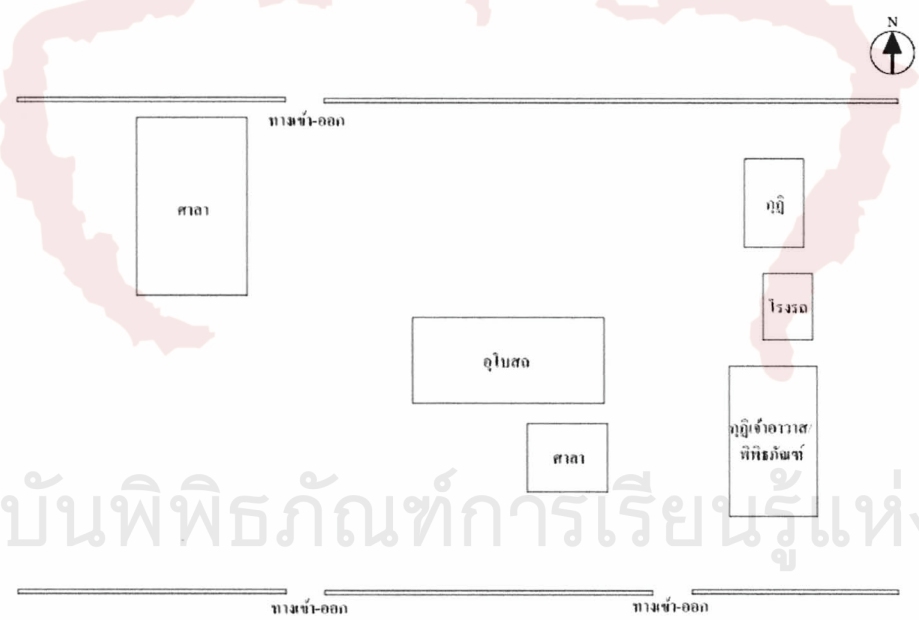
2.18 พิพิธภัณฑ์วัดท่าม่วง

2.18.1 ที่อยู่และการติดต่อ วัดท่าม่วง ต.ท่าม่วง อ.เสตภูมิ จ.ร้อยเอ็ด 45120 โทรศัพท์ 043-665021 โทรสาร - E-mail: - Website: -

2.18.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่วัดท่าม่วง

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑ์วัดท่าม่วง

ภาพที่ 1 ภาพประตูทางเข้าวัดท่าม่วง

ภาพที่ 2 ภาพอาคารจตุรมุข

ภาพที่ 3 ภาพอาคารกุฏิแก้ว ที่ตั้งพิพิธภัณฑวัดท่าม่วง

ภาพที่ 4 ภาพพิพิธภัณฑวัดท่าม่วง

1	2
3	4

2.18.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : พระครูสุธรรมวรนาถ

ตำแหน่ง เจ้าอาวาส

หน่วยงาน : วัดท่าม่วง

2.18.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดเฉพาะกรณีมีผู้ขอเข้าชม กรุณาแจ้งความจำนงค์และสอบถามล่วงหน้าก่อน สามารถขอเข้าชมได้ทุกวัน ระหว่างเวลา 08.30 - 16.30 น.

2.18.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วัน

2.18.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

บ้านท่าม่วงเป็นชุมชนขนาดใหญ่ และมีประวัติยาวนาน โดยบรรพบุรุษของชุมชนอพยพมาจากบ้านนาพึงสวนมอน แขวงเมืองเวียงจันทน์ ประเทศลาว ในราวปี พ.ศ.1990 สาเหตุของการ

อพยพมาจากสงครามทำให้ชาวบ้านต้องหลบหนีมายังฝั่งประเทศไทย ในระยะแรกชาวบ้านได้สร้างบ้านเรือนอยู่ฝั่งขวาของลำน้ำชี แต่ประสบปัญหาน้ำท่วมบ่อย อีกทั้งพื้นที่เป็นคูก้นน้ำ มีน้ำกัดเซาะตลอด จึงอพยพข้ามฝั่งลำน้ำชีมาสร้างบ้านเรือน ณ ที่ปัจจุบันซึ่งเป็นที่ดอนสูงน้ำท่วมไม่ถึง เดิมบริเวณนี้เรียกว่า โนนหนามแท่ง การอพยพครั้งนั้นนำโดยสุด-อำแดง และแก้ว-บัวภา ต้นตระกูลสุทธิประภาในปัจจุบัน และยังมีอีกกลุ่มที่มีนามสกุลสิริธร เดิมเป็นนามสกุลของข้าหลวงใหญ่สมัยนั้น ซึ่งชาวบ้านทำมั่ว่งเคารพนับถือ และได้ก่อสร้างวัดที่สำคัญ 3 วัด คือวัดป่าหรือวัดศักดิ์คาราม วัดเหนือ (ปัจจุบันร้าง) และวัดท่ามั่ว่ง ซึ่งก่อสร้างในปี พ.ศ.2114

การก่อตั้งพิพิธภัณฑวัดท่ามั่ว่ง เจ้าอาวาสได้เริ่มรวบรวมวัตถุตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 โดยมีจุดประสงค์เพื่อเก็บรักษาวัตถุที่เป็นมรดกพื้นบ้าน การเก็บคัมภีร์ใบลาน เป็นส่วนหนึ่งของการพยายามสร้างความรู้ให้กับชุมชน โดยบางส่วนได้ทำไมโครฟิล์มเก็บไว้ที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.18.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ภูมิปัญญาชาวบ้าน

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

เอกสารโบราณ

เครื่องใช้ในการศาสนา

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

- ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.18.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนเฉพาะคัมภีร์ไบเบิล

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.18.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี

- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.18.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการพิพิธภัณฑ์ ดูแลสถานที่ และนำชมสถานที่

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ สื่อบุคคล

- มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ โรงเรียน หมาวิทยาลัย พิพิธภัณฑ์ ชุมชน และองค์กรเอกชน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.18.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ไม่มี

2.18.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. งบประมาณ ขาดงบประมาณ โดยงบประมาณส่วนใหญ่เป็นงบประมาณของวัดซึ่งมาจากการบริจาค ทำให้ไม่มีงบประมาณที่แน่นอนชัดเจน เพื่อนำมาปรับปรุงพิพิธภัณฑ์
2. บุคลากร ขาดบุคลากรในการทำงานพิพิธภัณฑ์ เพราะมีบุคลากรเพียงคนเดียวที่ต้องทำหน้าที่อื่นๆ ด้วย

2.18.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- ห้องพิพิธภัณฑ์มีสภาพเป็นห้องเก็บของ ยังไม่มีการจัดแสดงให้น่าสนใจ
- สถานที่ตั้งพิพิธภัณฑ์ห่างไกลจากตัวเมืองร้อยเอ็ด ไม่สะดวกต่อการเดินทาง

● จุดแข็ง

- พิพิธภัณฑ์มีการจัดเก็บวัตถุจำนวนมาก เป็นแหล่งสะสมและสงวนรักษาวัตถุจำนวนมาก

2.18.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

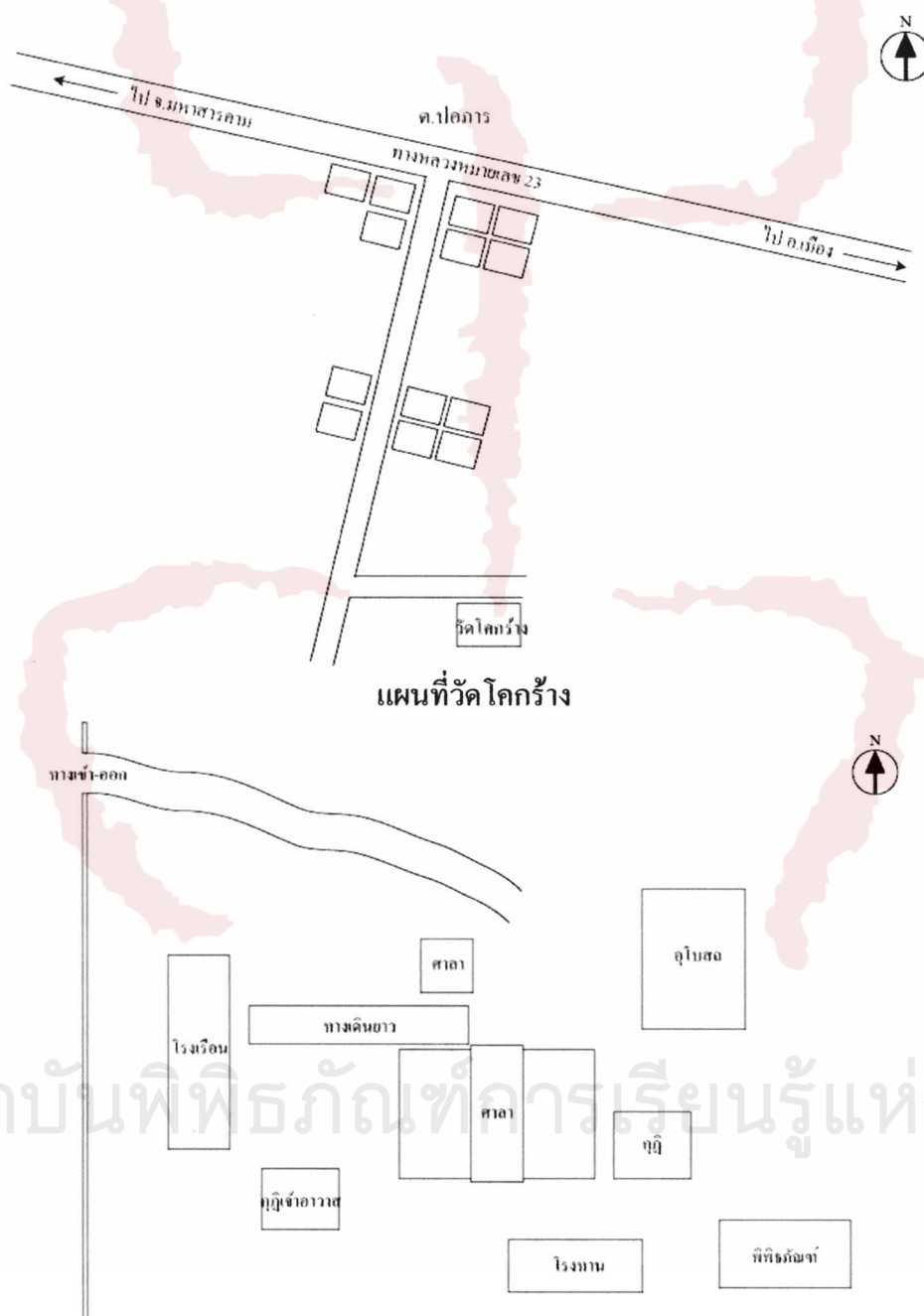
- ทางวัดต้องการจัดทำแผ่นข้อมูลประกอบการนำชม โดยแสดงรายละเอียดวัตถุแต่ละชิ้น

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.19 พิพิธภัณฑของเก่าโบราณ วัดโคกร้าง

2.19.1 ที่อยู่และการติดต่อ วัดโคกร้าง 16 หมู่ 3 บ้านหนองไฮ ตำบลสวนจิก อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด 45280 โทรศัพท์ 081-9462258, 081-7391914 โทรสาร - E-mail: -
Website: -

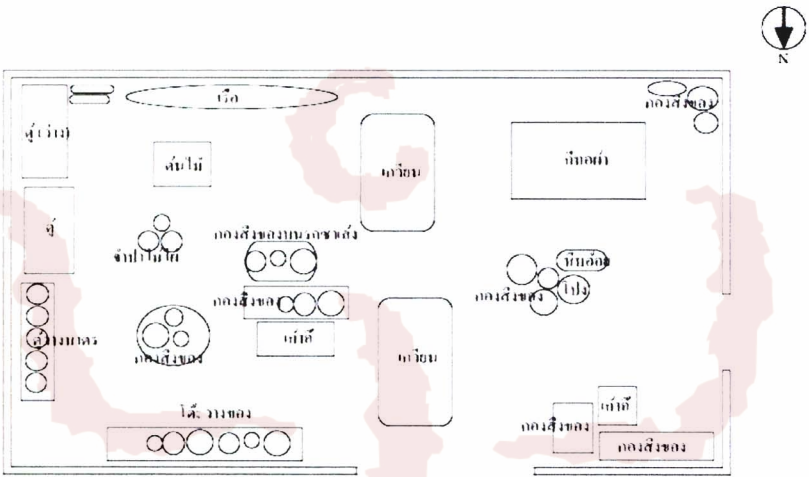
2.19.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑของเก่าโบราณวัดโคกร้าง

2.19.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ของเก่าโบราณวัดโคกร้าง

อาคารพิพิธภัณฑ์ของเก่าโบราณวัดโคกร้างเป็นอาคาร โถง ในจัดแสดงมีการจัดแบ่งกลุ่มวัตถุ โดยจัดแสดงบนโต๊ะหรือวางบนพื้น ไม่มีการจัดเป็นเรื่องราวชัดเจน

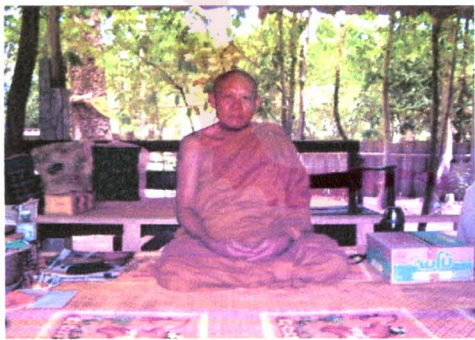
ภูมิทัศน์โดยรอบ

- ภาพที่ 1 ภาพด้านหน้าวัดโคกร้าง
- ภาพที่ 2 ภาพบริเวณวัดโคกร้าง
- ภาพที่ 3 ภาพบริเวณวัดโคกร้าง
- ภาพที่ 4 ภาพอาคารพิพิธภัณฑ์ของเก่าโบราณ วัดโคกร้าง

1	2
3	4

2.19.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : พระครูกิตยานุรักษ์
ตำแหน่ง เจ้าอาวาส
หน่วยงาน : วัดโคกร้าง

2.19.5 วันเวลาเปิดทำการ ทุกวัน เวลา 08.00 - 16.00 น.

2.19.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วัน

2.19.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

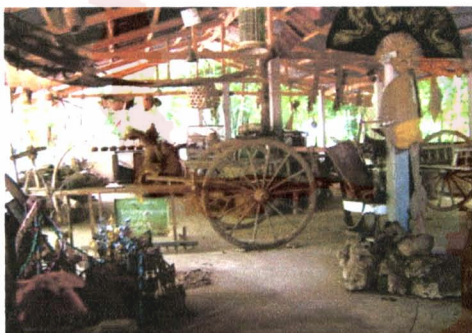
พิพิธภัณฑ์ของเก่าโบราณวัดโคกร้าง เดิมย้ายมาจากวัดป่าศรีอุทัยวัน บ้านหนองเม็ก ซึ่งห่างจากวัดโคกร้างราว 5 กิโลเมตร ในระบะนั้น หลวงปู่อุทัย กิติโก หรือพระครูกิตยานุรักษ์ในปัจจุบัน ได้ริเริ่มก่อตั้งพิพิธภัณฑ์ของเก่าโบราณขึ้น เนื่องจากของเก่าที่คนโบราณใช้ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ นั้นเริ่มจะสูญหายไป และชาวบ้านได้เปลี่ยนไปใช้ของที่สะดวกสบายมากขึ้น พระครูกิตยานุรักษ์จึงได้เล็งเห็นความสำคัญของของเก่าโบราณจึงได้สร้างพิพิธภัณฑ์ขึ้น เพื่อเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน และสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับของเก่า หลังจากนั้นพระครูกิตยานุรักษ์ได้ย้ายมาบูรณะวัดโคกร้าง ซึ่งเป็นวัดร้าง เมื่อก่อสร้างวัดแล้วเสร็จจึงได้ย้ายพิพิธภัณฑ์มาจากวัดป่าศรีอุทัยวัน เนื่องจากวัดเดิมไม่มีผู้ดูแล การก่อสร้างพิพิธภัณฑ์ของเก่าโบราณแล้วเสร็จในวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ.2536

2.19.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ภูมิปัญญาชาวบ้าน
- วิถีชีวิตของชาวบ้านสมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องมือการเกษตร

ของเล่น

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องใช้ในประจำวัน

อาวุธ

เครื่องปั้นดินเผา

เครื่องใช้ในการศาสนา

พันธุ์สัตว์

เครื่องมือประมง

ยานพาหนะ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

- ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.19.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนทั้งหมด โดยบันทึกเป็นกลุ่มวัตถุเท่านั้น

2.19.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.19.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 15 คน เป็นกรรมการของวัด มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลสถานที่ และทำความสะอาดทั่วไป

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
 2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
 3. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทยและภาษาท้องถิ่น

- **การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์**

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ สื่อบุคคล

- **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ โรงเรียน มหาวิทยาลัย ห้างสมุด พิพิธภัณฑ์ชุมชน และองค์กรเอกชน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.19.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ไม่มี

2.19.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. งบประมาณ ขาดงบประมาณ โดยงบประมาณส่วนใหญ่เป็นงบประมาณของวัดซึ่งมาจากการบริจาค ทำให้ไม่มีงบประมาณที่แน่นอนชัดเจน เพื่อนำมาปรับปรุงพิพิธภัณฑ์
2. บุคลากร ขาดบุคลากรในการทำงานด้านดูแลพิพิธภัณฑ์

2.19.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- **จุดอ่อน**

- พิพิธภัณฑ์จัดแสดงในอาคารโถง ไม่มีการจัดเก็บที่ดี จึงมีสภาพเป็นโรงเก็บของ
- ที่ตั้งของวัดอยู่ห่างไกลจากชุมชน ไม่มีป้ายแสดงทิศทาง การเข้าถึงยากและไม่สะดวกในการเดินทาง

- **จุดแข็ง**

- พิพิธภัณฑ์สามารถรวบรวมวัตถุสิ่งของได้จำนวนมากและหลากหลาย

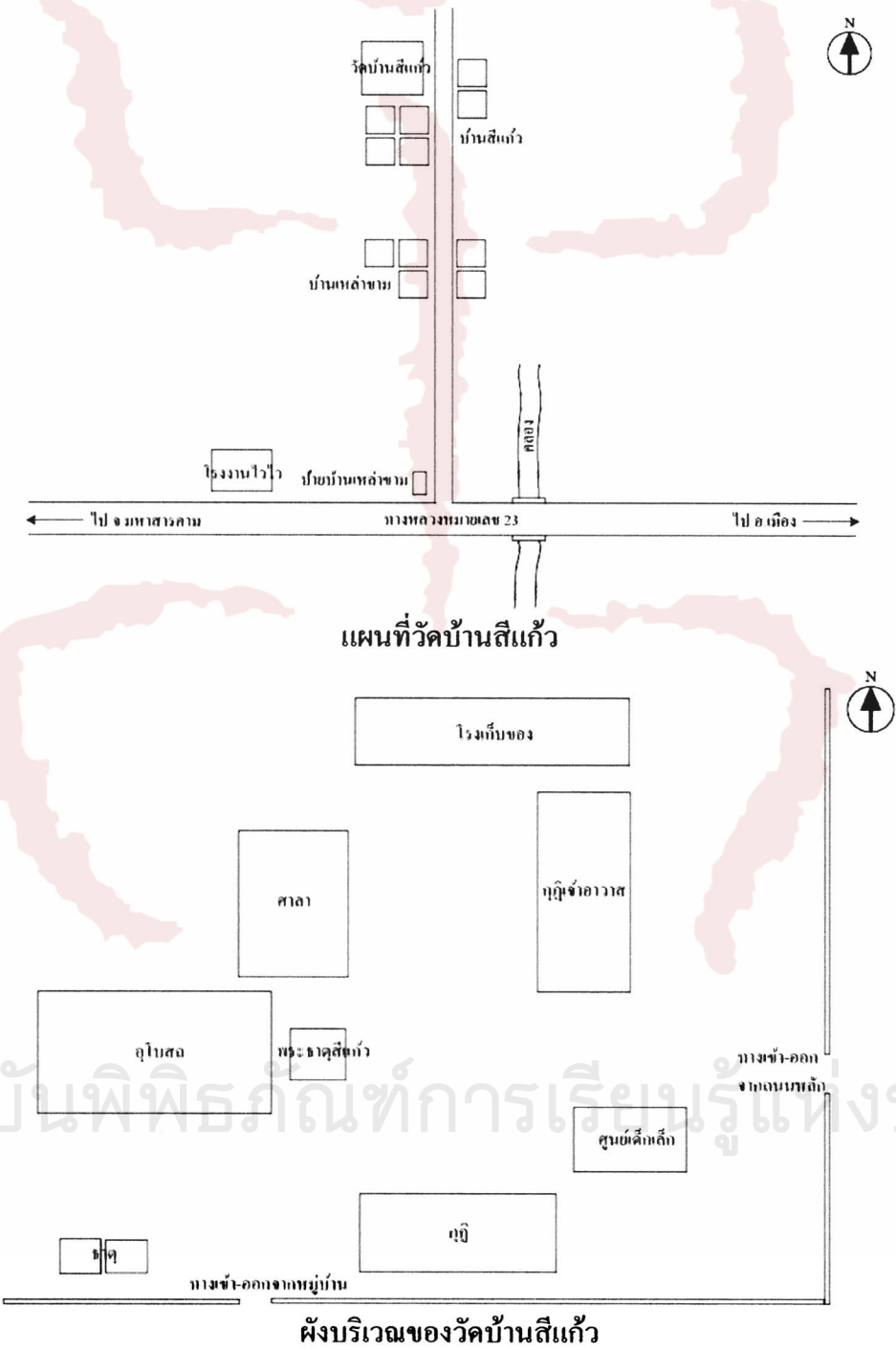
2.19.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

- ทางวัดมีแนวคิดที่จะสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์ใหม่ แต่ยังขาดงบประมาณ

2.20 วัดบ้านสีแก้ว

2.20.1 ที่อยู่และการติดต่อ วัดบ้านสีแก้ว บ้านสีแก้ว ตำบลสีแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 45000 โทรศัพท์ - โทรสาร - E-mail: - Website: -

2.20.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

2.20.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

วัดบ้านสีแก้วยังไม่มี การจัดแสดงในรูปของพิพิธภัณฑ์ แต่ภายในวัดมีวัตถุสิ่งของเก่าแก่ที่เก็บรักษาไว้ ซึ่งที่สำคัญ เช่น พระพุทธรูปจัดเก็บไว้หลังกุฏิเจ้าอาวาส ส่วนวัตถุขนาดใหญ่จัดเก็บไว้ในโรงเก็บของข้างกุฏิเจ้าอาวาส

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพบริเวณวัดบ้านสีแก้ว

ภาพที่ 2 ภาพพระธาตุสีแก้ว

ภาพที่ 3 ภาพกุฏิเจ้าอาวาส

ภาพที่ 4 ภาพโรงเก็บของ

1	2
3	4

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.20.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : พระครูศิริรัตนกริรักษ์

ตำแหน่ง เจ้าคณะตำบลสีแก้ว/เจ้าอาวาสวัดบ้านสีแก้ว

หน่วยงาน : วัดบ้านสีแก้ว

2.20.5 เหตุผลที่ต้องการจะเปิดเป็นพิพิธภัณฑ์ในอนาคต

เนื่องจากวัดบ้านสีแก้วเป็นวัดที่เก่าแก่มาก ก่อตั้งขึ้นขณะที่หมู่บ้านยังเป็นเมืองสีแก้วในอดีต สิ่งสำคัญภายในวัดคือ พระธาตุสีแก้ว เป็นพระเก่าแก่สร้างเลียนแบบพระธาตุพนม จังหวัดนครพนม อายุประมาณ 200 ปี โดยในวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ.2547 เมื่อเวลาประมาณ 17.20 น. พระธาตุสีแก้ว ได้ถล่มพังลงมาทั้งองค์ ท่ามกลางความตื่นตระหนกของชาวบ้านที่มาทำบุญในวันพระ โดยมีเสียงร่ำลือว่าเป็นเหตุอาเพศ อีกทั้งเกิดขึ้นในเดือนเดียวกันกับการพังทลายของพระธาตุพนม เมื่อเกือบสามสิบปีมาแล้ว แต่เนื่องจากพระธาตุไม่ได้ขึ้นทะเบียนโบราณสถานไว้ จึงไม่สามารถจัดสรรงบประมาณมาซ่อมแซมได้ อย่างไรก็ดีกรมศิลปากรได้ส่งเจ้าหน้าที่มาช่วยดูแลฟื้นฟูและกำหนดรูปแบบให้เหมือนเดิม

นอกจากพระธาตุสีแก้วแล้วภายในวัดยังมีการเก็บสะสมวัตถุสิ่งของที่มีมาแต่โบราณ ไม่ว่าจะเป็นชิ้นส่วนประดับอาคาร พระพุทธรูปไม้ ธรรมาสันไม้ และคานหามไม้ เป็นต้น

2.20.6 แผนงานที่จะนำไปสู่การเปิดเป็นพิพิธภัณฑ์ หรือแหล่งเรียนรู้ในอนาคต ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.20.7 ลักษณะของวัตถุที่จัดเก็บอยู่ภายใน

พระพุทธรูป

เครื่องไม้

เครื่องจักสาน

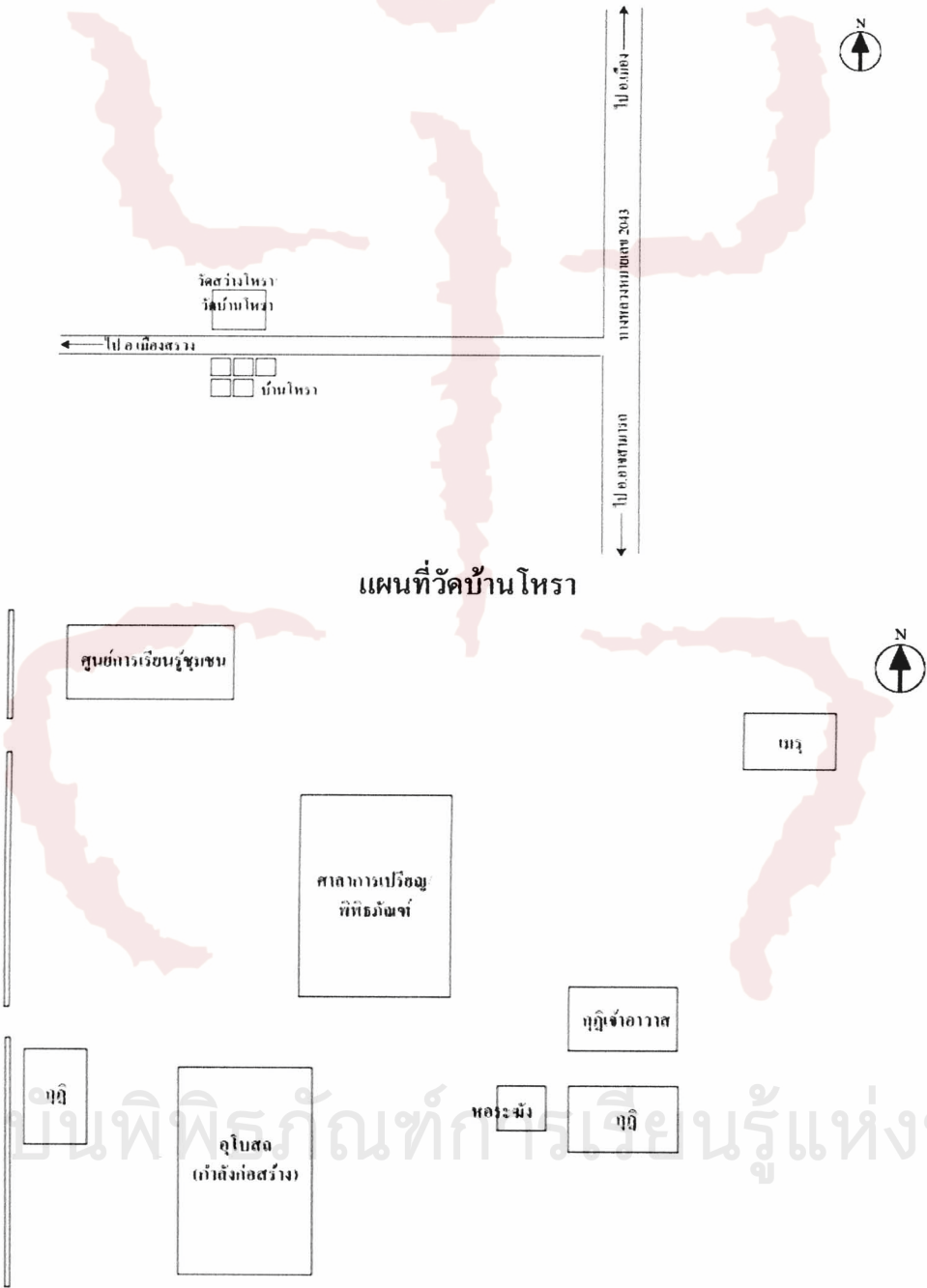
เครื่องใช้ในการศาสนา

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.21 พิพิธภัณฑมรดกอีสาน วัดบ้านโหรา

2.21.1 ที่อยู่และการติดต่อ วัดบ้านโหรา ตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด 45000 โทรศัพท์ 083-1460565 (พ่อหวด สุวาริ) โทรสาร - E-mail: - Website: -

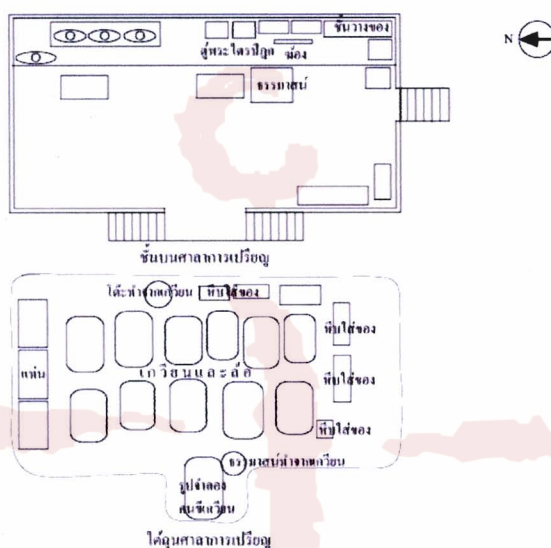
2.21.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑมรดกอีสาน วัดบ้านโหรา

2.21.3 ลักษณะทางกายภาพของฟิฟิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์มรดกอีสาน วัดบ้านโหร

พิพิธภัณฑมรดกอิสาน วัดบ้านโหรา ตั้งอยู่ที่ใต้ถุนอาคารศาลาการเปรียญ เป็นการจัดแสดงเกวียนประเภทต่างๆ เช่น เกวียนของชาวบ้านที่ใช้ในการบรรทุกสิ่งของ หรือเดินทาง เกวียนของเจ้านายหรือขุนนางที่ใช้ในการเดินทางไปมาหาสู่กันระหว่างเมือง นอกจากนี้ยังมีกรรมาสน์ที่ทำจากเกวียน และหีบใส่ของซึ่งจัดแสดงในพื้นที่เดียวกัน นอกจากนี้บริเวณใต้ถุนแล้ว บนศาลาการเปรียญยังมีการเก็บวัตถุสิ่งของพื้นบ้านไว้จำนวนหนึ่ง และตามราวระเบียงมีการตกแต่งด้วยวัสดุจากเกวียนอีกด้วย

อนุมัติศน์โดยรอบ

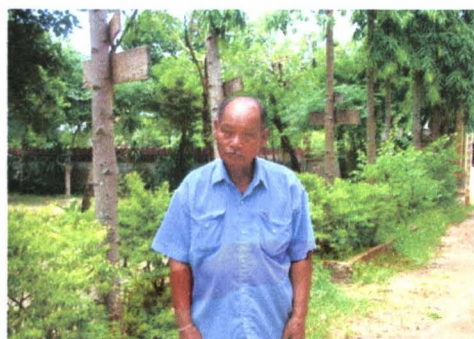
ภาพที่ 1 ภาพด้านหน้าวัดบ้านโหรา

ภาพที่ 2 ภาพศูนย์เรียนรู้ชุมชน วัดบ้านโหรา

ภาพที่ 3 ภาพศาลาการเปรียญ ที่ตั้งพิพิธภัณฑณ์มรดกอีสาน

2.21.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : พ่อหวด สุวาริ

หน่วยงาน : วัดบ้านโหรา

2.21.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดทุกวัน เวลา 08.00 - 15.00 น.

2.21.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วัน

2.21.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

พิพิธภัณฑณ์มรดกอีสานก่อตั้งขึ้นจากแนวความคิดของพระครูโอภาส บุญญภรณ์ (บุญทัน สุวาริ) ที่ต้องการอนุรักษ์เกี่ยวในในแต่ละยุคสมัยไว้ เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชนและผู้ที่สนใจ ในปีพ.ศ. 2546 พระครูได้เดินทางไปตามสถานที่ต่าง ๆ ตามถิ่นมรดกของชาวบ้าน ระหว่างการเดินทางพระครูได้ขอบริจาคเกี่ยวที่ไม่ใช้แล้วจากชาวบ้าน บางครั้งได้ซื้อมาด้วยเงินส่วนตัว

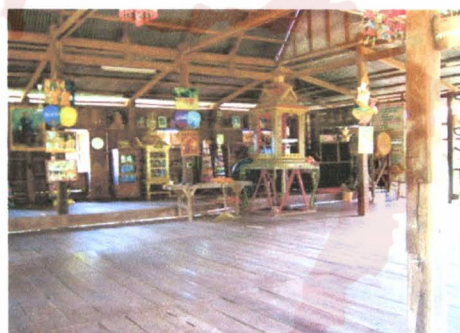
ของท่านเอง รวมถึงเงินที่ชาวบ้านโหลร่วมกันบริจาคเพื่อเป็นทุนสนับสนุนให้พระครูนำไปจัดซื้อ
เกวียนเข้ามาตั้งไว้ในวัด ปัจจุบันมีเกวียนทั้งหมดจำนวน 16 เล่ม และกงเหลื่ออีก 7-8 เล่มเกวียนที่ยัง
ไม่ได้ประกอบเพราะชิ้นส่วนไม่ครบ ต้องรอให้ชาวบ้านประกอบแล้วจึงรู้ว่ายังขาดชิ้นส่วน
ตรงไหนและชาวบ้านก็จะทำชิ้นส่วนขึ้นใหม่เพื่อใช้ทดแทน

2.21.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ภูมิปัญญาชาวบ้าน

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

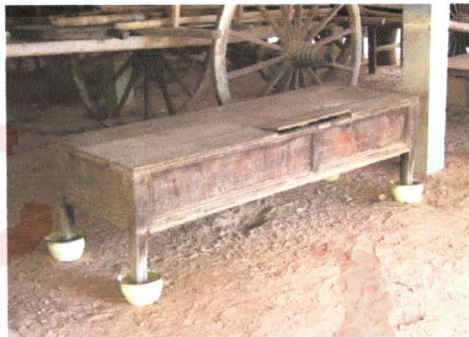

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

ยานพาหนะ

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

สิ่งของจำลอง

เครื่องมือทอผ้า

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

- ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.21.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.21.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี

- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัสดุสิ่งของ ไม่มี

2.21.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 9 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลสถานที่ ที่ทำความสะอาด จัดการทั่วไป และนำชมพิพิธภัณฑ์

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี
ไม่มีการบันทึก
- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
 1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
 4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ สื่อบุคคล
- มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้
 1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์และชุมชน
 2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.21.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ไม่มี

2.21.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. มีปัญหาเรื่องปลวกและแมลง ซึ่งไม่สามารถกำจัดได้หมด

2.21.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- พิพิธภัณฑ์ ตั้งอยู่ไกลจากตัวเมืองร้อยเอ็ด การเดินทางไม่สะดวก เข้าถึงยาก

● จุดแข็ง

- พิพิธภัณฑ์ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากชุมชน ซึ่งทำให้การดำเนินงานพิพิธภัณฑ์เป็นไปอย่างเข้มแข็ง

2.21.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

ทางวัดกำลังพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชน และการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ภายในวัดให้เป็นระบบมากขึ้น

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.22 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด (Roiet National Museum)

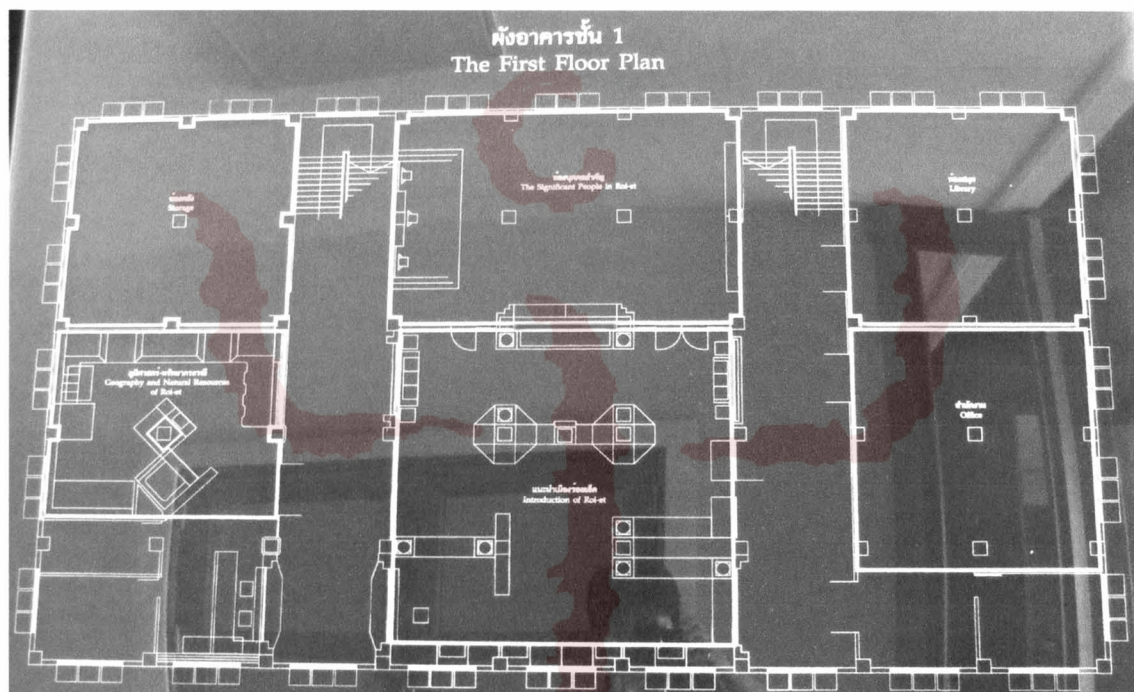
2.22.1 ที่อยู่และการติดต่อ ถนนเพลินจิต ต. ในเมือง อ. เมือง จ. ร้อยเอ็ด 45000
โทรศัพท์ (043) 514-456 โทรสาร - E-mail: - Website:
<http://www.thailandmuseum.com/roi-et/roi-et.htm>

2.22.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

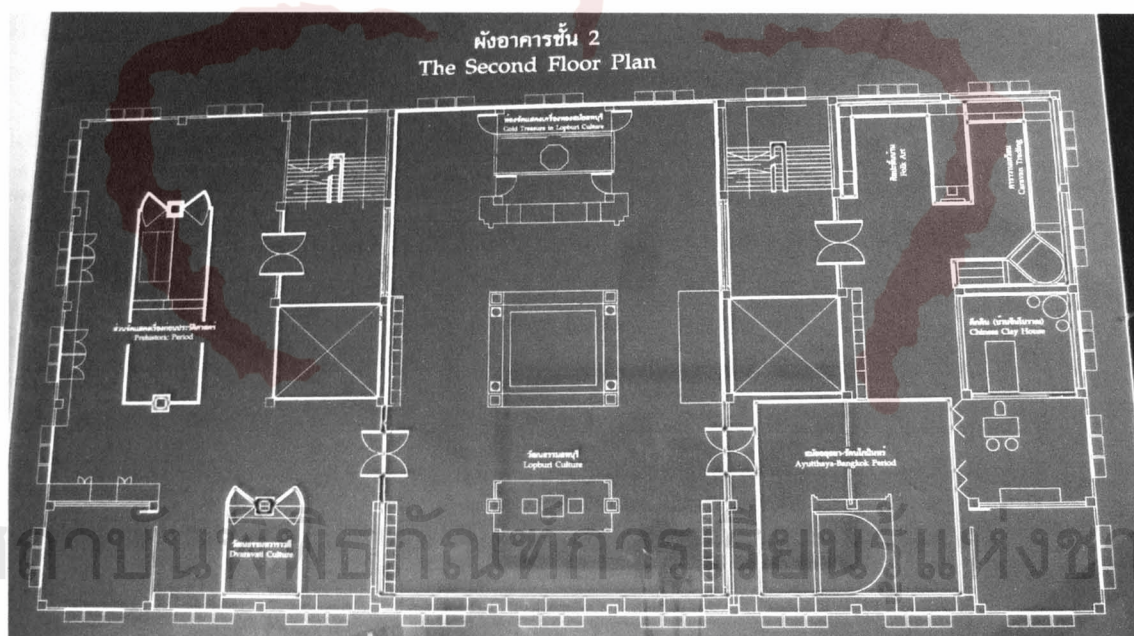

2.22.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 1 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด

ผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 2 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด

ทองสมัยลพบุรี ห้องสมัยอยุธยา-รัตนโกสินทร์ จัดแสดงเรื่องราวของชาวจีนโบราณในจังหวัด ร้อยเอ็ด โดยนำเสนอผ่านหุ่นจำลองชาวจีนที่เข้ามาอาศัยอยู่ในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยแต่งงานกับคนพื้นเมือง และทำมาค้าขาย สร้างบ้านแบบตึกดิน ศิลปะพื้นบ้าน การาวานด้านเกวียน

ชั้นที่ 3 จัดแสดงเรื่องวิถีชีวิต ประเพณีและงานศิลปหัตถกรรมผ้าไหม ซึ่งถือเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย ห้องจัดแสดงผ้าและวิถีชีวิต การจัดแสดงดนตรีพื้นเมือง วิถีชีวิต การจัดแสดงหุ่นจำลองประเพณีบุญผะเหวดซึ่งเป็นประเพณีสำคัญของจังหวัด ร้อยเอ็ด การจัดแสดงบ้านอีสานจำลอง แสดงลักษณะการใช้พื้นที่ใช้สอยภายในเรือนอีสานแบบดั้งเดิม และห้องประชุมและนิทรรศการพิเศษ

การจัดแสดงนิทรรศการจัดแสดงภายในตู้กระจก และบนแท่นวางวัตถุสิ่งของ อีกทั้งยังมี ส่วนประกอบเพิ่มเติมในนิทรรศการ ได้แก่ สื่อมัลติมีเดียในรูปของคอมพิวเตอร์บอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ และฉากจำลองวิถีชีวิต เช่น ตึกดิน เป็นต้น

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพบริเวณด้านหน้าพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด

ภาพที่ 2 ภาพป้ายพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

ภาพที่ 3 ภาพลานด้านหน้าพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด ร้อยเอ็ด

ภาพที่ 4 ภาพอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด

1	2
3	4

2.22.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : นายทศพร ศรีสมาน

ตำแหน่ง ภัณฑารักษ์ 6 ว./หัวหน้าพิพิธภัณฑสถาน

แห่งชาติ ร้อยเอ็ด

หน่วยงาน : พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด สำนัก

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

2.22.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิด 09.00 - 16.00 น. วันพุธ - วันอาทิตย์ ปิดวันจันทร์ วันอังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์

2.22.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม

ชาวไทย คนละ 10 บาท

ชาวต่างประเทศ คนละ 30 บาท

- จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วัน

2.22.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด เป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่จัดตั้งขึ้นตามโครงการการจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติประจำเมือง เป็นสถานที่จัดแสดงและรวบรวมเรื่องราวความรู้ทุกด้านของจังหวัดร้อยเอ็ด เดิมทีเดิวนั้น พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด จัดตั้งขึ้นตามคำริของท่านศาสตราจารย์ ดร.ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ โดยมุ่งหวังให้เป็นพิพิธภัณฑฯ ศิลปหัตถกรรมภาคอีสาน โดยเน้นในเรื่องผ้าไหมและผ้าพื้นเมือง ต่อมาเมื่อกรมศิลปากรมีนโยบายในการจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติประจำเมือง จึงได้ทำการปรับปรุงเพิ่มเติมเนื้อหาในการจัดแสดงให้ครอบคลุมเรื่องราวของด้านต่าง ๆ ของจังหวัดร้อยเอ็ด ไม่ว่าจะเป็นด้านภูมิศาสตร์ ทรัพยากรธรณี โบราณคดี ประวัติศาสตร์ บุคคลสำคัญ วิถีชีวิต ประเพณี และศิลปหัตถกรรม

โครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ 2536 ซึ่งเป็นปีที่ได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารต่อเนื่องมาจนกระทั่งปี 2540 จึงดำเนินการได้แล้วเสร็จสมบูรณ์ โดยใช้งบประมาณดำเนินการด้านการจัดแสดงนิทรรศการถาวร ปรับสภาพภูมิทัศน์ ติดตั้ง

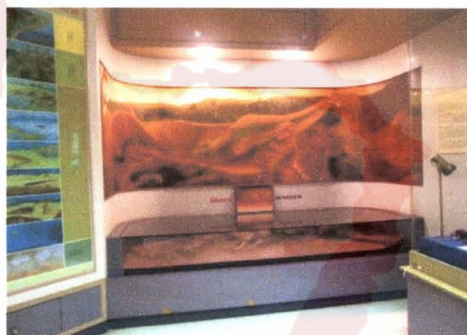
ระบบไฟฟ้าและระบบปรับอากาศ จัดทำห้องประชุมและนิทรรศการพิเศษ ปรับปรุงบ้านพักเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้เฉพาะการจัดแสดง ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีการนำเสนอข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ การทำหุ่นจำลอง และฉากชีวิตต่างๆ เข้ามาใช้ประกอบการจัดแสดงในนิทรรศการถาวร อาจกล่าวได้ว่า เป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติที่ทันสมัยที่สุดแห่งหนึ่งในความดูแลของกรมศิลปากร

2.22.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

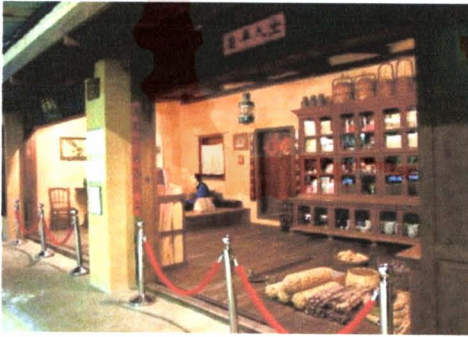
การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ชีวิตประวัตินุคคลสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด
- ประวัติและวิวัฒนาการของยุคสมัยในจังหวัดร้อยเอ็ด
- วิถีชีวิตของชาวบ้านในจังหวัดร้อยเอ็ด
- วัฒนธรรมและประเพณีของจังหวัดร้อยเอ็ด
- ภูมิปัญญาชาวบ้านของจังหวัดร้อยเอ็ด
- ธรรมชาติศึกษาและสิ่งมีชีวิตในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เน้นจังหวัดร้อยเอ็ด

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

สถานภาพพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

พันธุ์สัตว์

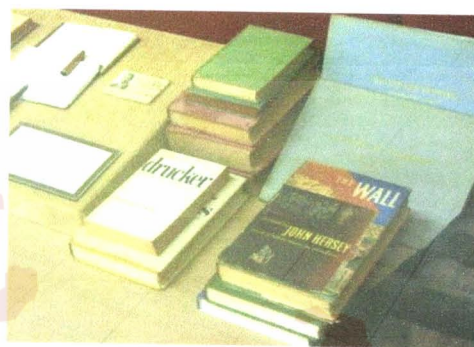

ภาพถ่าย

สภากาชาดไทย

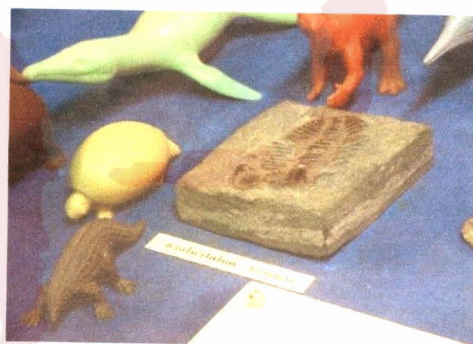
อาวุธ

หนังสือ

หิน

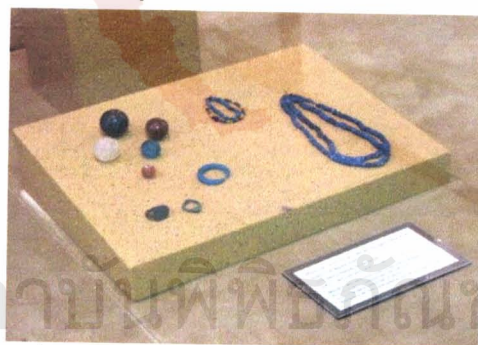
ซากฟอสซิล

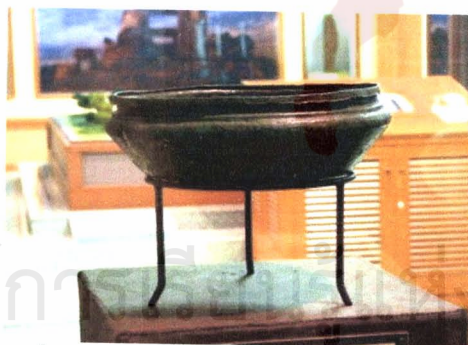
โบราณวัตถุ

เครื่องปั้นดินเผา

เครื่องประดับ

เครื่องโลหะ

เครื่องใช้ในการศาสนา

เครื่องทอง

งานศิลปะ

สิ่งของจำลอง

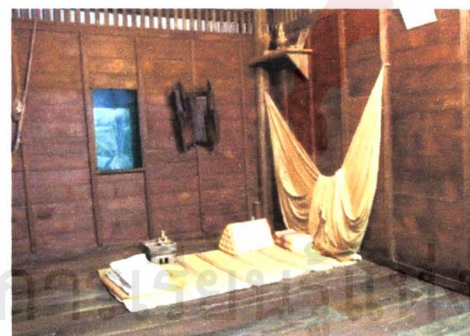
เงินตรา

คัมภีร์โบราณ

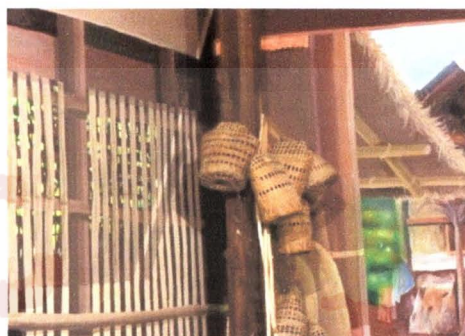
เครื่องเงิน

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

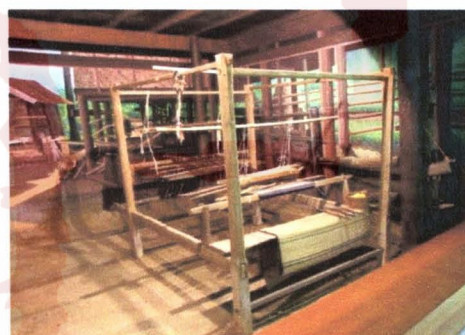
เครื่องไม้

เครื่องจักสาน

เครื่องมือประมง

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องดนตรี

เครื่องนุ่งห่มและผ้าทอ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ชิ้นส่วนเครื่องประดับ ทำจากทองคำ ศิลปะขอม
แบบเกลี้ยงหรือบาปวน อายุราวพุทธศตวรรษที่
16 - 17 ได้จากการขุดแต่งบูรณะถ้ำกาสิงห์ อำเภอกะ
ยาศรีวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ลักษณะเป็นรูป
พญานาคห้าเศียร มีเครื่องประดับคล้ายกระบัง
หน้าสวมอยู่เหนือเศียร สันนิษฐานว่าเป็นชิ้นส่วน

ของเครื่องประดับที่ใช้ตกแต่งรูปเคารพในศาสนสถาน ส่วนใหญ่มักพบในบริเวณสำคัญ เช่น
ภายในคูหาปรางค์หรือห้องครรภคฤหะหรือช่องกรุเล็กๆ ภายใต้ฐานประติมากรรม

หรือตัวอักษร

แผ่นทองและใบไม้ทองคำ ศิลปะขอม อายุราว พุทธศตวรรษที่ 16 – 17 ได้จากการขุดแต่งบูรณะ กู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้เป็นเครื่องประกอบการวางศิลาฤกษ์อาคาร ส่วนใหญ่มักทำเป็นรูปสี่เหลี่ยมหรือรูปใบไม้ คุณ หรือสลักกลดลายเป็นรูปดอกไม้ 8 กลีบ สิ่งของ

ภาชนะบรรจุกระดูก ทำจากดินเผา สมัยก่อน ประวัติศาสตร์ อายุราว 1,800 - 2,500 ปี พบที่ แหล่งโบราณคดีบ้านดงเมืองจอก ตำบลศรีโคตร อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะ เป็นหม้อก้นกลม ปากกว้าง มีขอบปาก ปั้นขึ้น ด้วยมือ เนื้อหยาบ ผิวสีนวล เผาด้วยอุณหภูมิต่ำ ใช้สำหรับบรรจุกระดูกในประเพณีการฝังศพครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นพิธีกรรมที่แพร่หลายในเขตลุ่ม แม่น้ำมูล และแม่น้ำชี โดยครั้งแรกจะนำศพไปฝังใ้เน่าเปื่อยก่อน ต่อมาจึงจะขุดกระดูก ขึ้นมาแยกส่วนบรรจุลงในภาชนะดินเผา แล้วนำไปฝังอีกครั้ง

กระดิ่งสำริด สมัยก่อนประวัติศาสตร์ อายุราว 1,800 - 2,500 ปี พบที่แหล่งโบราณคดีบ้านดอกลำ อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด เทคนิคการหล่อแบบปั้นหุ่นสำรอกขี้ผึ้ง (Lost Wax Method) ตกแต่งด้วยลายเกลียวเชือกที่ขอบ และลายรูปตัววี ปลายม้วนกลมซ้อนกัน 2 ชั้น ใช้แขวนคอสัตว์

พระพิมพ์ดินเผา ศิลปะขอมแบบบาฮวน อายุราว พุทธศตวรรษที่ 18 พบในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- **นิทรรศการหมุนเวียน**

- นิทรรศการพิเศษเรื่อง “ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ”
- นิทรรศการพิเศษเรื่อง “ตามรอยพระยุคลบาท 60 ปี ครองราชย์”
- นิทรรศการพิเศษเรื่อง “มรดกทางประวัติศาสตร์กับความมหัศจรรย์จากบ่อพันขัน”

- **กิจกรรม**

- งานวันเด็ก ปี พ.ศ.2549 ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด
- งานสืบสานตำนานล้านวัฒนธรรม วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2549 ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด
- โครงการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม ณ จังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดสุโขทัย
- โครงการอบรมยุวมัคคุเทศก์เพื่อการนำชมพิพิธภัณฑ์ และการท่องเที่ยวของจังหวัดร้อยเอ็ด วันที่ 20-22 กรกฎาคม พ.ศ.2549 ณ โรงแรมเพชรรัตนการ์เดน จังหวัดร้อยเอ็ด

2.22.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนแล้วร้อยละ 80 เฉพาะ โบราณวัตถุ ยกเว้นวัตถุทางชาติพันธุ์

2.22.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ มี

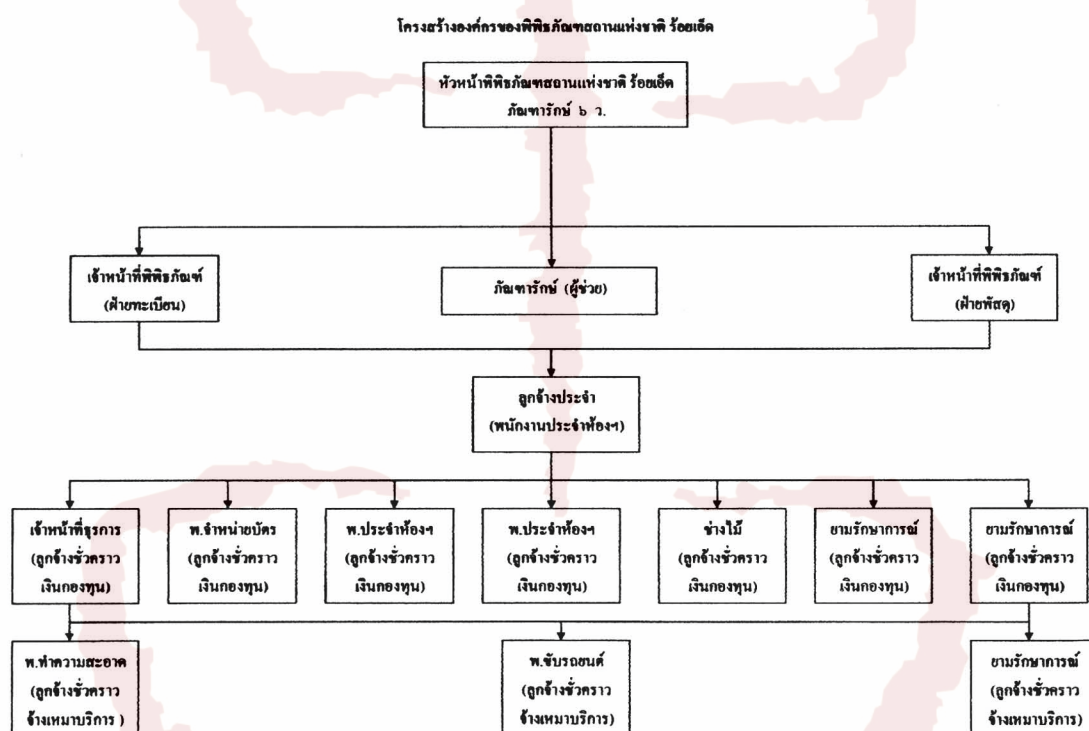

- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.22.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 16 คน ประกอบด้วย หัวหน้าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด ภัณฑารักษ์ เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ พนักงานประจำห้อง เจ้าหน้าที่ธุรการ พนักงานจำหน่ายบัตร ข่างไม้ พนักงานขับรถยนต์ และพนักงานทำความสะอาด มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการ ประสานงาน บริการการศึกษาและประชาสัมพันธ์ ทำทะเบียน โบราณวัตถุ อธิบายและนำชม ดูแลสถานที่ และทำความสะอาด

• ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ปีงบประมาณ 2541 (มีนาคม-กันยายน)	19,916 คน
ปีงบประมาณ 2542	34,351 คน
ปีงบประมาณ 2543	22,612 คน

ปีงบประมาณ 2544	23,934 คน
ปีงบประมาณ 2545	26,747 คน
ปีงบประมาณ 2546	23,742 คน
ปีงบประมาณ 2547	39,438 คน
ปีงบประมาณ 2548	39,445 คน
ปีงบประมาณ 2549	27,406 คน
ปีงบประมาณ 2550 (ตุลาคม-มิถุนายน)	19,703 คน

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
 2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล

3. บรรยาย/สาธิต/อบรมสาระความรู้
4. ลานจอดรถ

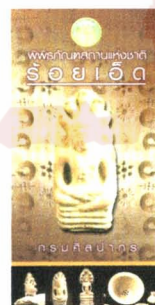
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

5. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก ประเภทหนังสือ และโปสการ์ด

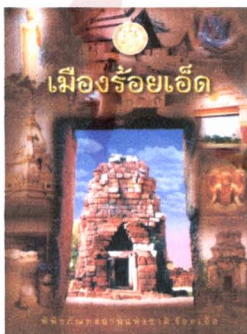

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ (แจก) แผ่นพับภาษาไทย

2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ (ซื้อ) หนังสือ “เมืองร้อยเอ็ด”

3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี

4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ป้ายโฆษณา Website และสื่อบุคคล

- มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ โรงเรียน มหาวิทยาลัย ห้างสมุด พิพิธภัณฑ์ชุมชน และองค์กรเอกชน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.22.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ ร้อยเอ็ด

2.22.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากร มีบุคลากรไม่เพียงพอต่อจำนวนงาน โดยพิพิธภัณฑ์มีข้าราชการ 2 คนและเจ้าหน้าที่ประจำห้องเพียงชั้นละ 1 คน ถ้ามีผู้เข้าชมจำนวนมาก จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการดูแล
2. งบประมาณ ได้รับงบประมาณน้อย ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะค่าสาธารณูปโภค ทำให้ไม่สามารถเปิดเครื่องปรับอากาศตลอดวันได้

2.22.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- ห้องจัดแสดงมีสภาพอับทึบ ไม่มีอากาศถ่ายเท จำเป็นต้องเปิดเครื่องปรับอากาศอยู่เสมอ แต่ทางพิพิธภัณฑสถานไม่สามารถเปิดไว้ตลอดได้ อากาศภายในจึงค่อนข้างร้อน

● จุดแข็ง

- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ดจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ ในข้อมูลท่องเที่ยวเสมอ ทำให้มีผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง
- ที่ตั้งของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ดอยู่ใจกลางเมืองร้อยเอ็ด การเดินทางไปมาสะดวกทั้งรถส่วนตัวและรถโดยสารประจำทาง เนื่องจากตั้งอยู่ริมถนน
- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ดมีการจัดแสดงนิทรรศการที่สวยงามและน่าสนใจ โดยใช้สื่อที่หลากหลาย
- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ดมีการจัดกิจกรรมขึ้นอย่างสม่ำเสมอโดยเชื่อมโยงกับการศึกษาเป็นหลัก

2.22.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

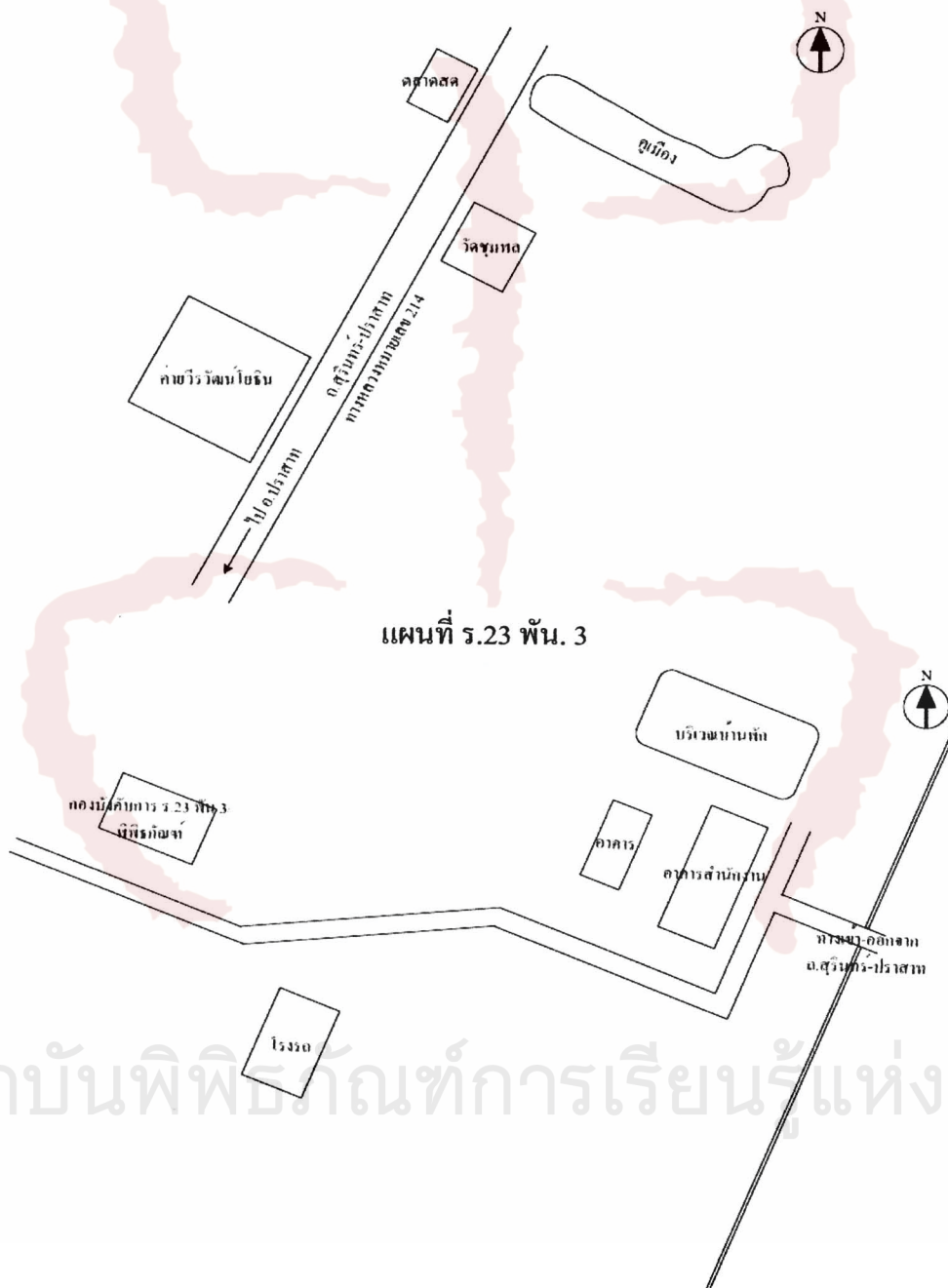
ทางพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ดต้องการปรับปรุงการจัดแสดงนิทรรศการ โดยเฉพาะข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่มีการเปลี่ยนแปลง จากปัจจุบันที่ยังคงรูปแบบเดิมตั้งแต่ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์ อีกทั้งต้องการพื้นที่เพิ่มเติมสำหรับคลังพิพิธภัณฑ์ เนื่องจากปัจจุบันห้องคลังมีความคับแคบ แต่ต้องรองรับโบราณวัตถุจาก 4 จังหวัด (จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดนครพนม และจังหวัดสกลนคร)ที่ทางพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ดดูแลรับผิดชอบ

2.23 พิพิธภัณฑสถาน ร.23 พัน. 3

2.23.1 ที่อยู่และการติดต่อ ร.23 พัน.2 ค่ายวีรวัฒน์โยธิน ถนนสุรินทร์-ปราสาท ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000 โทรศัพท์ 044-511866 โทรสาร 044-511866

E-mail: - Website: -

2.23.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

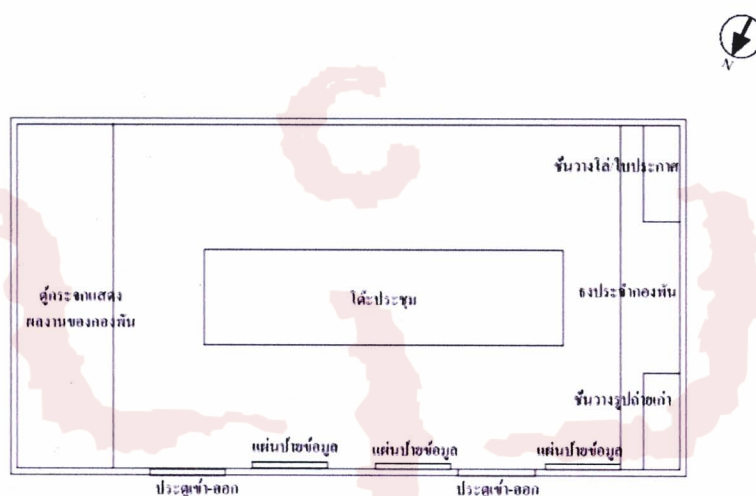

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑสถาน ร.23 พัน. 3

สถาบันพิพิธภัณฑสถานการเรียนรู้แห่งชาติ

2.23.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ทหาร ร.23 พัน. 3

พิพิธภัณฑ์ทหาร ร.23 พัน. 3 ตั้งอยู่ที่ชั้น 1 ภายในอาคารกองบังคับการกองพันที่ 3 กรมทหารราบที่ 23 ในการจัดแสดงมีการจัดแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ประวัติ ผลงานที่สำคัญ และเกียรติประวัติของหน่วยงาน รวมถึงรายนามผู้กล้าหาญที่เสียสละชีวิตเพื่อชาติของหน่วยงาน โดยนำเสนอผ่านแผ่นป้ายข้อมูล อีกส่วนเป็นผลงานการรบจากเหตุการณ์ช่องโอบกและช่องบก และวัตถุ จัดแสดงภายในตู้กระจก โดยแสดงรูปจำลองแผนที่และวัตถุที่ยึดมาได้จากข้าศึก นอกจากนี้ห้องพิพิธภัณฑ์แล้ว ภายในหน่วยงานยังมีการเก็บรักษาวัตถุสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับประวัติของหน่วยงานไว้ในห้องผู้บังคับการกองพันอีกด้วย เช่น ภาพถ่ายเก่า ธงชัยเฉลิมพล เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของทหาร เป็นต้น

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพบริเวณกองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 23
ภาพที่ 2 ภาพอาคารกองบังคับการกองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 23
ภาพที่ 3 ภาพด้านหน้าห้องพิพิธภัณฑ ร. 23 พัน. 3
ภาพที่ 4 ภาพห้องผู้บังคับการกองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 23

1	2
3	4

2.23.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : ร.อ.ยรรยง กิ่งแก้ว
ตำแหน่ง นายทหารฝ่ายการข่าว
หน่วยงาน : กองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 23

2.23.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดเฉพาะกรณีมีผู้ขอเข้าชมเป็นหมู่คณะ สามารถเข้าชมในวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 08.30 - 16.30 น.

2.23.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วัน

2.23.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

กองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 23 หรือ ร. 23 พัน. 3 เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2483 โดยการปรับเปลี่ยนชื่อหน่วยมาหลายครั้ง นอกจากนี้หน่วยยังมีประวัติการรบมายาวนาน เหตุการณ์

ที่สำคัญ ได้แก่ การร่วมรบในกรณีสงครามมหาเอเชียบูรพา ระหว่างปี พ.ศ.2485-2489 หลังจากนั้น
เป็นการปฏิบัติการกบฏตามพื้นที่ชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะพื้นที่จังหวัดสุรินทร์

พิพิธภัณฑ์ ร. 23 พัน. 3 ก่อตั้งขึ้นจากแนวคิดของแม่ทัพภาคที่ 2 เมื่อปีพ.ศ. 2533 ซึ่งมี
นโยบายให้หน่วยต่าง ๆ ในกองทัพภาคที่ 2 จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ทหารของหน่วยขึ้น เพื่อเป็นการ
เผยแพร่เกียรติประวัติของหน่วยให้กับผู้มาเยี่ยมชมได้รับทราบและศึกษาหาความรู้ ผู้บังคับกอง
พัน. ร. 23 พัน.3 จึงได้สั่งการให้ฝ่ายอำนวยการของหน่วย ได้ร่วมพิจารณาจัดตั้งขึ้นและได้ขออนุมัติ
ให้ใช้ห้องรับรองแขกของหน่วย ซึ่งมีอาวุธและอุปกรณ์ของฝ่ายตรงข้ามจัดแสดง และทำการจัดหา
ตู้กระจกสำหรับใส่แฟ้มประวัติ แฟ้มบันทึกภาพเหตุการณ์ บางส่วนได้ขอรับการสนับสนุนจาก
กำลังพลของหน่วย

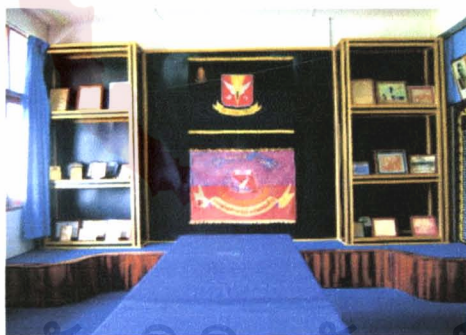
เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2533 จึงได้เริ่มดำเนินการ โดยใช้งบประมาณของหน่วยในการ
ปรับปรุง ต่อมาได้เปิดให้เข้าชมแบบไม่เป็นทางการ ในปีพ.ศ. 2536 หน่วยได้รับการสนับสนุน
งบประมาณจากกองยุทธการ กองทัพบก จำนวน 15,975 บาท สำหรับการจัดทำตู้ใส่วัสดุพิพิธภัณฑ์
1 ตู้ และโต๊ะทราย 1 เหตุการณ์

2.23.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติของหน่วย ร. 23 พัน. 3

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

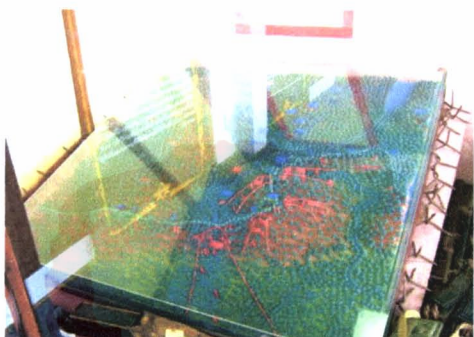
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องแต่งกาย

ภาพถ่าย

สิ่งของจำลอง

อาวุธ

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

- ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.23.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนทั้งหมด โดยเป็นการบันทึกที่มาเท่านั้น

2.23.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.23.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 2 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลสถานที่ และประสานงานทั่วไป

- **ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ**
 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
 2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
 3. บุคคลทั่วไป
 4. ญาติทหารใหม่

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

- **การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์**
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย

- **การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์**

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ สื่อบุคคล

● **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานทหาร
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.23.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
ไม่มี

2.23.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์
ไม่มี เนื่องจากหน่วยงานไม่เน้นงานพิพิธภัณฑ์

2.23.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● **จุดอ่อน**

- พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ในหน่วยงานทหารซึ่งเข้าถึงยากและต้องอนุญาตหลายขั้นตอน

● **จุดแข็ง**

- ที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์อยู่ไม่ไกลจากตัวเมืองสุรินทร์ การเดินทางไปมาสะดวกทั้งรถส่วนตัวและรถโดยสารประจำทาง เนื่องจากตั้งอยู่ริมถนนหลัก

2.23.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์
ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

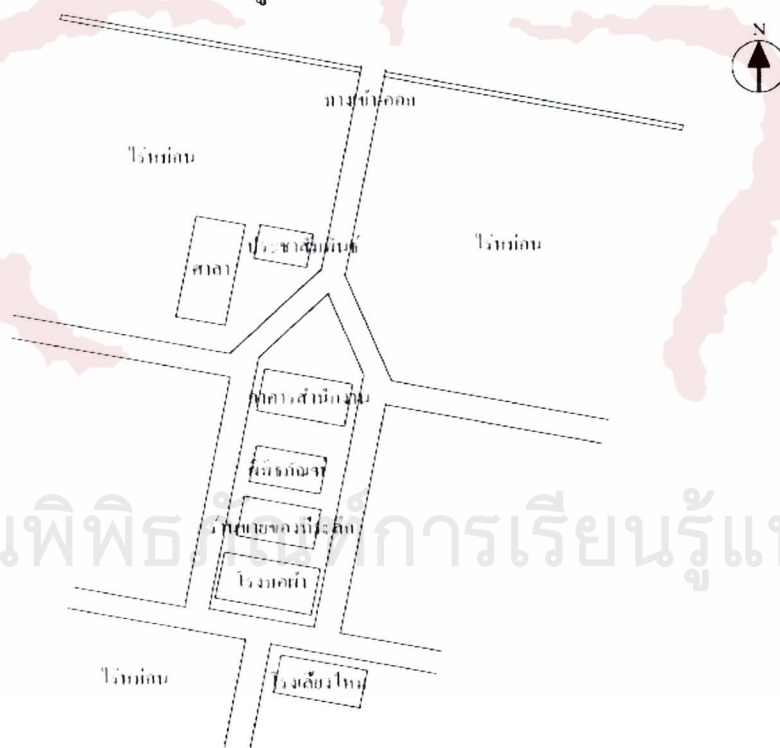
2.24 พิพิธภัณฑ์ผ้าไหม ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ

2.24.1 ที่อยู่และการติดต่อ ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ ถนนสายสุรินทร์ - บุรีรัมย์ หมู่ที่ 4 ตำบลคอโค อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000 โทรศัพท์ 044-511393 โทรสาร 044-511393 E-mail: QSS72164@hotmail.com Website: -

2.24.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

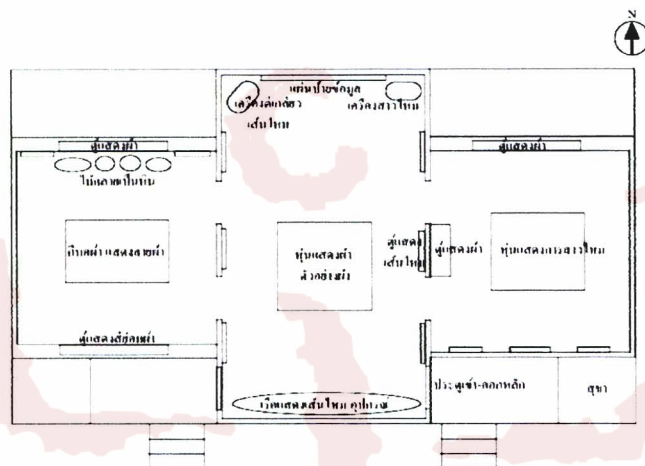
แผนที่ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ

ผังบริเวณของศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ

2.24.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ผ้าไหม

ภายในศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ ได้มีการจัดพื้นที่เรียนรู้แบ่งเป็น 5 ส่วน คือ

1. แปลงปลูกหม่อนสาธิต เป็นแปลงสาธิตการปลูกหม่อน โดยแสดงความรู้ในเรื่องการปลูกหม่อนเพื่อให้ได้หม่อนคุณภาพดี ตั้งแต่การเลือกหม่อนพันธุ์ดี การเลือกพื้นที่ปลูก การเตรียมดิน การเตรียมกิ่งพันธุ์ การปลูก การบำรุงดูแลรักษา การตัดแต่งหม่อนด้วยวิธีต่าง ๆ จนถึงการเก็บเกี่ยวใบหม่อน ซึ่งมีเทคนิควิธีต่าง ๆ กันไป สำหรับนำไปเลี้ยงหนอนไหมในแต่ละวัย

2. โรงเรือนเลี้ยงไหม ตั้งอยู่ใกล้กับแปลงปลูกหม่อน จัดแสดงวิธีการเลี้ยงตัวหนอนไหม พันธุ์พื้นบ้านในรูปแบบการเลี้ยงตามวิถีชาวบ้าน โดยมีขั้นตอนตั้งแต่การเลี้ยงตัวหนอนไหม การเตรียมอาหารให้ตัวหนอนไหม การเจริญเติบโตของตัวหนอนไหมตั้งแต่ตัวหนอนไหมวัยอ่อน ตัวหนอนไหมวัยแก่ จนถึงวัยสร้างรังไหม ก่อนที่จะนำมาทำเส้นไหมซึ่งให้คุณภาพเส้นใยไหมที่มีคุณภาพแตกต่างจากเส้นใยไหมสายพันธุ์ต่างประเทศ

3. อาคารแสดงการสาวไหม การทอผ้า และการย้อมสีธรรมชาติ ตั้งอยู่ตรงข้ามกับโรงเรือนเลี้ยงไหม จัดแสดงการนำรังไหมมาปั่นเป็นเส้นไหมเรียกว่า การสาวไหม และการทอผ้าไหม

โดยเฉพาะผ้าไหมลายดั้งเดิมของจังหวัดสุรินทร์ โดยแสดงวิธีการสาวไหมให้ได้เส้นไหมคุณภาพ การเตรียมเส้นไหมเพื่อทอผ้าไหมคุณภาพ การสร้างลวดลายบนผ้าไหมด้วยการมัดหมี่ การทอพื้นผ้าไหม ส่วนการย้อมสีธรรมชาติ เป็นการนำส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้บางชนิดมาเป็นแม่สี จัดแสดงการฟอกเส้นไหม การสกัดสีจากธรรมชาติ และการย้อมเส้นไหมด้วยสีจากธรรมชาติ ซึ่งเป็นเทคนิคการย้อมสีแต่ละครั้งโบราณของผ้าไทย การสาธิตการย้อมสี แสดงทั้งเทคนิคการย้อมสีธรรมชาติสำหรับผ้าไหมพื้นเมืองดั้งเดิมของจังหวัดสุรินทร์และผ้าไหมที่ประยุกต์ขึ้นมาในภายหลัง

4. พิพิธภัณฑ์ผ้าไหม ตั้งอยู่ภายในอาคารไม้ชั้นเดียว ยกพื้นสูงเพื่อป้องกันน้ำท่วมในช่วงฤดูฝน จัดแสดงนิทรรศการผ้าไหมและลายผ้าไหมโบราณของจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิธีการเก็บรักษาเส้นไหม วิธีการทอผ้าไหม และการย้อมสีธรรมชาติในการทอผ้าไหมพื้นเมืองของจังหวัดสุรินทร์ มีการจัดแสดงผ้าไหมพื้นเมืองของจังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ ผ้าอัมปรม ผ้าโฮล ผ้าลายสาธุ ผ้าสระมอ และผ้าอันลุนเลียม และยังมีการแนะนำอุปกรณ์ที่ใช้ ในการทอผ้าไหม

ในการจัดแสดงมีการจัดแบ่งนิทรรศการตามเรื่องราวโดยเน้นวัตถุคือ ผ้าไหมและเครื่องมือเกี่ยวกับการทอผ้าไหม การจัดแสดงวัตถุต่างๆ จัดแสดงภายในตู้กระจก วางบนแท่นฐาน และมีการแสดงโดยหุ่นจำลอง นอกจากนี้บริเวณใกล้เคียงยังมีโรงเลี้ยงไหม โรงทอผ้า สำหรับสาธิตกรรมวิธี เลี้ยงไหมและการทอผ้าให้ผู้สนใจได้ชมอีกด้วย

5. ร้านขายของที่ระลึก ตั้งอยู่ระหว่างพิพิธภัณฑ์และอาคารแสดงการสาวไหม

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพป้ายศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ สุรินทร์
ภาพที่ 2 ภาพอาคารสำนักงานศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ สุรินทร์
ภาพที่ 3 ภาพอาคารแสดงการสาวไหม
ภาพที่ 4 ภาพอาคารพิพิธภัณฑ์ผ้าไหม

1	2
3	4

2.24.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : นายจิรศักดิ์ เพ็ชรมีศรี

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ

หน่วยงาน : ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ สถาบัน

หม่อนไหมแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2.24.5 วันเวลาเปิดทำการ ทุกวัน เวลา 08.00 - 16.30 น.

2.24.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม
เด็ก 10 บาท
ผู้ใหญ่ 20 บาท
ชาวต่างชาติ 40 บาท
- ยกเว้น/ลดค่าเข้าชมเป็นพิเศษกรณีทำหนังสือมายังหน่วยงาน
- จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วัน

2.24.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

พิพิธภัณฑ์ผ้าไหมก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2543 โดยสถานีวิจัยหม่อนไหม สุรินทร์ (ชื่อเดิม) ได้เสนอโครงการเพื่อจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ผ้าไหมขึ้น โดยนำเสนอต่อกรมวิชาการเกษตร (สังกัดเดิมของสถานีวิจัยหม่อนไหม ปัจจุบันสังกัดศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ) เมื่อได้รับอนุมัติโครงการ โดยได้งบประมาณ 1,500,000 บาทจากการสนับสนุนของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จึงได้เริ่มดำเนินโครงการ โดยปรับปรุงอาคารสำนักงานหลังเก่าทำเป็นห้องพิพิธภัณฑ์ เพื่อจัดเก็บผ้าไหม และจัดแสดงลายผ้าไหมโบราณของจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา พร้อมทั้งเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมการทอผ้าของชาวอีสานที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละจังหวัด

ปัจจุบันทางศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ สุรินทร์ ได้สนับสนุนเกษตรกรในการเลี้ยงไหมพันธุ์สำโรงซึ่งเป็นไหมพันธุ์พื้นเมืองของจังหวัดสุรินทร์ที่มีคุณภาพมาก และมีการทดลองวิจัยและจัดเป็นแหล่งข้อมูลเพื่อแนะนำเกษตรกรผู้เลี้ยงไหม นอกจากนี้ยังมีศูนย์บริการวิชาการด้านพืช

และปัจจัยการผลิต สุรินทร์ ตั้งอยู่ภายในพื้นที่เดียวกัน โดยมีโครงการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร เน้นการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม ในรูปแบบของห้องสมุดธรรมชาติ เพื่อให้ผู้เข้าชมได้สัมผัสและเรียนรู้ขั้นตอนการปลูกหม่อนและเลี้ยงไหมครบวงจรแบบพื้นบ้าน ซึ่งมีการจัดแสดงวิธีการเลี้ยงไหมและสาวไหม เพื่อให้ได้เส้นไหมพื้นเมืองคุณภาพ วิธีการย้อมเส้นไหมด้วยสีจากธรรมชาติ ตลอดจนวิธีการทอผ้าไหมด้วยภูมิปัญญาพื้นบ้านของจังหวัดสุรินทร์ โดยกลุ่มเกษตรกรและกลุ่มแม่บ้าน

2.24.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติและวิวัฒนาการของผ้าไหม
- ภูมิปัญญาชาวบ้านในด้านการทอผ้าไหม

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

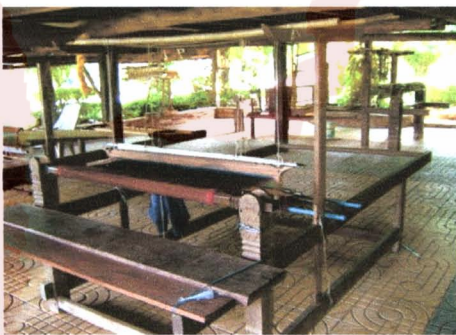
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

พันธุ์สัตว์

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

ซากฟอสซิล

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ลายผ้าพื้นเมืองของสุรินทร์ ประกอบด้วย ผ้าสาเก
ผ้าสะมอ ผ้าโฮล ผ้าอันลุนเทียม และผ้าอัมปรม

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- **นิทรรศการหมุนเวียน** มีการจัดนิทรรศการเคลื่อนที่ โดยนำผ้าไปจัดนิทรรศการต่าง ๆ เช่น Thai Silk Fair
- **กิจกรรม** ไม่มี

2.24.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการทำทะเบียน โดยกำลังดำเนินการอยู่ ถึงปัจจุบันมีวัตถุลงทะเบียนแล้วร้อยละ 20 โดยมีการระบุชื่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ชนิดของผ้า วันที่เก็บ วันที่ผลิต และขนาดของผ้า

2.24.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- **ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ** ไม่มี
- **ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ** ไม่มี

2.24.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 2 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลสถานที่ และทำความสะอาด

- **ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ**
 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
 2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
 3. บุคคลทั่วไป
 4. นักวิชาการ/นักวิจัย
 5. นักท่องเที่ยวในประเทศ
 6. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

2549

ธันวาคม

848 คน

2550

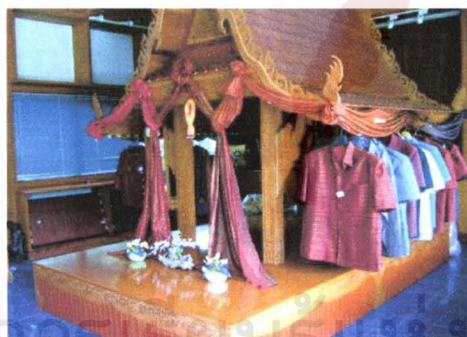
มกราคม	420 คน
กุมภาพันธ์	1,082 คน
มีนาคม	42 คน
เมษายน	138 คน
พฤษภาคม	352 คน

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. บรรยาย/สาธิต/อบรมสาระความรู้
3. ลานจอดรถ

4. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก ประเภทสินค้าผลิตภัณฑ์หม่อนและไหม

• **การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์**

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ (แจก) แผ่นพับ ภาษาไทย

- 2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
- 3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ มี
- 4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ โทรทัศน์ และซีดีเพื่อการศึกษา

• **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

- 1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ โรงเรียน และมหาวิทยาลัย
- 2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.24.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.24.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

- 1. บุคลากร ขาดบุคลากรในการทำงานด้านพิพิธภัณฑ์โดยตรง
- 2. งบประมาณ ขาดงบประมาณเพื่อนำมาปรับปรุงพิพิธภัณฑ์โดยตรง

2.24.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- **จุดอ่อน**

- พิพิธภัณฑ์ขาดการดูแลอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากไม่มีเจ้าหน้าที่ที่ดูแลพิพิธภัณฑ์โดยเฉพาะ

- **จุดแข็ง**

- ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ สุรินทร์มีการจัดแสดงเรื่องราวในการทอผ้าอย่างครบวงจร เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ครบเปิดเสรี

- ที่ตั้งของศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ สุรินทร์อยู่ไม่ไกลจากตัวเมืองสุรินทร์ การเดินทางไปมาสะดวกทั้งรถส่วนตัวและรถโดยสารประจำทาง เนื่องจากตั้งอยู่ริมถนนหลัก

2.24.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

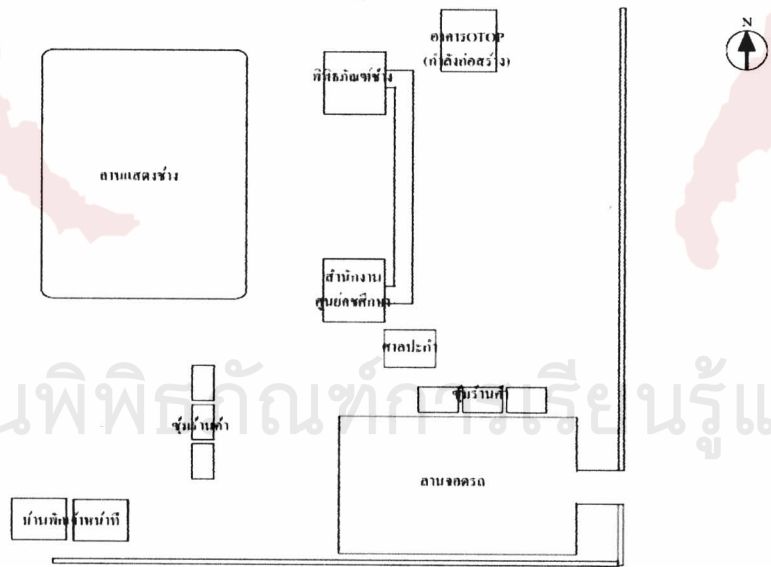
2.25 พิพิธภัณฑ์ศึกษา

2.25.1 ที่อยู่และการติดต่อ ศูนย์ศึกษา บ้านตากกลาง ตำบลกระโพ อำเภอดำรง จังหวัด
สุรินทร์ 32120 โทรศัพท์ 044-145050 โทรสาร - E-mail: - Website:
<http://www.surinpao.org/take%20me%20home/BanTaKlangTHAI.htm>

2.25.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

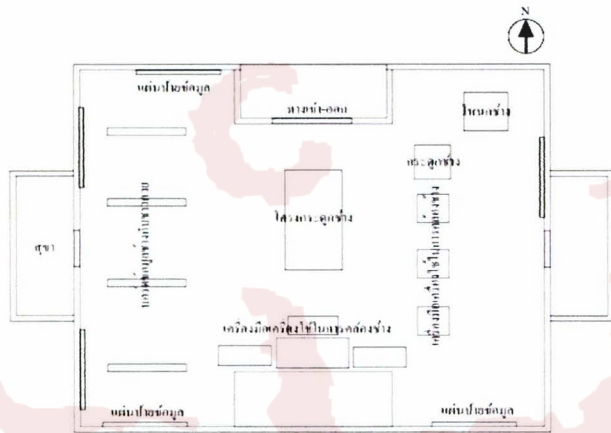
แผนที่ศูนย์ศึกษา

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑ์ศึกษา

2.25.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

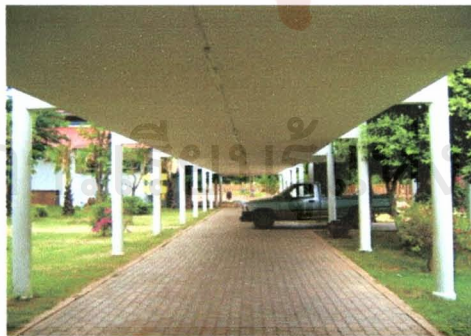

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ศึกษา

พิพิธภัณฑ์ศึกษาจัดแสดงเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับช้าง เช่น ภาพประวัติศาสตร์ความเป็นมาของช้าง โครงกระดูก เครื่องแต่งกายของปะกา และปะกาหลวง เครื่องมือในการคล้องช้าง ภาพวิธีการจับช้างในรูปแบบต่าง ๆ ลักษณะของช้างสำคัญ วิถีความผูกพันระหว่างคนกับช้าง พิธีการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับช้าง การทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้กับช้างที่เสียชีวิต วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวกูย วิวัฒนาการของช้าง โรคของช้าง อาหารและยาสมุนไพรช้าง ภาพช้างในยุคต่าง ๆ ในบริเวณใกล้เคียงยังมีการจัดแสดงศาลปะกาหลวง ซึ่งเป็นที่เก็บรักษาหนังปะกาอันศักดิ์สิทธิ์ และสามารถพูดคุยกับหมอช้าง ที่มีประสบการณ์ในการคล้องช้างมาแล้วหลายครั้ง

นอกจากพิพิธภัณฑ์แล้ว ยังมีการแสดงช้าง ชมช้างอาบน้ำ และชมจุดบริเวณที่แม่น้ำชีและแม่น้ำมูลไหลมารวมกัน ซึ่งห่างออกไป 3 กิโลเมตร ปัจจุบันมีช้างอยู่ในหมู่บ้านประมาณ 180 เชือก

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพป้ายศูนย์การศึกษา
ภาพที่ 2 ภาพทางเดินภายในศูนย์การศึกษา
ภาพที่ 3 ภาพอาคารพิพิธภัณฑ์การศึกษา
ภาพที่ 4 ภาพทางเข้าอาคารพิพิธภัณฑ์การศึกษา

1	2
3	4

2.25.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล : คุณราตรี จงใจงาม
ตำแหน่ง ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์

2.25.5 วันเวลาเปิดทำการ ทุกวัน เวลา 07.30 - 17.00 น.

2.25.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 1 วัน

2.25.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

หมู่บ้านช้างจังหวัดสุรินทร์ ตั้งอยู่ที่บ้านดากลาง ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่ในบริเวณนี้เป็นที่นา และป่าละเมาะสลับกับป่าโปร่งอุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชพรรณนานาชนิด ซึ่งเหมาะกับการเลี้ยงช้าง

ชาวบ้านตากกลางดั้งเดิมเป็นชาวส่วย หรือกูย หรือกวยที่มีความชำนาญในการคล้องช้างป่า ฝึกหัด ช้าง และเลี้ยงช้าง แต่เดิมชาวบ้านต้องเดินทางไปคล้องช้างบริเวณชายแดนต่อเขตประเทศกัมพูชา แต่ปัจจุบันสถานการณ์การเมืองระหว่างประเทศ ทำให้ชาวบ้านไม่สามารถไปคล้องช้างเช่นเดิมได้ ปัจจุบันชาวบ้านตากกลางยังคงเลี้ยงช้างและฝึกช้าง เพื่อร่วมแสดงในงานช้างของจังหวัดทุกปี และ เพื่อเป็นการสนับสนุนวิถีชีวิตของชาวบ้านและช้างที่หมู่บ้านตากกลาง และเป็นการให้การศึกษา ทาง จังหวัดจึงได้พัฒนาให้หมู่บ้านช้างที่บ้านตากกลางเป็น “หมู่บ้านท่องเที่ยว” โดยจัดให้มีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 8 มกราคม พ.ศ.2549 โดยจัด “โครงการนำช้างคืนถิ่น เพื่อพัฒนาสุรินทร์บ้านเกิด” และได้จัดตั้งศูนย์ศึกษาขึ้นเพื่อเป็นหน่วยงานปฏิบัติการและประสานงานเรื่องช้าง

นอกจากนี้ทางจังหวัดยังได้จัดสร้างพิพิธภัณฑ์ศึกษาขึ้นด้วย โดยได้รับงบประมาณ สนับสนุนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อเก็บรวบรวมประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับช้าง อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการคล้องช้าง และให้ความรู้ในเรื่องข้อมูลเกี่ยวกับช้าง

2.25.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติการเลี้ยงช้าง
- กลุ่มชนเผ่าชาวกูยหรือชาวกวย

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

พันธุ์สัตว์

ศาลปะกำ

เครื่องมือเครื่องใช้ในการคล้องช้าง

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

- ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.25.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนทั้งหมด

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.25.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี

- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.25.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 3 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลสถานที่ และทำความสะอาด

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. บุคคลทั่วไป
4. นักท่องเที่ยวในประเทศไทย
5. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

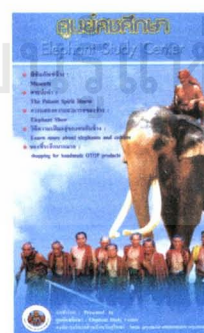
1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. กิจกรรม/การแสดงทางวัฒนธรรม

- การแสดงช้าง ทุกวันเสาร์ วันละ 1 รอบ เวลา 09.30-11.00 น. ที่บริเวณลานแสดงของศูนย์
ศึกษา อัตราค่าเข้าชม ชาวไทยคนละ 50 บาท ชาวต่างประเทศ คนละ 100 บาท

3. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
4. ลานจอดรถ
5. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก ประเภทสินค้าเกี่ยวกับช้าง เช่น จาช้าง หางช้าง

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ (แจก) แผ่นพับ ภาษาไทย

2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ Website

● **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ และมหาวิทยาลัย
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.25.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
ไม่มี

2.25.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. ขาดบุคลากรในการทำงานด้านพิพิธภัณฑ์ และขาดเจ้าหน้าที่บรรยายภาษาต่างประเทศ

2.25.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● **จุดอ่อน**

- ที่ตั้งของศูนย์ศึกษาอยู่ไกลจากตัวเมืองสุรินทร์

● **จุดแข็ง**

- ศูนย์ศึกษาจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดสุรินทร์ โดยมีการประชาสัมพันธ์ในข้อมูลท่องเที่ยวเสมอ ทำให้มีผู้เข้าเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.25.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

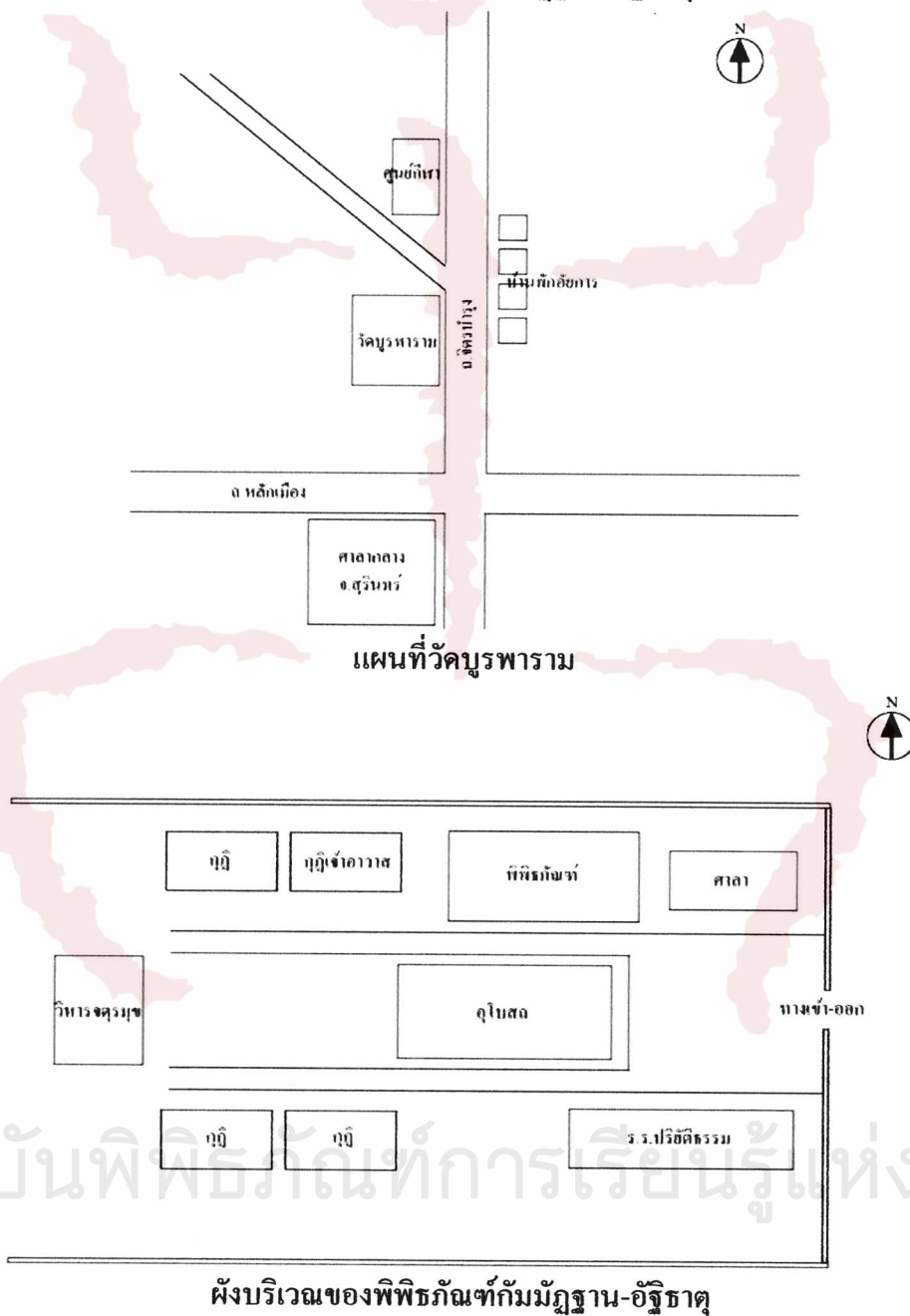
ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.26 พิพิธภัณฑ์กัมมัญฐาน-อิฐธาตุ

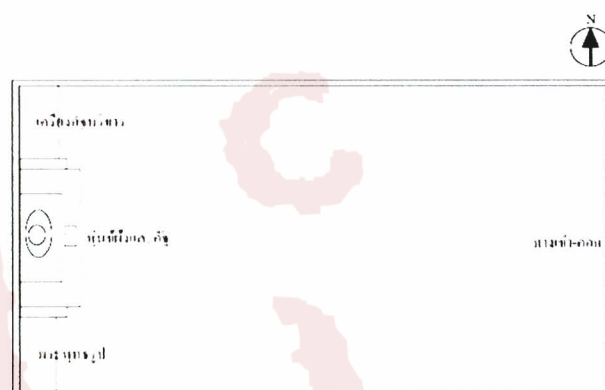
2.26.1 ที่อยู่และการ วัดบูรพาราม ถนนจิตรบำรุง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000
โทรศัพท์ 044 -514234 (กุฏิเจ้าอาวาส) โทรสาร - E-mail: - Website: -

2.26.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง อาคารพิพิธภัณฑ์กัมมัญฐาน-อิฐธาตุ

2.26.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์กัมมัญฐาน-อัฐิธาตุ

พิพิธภัณฑ์กัมมัญฐาน-อัฐิธาตุ มีการแบ่งพื้นที่ เป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 บริเวณฐานชุกชีและที่นั่ง 2 ข้าง

ส่วนที่ 2 บริเวณพื้นที่กลางอาคารจัดเป็นที่ว่างเพื่อการบูชาและพิธีกรรม

ในการจัดแสดงนิทรรศการถาวรของพิพิธภัณฑ์กัมมัญฐาน-อัฐิธาตุ ประกอบด้วยรูปปั้นหุ่นขี้ผึ้งของพระราชาคณะเจ้าคณะ (คุณ อุดม) และอัฐิธาตุของท่าน ส่วนทั้ง 2 ข้างของฐานเป็นผู้จัดแสดงเครื่องอัฐบริขาร และอีกฝั่งเป็นผู้จัดแสดงพระพุทธรูป ส่วนพื้นที่กลางอาคารจัดเป็นพื้นที่ว่างสำหรับการบูชาและทำพิธีกรรม

ภูมิทัศน์โดยรอบ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าพิพิธภัณฑสถานเจ้าอาวาส

ภาพที่ 2 ภาพอาคารพิพิธภัณฑสถานเจ้าอาวาส

ภาพที่ 3 ภาพป้ายพิพิธภัณฑสถานเจ้าอาวาส

1	2
	3

2.26.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: พระราชวรพล

ตำแหน่ง เจ้าอาวาส

หน่วยงาน: วัดบูรพาราม

2.26.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการทุกวัน เวลา 07.00 – 18.00 น.

2.26.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วันทำการ

2.26.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

วัดบูรพารามนี้เป็นวัดเก่าแก่ สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยกรุงธนบุรีหรือในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ มีอายุประมาณ 200 ปีเท่ากับอายุเมืองสุรินทร์ สร้างโดยพระยาสุรินทร์ภักดีศรีณรงค์จางวาง (ปุม) และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกวัดบูรพารามขึ้นเป็นพระอารามหลวงตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2520

ปัจจุบันวัดบูรพารามเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปที่สำคัญของจังหวัดสุรินทร์ คือ หลวงพ่อพระชีว์ (หลวงพ่อประจักษ์) เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง 4 ศอก สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นมาพร้อมวัดบูรพาราม นอกจากนี้ยังเป็นที่ประดิษฐานรูปเหมือนหลวงปู่ศุข อุดม พระเถระที่เป็นที่กราบไหว้บูชาของบุคคลทั่วไป

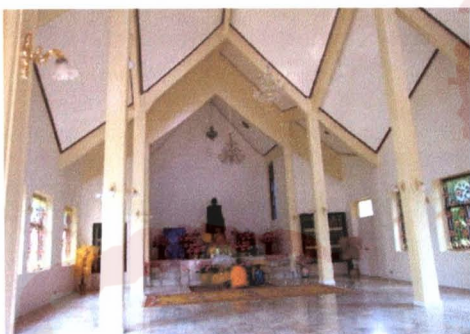
พิพิธภัณฑกัมมัฏฐาน-อัฐธาตุ เป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ มีลักษณะคล้ายเรือลำใหญ่ กำลังได้คลื่นลม ซึ่งเปรียบเหมือนการเผยแผ่พุทธศาสนา ซึ่งเสมือนเรือลำใหญ่บรรทุกคุณงามความดีที่ต้องฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ดังคลื่นลมที่ถั่งโถมเข้าใส่อย่างหนักกว่าจะถึงยังฝั่งหรือการบรรลุถึงเป้าหมายนั่นเอง โดยพิพิธภัณฑกัมมัฏฐานสร้างขึ้นในราวปีพ.ศ. 2524 ต่อมาในปีพ.ศ. 2550 ได้มีการซ่อมแซมปรับปรุงทั้งอาคาร โดยงบประมาณทั้งในการสร้างและการซ่อมแซมได้รับมาจากศรัทธาทั่วไปที่บริจาคให้กับวัด

2.26.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ชีวิตประวัติบุคคลของหลวงปู่ดูลย์ อตุโล

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

สิ่งของจำลอง

อัฐธาตุ

วัตถุจัดแสดงชั้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

อัฐิธาตุของพระราชวุฒาจารย์ (ดูลย์ อดุล) เจ้า
อาวาสรูปแรกของวัดบูรพาราม

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.26.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

2.26.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.26.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานในด้านการดูแลรักษาความสะอาดสถานที่

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. ถานจอดรถ

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ไม่มี

- มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ไม่มี
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.26.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
ไม่มี

2.26.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. ปัญหาเรื่องโจรขโมย เนื่องจากไม่มีผู้ดูแลประจำที่พิพิธภัณฑ์จึงมีคนขโมยตู้บริจาคเงินบ่อยครั้ง

2.26.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- จุดอ่อน

- นิทรรศการไม่มีแผ่นป้าย คำบรรยาย และไม่มีเรื่องราวมากนัก จึงขาดความน่าสนใจ

- **จุดแข็ง**

- มีทำเลเหมาะสม อยู่ริมถนนใหญ่ และอยู่ในเขตเมือง มีการเดินทางไปมาสะดวก ทั้งรถประจำทางและรถส่วนตัว
- พิพิธภัณฑ์สร้างขึ้นเพื่อหลวงปู่ดุลย์ ซึ่งเป็นมีชื่อเสียงอย่างมากในจังหวัดสุรินทร์ จึงมีผู้คนมาเคารพสักการะมาก ประกอบกับวัดเป็นวัดของเมืองสุรินทร์จึงมีผู้คนเข้าเยี่ยมชมตลอดเวลา

2.26.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

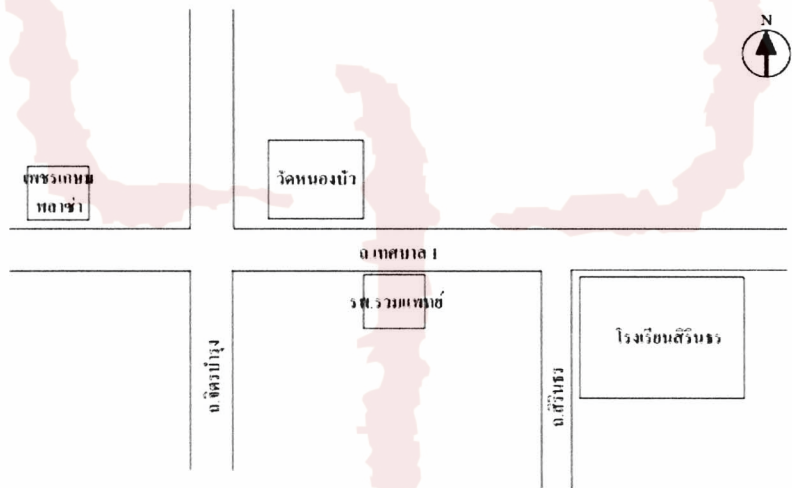
- ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

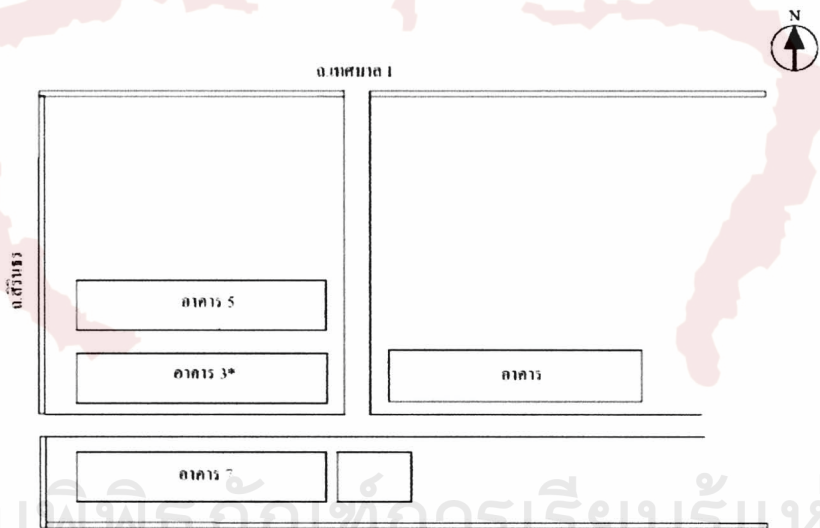
2.27 ห้องพิพิธภัณฑ-นิทรรศการ โรงเรียนสตรีนคร

2.27.1 ที่อยู่และการติดต่อ โรงเรียนสตรีนคร ถนนเทศบาล 1 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000 โทรศัพท์ 044 513187 โทรสาร - E-mail: - Website: -

2.27.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง ชั้น 1 อาคาร 3

แผนที่โรงเรียนสตรีนคร

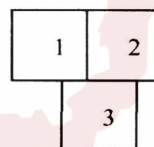
ผังบริเวณของห้องพิพิธภัณฑ-นิทรรศการ โรงเรียนสตรีนคร

ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าโรงเรียนสิรินธร

ภาพที่ 2 ภาพอาคาร 3

ภาพที่ 3 ภาพด้านหน้าห้องพิพิธภัณฑ์-นิทรรศการ

2.27.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: อาจารย์ขวัญฤดี เข็นใจ (ในภาพ)

อาจารย์กิ่งแก้ว ศรีประทีป

ตำแหน่ง อาจารย์

หน่วยงาน: กลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ โรงเรียนสิรินธร

2.27.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการวันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 08.00 – 16.30 น. วันเสาร์และอาทิตย์สามารถเปิดให้ชมได้ แต่ต้องติดต่อก่อนล่วงหน้า

2.27.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำการ

2.27.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

จังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เคยมีอารยธรรมเจริญรุ่งเรืองมาในอดีต ดังปรากฏหลักฐานจากเครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ ตลอดจนเครื่องปั้นดินเผาที่กระจายอยู่ตามท้องถิ่นต่างๆ ในเขตจังหวัดสุรินทร์ เช่นมีการค้นพบหลักฐานผ้าไหมพื้นเมืองที่มี

ลวดลายและสีสันทหลายแบบแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น ยังมีการพบเตาถ่านขนาดใหญ่ที่วัดโคกบัวลาย อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งสันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในพุทธศตวรรษที่ 16 นอกจากนั้นยังมีการขุดพบเครื่องปั้นดินเผาจำนวนมากตามเขตชุมชนเรียงรายสองฝั่งแม่น้ำมูล และใจกลางทุ่งกุลาร้องไห้ ลวดลายผ้าไหมและภาชนะเงินบางชนิดมีอายุยาวนานแต่ก็ยังอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ เป็นที่น่าเสียดายที่วัตถุโบราณที่ประเมินค่ามิได้นั้นขาดการอนุรักษ์และฟื้นฟู

โรงเรียนสิรินธรเห็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะจัดปรับปรุงห้องพิพิธภัณฑ์ – นิทรรศการของโรงเรียน เพื่อเก็บรวบรวมศิลปหัตถกรรมท้องถิ่นที่กระจัดกระจายอยู่ ทั้งยังเป็นศูนย์กลางการค้นคว้าของนักเรียนและบุคคลทั่วไป อันจะส่งเสริมให้มีความรักภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทย งานรวบรวมศิลปวัตถุนี้ได้จัดทำตั้งแต่ปีพ.ศ. 2532 โดย อาจารย์ปลั่งศรี มูลศาสตร์ (ผู้อำนวยการโรงเรียนในขณะนั้น) เป็นผู้ริเริ่ม แต่เดิมจัดเป็นมุมหนึ่งในห้องจริยธรรม โดยได้รับวัตถุในการจัดแสดงจากการบริจาคของนักเรียนในพื้นที่อำเภอปราสาทและอำเภอกาบเชิง หลังจากนั้นอาจารย์ปลั่งศรี มูลศาสตร์ เห็นว่าน่าจะมีการจัดแสดงเป็นห้อง จึงมอบให้อาจารย์พูนศิริ เป็นผู้แบ่งประเภทและจัดหาข้อมูล รวมถึงจัดซื้อวัตถุเพิ่มเติม เช่น ผ้าไหมทุกลายของสุรินทร์ เครื่องเงินแบบสุรินทร์

เมื่อผู้อำนวยการ หอมหวาน กนกมาก มาดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนสิรินธร ได้มีคำสั่งให้คณะกรรมการดำเนินการปรับปรุงห้องพิพิธภัณฑ์ – นิทรรศการอีกครั้ง โดยจัดทำห้องพิพิธภัณฑ์ที่มีอยู่เดิมให้สมบูรณ์ สอดคล้องกับนโยบายของกรมสามัญศึกษา

2.27.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ของสุรินทร์
- วิถีชีวิตของชาวเมืองสุรินทร์
- ภูมิปัญญาของชาวเมืองสุรินทร์

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

โบราณวัตถุ

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

เครื่องทองเครื่องเงิน

เครื่องดนตรี

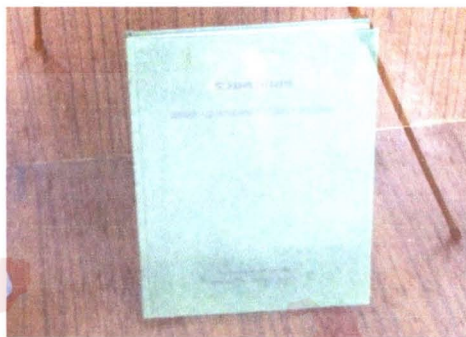
เครื่องโลหะ

เครื่องจักสาน

เงินตรา

หนังสือ

ภาพถ่าย

อาวุธ

เอกสารโบราณ

สิ่งของจำลอง

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.27.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์
มีการลงทะเบียนทั้งหมด

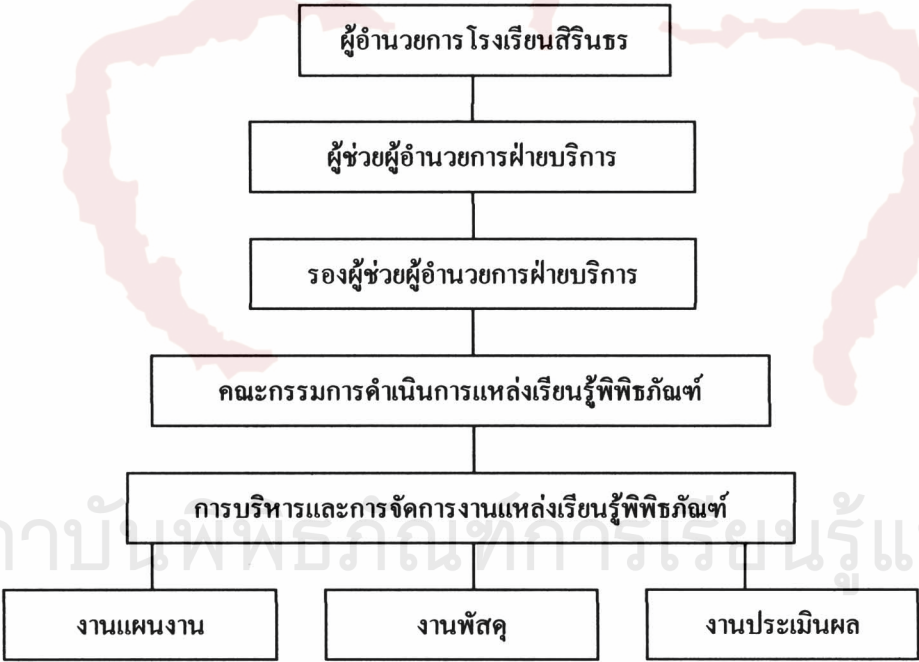
2.27.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.27.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 2 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้
นำชม จัดหาวิทยากร ดูแลรักษาวัตถุ นอกจากนี้ยังมีคณะกรรมการดำเนินการแหล่งเรียนรู้
พิพิธภัณฑ์ร่วมด้วย

โดยมีโครงสร้างการดำเนินงาน ดังนี้

- **ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ**

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. บุคคลทั่วไป

- **สถิติผู้เข้าชมต่อปี**

ไม่มีการบันทึก

- **การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์**

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. ลานจอดรถ

- **การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์**

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้ จดหมายข่าว

- **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ โรงเรียน และพิพิธภัณฑ์
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.27.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ไม่มี

2.27.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

2.27.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- การติดต่อกับทางพิพิธภัณฑ์ผ่านทางโรงเรียนค่อนข้างยาก และไม่มีการประสานงานภายในที่ชัดเจน

● จุดแข็ง

- มีทำเลเหมาะสม อยู่ริมถนนใหญ่ และอยู่ในเขตเมือง มีการเดินทางไปมาสะดวก ทั้งรถประจำทางและรถส่วนตัว

2.27.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

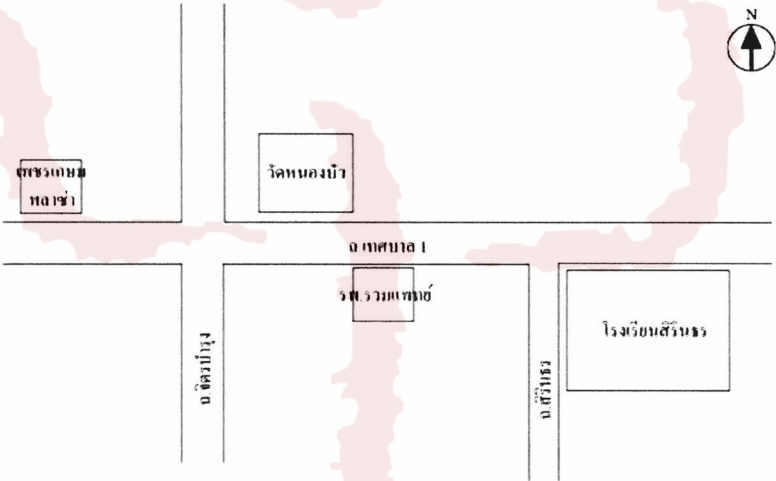
- มีโครงการที่จำขายห้องพิพิธภัณฑ์ โดยกำลังรอนโยบายจากผู้บริหาร

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

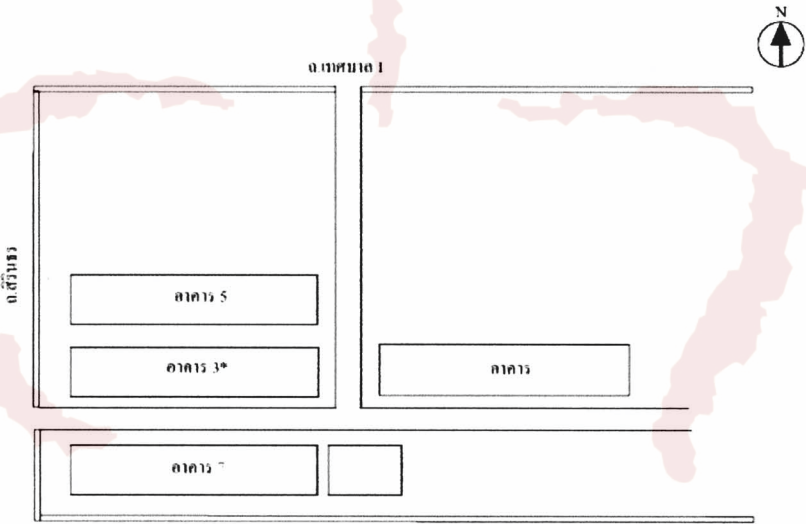
2.28 พิพิธภัณฑ์หิน โรงเรียนสิรินธร

2.28.1 ที่อยู่และการติดต่อ โรงเรียนสิรินธร ถนนเทศบาล 1 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดสุรินทร์ 32000 โทรศัพท์ 044-513187 โทรสาร - E-mail: - Website: -

2.28.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง ชั้นที่ 1 อาคาร 3

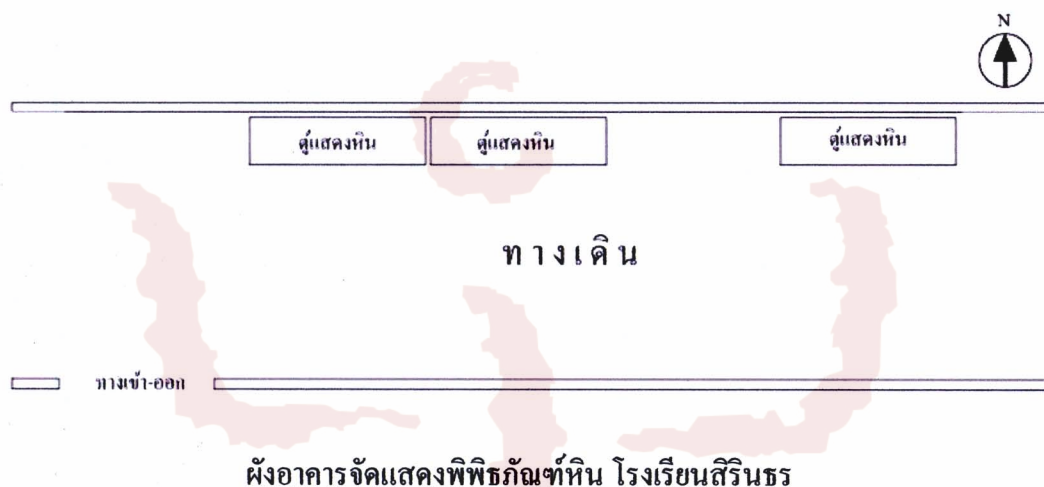
แผนที่โรงเรียนสิรินธร

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑ์หิน โรงเรียนสิรินธร

2.28.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

พิพิธภัณฑ์หิน โรงเรียนสิรินธร มีการจัดแสดงหินภายในตู้กระจกจำนวน 3 ตู้ โดยใช้พื้นที่ทางเดินของชั้น 1 อาคาร 3 โกดังห้องพักอาจารย์เป็นพื้นที่จัดแสดง

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพบริเวณด้านหน้าโรงเรียนสิรินธร

ภาพที่ 2 ภาพอาคาร 3

1	2
---	---

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.28.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: อาจารย์กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หน่วยงาน: โรงเรียนสิรินธร

2.28.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 08.30 - 16.30 น.

2.28.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำการ

2.28.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

พิพิธภัณฑ์หิน โรงเรียนสิรินธรจัดตั้งขึ้นโดยอาจารย์วิชาภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนรู้จักเกี่ยวกับชั้นหินต่างๆ โดยอาจารย์เป็นผู้จัดหาหินมาจัดแสดง โดยเชื่อมกับวิชาภูมิศาสตร์

2.28.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์ การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ธรรมชาติศึกษาและสิ่งมีชีวิตเกี่ยวกับหิน

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

หิน

สถาบันพิพิธภัณฑ์หิน โรงเรียนสิรินธรแห่งชาติ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม

2.28.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

2.28.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.28.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้ จัดหาวัตถุมาจัดแสดง และดูแลทั่วไป
- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
 2. ลานจอดรถ

สภามหาวิทยาลัยศิลปากร การเรียนรู้แห่งชาติ

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้ สื่อบุคคล

- มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ไม่มี
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.28.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ไม่มี

2.28.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. ขาดพื้นที่ในการจัดแสดง โดยปัจจุบันใช้ส่วนหนึ่งของทางเดินภายในอาคารเป็นที่จัดแสดง

2.28.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- จุดอ่อน

- การติดต่อกับทางพิพิธภัณฑ์ผ่านทางโรงเรียนค่อนข้างยาก และไม่มีการประสานงานภายในที่ชัดเจน

● จุดแข็ง

- มีทำเลเหมาะสม อยู่ริมถนนใหญ่ และอยู่ในเขตเมือง มีการเดินทางไปมาสะดวก ทั้งรถประจำทางและรถส่วนตัว

2.28.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

- ไม่มี

ศูนย์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ยังไม่มีการจัดแสดงเป็นนิทรรศการอย่างสมบูรณ์ โดยยังอยู่ระหว่างการปรับปรุงหลังจากการย้ายจากอาคารเดิม โดยมีการแบ่งพื้นที่อาคารเป็น 3 ส่วน คือ

ห้องที่ 1 จัดแสดงแผ่นป้ายข้อมูลเรื่องประวัติการก่อสร้างและบูรณะศาลารับเสด็จ ,แผ่นป้ายข้อมูลเรื่องตามรอยเสด็จประพาส ,เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน เช่น เครื่องมือทอผ้า เครื่องมือประมง เครื่องปั้นดินเผา และเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ,เก้าอี้ที่ประทับทูตกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาฯ ,เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนเครื่องฉายภาพยนตร์

ห้องที่ 2 เป็นห้องสำนักงาน ห้องรับรองผู้มาเยือนและพื้นที่ว่างคนตรี

ห้องที่ 3 จัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน โดยจัดแสดงภายในตู้กระจก

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ภาพที่ 2 ภาพอาคารศูนย์วัฒนธรรม

ภาพที่ 3 ภาพลานจอดรถศูนย์วัฒนธรรม

ภาพที่ 4 ภาพป้ายศูนย์วัฒนธรรม

1	2
3	4

2.29.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: อาจารย์อัมพพงษ์ พร้อมจิตร

ตำแหน่ง หัวหน้าศูนย์วัฒนธรรม และหัวหน้างาน
พิพิธภัณฑ์

หน่วยงาน: ศูนย์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ธัญบุรี วิทยาเขตสุรินทร์

2.29.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 08.00 - 16.00 น.

2.29.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำการ

2.29.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ศูนย์วัฒนธรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ก่อตั้งขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ.2537 โดยมีเป้าหมายเพื่อจัดกิจกรรมและสร้างจิตสำนึกที่ดีให้บุคลากร นักศึกษา ในสถานศึกษาและชุมชน ให้ตระหนักถึงคุณค่า และมีส่วนร่วมในการทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรมไทย และสิ่งแวดล้อม มีกลยุทธ์ในการดำเนินการคือ สนับสนุนและสร้างจิตสำนึกให้คณาจารย์ นักศึกษา บุคลากร ชุมชน ได้มีส่วนร่วม ในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไทยและสิ่งแวดล้อม และมีพันธกิจในด้าน อนุรักษ์ พัฒนา ส่งเสริม เผยแพร่วัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ ส่งเสริมการศึกษา มรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ปลูกฝังคุณลักษณะ และค่านิยมทางวัฒนธรรมที่เหมาะสม แก่สังคม

นโยบายในการดำเนินการศูนย์วัฒนธรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ คือ

1. ทำนุบำรุงเป็นศูนย์กลางส่งเสริม เผยแพร่ อนุรักษ์ พื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและ วัฒนธรรมพื้นบ้าน

2. ศึกษา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.ส่งเสริมให้นักศึกษา ประชาชน มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทางศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

5.ส่งเสริมให้นักศึกษามีจริยธรรม ชีวคัมในคุณธรรม

6.ให้บริการทางด้านศิลปวัฒนธรรมแก่ชุมชนในการจัดกิจกรรมพิธีการต่างๆ

ในอดีตมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรญาณ วิทยาเขตสุรินทร์คือ โรงเรียนเกษตรกรรมสุรินทร์ เป็นสถานที่ซึ่งพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลปัจจุบัน เคยเสด็จแปรพระราชฐานเป็นแห่งแรกของอีสานใต้ และทรงมีพระกระแสรับสั่งให้ดำเนินการให้โรงเรียนเกษตรกรรมสุรินทร์ให้เป็นศูนย์กลางทางด้าน ข้อมูลทางวิชาการด้านการเกษตรและแหล่งค้นคว้าทดลองของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ ปัจจุบันโรงเรียนเกษตรกรรมสุรินทร์จึงกลาย มาเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรญาณ วิทยาเขตสุรินทร์ ศูนย์วัฒนธรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชภัฏวชิรญาณ วิทยาเขตสุรินทร์ จึงสถานที่ที่รวบรวม ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัย และได้นำมาจัดเป็นฐานข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต รวมทั้ง จัดแสดงไว้เพื่อให้นักศึกษาและผู้สนใจได้ศึกษาค้นคว้า

2.29.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติและวิวัฒนาการ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชภัฏวชิรญาณ วิทยาเขตสุรินทร์
- ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

เครื่องมือการเกษตร

เครื่องมือประมง

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

เครื่องดนตรี

เครื่องจักสาน

งานศิลปะ

กล้องถ่ายภาพ / ภาพยนตร์

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.29.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนทั้งหมด

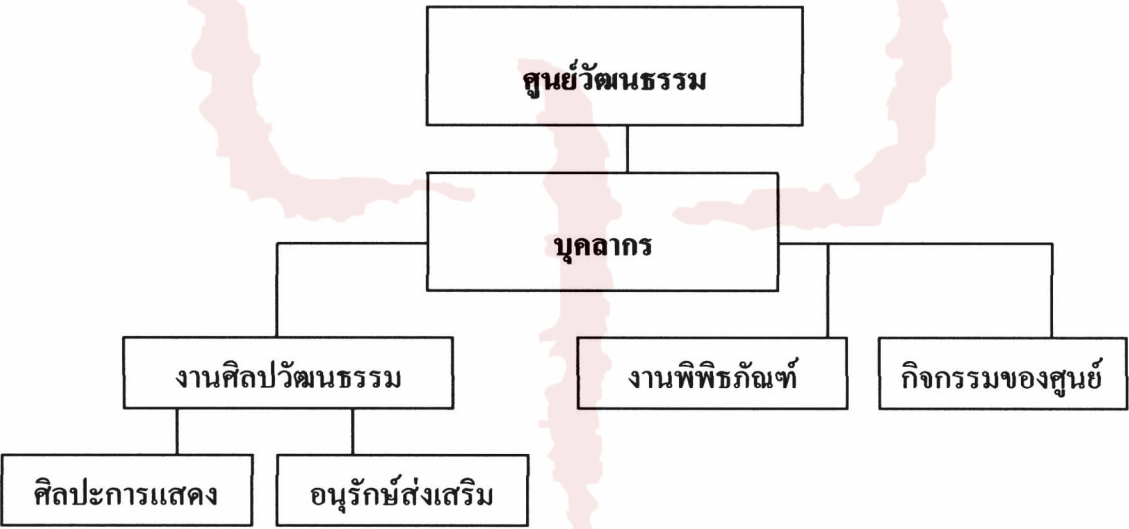
2.2.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.29.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 2 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานดังนี้
 1. หัวหน้าศูนย์วัฒนธรรม ทำหน้าที่ดูแลทั่วไป
 2. เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ ทำหน้าที่ส่งเสริมจริยธรรมและแนะแนว โดยมีโครงสร้างการดำเนินงาน ดังนี้

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. นักเรียนระดับอุดมศึกษา
 2. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา – มัธยมศึกษา
 3. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี
ไม่มีการบันทึก

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
 2. ลานจอดรถ

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้ Website

- มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ, มหาวิทยาลัย, พิพิธภัณฑ์, องค์กรเอกชน และอื่นๆ เช่น องค์กรบริหารส่วนจังหวัด, เทศบาล และพาณิชย์จังหวัด

2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.29.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สุรินทร์

2.29.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

2.29.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- จุดอ่อน

- ยังไม่มีการจัดนิทรรศการถาวร

- จุดแข็ง

- นักศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม

- ได้รับงบประมาณจากส่วนบริหารกลางสม่ำเสมอ
- ผู้บริหารให้ความสนับสนุนกิจกรรมต่างของศูนย์วัฒนธรรมสม่ำเสมอ

2.29.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

- มีโครงการพัฒนาปรับปรุงจากเดิม รวมถึงการจัดนิทรรศการถาวร

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.30 พิพิธภัณฑ์อาจารย์ธรรมบุญ สิงคเสลิต (Dhumnoon Sinhaselit Museum)

2.30.1 ที่อยู่และการติดต่อ อาคารห้องสมุดธรรมบุญ สิงคเสลิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ 145 หมู่ 15 ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000 โทรศัพท์ 044-571022, 044-579036 โทรสาร 044-579034 E-mail: krutongdee@thaimail.com Website: <http://www.surin.rmuti.ac.th/culture/museum01.php>

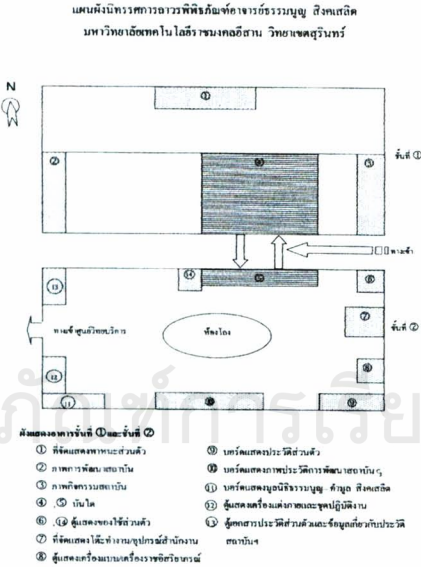
2.30.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง ชั้น 2 อาคารห้องสมุดธรรมบุญ สิงคเสลิต

แผนที่และผังบริเวณของพิพิธภัณฑ์อาจารย์ธรรมบุญ สิงคเสลิต

2.30.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์อาจารย์ธรรมบุญ สิงคเสลิต

พิพิธภัณฑ์อาจารย์ธรรมบุญ สิงคเสลิต เป็นห้องนิทรรศการถาวร ที่รวบรวมเรื่องราวของ อาจารย์ธรรมบุญ สิงคเสลิต และมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ โดยอยู่ที่ชั้นที่ 2 ของอาคารห้องสมุดธรรมบุญ สิงคเสลิต มีการแบ่งเรื่องราวในการจัดแสดง ดังนี้

- 1. ประวัตินาย ธรรมบุญ สิงคเสลิต โดยจัดแสดงเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา พร้อมวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการทำงานของอาจารย์ธรรมบุญ สิงคเสลิต เช่น เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องหมายราชการต่างๆ เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย โต๊ะทำงาน เป็นต้น
- 2. ภาพถ่ายเก่าและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ รวมถึงประวัติความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์อาจารย์ธรรมบุญ สิงคเสลิต
- 3. มุลนิธิธรรมบุญ-คำมูล สิงคเสลิต โดยกล่าวถึงวัตถุประสงค์และบุคคลดีเด่นของมูลนิธิ

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าอาคารห้องสมุดธรรมบุญ สิงคเสลิต

ภาพที่ 2 ภาพอาคารห้องสมุดธรรมบุญ สิงคเสลิต

1	2
---	---

2.30.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: อาจารย์ณัฐพงษ์ พร้อมจิตร
ตำแหน่ง หัวหน้าศูนย์วัฒนธรรม /หัวหน้างาน พิพิธภัณฑ์
หน่วยงาน: ศูนย์วัฒนธรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์

2.30.5 **วันเวลาเปิดทำการ** เปิดบริการวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 08.00 - 16.30 น.

2.30.6 **การเก็บค่าเข้าชม**

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วันทำการ

2.30.7 **ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป**

พิพิธภัณฑ์อาจารย์ธรรมบุญ สิงคเสลิต ก่อตั้งขึ้นเพื่อเป็นที่แสดงประวัติและผลงาน รวมทั้งเพื่อเป็นเกียรติประวัติแก่ธรรมบุญ สิงคเสลิต บุรพจารย์ผู้ยิ่งใหญ่และผู้อำนวยความสะดวกที่เป็นผู้นำการบุกเบิกผืนดินที่ตั้งของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ (เดิมชื่อวิทยาลัยเกษตรกรรมสุรินทร์) ในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ได้เริ่มดำเนินการเขียนโครงการและรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 และได้เปลี่ยนแปลงโยกย้ายสถานที่หลายครั้ง จนกระทั่งดำเนินการแล้วเสร็จและเปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน พ.ศ.2543 เป็นต้นมา ในด้านงบประมาณเพื่อการดำเนินการ พิพิธภัณฑ์อาจารย์ธรรมบุญ สิงคเสลิต ได้รับอนุมัติให้ใช้เงินผลประโยชน์ของวิทยาเขตสุรินทร์ ปี พ.ศ. 2543 เป็นจำนวนเงิน 113,700 บาท

2.30.8 **ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์**

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

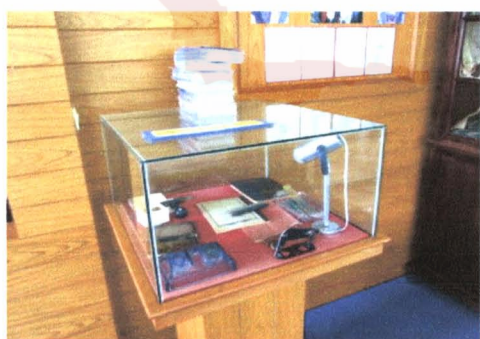
- ชีวิตประวัติบุคคล ของอาจารย์ธรรมบุญ สิงคเสลิต
- ประวัติและวิวัฒนาการ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

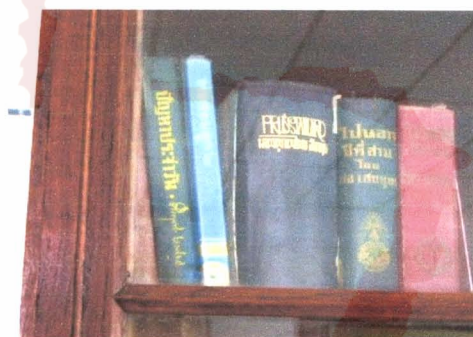
เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

เครื่องดนตรี

หนังสือ

ภาพถ่าย

งานศิลปะ

ของสะสม

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)
ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.30.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มี โดยกำลังดำเนินการอยู่ ถึงปัจจุบันมีวัตถุลงทะเบียนแล้วร้อยละ 50

2.30.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

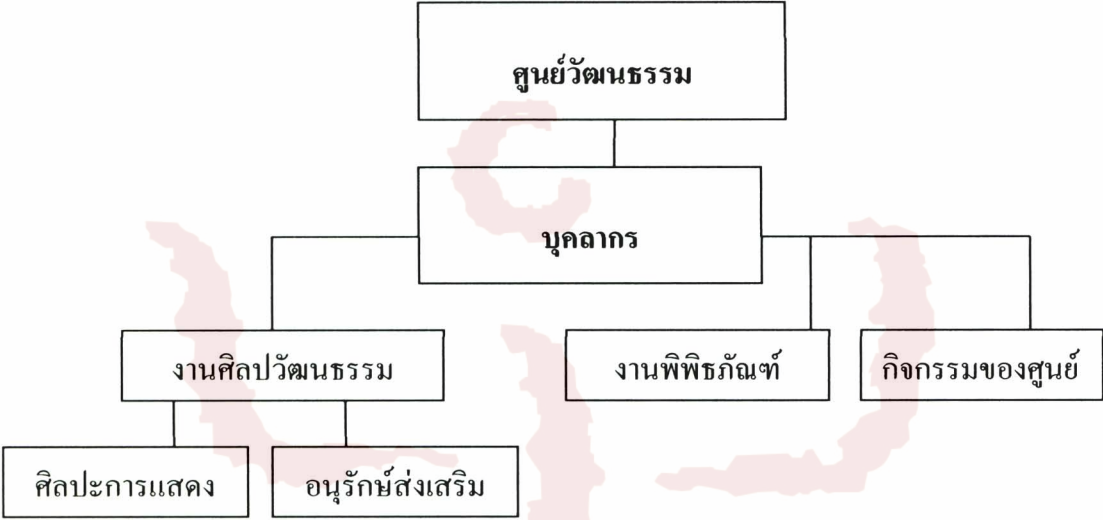
- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.30.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

- จำนวนหน้าที่ รวม 2 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานคือ ดูแลกิจกรรมทั่วไป ดูแลรักษาความสะอาด และจัดเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

โดยมีโครงสร้างการดำเนินงาน ดังนี้

- **ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ**
 1. บุคคลทั่วไป
 2. ศิษย์เก่าหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน

สถิติผู้เข้าชมต่อปี
ไม่มีการบันทึก

- **การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์**
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ
 2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล
 3. กิจกรรม/ การแสดงทางวัฒนธรรม
 5. ลานจอดรถ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

- **การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์**

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ (แจก) ชุดเอกสาร ภาษาไทย

- 2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
- 3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
- 4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้ วิทยู และWebsite

- **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

- 1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ ห้างสมุด และพิพิธภัณฑ์
- 2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.30.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สุรินทร์

2.30.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

- 1. บุคลากร ขาดบุคลากร และมีเพียงท่านเดียวที่จัดการด้านพิพิธภัณฑ์ได้ คือ หัวหน้าศูนย์วัฒนธรรม ซึ่งต้องแบ่งเวลาเพื่อการเรียนการสอน และการบริหารทั่วไปด้วย
- 2. พิพิธภัณฑ์ถูกเคลื่อนย้ายมาหลายที่ ในอนาคตอาจต้องมีการโยกย้ายอีก จึงไม่สามารถจัดแสดงอย่างสมบูรณ์ได้

2.30.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- **จุดอ่อน**

- พิพิธภัณฑ์ถูกเคลื่อนย้ายบ่อย จึงไม่สามารถพัฒนาพิพิธภัณฑ์ได้อย่างต่อเนื่อง

- **จุดแข็ง**

- ตั้งอยู่ในสถานศึกษา จึงเป็นผลพลอยได้ที่ทำให้มีคนเข้ามาดูนิทรรศการอย่างต่อเนื่อง หากมีการจัดกิจกรรม และประชาสัมพันธ์ให้ดึงดูดคนมาชม

2.30.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

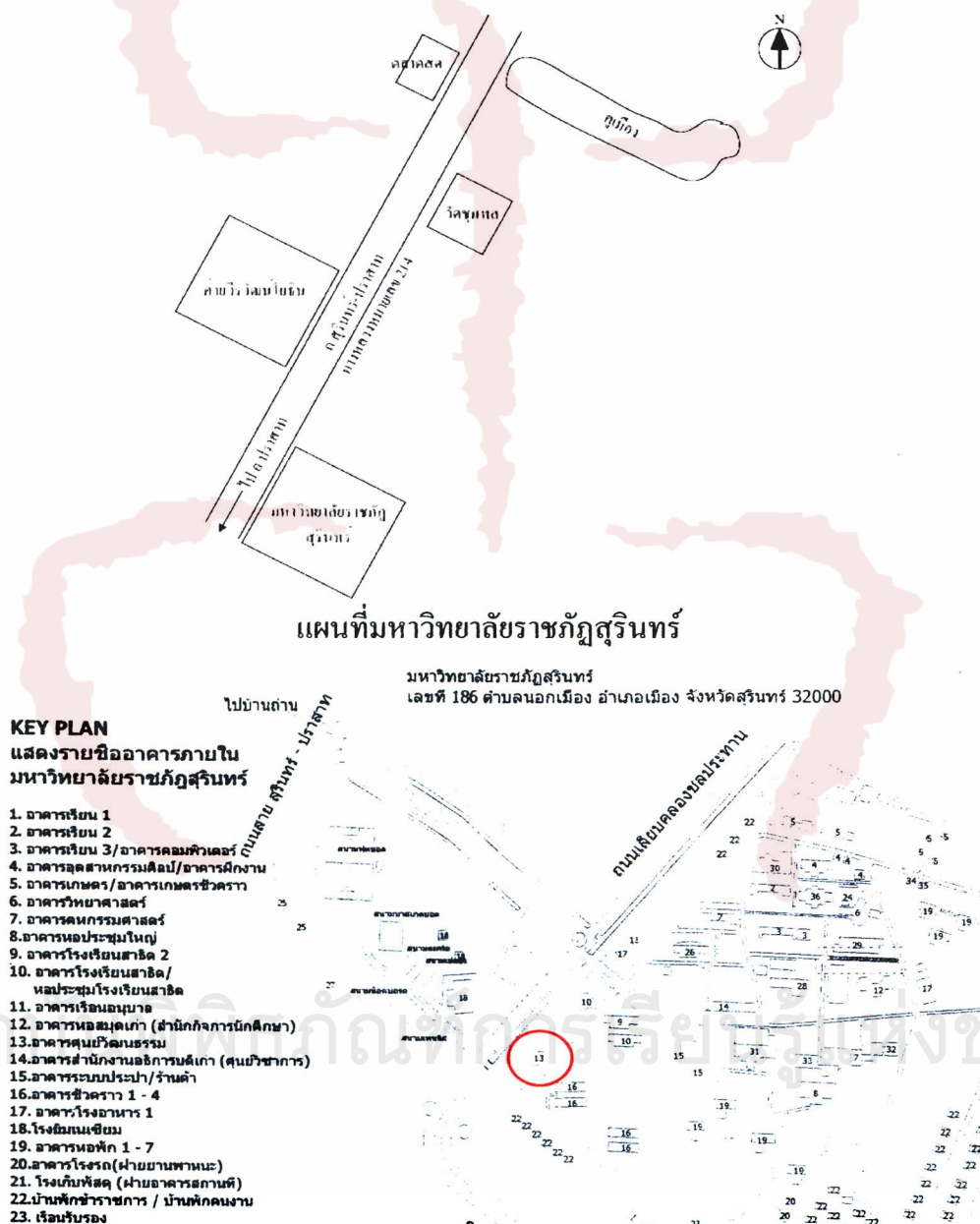
ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.31 พิพิธภัณฑสถาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

2.31.1 ที่อยู่และการติดต่อ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
อาคาร 31 (ตึกช้าง) ชั้น 3 ห้อง 31320 186 ถนนสุรินทร์ – ปราสาท ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดสุรินทร์ 32000 โทรศัพท์ 044-511017 โทรสาร 044-521387 E-mail:
artculturesrru@hotmail.com Website: http://www.srru.ac.th/org/art_culture/index.php

2.31.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง หอวัฒนธรรม อาคาร 33

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑสถาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าอาคารหอวัฒนธรรม (อาคาร 33)

ภาพที่ 2 ภาพอาคารหอวัฒนธรรม (อาคาร 33)

ภาพที่ 3 ภาพป้ายหอวัฒนธรรม (อาคาร 33)

1	2
3	

2.31.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: อาจารย์สุคใจ สะอาดยิ่ง
ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม
หน่วยงาน: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.31.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 08.30-12.00 น. และ 13.00-

16.00 น.

2.31.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำการ

2.31.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 ให้เป็นหน่วยงานที่มีฐานะเท่าคณะวิชาเรียกว่า “ศูนย์วัฒนธรรม” ต่อมาจึงได้เปลี่ยนเป็นสำนักศิลปวัฒนธรรมและสำนักศิลปะและวัฒนธรรม ทำหน้าที่รับผิดชอบในการทำนุศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม เพื่ออนุรักษ์ พัฒนา ส่งเสริม สืบสาน เผยแพร่ และปลูกฝังจิตสำนึกให้นักศึกษา คณาจารย์ และชุมชนตระหนักและเล็งเห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและธรรมชาติของท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์

หอวัฒนธรรม อาคาร 33 และห้อง 31302 อาคาร 31 เป็นที่ตั้งของสำนักศิลปะและวัฒนธรรม การก่อตั้งครั้งแรกได้ใช้หอประชุมเล็กโรงเรียนสาธิต เป็นที่ทำงานมีอาจารย์ สุเมธ สุภาสัย เป็นหัวหน้าศูนย์วัฒนธรรม ตั้งแต่ปี 2519 เป็นต้นมา

ต่อมาวิทยาลัยครูสุรินทร์ ได้งบประมาณก่อสร้างหอวัฒนธรรมจังหวัดและสร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. 2526 ได้เชิญ พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก ตำแหน่งผู้บังคับบัญชาการทหารบกในสมัยนั้น มาเป็นประธานเปิดหอวัฒนธรรมและมี นางสมจิตร พ่วงบุตร เป็นผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยครูสุรินทร์ มีการดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมาเป็นลำดับ มีผู้บริหารศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูสุรินทร์ สำนักศิลปวัฒนธรรมสถาบันราชภัฏสุรินทร์ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการในสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ เมื่อพุทธศักราช 2542 ปัจจุบันสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ เป็นหน่วยประสานงานการทำงานของหน่วยงานต่างๆ เพื่อมหาวิทยาลัยและเื้อต่อองค์กรท้องถิ่นและชุมชน ดังนี้

1. ศูนย์ปฏิบัติงาน ของศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดสุรินทร์
2. หน่วยงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์
3. ศูนย์การทำงานของชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
4. ศูนย์ประสานงานชมรมสืบสานวัฒนธรรมคนกับช้างสุรินทร์
5. อาศรมภูมิปัญญา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เป็นศูนย์ข้อมูลและให้บริการทางด้านวัฒนธรรม
2. เป็นศูนย์ประสานงานหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น ส่งเสริมทำนุบำรุง วิจัยด้านศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและภูมิปัญญาท้องถิ่นทุกแขนง
3. เป็นศูนย์ประสานงานระหว่างองค์กรภายนอกและภายใน ด้านศิลปวัฒนธรรมและ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม
4. ส่งเสริมความรู้ทางศิลปวัฒนธรรมที่เหมาะสมแก่นักศึกษาและประชาชน เพื่อประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
5. สร้างมาตรฐานกิจกรรมและบุคลากรทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมให้เป็นแบบอย่างที่ดี ของชุมชน

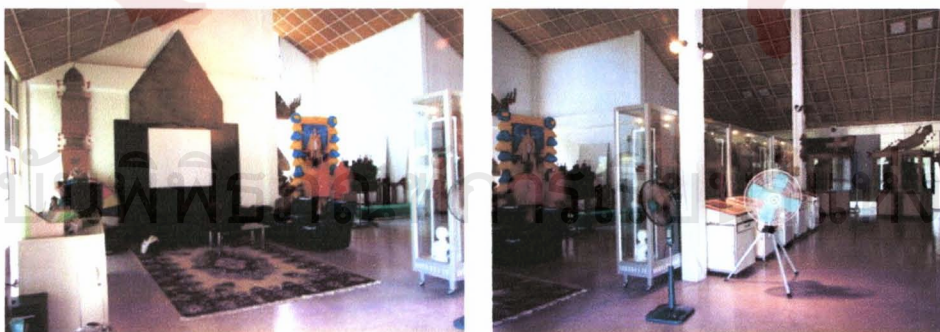
เดิมหอวัฒนธรรมจัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน และ โบราณวัตถุ ต่อมาได้ปรับเป็นพิพิธภัณฑ์ผ้า เนื่องจากทางมหาวิทยาลัยได้มีการสะสมผ้าทอโบราณและผ้าทอร่วมสมัยไว้เป็นจำนวนมาก

2.31.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติและวิวัฒนาการทางด้านผ้าทอของสุรินทร์
- กลุ่มชนเผ่าในสุรินทร์
- วัฒนธรรมและประเพณีของชาวสุรินทร์
- ภูมิปัญญาของชาวสุรินทร์

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

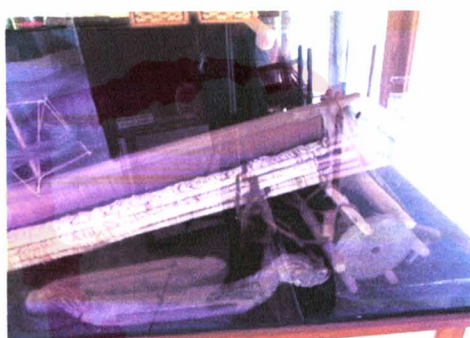
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

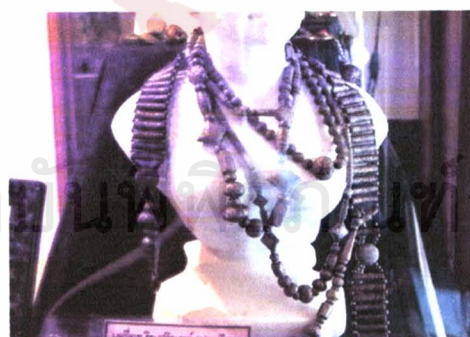
เครื่องมือประมง

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

เครื่องทองเครื่องเงิน

เครื่องมือ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

เครื่องดนตรี

เครื่องโลหะ

เครื่องจักสาน

ภาพถ่าย

เอกสารโบราณ

สิ่งของจำลอง

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี

● กิจกรรม

- มหกรรมไหมและวัฒนธรรมประจำถิ่นสุรินทร์ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2549

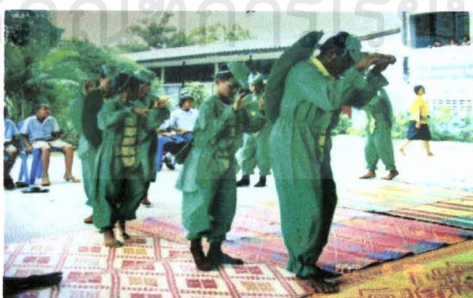
- โครงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยและท้องถิ่น วันที่ 1-13 พฤศจิกายน 2549 ณ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และประเทศสวิตเซอร์แลนด์

- วันหรรษาพฤษภาผ้าไหมสุรินทร์ วันที่ 4 พฤษภาคม 2549 ณ โรงแรมทองธารินทร์ สุรินทร์

- โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น(การรำกะโน๊บติงตอง) วันที่ 29 พฤษภาคม 2550 ณ ตำนธรรมโรงเรียนบ้านโพธิ์ทอง

2.31.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มี กำลังดำเนินการอยู่ถึงปัจจุบันมีวัตถุลงทะเบียนแล้วร้อยละ 50

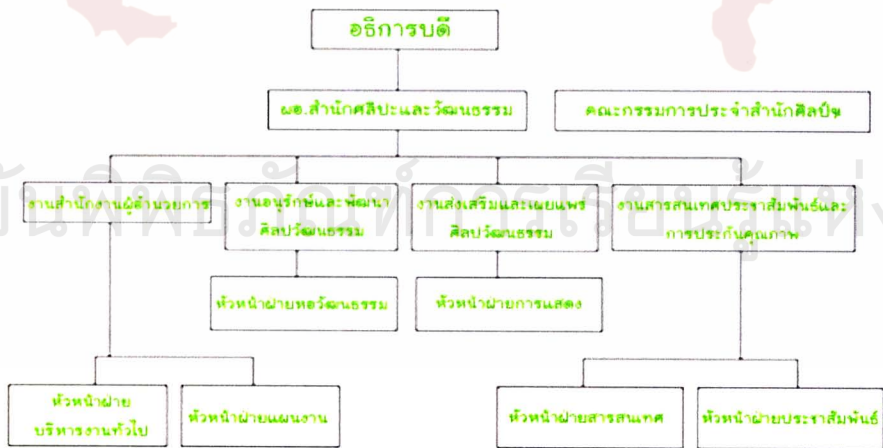
2.31.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.31.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 15 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้
 1. การรวบรวมข้อมูลศิลปวัฒนธรรมและการให้บริการ
 2. การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ สร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนัก
 3. ส่งเสริมพัฒนาองค์ความรู้ การศึกษาวิจัยด้านศิลปะและวัฒนธรรม
 4. การสร้างเครือข่ายทางวัฒนธรรมให้กับกิจกรรมบูรณาการ และความร่วมมือทั้งภายในและระดับนานาชาติให้เกิดความสามัคคีและสันติสุข
 5. การพัฒนามาตรฐานทางศิลปะและวัฒนธรรมร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ให้เกิดเป็นแบบอย่างที่ดี
 6. การเผยแพร่แลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมนานาชาติทั้งในประเทศและต่างประเทศ
 7. งานด้านการบริหารจัดการสำนักศิลปะและวัฒนธรรมโดยมีโครงสร้างการดำเนินงาน ดังนี้

โครงสร้างสำนักศิลปะและวัฒนธรรม

- **ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ**

1. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
2. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
3. บุคคลทั่วไป
4. นักท่องเที่ยวในประเทศไทย
5. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

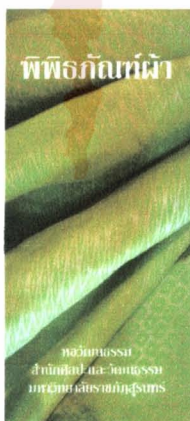
ไม่มีการบันทึก

- **การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์**

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

- **การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์**

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ (แจก) แผ่นพับ ภาษาไทย

2. หนังสือแนะนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี

4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ มีแผนจะทำประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อในเดือนพฤศจิกายน

- **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

1. องค์กรในประเทศไทย ได้แก่ โรงเรียน และสภากาชาดจังหวัด
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.31.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สุรินทร์

2.31.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากร ขาดบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องผ้า
2. ขาดความสนใจจากนักศึกษา จึงจำเป็นต้องเพิ่มการให้บริการ โดยมีการจัดนิทรรศการเพิ่มเติมให้กับนักเรียน นักศึกษาที่มาเข้าชม
3. ขาดผู้เข้าชมอย่างต่อเนื่อง

2.31.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี

● จุดแข็ง

- หน่วยงานได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นอย่างดี และมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

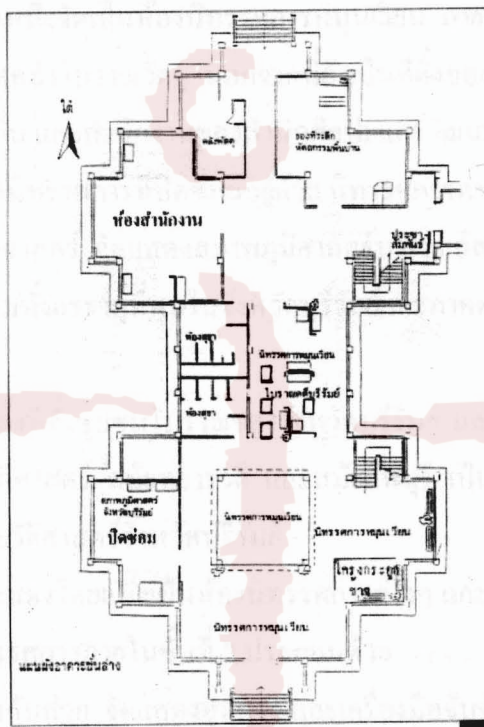
2.31.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

- มีการสร้างเครือข่ายตามโรงเรียนและวัด
- ในอนาคตราวปี 2551 จะมีการย้ายอาคารไปยังบริเวณด้านหน้ามหาวิทยาลัย ด้านข้างโรงแรมของมหาวิทยาลัย และอาจมีการจัดพิพิธภัณฑ์เกี่ยวกับช้าง เนื่องจากทางสำนักศิลปและวัฒนธรรมมีโครงการจะดูช้างเก็บไว้

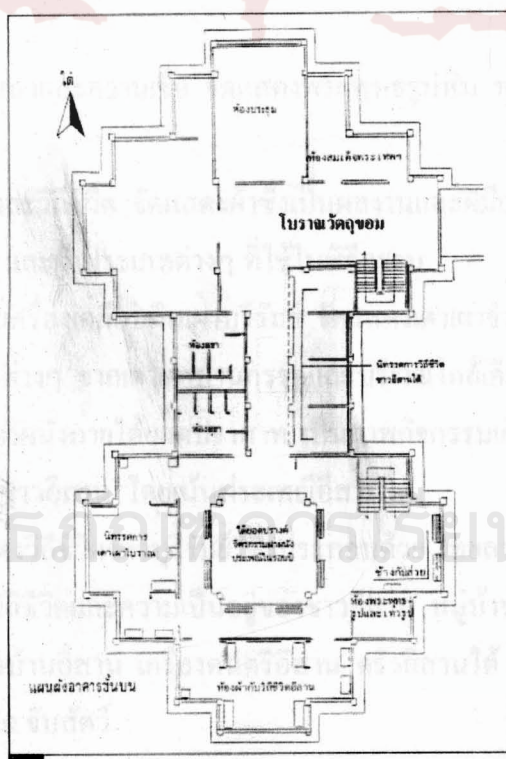
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.32.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 1 ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้

ผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 2 ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้

ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีการจัดแสดงภายในอาคารศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ มีจำนวน 2 ชั้น มีรายละเอียดดังนี้

ชั้นที่ 1 พื้นที่ส่วนหนึ่งจัดเป็นห้องนิทรรศการหมุนเวียน ภายในพื้นที่เดียวกันจัดแสดงนิทรรศการเรื่องต่างๆ ห้องคลังโบราณวัตถุ นอกจากนี้ยังเป็นที่ตั้งของห้องศูนย์สนเทศทางวัฒนธรรมและข้อมูลท้องถิ่น และสำนักงานของสำนักศิลปะและวัฒนธรรม รวมถึงห้องขายของที่ระลึก ในบริเวณชั้น 1 ยังมีนิทรรศการที่ปิดซ่อมอยู่ด้วย นิทรรศการภายในชั้นที่ 1 ประกอบด้วย

1. นิทรรศการภูมิศาสตร์ จัดแสดงสภาพภูมิศาสตร์บริเวณอีสานใต้และจังหวัดบุรีรัมย์ การเกิดและตั้งภูเขาไฟ รวมทั้งแร่ธาตุที่พบในจังหวัดบุรีรัมย์และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ปัจจุบันปิดซ่อม)
2. นิทรรศการแหล่งที่ตั้งชุมชนโบราณของจังหวัดบุรีรัมย์ และนิทรรศการ โบราณวัตถุสมัยต่างๆ เช่น สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยทวารวดี และสมัยลพบุรี เป็นต้น (ปัจจุบันปิดซ่อม)
3. นิทรรศการประวัติศาสตร์จังหวัดบุรีรัมย์

ชั้นที่ 2 มีการจัดแสดงโดยแบ่งเป็นห้องนิทรรศการต่างๆ และยังมีห้องประชุม และห้องนิทรรศการที่ปิดซ่อม นิทรรศการภายในชั้นที่ 2 ประกอบด้วย

1. นิทรรศการช่างกับส่ว จัดแสดงอุปกรณ์และเครื่องมือจับช่างป่า เครื่องประกอบพิธีกรรมของหมอช่าง เช่น ศาลปะกำ เครื่องรางของขลัง เป็นต้น รวมทั้งภาพเกี่ยวกับการคล้องช้างและวิถีชีวิตของช่าง
2. นิทรรศการศาสนาและความเชื่อ จัดแสดงพระพุทธรูปหิน พระพุทธรูปและเทวรูปสำริด
3. นิทรรศการผ้าและวิถีชีวิต จัดแสดงผ้าซึ่งเป็นผลงานและฝีมือของชาวอีสานใต้ ลายผ้า เช่น ลายมัดหมี่ชนิดต่างๆ และผ้าประเภทต่างๆ ที่ใช้ในพิธีกรรม
4. ห้องเตาเผาและเครื่องเคลือบดินเผาบุรีรัมย์ จัดแสดงเตาเผาจำลองรูปแบบของเตาเผาบ้านกรวด ผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ จากเตาเผาบ้านกรวดและบริเวณใกล้เคียง
5. ภาพจิตรกรรมฝาผนังภายใต้ยอดปราสาท เป็นภาพกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีสิบสองเดือน หรือสิบสองของชาวอีสาน โดยเน้นประเพณีอีสานใต้
6. นิทรรศการแสดงวิถีชีวิตชาวบุรีรัมย์ ซึ่งประกอบด้วย ไทยลาว ไทยเขมร ไทยส่วย และไทยโคราช โดยจัดแสดงวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวอีสาน หมู่บ้านจำลองของชาวอีสาน รูปแบบสถาปัตยกรรมของบ้านอีสาน เครื่องดนตรีอีสาน ครวอีสานใต้ เครื่องมือในการทำมาหากิน ได้แก่ เครื่องมือล่า ดัก จับสัตว์
7. นิทรรศการแสดงโบราณวัตถุขอม

8. ห้องนิทรรศการสมเด็จพระเทพฯ

นอกจากนี้ภายนอกอาคารยังมีการจัดแสดงนิทรรศการกลางแจ้ง โดยจัดแสดงดังนี้

1. ทับหลังจำลองจำนวน 10 ชิ้น ซึ่งจำลองจากทับหลังยุคสมัยต่างๆ ที่ค้นพบในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดใกล้เคียง
2. เสานางเรียงจำลอง ซึ่งจำลองจากเสานางเรียงปราสาทเขาพนมรุ้ง
3. เสาธรรมจักรจำลอง โดยจำลองจากเสาธรรมจักรสมัยทวารวดีที่พบในจังหวัดอุบลราชธานี และเสาที่คล้ายกันนี้พบหลายแห่งในจังหวัดบุรีรัมย์
4. โบราณวัตถุต่างๆ ได้แก่ ฐานศิวลึงค์ จารึกโบราณจากอำเภอบ้านกรวด เป็นต้น

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพบริเวณด้านหน้ามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ภาพที่ 2 ภาพอาคารศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้

ภาพที่ 3 ภาพลานจอดรถศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้

1	2
	3

2.32.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: อาจารย์วิจิตรา สังข์ศักดิ์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรมอีสานใต้

หน่วยงาน: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.32.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.30 - 16.00 น. ทุกวัน (หยุดวันนักขัตฤกษ์)

2.32.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 2 สัปดาห์

2.32.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ มหาวิทยาลัยราชภัฏจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการเพื่อให้มีการก่อสร้างหอวัฒนธรรมขึ้น เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมและจัดแสดงตัวอย่างของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดีของจังหวัดบุรีรัมย์ ในการเคลื่อนไหวเริ่มจากการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ เรื่องประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอีสานใต้ปีพ.ศ. 2525 มีการจัดงานสมบัติอีสานใต้ การเสนอโครงการและแผนต่อจังหวัดเพื่อผลักดันให้โครงการสร้างหอวัฒนธรรมอยู่ในแผนหลักของจังหวัด มีการประชุมร่วมกับสมาชิกสภาจังหวัด เพื่อขอให้สนับสนุนอีกส่วนหนึ่ง

เมื่อปี พ.ศ. 2526 ได้มีการตั้งชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ขึ้น โดยเชิญผู้มีบทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในขณะนั้น (อดีต ส.ส.สวัสดิ์ คชเสนี เป็นประธานชมรม เลขานุการ ศูนย์วัฒนธรรมในขณะนั้น ดร.สรเชต วรคามวิชัย เป็นเลขานุการ) ได้มีการเชิญพ่อค้า คหบดี นักวิชาการ นักการเมือง และข้าราชการหน่วยต่าง ๆ เข้าร่วมประชุม และเป็นสมาชิกชมรม มีการหมุนเวียนประชุมในที่ต่าง ๆ ทั้งในและนอกวิทยาลัย โครงการเริ่มเป็นรูปธรรมขึ้น เมื่อมีการประชุมที่ห้องรัตนโกสินทร์ 200 ปี มีอดีตอธิการวิทยาลัยครู เป็นประธานในที่ประชุม มี ส.ส.เข้าร่วมประชุมหลายท่าน ซึ่งท่านส.ส. เหล่านี้ได้ประกาศให้การสนับสนุนและได้จัดสรรงบประมาณให้เป็นการเริ่มต้น เช่นปรับพื้นที่ สร้างโคปุระ และสร้างหอพระ เป็นต้น ในปีถัดมาท่าน ส.ส.ชัย ชิด

ชอบ, ศ.ส.ดร.อนุวรรณ วัฒนพงศ์ศิริ ก็ได้ให้การสนับสนุนในการจัดสรรงบประมาณพัฒนา จังหวัดช่วยให้งานเบื้องต้นดำเนินไปได้ กระทั่งปี พ.ศ. 2532 ท่านส.ส.ชัย ชิดชอบ ก็ได้ติดตาม โครงการและขอแปรญัตติงบประมาณแผ่นดิน เพื่อการสร้างหอวัฒนธรรมหลังนี้ และได้รับอนุมัติ จากสภาผู้แทนราษฎรเป็นงบประมาณประจำปีพ.ศ. 2532 และเป็นงบผูกพันในปี พ.ศ.2533 เป็น จำนวนเงิน 9.88 ล้านบาท อาคารหลังแรกเป็นอาคารหอวัฒนธรรมสองชั้น หลังที่สองเป็น หอประชุมอาคารหอวัฒนธรรมอีสานใต้ได้ออกแบบโดยได้ยุดเอารูปแบบสถาปัตยกรรมของ ปราสาทหินเขาพนมรุ้ง นำมาผสมผสานกับสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ จึงทำให้หอวัฒนธรรมแห่งนี้ดู โดดเด่นสวยงามมีเอกลักษณ์

ต่อมาในปีพ.ศ. 2534 วิทยาลัยครูได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สนับสนุนการแปรญัตติของงบประมาณจำนวน 5.9 ล้านบาท การตกแต่งภายในอาคารและการจัด ภูมิทัศน์โดยรอบหอวัฒนธรรม บัณฑิตการศึกษานิเทศการถาวร การตกแต่งภายในและการจัดภูมิทัศน์ รอบบริเวณหอวัฒนธรรมได้เสร็จเรียบร้อยแล้ว และถือเป็นงานระยะที่ 1 ของการจัดตั้งศูนย์ วัฒนธรรมวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ซึ่งจะต้องพัฒนางานของศูนย์ฯ ต่อไปอีกอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เริ่มขึ้นอย่างเป็นทางการ เมื่อ พ.ศ.2519 เมื่อกองวัฒนธรรม กรมการศาสนากระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะส่งเสริมงานวัฒนธรรมในทุกภูมิภาคของ ประเทศ จึงเกิดหน่วยงานทางวัฒนธรรมสังกัดวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ขึ้น เรียกว่า “หน่วยประเคราะห์ ศูนย์ชุมชนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย” และในปี พ.ศ. 2547 สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ได้ยกฐานะเป็น มหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มีผลทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยน โครงสร้างหน่วยงานภายในของมหาวิทยาลัยใหม่และเพื่อให้เป็นไปตามโครงสร้างใหม่สำนัก ศิลปวัฒนธรรมจึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น “สำนักศิลปะและวัฒนธรรม” ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. จัดกิจกรรมเพื่อเชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อันเป็นสัญลักษณ์และศูนย์ รวมของประชาชนชาวไทย
2. พัฒนาศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ให้เป็นแหล่ง เรียนรู้ตามอัธยาศัย
3. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย ด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติและท้องถิ่น เพื่อนำผลการวิจัยออก เผยแพร่ให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาสังคม
4. ประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อจัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติและท้องถิ่น
5. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเผยแพร่ภูมิปัญญา เอกลักษณ์ของ ศิลปวัฒนธรรมของชาติและท้องถิ่น

2.32.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ของบุรีรัมย์
- วิถีชีวิต ของชาวเมืองบุรีรัมย์
- กลุ่มชนเผ่าของบุรีรัมย์
- วัฒนธรรมและประเพณี ของชาวเมืองบุรีรัมย์
- ภูมิปัญญาของบุรีรัมย์
- ผลงานศิลปะของนักศึกษา อาจารย์ และบุคคลทั่วไป

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

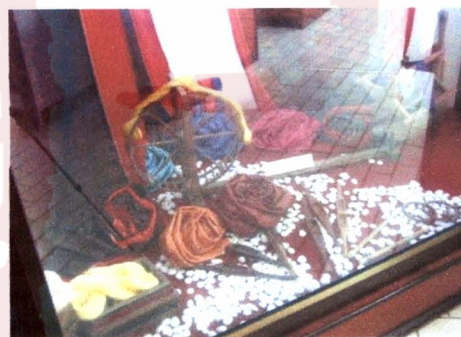
เครื่องปั้นดินเผา

โบราณวัตถุ

เครื่องมือประมง

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

เครื่องดนตรี

เครื่องโลหะ

เครื่องจักสาน

หนังสือ

ภาพถ่าย

อาวูธ

เอกสารโบราณ

วัตถุจัดแสดงชั้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

เครื่องมือหิน อายุระหว่าง 2,500-3,000 ปี เป็น
ขวานหินขัดและขวานหินมีป่า

เครื่องถ้วยบุรีรัมย์ เป็นเครื่องเคลือบดินเผาที่พบ
จากเตาในอำเภอบ้านกรวดและอำเภออื่นๆ ใน
จังหวัดบุรีรัมย์ มีอายุระหว่างพุทธศตวรรษที่ 15-19

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- **นิทรรศการหมุนเวียน**

- นิทรรศการเชรามิกส์ร่วมสมัย ครั้งที่ 1 ปีพ.ศ. 2549
- มหกรรมเชรามิกส์อีสาน จังหวัดบุรีรัมย์ วันที่ 24 กันยายน- 6 ตุลาคม พ.ศ. 2550

- **กิจกรรม**

- งานลอยกระทง ในวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ.2549

- งานวันมาฆบูชา ในวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ.2550

- ร่วมงานประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง ในวันที่ 3 เมษายน พ.ศ.2550

- งานวันวิสาขบูชา ในวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ.2550

- งานวันแม่ ในวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ.2550

2.32.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

2.32.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.32.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 6 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้
 - เลขานุการ 1 คน
 - เจ้าหน้าที่ทั่วไป 2 คน
 - พนักงานทำความสะอาด 1 คน
 - คนสวน 2 คน
- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. บุคคลทั่วไป
 2. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
 3. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
 4. นักท่องเที่ยวในประเทศ
 5. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ
 2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

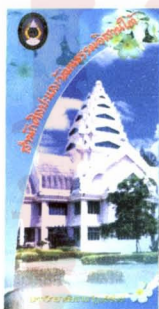
3. กิจกรรม/ การแสดงทางวัฒนธรรม เช่น อบรมซ่อมผ้าบาติก การส่งเสริมศิลปปิ่นรุ่งเยาว์ การอบรมเชิงปฏิบัติการ “การทำบายศรีเบื้องต้น” และ อบรมชุมชนต้นแบบการใช้ศิลปะเป็นมาตรการในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

4. สถานจอรถ

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

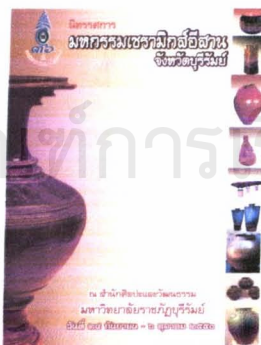
1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ (แจก) แผ่นพับ ภาษาไทย

2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ (แจก) หนังสือ “นำชมศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้”

3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ (แจก) หนังสือ “นิทรรศการ มหกรรมเชรามิกส์อีสาน จังหวัดบุรีรัมย์”

4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้ วิทยู และWebsite

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

● **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ, โรงเรียน และมหาวิทยาลัย
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.32.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
ไม่มี

2.32.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. งบประมาณ ได้รับงบประมาณน้อย ไม่เพียงพอต่อการนำใช้สอยกับองค์กรที่มีกิจกรรมต่อเนื่อง
2. อาคารเก่าชำรุดทรุดโทรม ไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะซ่อมแซม ปัจจุบันกำลังขอ งบประมาณมาซ่อมแซม

2.32.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● **จุดอ่อน**

- นิทรรศการมีสภาพทรุดโทรมและยังไม่มีมีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย

● **จุดแข็ง**

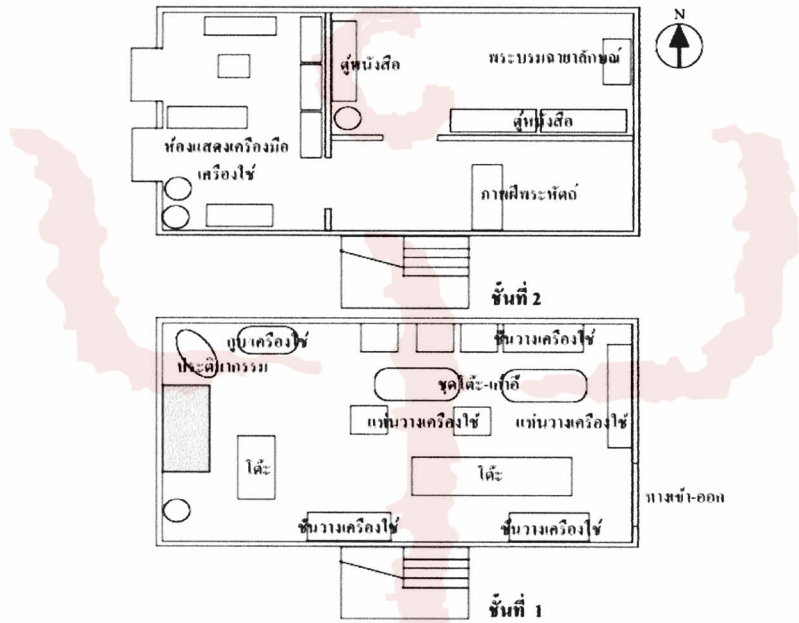
- มีทำเลเหมาะสม อยู่ริมถนนใหญ่ และอยู่ในเขตเมือง มีการเดินทางไปมาสะดวก ทั้งรถประจำทางและรถส่วนตัว
- ภายในอาคารมีการใช้สอยหลายรูปแบบ เป็นทั้งห้องประชุม และอาคารเรียน จึงเป็นผลพลอยได้ที่ทำให้มีคนเข้ามาดูนิทรรศการอย่างต่อเนื่อง

2.32.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

- ในปีพ.ศ. 2551 จะมีการจัดมหกรรมวัฒนธรรมนานาชาติขึ้นที่ศูนย์วัฒนธรรม โดยทางสำนักศิลปะและวัฒนธรรมจะมีการจัดงบประมาณส่วนหนึ่งให้กับความต้องการของชุมชน โดยดึงดูดให้ประชาชน และนักเรียน นักศึกษา มาร่วมกิจกรรม
- ต้องการให้พื้นที่บริเวณสวนของศูนย์วัฒนธรรมเป็นพื้นที่พักผ่อนสำหรับชุมชน

2.33.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงศูนย์ศิลปวัฒนธรรม โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม เป็นอาคาร 2 ชั้น สร้างขึ้นด้วยไม้ทั้งหลัง ในการจัดแสดงประกอบด้วย

ชั้นที่ 1 เป็นห้องกระจก ซึ่งเป็นการต่อเติมขึ้นมาจากหลัง แบ่งพื้นที่เป็นห้องสำนักงาน และห้องเรียน โดยมีการจัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน รวมถึงงานศิลปะซึ่งเป็นผลงานอาจารย์ ใ้รอบห้อง

ชั้นที่ 2 แบ่งเป็น 3 ห้อง คือ ห้องแสดงภาพฝีพระหัตถ์ จัดแสดงภาพจำลองจากภาพฝีพระหัตถ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ห้องหนังสือและพระบรมฉายาลักษณ์ จัดแสดงหนังสือและภาพพระบรมฉายาลักษณ์ และห้องแสดงเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ เช่น เครื่องปั้นดินเผา เครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันและประติมากรรม

นอกจากนี้ภายนอกอาคารยังมีการจัดนิทรรศการกลางแจ้ง แสดงผลงานประติมากรรม และเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านไว้รอบๆ อาคารอีกด้วย

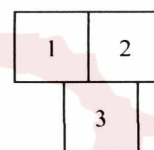
ภูมิทัศน์โดยรอบ

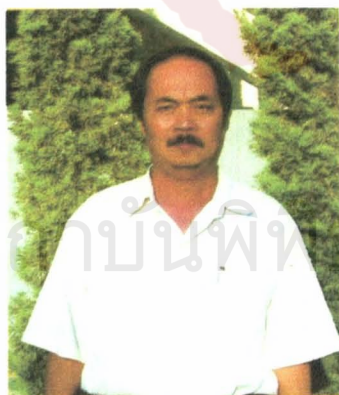
ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม

ภาพที่ 2 ภาพอาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรม

ภาพที่ 3 ภาพป้ายศูนย์ศิลปวัฒนธรรม

2.33.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: อาจารย์ สหทัย สุขศิริ

ตำแหน่ง รักษาการหัวหน้าศูนย์ศิลปวัฒนธรรม

หน่วยงาน: โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม

2.33.5 **วันเวลาเปิดทำการ** เปิดบริการวันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 08.30 – 16.30 น.

2.33.6 **การเก็บค่าเข้าชม**

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 1 - 2 วันทำการ

2.33.7 **ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป**

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ก่อตั้งขึ้นในปีพ.ศ. 2544 ตามการปฏิรูปการศึกษาตามยุทธศาสตร์ในการพัฒนา ยุทธศาสตร์ที่ 2 ที่มีการปฏิรูปการเรียนรู้ให้โรงเรียนเร่งการพัฒนากระบวนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นการนำหลักการไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยสนใจต่อสิ่งใกล้ตัวซึ่งมีความสำคัญต่อชีวิต และความเป็นอยู่แบบไทยในอดีต ด้วยเหตุนี้ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม จึงได้จัดแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน เพื่อบริการนักเรียน ชุมชน และประชาชนผู้ที่สนใจทั่วไป โดยสามารถใช้ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการได้อย่างหลากหลาย สามารถใช้เป็นแหล่งสืบค้นภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นแหล่งการศึกษา เป็นอนุสรณ์ เป็นค่านิยมอันควรแก่ความภาคภูมิใจของคนในท้องถิ่นและในชาติสืบไป

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกหลายครั้ง โดยปีพ.ศ. 2546 ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ในการจัดภูมิทัศน์โดยรอบ เป็นเงิน 200,000 บาท และปีพ.ศ. 2547 ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากโรงงานยาสูบในการจัดภูมิทัศน์และซ่อมแซมผลงานภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นเงิน 30,000 บาท และได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากบริษัท โตเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (ดีแทค) ในการต่อเติมกันห้องชั้นล่างอาคารเพื่อจัดแสดงผลงาน เป็นเงิน 100,000 บาท

2.33.8 **ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์**

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

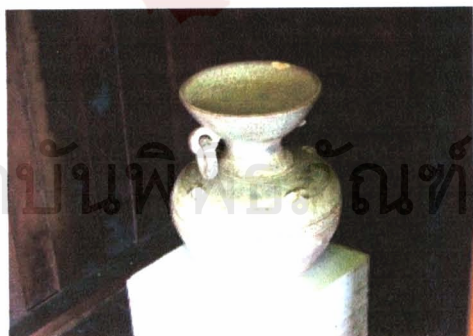
- ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ผลงานศิลปะ

สถานศึกษา พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

เครื่องมือการเกษตร

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

เครื่องมือประมง

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

เครื่องมือ

เครื่องดนตรี

เครื่องจักสาน

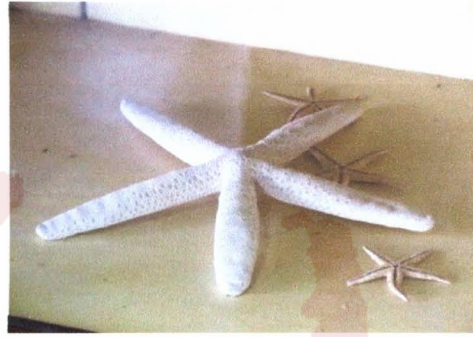
เครื่องใช้ในการศาสนา

หนังสือ

ภาพถ่าย

พันธุ์สัตว์/พืช

อาวุธ

งานศิลปะ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.33.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.33.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.33.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานดูแล ประสานงานที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี
ไม่มีการบันทึก
- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
 2. ลานจอดรถ

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
 1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 2. หนังสือแนะนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
 4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ไม่มี
- มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้
 1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ, มหาวิทยาลัย และพิพิธภัณฑ์
 2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.33.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ไม่มี

2.33.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. งบประมาณน้อย ครึ่งล่าสุดได้รับงบประมาณสนับสนุนจากทางโรงเรียนจำนวน 20,000 บาท ซึ่งสามารถนำมาใช้ปรับปรุงอาคารได้เพียงแค่บริเวณพื้นที่สวน
2. บุคลากรไม่เพียงพอต่องาน ปัจจุบันบุคลากรที่ดูแลศูนย์ศิลปวัฒนธรรมมีสุขภาพไม่แข็งแรง การทำงานจึงไม่ต่อเนื่อง

2.33.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- นิทรรศการขาดแผ่นป้าย คำบรรยาย มีลักษณะหยุดนิ่งและไม่ดึงดูดใจผู้เข้าชมสนใจ

● จุดแข็ง

- มีทำเลเหมาะสม อยู่ริมถนนใหญ่ และอยู่ในเขตเมือง มีการเดินทางไปมาสะดวก ทั้งรถประจำทางและรถส่วนตัว
- ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมตั้งอยู่ภายในโรงเรียน จึงสามารถจัดกิจกรรมหรือเชื่อมโยงกับวิชาเรียนซึ่งเป็นผลพลอยได้ที่ทำให้มีคนเข้ามาดูนิทรรศการอย่างต่อเนื่อง

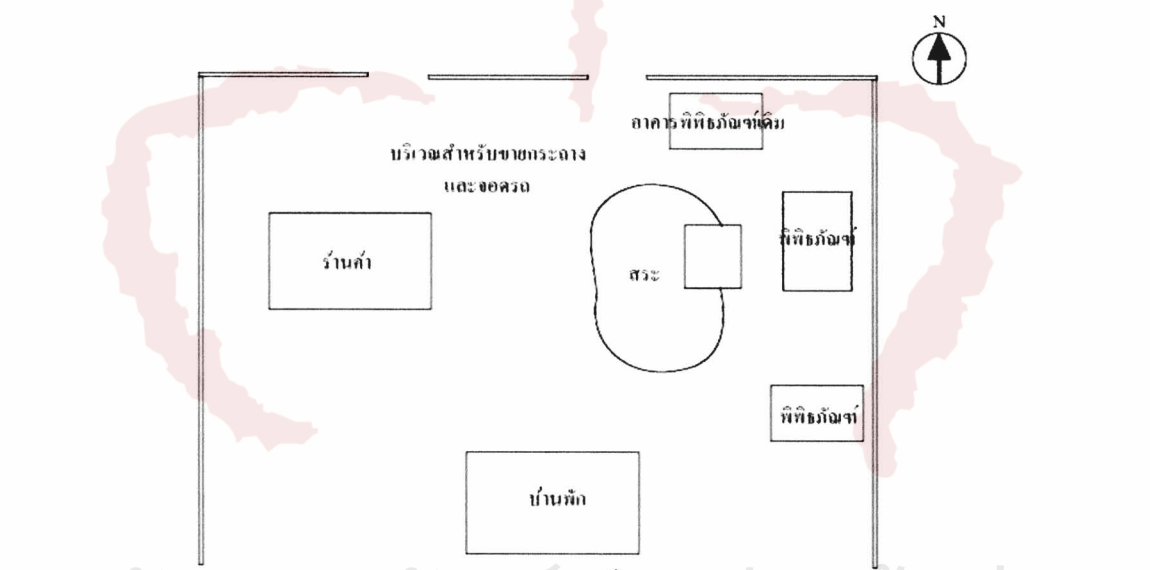
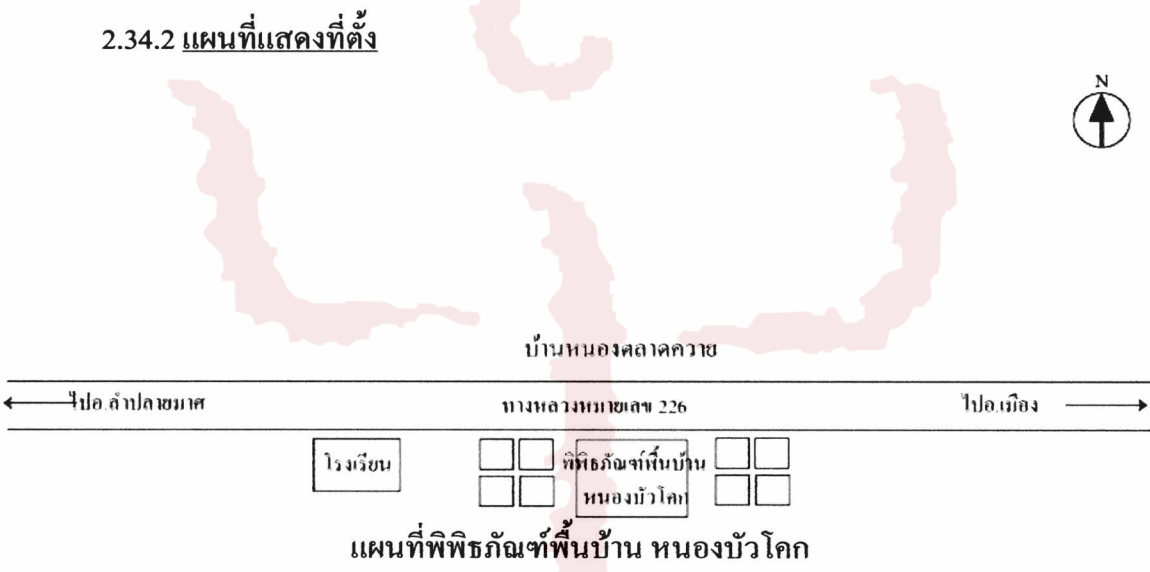
2.33.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

- มีโครงการที่จะจัดหาผลงานภูมิปัญญาพื้นบ้านที่หายากและยังไม่มีในศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
- ต้องการจัดสร้างอาคารจัดแสดงงานศิลปวัฒนธรรมถาวร และอาคารจัดจำหน่ายผลผลิตของนักเรียนและสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.34 พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน หนองบัวโคก

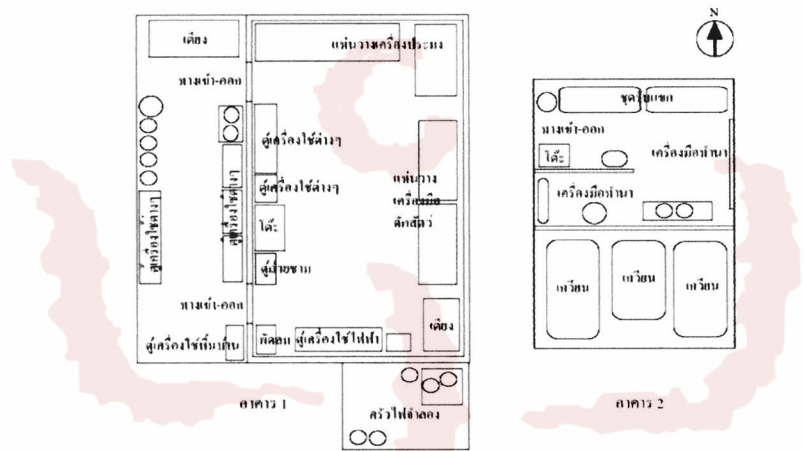
2.34.1 ที่อยู่และการติดต่อ 172 หมู่ 6 ตำบลหนองบัวโคก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130 โทรศัพท์ 085-7748773 (อาจารย์ทำนุ วรธงไชย) โทรสาร - E-mail: - Website: -

สถาบันพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน หนองบัวโคก

2.34.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน หนองบัวโคก

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน หนองบัวโคก มีการจัดหมวดหมู่เครื่องมือเครื่องใช้ออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ เครื่องใช้ในครัวหรือเรือนไฟ (คร่ำอีสาน จิงไฟ ก้อนเส้า แอ่งดินหม่าข้าว หม้อดิน หวด โบรม), เครื่องมือหาอาหาร ลำ ดัก จับสัตว์น้ำ สัตว์บก สัตว์ปีก (โอ ปิ่นแก๊ป หน้าไม้ ช่อม พู คุ้มปลา ช้อน สาน อีจู้ ลัน น่วง), เครื่องมือเครื่องใช้บนเรือน (พระไม้ กลัก โป๊ะตะเกียง กำปั่น), เครื่องใช้การเกษตร (ไถ คราด เคียว ไม้ฟาดข้าว ม้ารองข้าว กะโห้) และเครื่องใช้เบ็ดเตล็ด (ช้องต่างๆ ราง ข้าวหามู ม้าชอยยา) โดยแบ่งพื้นที่การจัดแสดงออกเป็นอาคารหลัก 2 หลัง และบางส่วนจัดแสดงอยู่ภายนอกอาคาร แต่ละกลุ่มประเภทมีป้ายบรรยายชื่อ หน้าที่ใช้สอยของเครื่องมือแต่ละชนิดไว้ด้วย อาคารแต่ละหลังมีรายละเอียดดังนี้

อาคารหลังที่ 1 เป็นอาคารหลังแรกที่สร้างเพื่อเป็นพิพิธภัณฑ์ ภายในอาคารจัดแสดงเกี่ยวกับเครื่องมือประมง เครื่องมือดักสัตว์ เครื่องใช้ไฟฟ้าแบบโบราณ และเครื่องมือเครื่องใช้ภายในบ้านต่างๆ ด้านนอกอาคารจัดแสดงคร่ำไฟจำลอง

อาคารหลังที่ 2 เป็นอาคารโถง จัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำนา และเกี่ยว

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน หนองบัวโคก

ภาพที่ 2 ภาพป้ายพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน หนองบัวโคก

ภาพที่ 3 ภาพอาคารหลังที่ 1

ภาพที่ 4 ภาพอาคารหลังที่ 2

1	2
3	4

2.34.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: อาจารย์ทำนุ วรธงไชย

ตำแหน่ง อาจารย์ สาขาวิชาศิลปกรรม

หน่วยงาน: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.34.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการทุกวัน เวลา 07.00 – 18.00 น.

2.34.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วันทำการ (หากต้องการวิทยากรหรือมีหนังสือราชการ ให้จดหมายขออนุญาตให้อาจารย์ท่าน วร ชิงชัยเป็นวิทยากร โดยส่งถึง อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถนนจิระ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000)

2.34.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน หนองบัวโคก จัดอยู่ในกลุ่มพิพิธภัณฑสถานชาติพันธุ์วิทยาและพื้นเมือง เป็นพิพิธภัณฑสถานขนาดเล็ก เกิดจากการสะสมเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านมาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2532 ด้วยการขอบริจาค ขอซื้อ รวมทั้งแลกเปลี่ยนจากชาวบ้าน ในเขตอำเภอลำปลายมาศ แล้วขยายไปตามพื้นที่ต่างๆตามแต่โอกาสที่มี โดยใช้วิธีสะสมอย่างค่อยเป็นค่อยไปไม่เร่งรีบ เมื่อเห็นว่ามีเครื่องมือเครื่องใช้พอสมควร สามารถจัดแยกหมวดหมู่ เปิดแสดงให้ผู้อื่นชื่นชมได้ จึงก่อสร้างอาคารชั้นเดียวขนาดกว้างยาว 7x12 เมตรขึ้นในปี พ.ศ. 2548 มีการตกแต่งบริเวณสถานที่ แยกประเภทเครื่องมือเครื่องใช้ ทำป้ายคำบรรยายบอกชื่อหน้าที่ใช้สอยของเครื่องมือแต่ละชนิด โดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักเรียนนักศึกษาและประชาชนผู้สนใจทั่วไป ในเรื่องของวิถีชีวิต ภูมิปัญญาของชาวบ้านในอดีตของท้องถิ่นภาคอีสานที่ถือว่ามีความสำคัญ เป็นหลักฐาน มรดกทางวัฒนธรรมประการหนึ่ง

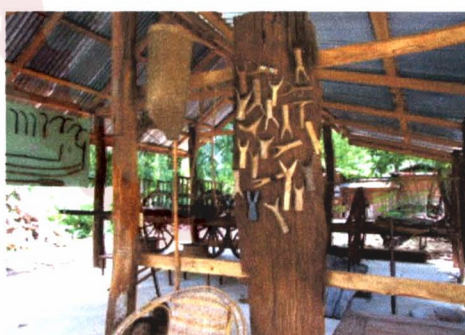
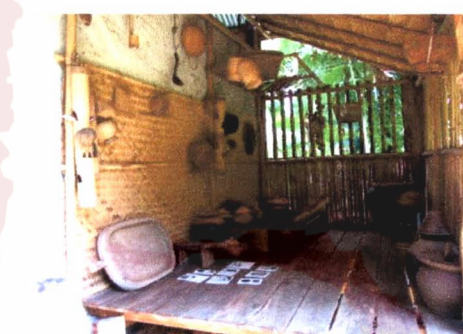
การก่อสร้างและจัดทำพิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านหนองบัวโคก เริ่มต้นจากการเห็นความสำคัญในวิถีชีวิตชาวบ้านชนบทภาคอีสานที่ครองชีพครองเรือนแบบสันโดษ มีวิถีชีวิตพอเพียง เรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติที่อยู่โดยรอบและใช้ชีวิตร่วมกับธรรมชาติอย่างสงบสันติในตลอดรอบปี ด้วยการดำรงชีพแบบสังคมเกษตรกรรม มีการคิดค้นสร้างเครื่องมือเครื่องใช้ด้วยตนเองที่ได้รับการเรียนรู้ถ่ายทอดสืบต่อกันมาจากบรรพบุรุษ เมื่อความเจริญก้าวหน้าของสังคมเมืองนำเอาเทคโนโลยีที่ก้าวล้ำเข้ามาสู่สังคมชนบท ทำให้วิถีชีวิตที่แฝงด้วยภูมิปัญญาเปลี่ยนแปลงไป เป็นผลทำให้พฤติกรรมและเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันลดบทบาทลงและสูญหายไปในที่สุด ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงได้รวบรวมเครื่องมือเครื่องใช้ของชาวบ้านขึ้น นำมาสะสมไว้ในอาคารแบบชั่วคราวต่อมามีผู้ให้ความสนใจเป็นจำนวนมากประกอบกับวัสดุอุปกรณ์เพิ่มขึ้น จึงได้ก่อสร้างพิพิธภัณฑสถานใหม่ จัดแยกหมวดหมู่ มีคำบรรยาย ภาพประกอบ ประชาสัมพันธ์ทำการเปิดให้สาธารณะได้รับทราบ ซึ่งผลการตอบรับเป็นอย่างดี

2.34.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- วิถีชีวิตพื้นบ้าน
- ภูมิปัญญาพื้นบ้าน

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

เครื่องมือการเกษตร

เครื่องมือประมง

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

เครื่องมือ

เครื่องดนตรี

เครื่องมือ/อุปกรณ์สื่อสาร

เครื่องจักสาน

เครื่องใช้ในการศาสนา

หนังสือ

อาวุธ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม
 - กิจกรรมการปั้นหม้อดินเผาพื้นบ้าน โดยมีวิทยากรชาวบ้านแสดง สาธิต ซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่าย 200 คน ต่อ 1 คน 1 วัน
 - กิจกรรมค่ายศิลปะสำหรับนักเรียนจากโรงเรียนในพื้นที่ใกล้เคียงที่สนใจ
 - นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมทางศิลปะพื้นบ้านที่อาจารย์ทำ นำไปเชื่อมโยงกับวิชาที่สอน เช่น นักศึกษาสาขาออกแบบผลิตภัณฑ์ศึกษาเรื่องกลไกเครื่องมือตัดสัตว์ นักศึกษาสาขาเซรามิกส์ ศึกษาการปั้นหม้อดินเผาแบบพื้นบ้านที่เผาด้วยฟืนและฟาง เป็นต้น

2.34.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

2.34.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.34.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้ ดูแลทั่วไป นำชม และจัดแสดงนิทรรศการ

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. การบรรยาย/ สาริต/ อบรมสาระความรู้
3. กิจกรรม/ การแสดงทางวัฒนธรรม
4. ลานจอดรถ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ (แจก) หนังสือ “พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน หอนงบัวโคก” และหนังสือ “ภาพประกอบคำบรรยาย พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านหอนงบัวโคก แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาชาวบ้านในอดีต”

4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้ Website และสื่อบุคคล

- มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ โรงเรียน และมหาวิทยาลัย
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.34.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
ไม่มี

2.34.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์
ไม่มี เนื่องจากไม่หวังผลประโยชน์ ต้องการเพียงให้คนมาดู มาเที่ยวชมเท่านั้น

2.34.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- จุดอ่อน

- ไม่มี

- **จุดแข็ง**

- มีทำเลเหมาะสม ตั้งอยู่ริมถนนใหญ่ มีการเดินทางไปมาสะดวก ทั้งรถประจำทางและรถส่วนตัว
- ที่ตั้งเป็นรายขายกระถางด้วย จึงมีคนทั่วไปที่เข้ามาซื้อกระถางเข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์บ่อยครั้ง

2.34.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

- ต้องการจัดทำพิพิธภัณฑ์ต่อไปเรื่อยๆ เพื่อให้สมบูรณ์ ในอนาคตจะมีการทำพิพิธภัณฑ์สัตว์ โดยจัดแสดงสัตว์สต๊าฟฟ์ และโครงกระดูกสัตว์ โดยเป็นสัตว์ที่หาได้ในท้องถิ่น เช่น ปลา เป็ด ไก่ เป็นต้น ปัจจุบันได้เริ่มสะสมแล้ว

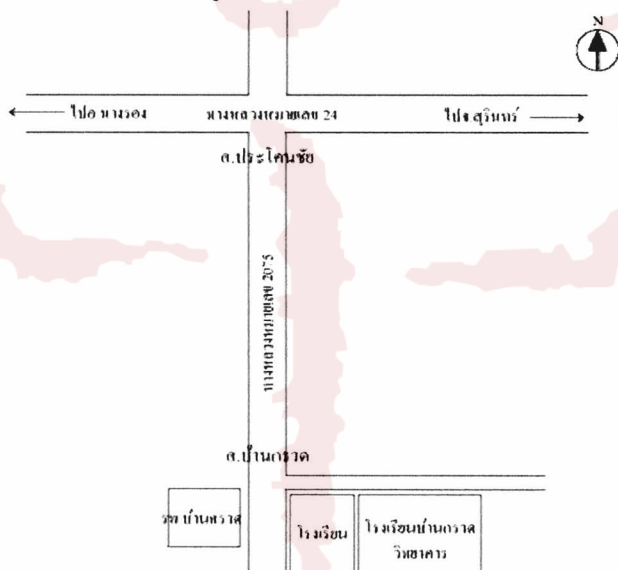
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.35 ศูนย์วัฒนธรรมเครื่องเคลือบดินเผา โรงเรียนบ้านกรวดวิทยา

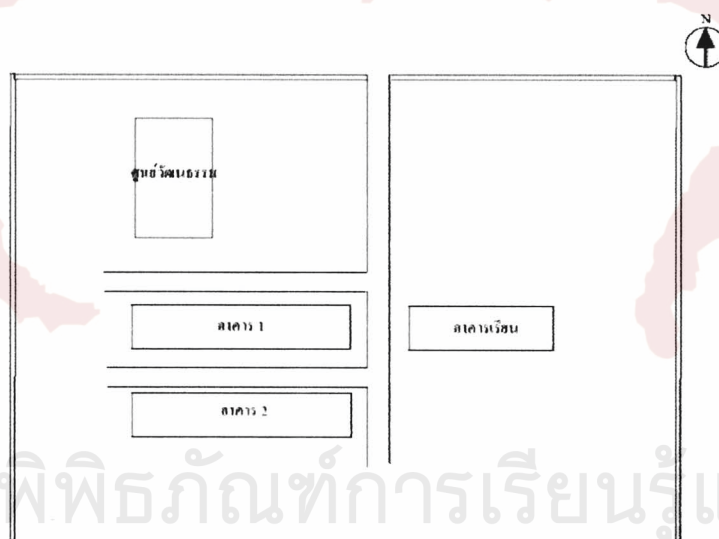
2.35.1 ที่อยู่และการติดต่อ โรงเรียนบ้านกรวดวิทยาคาร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

31180 โทรศัพท์ 044-679098, 044-679479 โทรสาร - E-mail: - Website: -

2.35.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง อาคารศูนย์วัฒนธรรมเครื่องเคลือบดินเผา

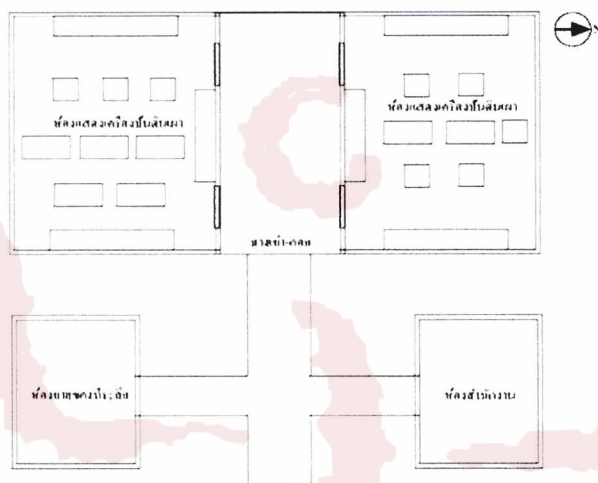
แผนที่โรงเรียนบ้านกรวดวิทยาคาร

ผังบริเวณของศูนย์วัฒนธรรมเครื่องเคลือบดินเผา

2.35.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงศูนย์วัฒนธรรมเครื่องเคลือบดินเผา

ศูนย์วัฒนธรรมเครื่องเคลือบดินเผา โรงเรียนบ้านกรวดวิทยาคาร มีการแบ่งพื้นที่อาคารออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ห้องสำนักงาน ใช้สำหรับสภากาชาดบ้านกรวด และรับรองผู้มาเยือน

ส่วนที่ 2 ห้องขายของที่ระลึก ใช้สำหรับจำหน่ายภาชนะเครื่องเคลือบซึ่งผลิตโดยนักเรียนของโรงเรียนบ้านกรวดวิทยาคาร

ส่วนที่ 3 ห้องจัดแสดงเครื่องปั้นดินเผา และวัตถุอื่นๆ แบ่งเป็น 2 ห้อง คือห้องฝั่งทิศเหนือ และห้องฝั่งทิศใต้ โดยห้องฝั่งทิศเหนือจัดแสดงเครื่องปั้นดินเผาและโบราณวัตถุที่พบภายในบ้านกรวด ภาพพระสาทิสลักษณ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เมื่อครั้งเสด็จมายังศูนย์วัฒนธรรมเครื่องเคลือบดินเผา โรงเรียนบ้านกรวดวิทยาคารแห่งนี้ รวมทั้งเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน ส่วนห้องฝั่งทิศใต้จัดแสดงเครื่องปั้นดินเผาและโบราณวัตถุที่พบภายในบ้านกรวด

ภูมิทัศน์โดยรอบ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าโรงเรียนบ้านกรวดวิทยาคาร

ภาพที่ 2 ภาพอาคารศูนย์วัฒนธรรมเครื่องเคลือบดินเผา

1	2
---	---

2.35.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: อาจารย์ นรเศรษฐ์ โสขวัณฬา (ในภาพ)

อาจารย์ สุวรรณ บาลโสง

อาจารย์ พิทยา จารุวงษ์เสถียร

ตำแหน่ง อาจารย์

หน่วยงาน: โรงเรียนบ้านกรวดวิทยาคาร

2.35.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 08.00 - 16.30 น. ทุกวัน

2.35.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำการ

2.35.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

โรงเรียนบ้านกรวดวิทยาคาร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้จัดสร้างเตาเครื่องเคลือบดินเผา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครและมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ได้บริจาคเครื่องมือผลิตและแหล่งให้ความรู้

แหล่งเตาเผาในเขตอำเภอบ้านกรวดได้พบกระจายอยู่ทั่วไปเกือบทุกตำบล ซึ่งแต่ละแหล่งล้วนเป็นเตาขนาดใหญ่ แหล่งหนึ่งๆจะมีเตาประมาณ 3 – 5 เตา สำหรับผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาที่ผลิตจากเขตอำเภอบ้านกรวด สามารถจำแนกได้ดังนี้

1. แหล่งเตาเผาบ้านถนนน้อย ในตัวหมู่บ้านบริเวณที่ดินของนายสวน ที่แหล่งนี้ปัจจุบันเตาเผาได้ถูกทำลายไปแล้ว 3 เตา เมื่อราวกลางเดือนกุมภาพันธ์ 2529 นี้ ปรากฏเศษเครื่องปั้นดินเผาอยู่เกลื่อนกลาดและหนาแน่น ซึ่งจำแนกประเภทได้ดังนี้

- เครื่องปั้นดินเผาเคลือบสีเขียวใส เนื้อดินปั้นสีขาวนวลละเอียด ทั้งมีน้ำเคลือบที่เรียบ

เสมอ อย่างสวยงาม กับที่มีลายตกแต่ง เช่น ขาม ตลับ กระปุก และโอพ้อมผ่า ฯลฯ

- เครื่องปั้นดินเผาเคลือบสีน้ำตาล ของประเภทนี้จะมีเนื้อดินปั้นสีเทา ถ้าเป็นกระปุกจะทาน้ำเคลือบสีน้ำตาลบางๆภายในด้วย ส่วนด้านนอกจะตกแต่งลายเส้นแนวตั้ง ถ้าเป็นถ้วยจะเคลือบทั้งด้านในและด้านนอก โดยเคลือบไม่จรดกัน จึงเห็นเนื้อดินปั้นสีเหลือง ถ้วยจะมีเชิงกลมตัน ปากเรียบคล้ายกับตั้งถ้วยตั้งอยู่บนกระดุมเม็ดหนาขนาดใหญ่

จากลักษณะของเครื่องปั้นดินเผาที่แหล่งเตาเผาบ้านถนนน้อย ทั้งลักษณะของน้ำเคลือบ เนื้อดินปั้น และลวดลายที่ประดับแสดงให้เห็นว่าแหล่งนี้น่าจะเป็นเตาพิเศษ เพราะผลิตภัณฑ์มีความประณีตกว่าแหล่งอื่น และที่บ้านถนนน้อยนี้โครงการโบราณคดีภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ทำการขุดค้นเตาเผาในเขตที่ดินของนายเจียน เมื่อ พ.ศ. 2530 ซึ่งอยู่นอกตัวหมู่บ้านและเรียกชื่อว่า “เตานายเจียน” จากการขุดค้นพบว่าผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่เป็นเครื่องเคลือบสีเขียวอ่อน พวกเครื่องเคลือบสีน้ำตาลเข้มมีน้อย และเมื่อนำไปวิเคราะห์หาอายุแล้วพบว่ามีการอยู่ระหว่างพุทธศตวรรษที่ 15 – 18

2. แหล่งเตาเผาถ้วย แหล่งเตาเผานี้ผลิตเครื่องปั้นดินเผาหลายประเภทด้วยมีเนื้อดินปั้นแบบเนื้อแกร่งหรือสโตนแวร์ มีทั้งเคลือบสีเขียวใส เคลือบสีน้ำตาล และแบบไม่เคลือบ ได้แก่

- เครื่องปั้นดินเผาเคลือบสีเขียวใส และสีเขียวเข้ม มีทั้งชามและไหขนาดใหญ่ เนื้อดินปั้นของพวกชามจะเป็นสีเขียว ส่วนเนื้อดินปั้นของไหจะเป็นสีเทา ชามจะเคลือบสีเขียวใสทั้งภายในและภายนอกจนถึงก้นชาม ส่วนไหจะมีปากผายกว้าง เคลือบสีเทา ด้านนอกและบริเวณรอบปากไหด้านใน ซึ่งนอกจากจะเคลือบสีเขียวใสแล้วยังพบว่ามีเคลือบสีเขียวมะกอกด้วย

- เครื่องปั้นดินเผาเคลือบสีน้ำตาล มีทั้งกระปุก ตะคัน และไหขนาดต่างๆ เนื้อดินปั้นเป็นแบบเนื้อแกร่งสโตนแวร์ มีทั้งสีเหลือง สีเทาเข้ม และสีดำ ซึ่งสีของน้ำเคลือบมีทั้งสีน้ำตาลเข้มจนดำเป็นมัน สีน้ำตาลออกเงาเขียว สีน้ำตาลแดงเหล็กเป็นเงามัน สีน้ำตาลออกเหลือง สีเขียว สีน้ำตาลมีรอยน้ำเคลือบ สีเขียวเป็นทางสีน้ำตาลอมเหลืองทอง

- เครื่องเคลือบดินเผาไม่เคลือบ เครื่องปั้นดินเผาพวกนี้มีเนื้อดินปั้นเป็นแบบเนื้อแกร่งสโตนแวร์สีแดง ซึ่งมีทั้งชามอ่าง และไห ล้วนประดับรอบคอและไหล่ ลายเส้นโค้งซ้อนแบบลายพวงระย้า

โบราณวัตถุและสิ่งของที่จัดแสดงได้มาจากการบริจาคจากชาวบ้าน และการซื้อ โดยงบประมาณในการจัดสร้างมาจากงบประมาณผู้ว่า CEO

2.35.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติและวิวัฒนาการทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ของบ้านกรวด

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

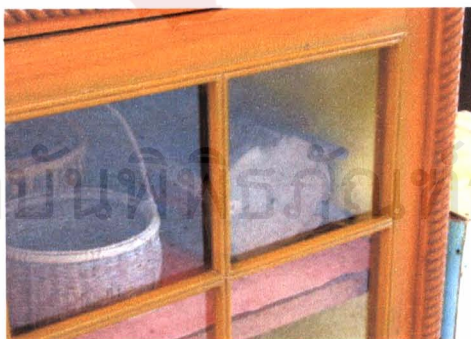
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

โบราณวัตถุ

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องโลหะ

เครื่องจักสาน

ภาพถ่าย

งานศิลปะ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.35.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนทั้งหมด โดยเจ้าหน้าที่จากกรมศิลปากร

2.35.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.35.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 5 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้
 1. นักการ ทำหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาด
 2. นักเรียน ทำหน้าที่เป็นยุวมัคคุเทศก์จำนวน 4 – 5 คน

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. ลานจอดรถ

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ (แจก) แผ่นพับ ภาษาไทย

สถาบันพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้ Website ของโรงเรียน

- **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**
 1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ โรงเรียน มหาวิทยาลัยและพิพิธภัณฑ์
 2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.35.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
วัดป่าพระสบาย

2.35.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากร ขาดเจ้าหน้าที่นำชมประจำ เพราะบุคลากรที่ดูแลอยู่มีภาระงานสอนตลอดวัน
2. ขาดงบประมาณต่อเนื่อง ทำให้ขาดการพัฒนา

2.35.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- **จุดอ่อน**

- พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ในโรงเรียนซึ่งปิดทำการวันเสาร์-อาทิตย์ ทำให้มีผู้เข้าชมน้อย

- **จุดแข็ง**

- พิพิธภัณฑ์ถือเป็นแหล่งรวบรวมโบราณวัตถุที่พบในท้องถิ่น โดยโบราณวัตถุส่วนใหญ่มีสภาพสมบูรณ์และมีความหลากหลาย จัดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญแห่งหนึ่ง

2.35.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

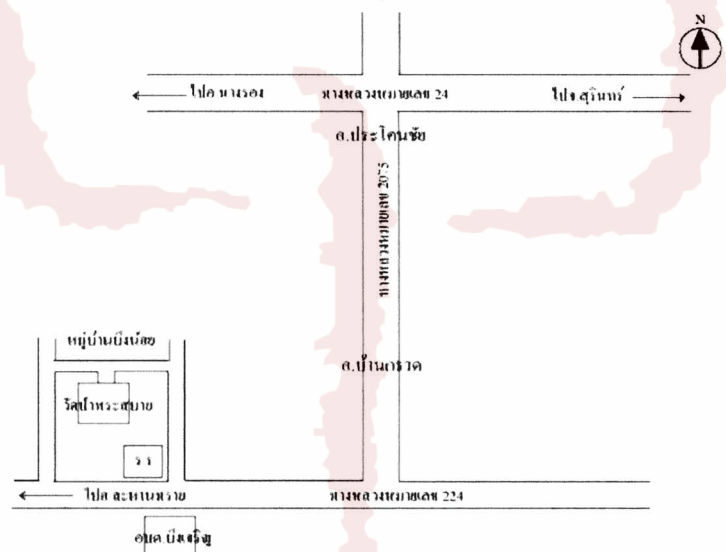
- ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

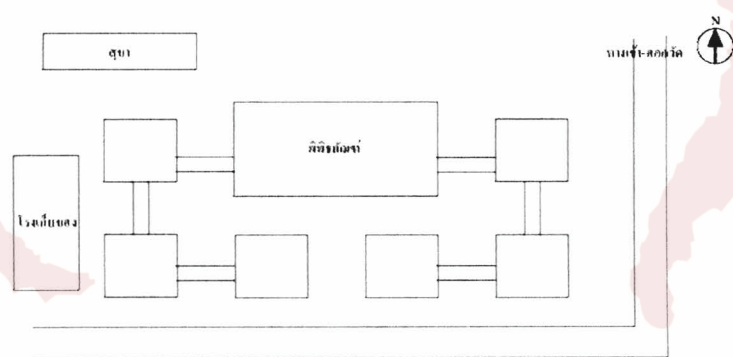
2.36 พิพิธภัณฑยุคก่อนประวัติศาสตร์ วัดป่าพระสabay

2.36.1 ที่อยู่และการติดต่อ วัดป่าพระสabay หมู่ 4 บ้านบึงน้อย ตำบลบึงเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ 31180 หรือ องค์การบริหารส่วนตำบลบึงเจริญ บ้านบึงน้อย ตำบลบึงเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ 31180 โทรศัพท์ 044-780406 โทรสาร - E-mail: - Website: -

2.36.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง อาคารพิพิธภัณฑยุคก่อนประวัติศาสตร์ วัดป่าพระสabay

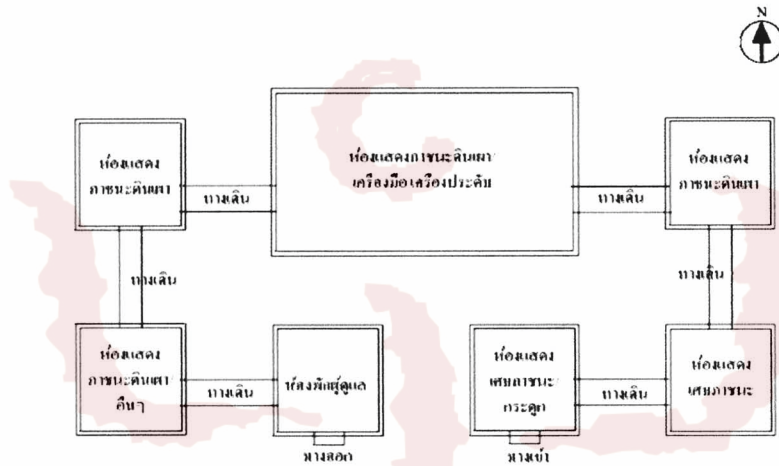

แผนที่วัดป่าพระสabay

2.36.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ยุคก่อนประวัติศาสตร์

พิพิธภัณฑ์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ วัดป่าพระสบาย มีการจัดแสดงนิทรรศการถาวร โดยแบ่งเป็นห้องนิทรรศการทั้งหมด 6 ห้อง ได้แก่

ห้องที่ 1 ห้องแสดงเศษภาชนะดินเผาและเศษกระดูก นอกจากนี้ยังมีชิ้นส่วนกระดูกช้างขนาดใหญ่

ห้องที่ 2 ห้องแสดงเศษภาชนะดินเผา โดยทั้งหมดเป็นเศษภาชนะดินเผาแบบไม่เคลือบ

ห้องที่ 3 ห้องแสดงภาชนะดินเผา เป็นภาชนะเต็มใบที่ยังคงสภาพเกือบสมบูรณ์ จัดแสดงภายในตู้กระจก

ห้องที่ 4 ห้องแสดงภาชนะดินเผา เศษกระดูกและฟันมนุษย์ เครื่องมือโลหะ และเครื่องประดับทั้งถูกปิด ส้าริด และหิน จัดแสดงภายในตู้กระจกโดยแบ่งตามกลุ่มวัตถุ

ห้องที่ 5 ห้องแสดงภาชนะดินเผา ส่วนใหญ่เป็นภาชนะดินเผาเคลือบแบบเขมร และยังมีหินบดยาและเศษวัตถุต่างๆ

ห้องที่ 6 ห้องแสดงภาชนะดินเผา โดยส่วนใหญ่เป็นภาชนะดินเผาเคลือบแบบเขมรและยังมีวัตถุอื่นๆ เช่น พระพิมพ์ คันฉ่อง ชิ้นส่วนเทวรูป เงินชาง เป็นต้น

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

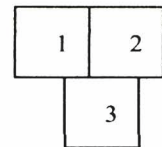
ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าพิพิธภัณฑ์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ วัดป่าพระสวาย

ภาพที่ 2 ภาพอาคารพิพิธภัณฑ์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ วัดป่าพระสวาย

ภาพที่ 3 ภาพป้ายพิพิธภัณฑ์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ วัดป่าพระสวาย

2.36.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: คุณสำนวน หลอมนาค (โทร 089-5850467)

ตำแหน่ง ลูกจ้าง

หน่วยงาน: องค์การบริหารส่วนตำบลบึงเจริญ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.36.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.30 - 16.30 น. ทุกวัน

2.36.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม

- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำการ

2.36.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

โบราณวัตถุที่จัดแสดงภายในพิพิธภัณฑสถานก่อนประวัติศาสตร์ วัดป่าพระสบายทั้งหมดพบในบริเวณบ้านบึงน้อย โดยลักษณะบริเวณที่ค้นพบเป็นเนินดินสูง ซึ่งสูงกว่าที่ราบโดยปกติประมาณ 2 เมตร เข้าใจว่าที่ราบรอบๆเนินดินนี้น่าจะเป็นคูน้ำโบราณ ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ลุ่มแต่ไม่มีคันดิน ด้านทิศตะวันออกมีคลองส่งน้ำ มีลักษณะเป็นรูปวงรีโอบรอบพื้นที่อีกครึ่งหนึ่งของบ้านบึงน้อย ซึ่งปัจจุบันมีประชาชนอาศัยอยู่ประมาณ 22 หลังคาเรือน

โบราณวัตถุที่ค้นพบส่วนใหญ่เป็นภาชนะดินเผาสีเทาดำ ไม่มีการเคลือบ ไม่มีลายจากการเขียนสี มีเพียงลายทาบเชือกและลายจากการจรดของแหลมบนภาชนะ นอกจากนี้ยังพบภาชนะที่เป็นหินและโลหะยุคหินใหม่ ซึ่งพอสรุปได้เป็นประเภทดังต่อไปนี้

1. เครื่องใช้ยุคหิน โดยพบหินลักษณะก้อนมนรี มีร่องรอยสีกร่อนจากการใช้งาน เหมาะที่จะใช้ในการทุบหรือบดยา เป็นที่ลับคมของโลหะ และหินลักษณะแบน มี 4 ลักษณะ คือ หินกะเทาะ ใช้หินจากลาวาภูเขาไฟ ด้านที่ใช้งานมีลักษณะคมและมีขนาดเหมาะสมมือ ,หินแบน ที่ผ่านการตกแต่งคล้ายขวานยุคหินใหม่ ,สร้อยคอ เอาหินสีมาทำเป็นประคำเล็กๆเป็นสร้อยค้อมีจี๋หินสีส้ม โปรงแสงและสีดำสลับขาวทึบแสงและประคำสีหยก และกำไลหินสีเขียว
2. เครื่องใช้ยุคโลหะ ได้แก่ เครื่องใช้ที่เป็นเหล็ก เช่น มีด กริช เคียว จอบ เสียม สี่ขวาน กระดิ่ง กระพรวน มีดหนีบหมาก และเครื่องใช้ที่เป็นสำริด ส่วนใหญ่เป็นเครื่องประดับ เช่น แหวน สร้อยคอสำริด ต่างหู และกำไล
3. โครงกระดูก ได้แก่ โครงกระดูกมนุษย์ ที่พบเป็นลักษณะโครงกระดูกที่ผุเปื่อย คงสภาพเฉพาะฟันเท่านั้น สฟจะหันศีรษะไปทางทิศตะวันตกหรือทิศตะวันออกเฉียงเหนือ มีทั้งหลุมฝังศพเดี่ยวหรือฝังรวมกัน 2 - 8 ศพในหลุมเดียวกัน สฟจะนอนคว่ำ มีอวัยวะบนอกเหนือศีรษะจะมีภาชนะดินเผาใส่เครื่องประดับ บางศพมีภาชนะดินเผาวางอยู่ปลายเท้า และโครงกระดูกสัตว์ ไม่สามารถบอกได้ชัดเจนว่าเป็นสัตว์ชนิดใด สันนิษฐานว่าน่าจะเป็นสัตว์กินพืช เนื่องจากฟันที่พบส่วนใหญ่เป็นฟันบดไม่ใช่ฟันเคี้ยว
4. ตะกรันเหล็ก เป็นกลุ่มตะกรันก้อนใหญ่มีสีขาวหม่นคล้ายอาบโคลน
5. เครื่องปั้นดินเผา ได้แก่ กระสุนดินเผาบรรจุในภาชนะ ,เวาดินสำหรับปั้นด้าย มี 3 ขนาด, กระดิ่งดินเผา ,ภาชนะรูปทรงคล้ายบาตร สีเทาดำ มีอยู่หลายรูปแบบ คือ รูปทรงคล้ายบาตรพระในปัจจุบัน รูปทรงคล้ายบาตรมีเชิงต่ำ รูปทรงคล้ายบาตร รูปทรงคล้าย

หม้อดินธรรมดา (หม้อแม่น้ำ) รูปทรงคล้ายถ้วยชาม (ถ้วยอายุโน๊ะโมโต๊ะ) รูปทรงคล้ายกะลา ไม่มีขอบ มี 3 สี คือ สีดำ สีขาวนวล และสีแดงเนื้อหยาบพรุน รูปทรงคล้ายพาน พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้นอกจากเป็นสถานที่เก็บรักษาโบราณวัตถุอันล้ำค่าของชาติแล้ว ยังเป็นที่อนุรักษ์พืชไม้มงคลและสวนสมุนไพร มีจำนวนกว่า 1,000 ชนิด อีกทั้งยังจัดแสดงโบราณวัตถุยุคต่างๆ เช่น ทวารวดี บาปวน บายน สุโขทัย นครวัด

ในการค้นพบโบราณวัตถุเริ่มขึ้นในวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ.2540 มีการขุดพบครั้งแรกโดย พระราชชัย ชาติปัญญา

ต่อมาในวันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ.2542 ได้เปิดให้เข้าชมอย่างเป็นทางการครั้งแรก โดยนาย ชาติสง่า โมฬีชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ และหน่วยศิลปากรที่ 9 ร่วมด้วยผู้สื่อข่าวทุกแขนง สถานีโทรทัศน์ช่อง 7, ช่อง 11, หนังสือพิมพ์เดลินิวส์, บางกอกโพสต์, สถานีวิทยุกระจายเสียง FM 100.75 MHz, กองทัพอากาศที่ 2 ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราชวิทยาสังคม จังหวัดบุรีรัมย์

ต่อมาในวันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ.2542 ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้กับดวงวิญญาณคนโบราณที่เฝ้ารักษาโบราณวัตถุ

ในวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ.2542 นายปองพล อติเรกสาร อธิบดีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และคณะเข้าเยี่ยมชม

วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ.2543 สมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จทอดพระเนตรโบราณวัตถุ

วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ.2543 นายพินิจ จารุสมบัติ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย พร้อมทั้งคณะเข้าเยี่ยมชมและอนุมัตถิ์ประมาณ

และในวันที่ 27 เมษายน พ.ศ.2544 ได้จัดทำพิธีปิดป้ายพิพิธภัณฑสถานก่อนประวัติศาสตร์วัดป่าพระสหายอย่างเป็นทางการ โดยนาวาอากาศเอกอาวุธ เงินชูกลิ่น อธิบดีกรมศิลปากร และนายเฉลิมพล ประทีปะวนิช ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์

2.36.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑสถาน

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ของบ้านบึงน้อย

สถาปนาพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

โบราณวัตถุ

เครื่องประดับ

เครื่องโลหะ

เงินตรา

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ภาชนะดินเผา สมัยก่อนประวัติศาสตร์ อายุ 2,500 ปี
พบที่แหล่งโบราณคดีบ้านบึงน้อย ตำบลบึงเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

กำไลสำริด สมัยก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลายหรือสมัย
เหล็ก อายุ 2,500 ปี พบที่แหล่งโบราณคดีบ้านบึงน้อย
ตำบลบึงเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.36.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มี กำลังดำเนินการอยู่ ถึงปัจจุบันมีวัตถุลงทะเบียนร้อยละ 80

2.36.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.36.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 2 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้
 - นายสำนวน หลอมนาค และนางศรีนวล หลอมนาค ตำแหน่งลูกจ้างทั่วไป อบต. ทำหน้าที่ดูแล รักษาความสะอาด และนำชมสถานที่

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. บุคคลทั่วไป
2. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
3. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
4. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
5. นักท่องเที่ยวในประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. ลานจอดรถ

● การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ (แจก) แผ่นพับ ภาษาไทย

2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี

4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ไม่มี

● มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ โรงเรียน มหาวิทยาลัย และพิพิธภัณฑ์

2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.36.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ไม่มี

2.36.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. อาคารเป็นอาคารกึ่งโรงซึ่งไม่สามารถกันลม ฝน หรือแสงแดดได้มากนัก และยังมีปัญหา

๕ ๕ ๖ ๖

2. ปัญหาเรื่องโจรขโมย เนื่องอาคารไม่แน่นหนา สามารถงัดเข้าไปขโมยสิ่งของได้

2.36.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ

- **จุดอ่อน**

- ทำเลที่ตั้งห่างไกลจากชุมชน ต้องเดินโดยรถส่วนตัวเท่านั้น

- **จุดแข็ง**

- วัตถุส่วนใหญ่เป็นวัตถุที่พบในพื้นที่ ซึ่งแสดงความสำคัญของท้องถิ่นได้ดี

2.36.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ

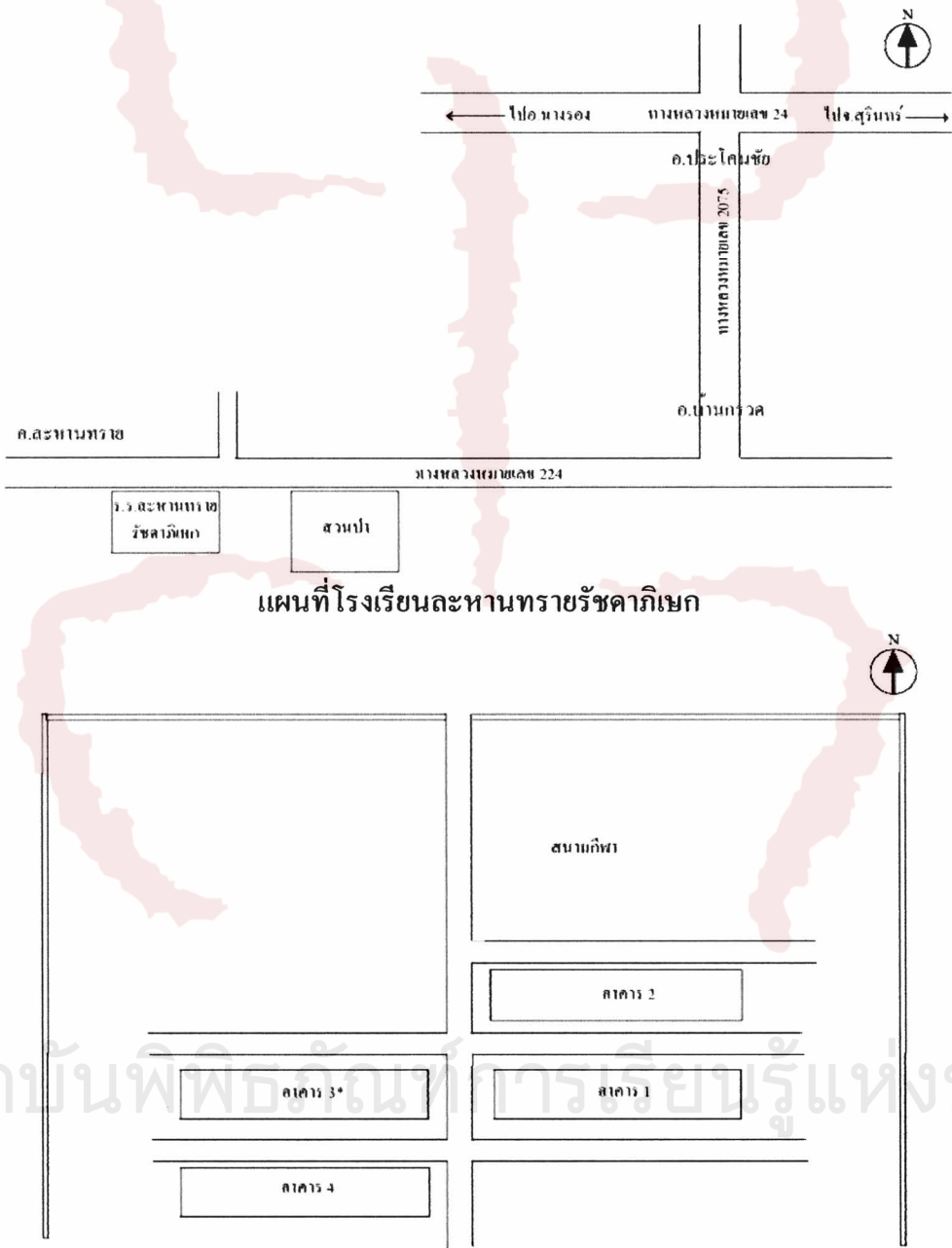
- ต้องการสร้างอาคารใหม่ ให้มีความมั่นคงถาวรมากขึ้น

สถาบันพิพิธภัณฑการเรียนรู้แห่งชาติ

2.37 ห้องเฉลิมพระเกียรติและพิพิธภัณฑ์ โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

2.37.1 ที่อยู่และการติดต่อ โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก 264 ถนนละหานทราย – บ้านกรวด ตำบลละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ 31170 โทรศัพท์ 044-649157
โทรสาร - E-mail: - Website: -

2.37.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง ชั้น 1 อาคาร 3

ผังบริเวณของห้องเฉลิมพระเกียรติและพิพิธภัณฑ์

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าโรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก
ภาพที่ 2 ภาพอาคาร 3
ภาพที่ 3 ภาพห้องเฉลิมพระเกียรติและพิพิธภัณฑ์

1	2
3	

2.37.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: อาจารย์ รัชฎูญพัทธ์ มหาโชชน์ธนีสร
(โทร 0815475073)
ตำแหน่ง อาจารย์
หน่วยงาน: กลุ่มสาระสังคมศึกษา โรงเรียนละหานทราย
รัชดาภิเษก

2.37.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการวันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 07.00 – 16.30 น.

2.37.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำการ

2.37.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษกตั้งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์เป็นปีที่ 25 ด้วยเหตุนี้ทางโรงเรียนจึงได้จัดห้องเฉลิมพระเกียรติฯขึ้น เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติพระองค์ท่าน ในภายหลังได้พัฒนาเป็นห้องพิพิธภัณฑ์ของโรงเรียนขึ้น

2.37.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ชีวิตประวัตินุคคลที่สำคัญในอำเภอละหานทราย
- ภูมิปัญญา
- ผลงานศิลปะ
- เทคโนโลยีและจักรกล

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

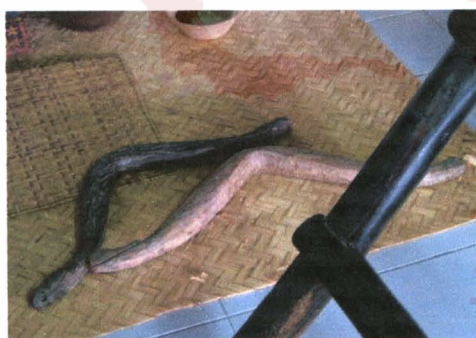
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

โบราณวัตถุ

เครื่องมือการเกษตร

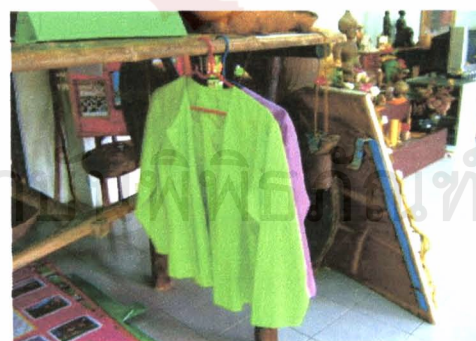
เครื่องมือประมง

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

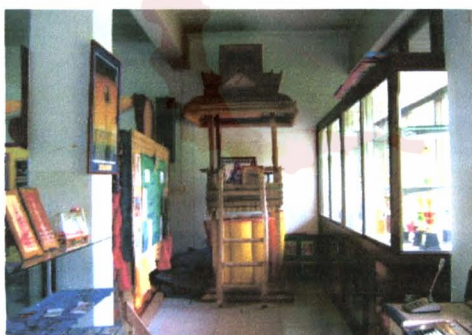
เครื่องมือ

เครื่องจักสาน

เงินตรา

เครื่องใช้ในการศาสนา

หนังสือ

งานศิลปะ

สิ่งของจำลอง

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน

- ปีพ.ศ. 2550 นิทรรศการเรื่อง 60 ปีได้ร่วมพระบารมี โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และเศรษฐกิจ

- กิจกรรม ไม่มี

2.37.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนทั้งหมด

2.37.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.37.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้
ตกแต่งห้องนิทรรศการ ดูแลทั่วไป โดยมีคณะทำงานของโรงเรียนร่วมด้วย
- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
 2. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี
ไม่มีการบันทึก
- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย โดยผู้เข้าต้องแจ้งก่อนล่วงหน้าเพื่อจัดเตรียมผู้เข้าชม
 2. ลานจอดรถ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
 1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
 4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้ สื่อบุคคล
- มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้
 1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ โรงเรียน และชุมชน
 2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.37.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
ไม่มี

2.37.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์
ไม่มีปัญหา

2.37.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- จุดอ่อน

- ทำเลที่ตั้งของโรงเรียนค่อนข้างห่างไกลชุมชน เดินทางไม่สะดวกหากไม่มีรถส่วนตัว

- จุดแข็ง

- ภายในห้องมีการใช้สอยหลายรูปแบบ ทั้งห้องเรียน ห้องพักอาจารย์ จึงมีนักเรียนเข้ามาใช้สอยอย่างต่อเนื่อง

2.37.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

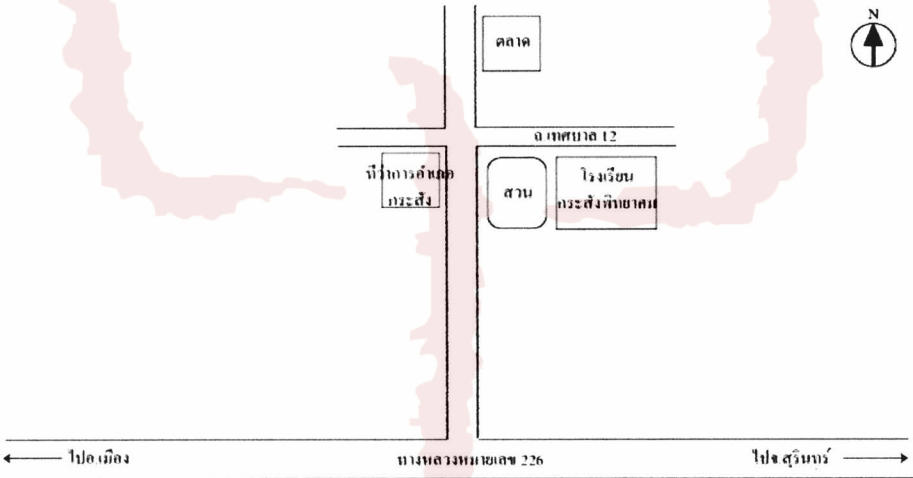
- ในอนาคตจะมีการนำวิถีชีวิตของชาวบ้านในอำเภอสะพานทราย เช่น เรื่องอาชีพ ชนเผ่า มาจัดเป็นนิทรรศการ
- มีการจัดห้องเป็นพิพิธภัณฑ์โดยเฉพาะ เนื่องจากปัจจุบันแบ่งพื้นที่เป็นห้องเรียนในวิชาพระพุทธศาสนาด้วย

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

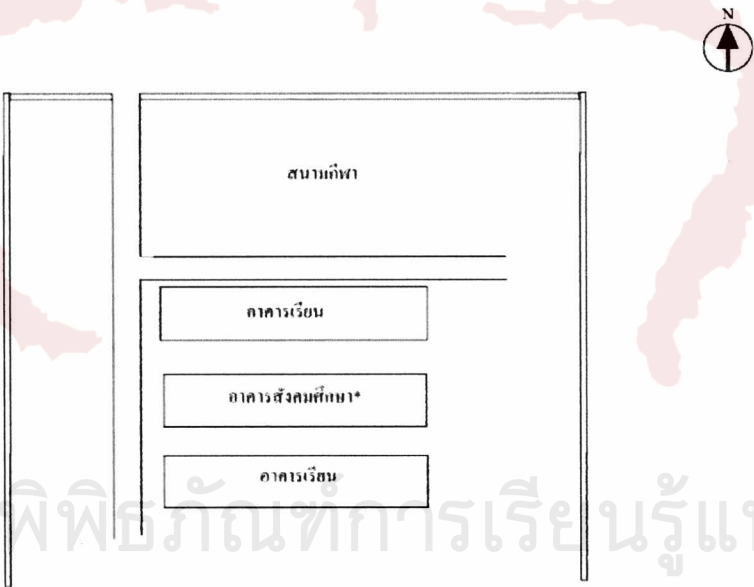
2.38 แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและศูนย์วัฒนธรรม โรงเรียนกระสังพิทยาคม

2.38.1 ที่อยู่และการติดต่อ โรงเรียนกระสังพิทยาคม ถนนสุขาภิบาล 12 ตำบลกระสัง อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160 โทรศัพท์ 044-691036 – 7, 044-691096 โทรสาร - E-mail: - Website: -

2.38.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง ชั้น 1 อาคารสังคมศึกษา

แผนที่โรงเรียนกระสังพิทยาคม

ผังบริเวณของแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและศูนย์วัฒนธรรม

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าโรงเรียนกระสังพิทยาคม

ภาพที่ 2 ภาพอาคารสังคัมศึกษา

ภาพที่ 3 ภาพป้ายแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและศูนย์วัฒนธรรม

1	2
3	

2.38.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: อาจารย์โชติอนันต์ ขจรเกียรติวัฒนา (ในภาพ)

อาจารย์เสาวลักษณ์ สวยรูป

ตำแหน่ง อาจารย์

หน่วยงาน: โรงเรียนกระสังพิทยาคม

2.38.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 08.30 - 16.30 น.

2.38.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำการ

2.38.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

แหล่งความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและศูนย์วัฒนธรรม โรงเรียนกระสังพิทยาคม ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2529 จากความตั้งใจของครูและนักเรียนที่มีความสนใจเกี่ยวกับเรื่องภูมิปัญญา วัตถุโบราณ และประวัติศาสตร์ชุมชน ในระยะแรกไม่มีงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินการ ต่อมาในปี พ.ศ. 2530 กำนันกิมเชียง เหล่าประภัสสร เป็นผู้ประสานงานไปยัง คร.อนุวัฒน์ รัตนวงศ์ศิริ รมต.ประจำสำนักงาน กิจได้อนุมัติงบประมาณสนับสนุนเงินจำนวน 35,000 บาท เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงและการจัดแสดงวัตถุสิ่งของ และยังมีการช่วยเหลือของคณะครูและนักเรียนที่มีความสนใจ ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่เรียนวิชาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา โดยช่วยเหลือในการหาข้อมูลและรวบรวมวัตถุโบราณในชุมชนกระสังด้วยวิธีต่าง ๆ และนำมาจัดแสดงไว้ในห้องกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ในการขุดค้นโบราณวัตถุและการเก็บรักษาได้ทำการขออนุญาตกรมศิลปากรอย่างถูกต้อง โดยมีอาจารย์สมมาตร ผลเกิด ผู้ความรู้ในด้านการขุดค้นเป็นผู้ดูแลและมีอาจารย์โชติอนันต์ ขจรเกียรติวัฒนาและกลุ่มนักเรียนเป็นผู้ช่วย แหล่งที่ขุดค้นพบโบราณวัตถุที่นำมาจัดแสดงภายในแหล่งความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและศูนย์วัฒนธรรม ได้แก่ ชุมชนบ้านก้านเหลือง ชุมชนบ้านเมืองไผ่ ชุมชนบ้านกระสังและชุมชนบ้านตะโพน เป็นต้น โดยเฉพาะชุมชนบ้านเมืองไผ่ได้มีการจำลองหลุมขุดค้นขึ้นในห้องจัดแสดงด้วย

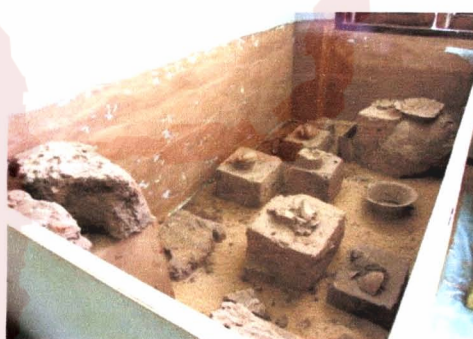
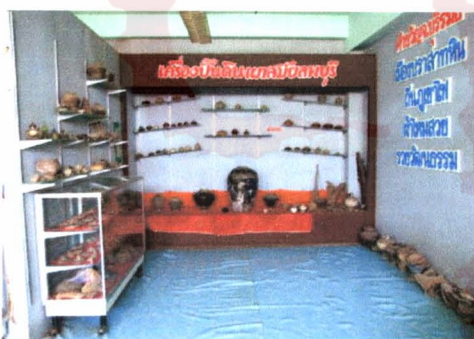
แหล่งความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและศูนย์วัฒนธรรมในปัจจุบันมีสภาพค่อนข้างทรุดโทรม วัตถุบางชิ้นหายไป และวัตถุบางชิ้นเริ่มเสื่อมสภาพ เนื่องจากไม่มีความรู้ในด้านวิธีการเก็บรักษาทางโรงเรียนได้ของงบประมาณไปยังศูนย์วัฒนธรรมอำเภอ เพื่อนำมาปรับปรุงและได้รับงบประมาณ เป็นเงินจำนวน 50,000 บาท จึงมีโครงการปรับปรุงอาคารคหกรรมขึ้นมาใหม่เพื่อให้เป็นห้องแหล่งความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและศูนย์วัฒนธรรม (หมายเหตุ: ณ วันที่เก็บข้อมูลยังไม่มี การย้ายไปยังห้องใหม่)

2.38.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ของอำเภอกระสัง
- ภูมิปัญญาชาวบ้านอำเภอกระสัง

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

โบราณวัตถุ

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องใช้ในชีวิตรประจำวัน

สถาบันส่งเสริมศิลปหัตถกรรมไทย

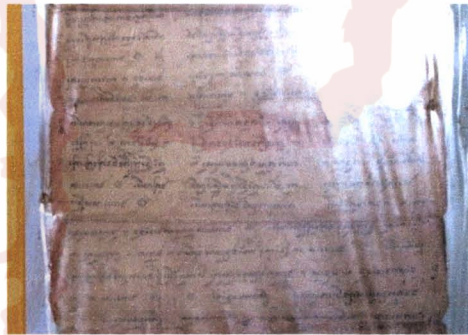
เครื่องโลหะ

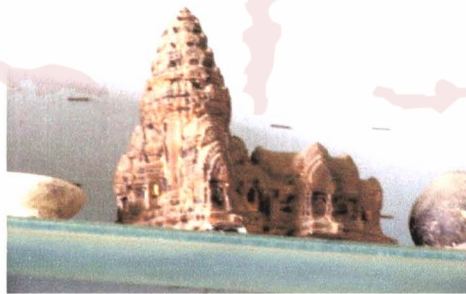
เงินตรา

งานศิลปะ

เอกสารโบราณ

สิ่งของจำลอง

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.38.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

2.38.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.38.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้ ดูแลและประสานงานทั่วไป
- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. บุคคลทั่วไป
 2. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี
ไม่มีการบันทึก
- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
 2. ลานจอดรถ
- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
 1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 2. หนังสือแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
 4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้ สื่อบุคคล

● **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ มหาวิทยาลัย
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.38.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
ไม่มี

2.38.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากรไม่มีความรู้ในด้านการจัดการพิพิธภัณฑ์และระบบการจัดเก็บข้อมูล
2. งบประมาณน้อยและไม่ต่อเนื่อง
3. สถานที่ไม่เหมาะสม ห้องจัดแสดงอยู่ใกล้กับห้องสุวานักเรียนซึ่งมีกลิ่นเหม็นตลอดเวลา

2.38.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● **จุดอ่อน**

- นิทรรศการทรุดโทรม ขาดความน่าสนใจ

● **จุดแข็ง**

- โรงเรียนตั้งอยู่ในใจกลางอำเภอกระสัง เดินทางเข้าถึงสะดวก
- มีการจัดแสดงที่ให้ความรู้ชัดเจน แต่ขาดการทำนุบำรุง

2.38.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

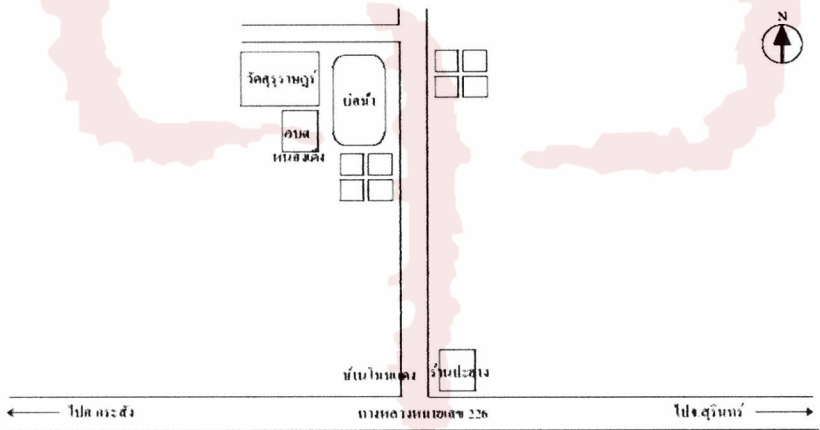
- มีโครงการจะย้ายที่ตั้ง โดยจัดเตรียมห้องคหกรรมเดิมไว้แล้ว

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

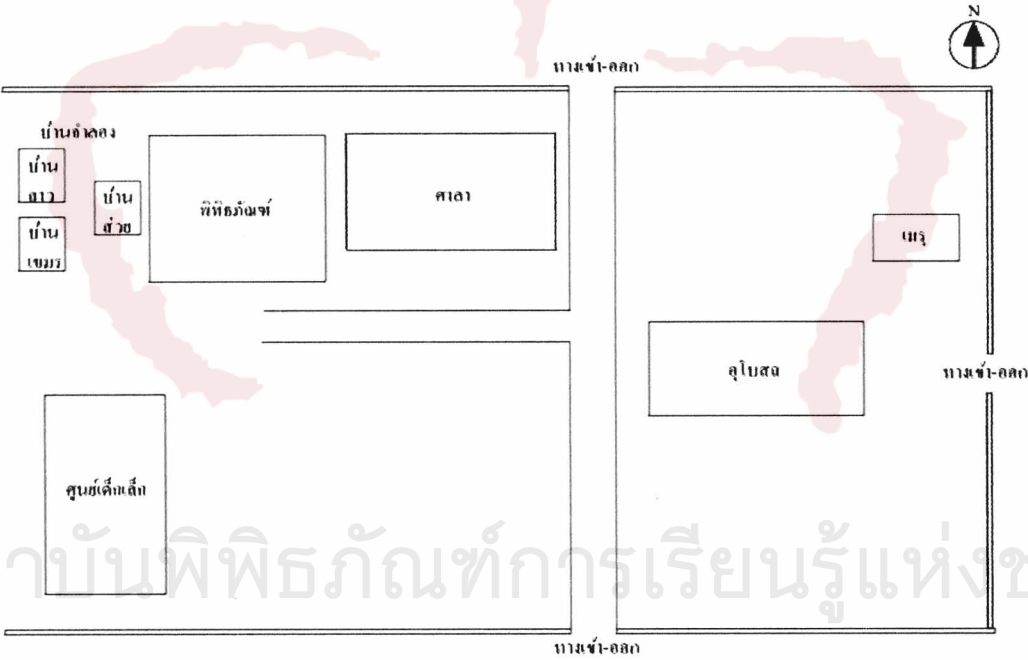
2.39 ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน 3 เผ่า เขมร ส่วย ลาว

2.39.1 ที่อยู่และการติดต่อ วัดคุรุราษฎร์ หมู่ที่ 17 ตำบลหนองเต็ง อำเภอกะรัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160 โทรศัพท์ 081-3699555 (เจ้าอาวาส), 044-613857 (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเต็ง) โทรสาร - E-mail: - Website: -

2.39.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง อาคารศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน 3 เผ่า เขมร ส่วย ลาว

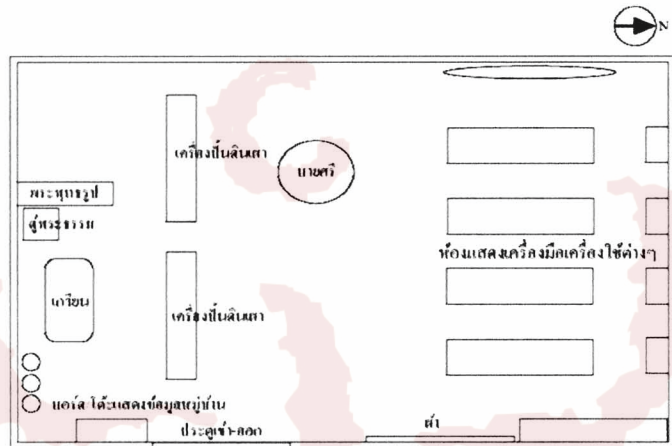
แผนที่วัดคุรุราษฎร์

ผังบริเวณของศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน 3 เผ่า เขมร ส่วย ลาว

2.39.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน 3 เเผ่ เขมร ส่วย ลาว

ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน 3 เเผ่ มีการแบ่งส่วนของการจัดแสดงออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 อาคารศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนภายในจัดแสดงของข้าวของเครื่องใช้และวัตถุโบราณต่างๆ แบ่งพื้นที่การจัดแสดงดังนี้

1. มุมจัดแสดงข้อมูลเกี่ยวกับหมู่บ้านในตำบลหนองเต็ง
2. มุมจัดแสดงเกี่ยวกับพุทธศาสนา โดยจัดแสดงตู้พระธรรม พระพุทธรูป และภาพวาดเกี่ยวกับการทำบุญตักบาตร
3. มุมจัดแสดงเครื่องปั้นดินเผา
4. พื้นที่กิจกรรมและพานบายศรีขนาดใหญ่
5. มุมจัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน เช่น เครื่องมือทอผ้า เครื่องจักสาน เครื่องดนตรี เป็นต้น
6. มุมจัดแสดงผ้าทอพื้นเมือง

ส่วนที่ 2 บ้านจำลองสามชนเผ่า มีการสร้างบ้านจำลองตามแบบการสร้างบ้านเรือนของชุมชนพื้นเมืองทั้งสามชนเผ่าภายในจัดแสดงข้าวของเครื่องใช้ของแต่ละเผ่า

ส่วนที่ 3 อาคารศาลาการเปรียญ มีการจัดแสดงวัตถุบางส่วนไว้ที่บริเวณด้านหน้าอาคาร โดยส่วนใหญ่เป็นเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพบริเวณด้านหน้าวัดคุรุราษฎร์

ภาพที่ 2 ภาพอาคารศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน

ภาพที่ 3 ภาพป้ายศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน

1	2
3	

2.39.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: พระอธิการบุญเลียบ จันทสุทโธ

ตำแหน่ง เจ้าอาวาส

หน่วยงาน: วัดคุรุราษฎร์ร่วมกับการศึกษา ศาสนา

และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเต็ง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.39.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.30 – 16.30 น. ทุกวัน

2.39.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม

- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 - 10 วันทำการ

2.39.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน 3 เผ่า เขมร ส่วย ลาว จัดสร้างขึ้นด้วยความร่วมมือร่วมใจของชุมชนตำบลหนองเต็ง “โดยชุมชนด้วยชุมชน” ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 บัญญัติไว้ในมาตรา 46 ว่าบุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่น ดั้งเดิมย่อมมีสิทธิอนุรักษ์ หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และของชาติอย่างยั่งยืน นำโดยพระอธิการบุญเลียบ จันทสุโข เจ้าอาวาสวัดบูรพาภิรามังการ้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเต็ง สภาวัฒนธรรมหนองเต็ง และสภาวัฒนธรรมอำเภอกระสัง โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดบุรีรัมย์ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเต็ง และจากผู้มีจิตศรัทธา

มีวัตถุประสงค์เพื่อ

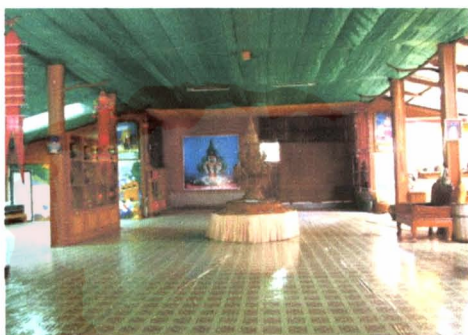
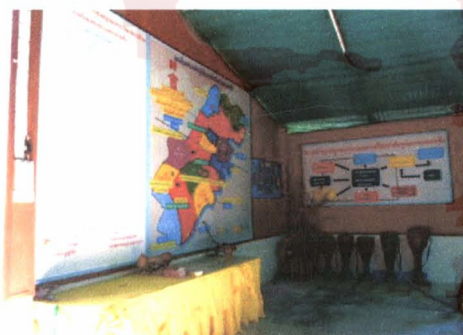
1. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรม คลังสมอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น
 2. เพื่อเป็นศูนย์ถ่ายทอดการเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรม คลังสมอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มงานอาชีพ เขมร ส่วย ลาว
 3. เพื่อเป็นเผยแพร่ข้อมูลศูนย์สารสนเทศ ลานดนตรี กีฬา และการละเล่นพื้นบ้าน
 4. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมมรดกภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านของตำบลหนองเต็ง
 5. เพื่อเป็นแหล่งสืบค้น เรียนรู้วัฒนธรรม วิถีชีวิตท้องถิ่น พื้นบ้านอย่างยั่งยืน
- ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน 3 เผ่า เขมร ส่วย ลาว ประกอบด้วย
1. กลุ่มคลังสมองภูมิปัญญาท้องถิ่น
 2. กลุ่มถ่ายทอดการเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรม
 3. แหล่งพัฒนาคุณภาพชีวิต ศูนย์รวมความร่วมมือการดำเนินงานและกิจกรรมทางด้านศาสนา
 4. ลานดนตรี กีฬา และการละเล่นพื้นบ้าน และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน
 5. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน รวบรวมมรดกทางวัฒนธรรมเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรม
 6. ศูนย์สารสนเทศและห้องสมุดชุมชน

2.39.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- วิถีชีวิตของชุมชนบ้านหนองเต็ง
- กลุ่มชนเผ่าในชุมชนบ้านหนองเต็ง
- วัฒนธรรมและประเพณีของชาวชุมชนบ้านหนองเต็ง
- ภูมิปัญญาของชุมชนบ้านหนองเต็ง

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

เครื่องมือการเกษตร

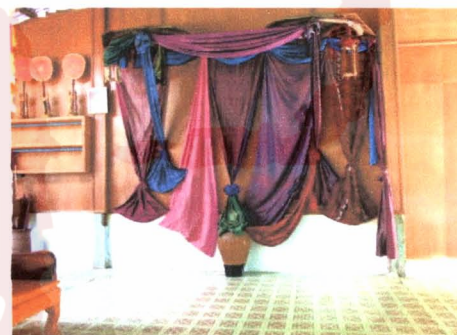
เครื่องมือประมง

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

เครื่องทองเครื่องเงิน

เครื่องดนตรี

เครื่องมือโลหะ

เครื่องจักสาน

เงินตรา

เครื่องใช้ในการศาสนา

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม
 1. กิจกรรมลานดนตรี กีฬา และการละเล่นพื้นบ้าน
 2. กิจกรรมถ่ายทอดการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม
 3. กิจกรรมทางด้านศาสนา

2.39.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

2.39.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

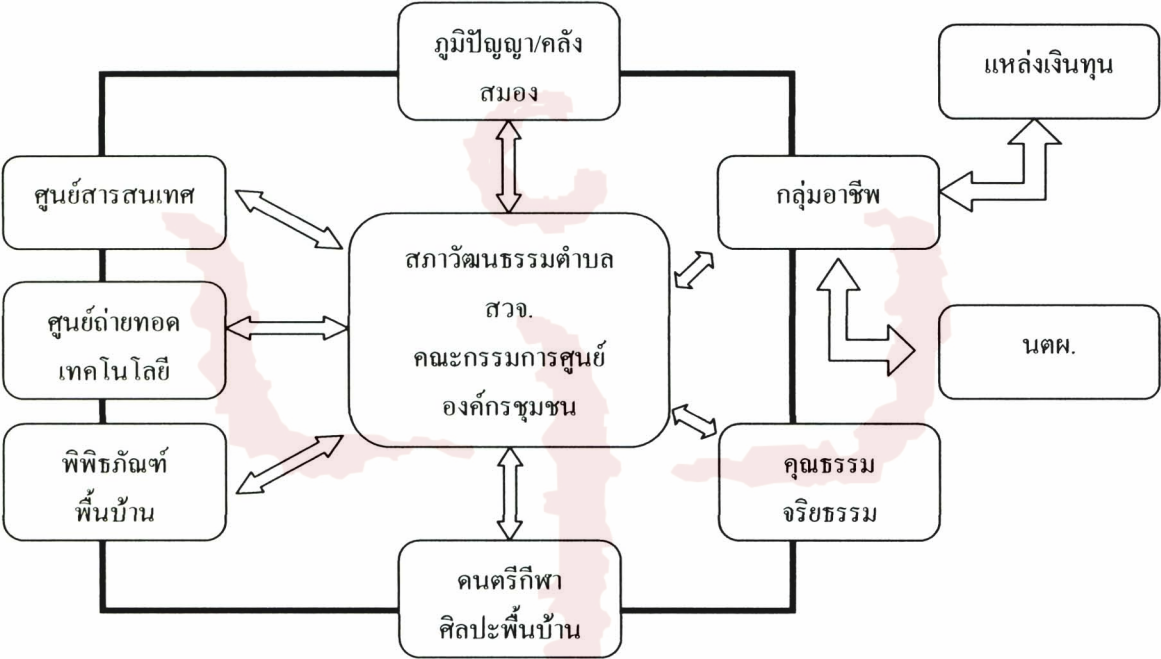
- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.39.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 5 - 6 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้ ประสานงานทั่วไป จัดกิจกรรมต่างๆ จัดแสดงนิทรรศการ นอกจากนี้ยังมีคณะกรรมการอีก 19 คน

โดยมีโครงสร้างการดำเนินงาน ดังนี้

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 - 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
 - 2. บุคคลทั่วไป
 - 3. นักวิชาการ/นักวิจัย

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
 - 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
 - 2. ลานจอดรถ

สถาบันพิพิธภัณฑ์ทางปัญญาแห่งชาติ

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ (แจก) แผ่นพับ ภาษาไทย

2. หนังสือแนะนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี

4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้ โทรศัพท์ และ Website

- มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ และอื่นๆ

2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.39.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
ไม่มี

2.39.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. งบประมาณ ขาดงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

2.39.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- จุดอ่อน

- ทำเลที่ตั้งห่างไกลจากตัวเมือง และไม่ได้ตั้งอยู่ริมถนนใหญ่ ไม่มีป้ายแนะนำสถานที่

- จุดแข็ง

- ได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านภายในชุมชนอย่างดีในการจัดกิจกรรมต่างๆ

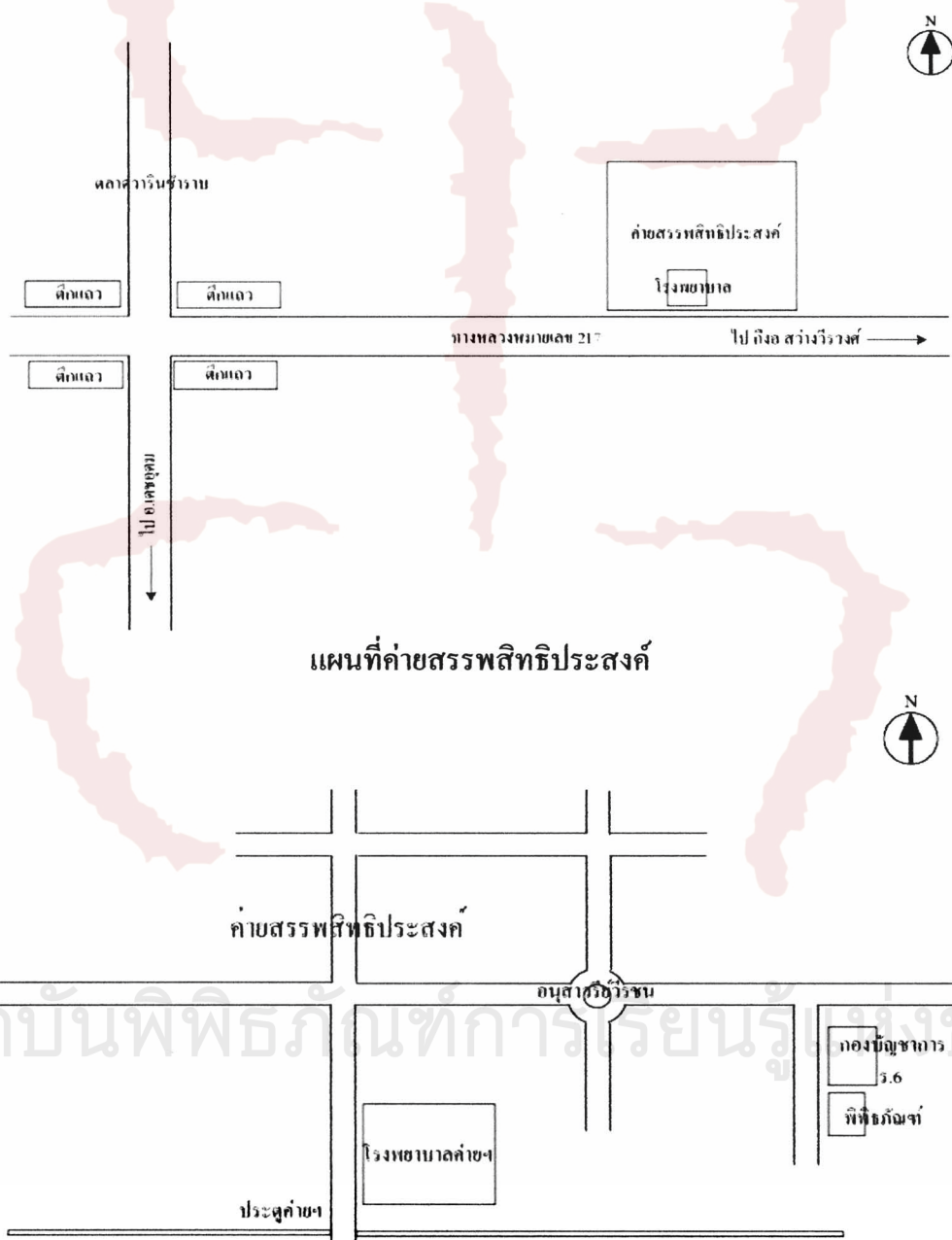
2.39.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

- มีโครงการซ่อมแซมอาคาร โดยเฉพาะหลังคา

2.40 พิพิธภัณฑ์ทหาร กรมทหารราบที่ 6

2.40.1 ที่อยู่และการติดต่อ ฝ่ายยุทธการ กองบัญชาการกรมทหารราบที่ 6 ค่ายสรรพสิทธิ ประสงค์ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 34190 โทรศัพท์ 045-322 009 – 11 ต่อ สาย 3 กรมทหารราบที่ 6 , 045-321836, 045-321180 โทรสาร 045-321836 E-mail: - Website: <http://www.reg6.com/pipit.htm>

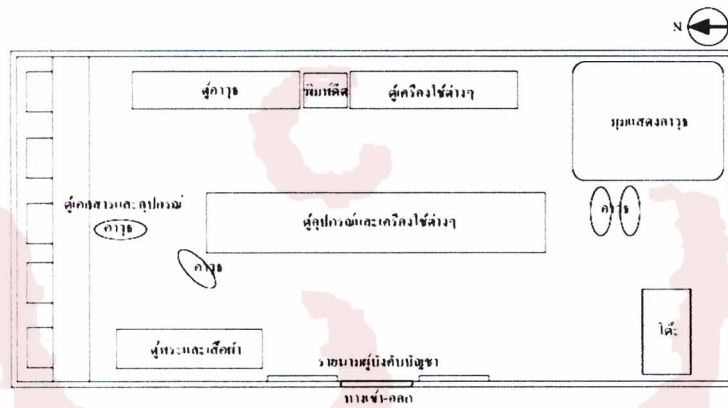
2.40.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง บริเวณอาคารนักรบไทย ด้านทิศใต้

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑ์ทหาร กรมทหารราบที่ 6

2.40.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ทหาร กรมทหารราบที่ 6

พิพิธภัณฑ์ทหาร กรมทหารราบที่ 6 ตั้งอยู่ที่อาคารนักรบไทย ในการจัดแสดงภายใน พิพิธภัณฑ์แบ่งตามเรื่องราวดังนี้

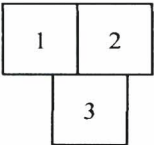
- ประวัติหน่วยกรมทหารราบที่ 6
- รายชื่อพร้อมรูปถ่ายอดีต ผู้บังคับบัญชากกรมทหารราบที่ 6 ถึงปัจจุบัน
- ประวัติการรบที่ดีเด่นของหน่วย
- อาวุธโบราณ ทั้งของฝ่ายเรา และฝ่ายตรงข้าม
- ยุทธภัณฑ์ของฝ่ายเราและฝ่ายตรงข้าม
- รายชื่อกำลังพลของหน่วยที่เสียชีวิตจากการรบ
- วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ และพระเครื่อง

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าพิพิธภัณฑ์ทหาร กรมทหารราบที่ 6
ภาพที่ 2 ภาพอาคารพิพิธภัณฑ์ทหาร กรมทหารราบที่ 6
ภาพที่ 3 ภาพป้ายพิพิธภัณฑ์ทหาร กรมทหารราบที่ 6

2.40.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: ร้อยเอก พิชัย หมั่นสูง
ตำแหน่ง : นายทหารฝ่ายการสื่อสาร
หน่วยงาน: ฝ่ายยุทธการ กรมทหารราบที่ 6

2.40.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการวันจันทร์-ศุกร์ 08.00 – 16.30 น.

2.40.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 1 สัปดาห์

2.40.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

เมื่อปีพ.ศ. 2534 พันเอกนิคม ยศสุนทร ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่ง ผู้บังคับบัญชากรมทหารราบที่ 6 ได้มีดำริให้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ทหารขึ้นภายในหน่วยตามนโยบายกองทัพบก เพื่อเป็นศูนย์กลางสรรพวิชาทางประวัติศาสตร์ ได้เก็บรักษายุทธภัณฑ์จากการปฏิบัติการรบของกรมทหาร

ราบที่ 6 และยุทธภัณฑ์ของฝ่ายตรงกันข้าม เพื่อให้อนุชนรุ่นหลัง ตลอดจนกำลังพล และประชาชน ที่มีความสนใจได้ศึกษาหาความรู้และรับทราบเกียรติประวัติ อันดีงามของกรมทหารราบที่ 6

โดยได้เริ่มก่อสร้างอาคารนักรบไทยในราวเดือนตุลาคม พ.ศ. 2533 โดยใช้วัสดุอุปกรณ์จาก ฐานปฏิบัติการกองกำลังรบร่วม กรมทหารราบที่ 6 อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี และอีก บางส่วนจากงบประมาณของหน่วยมาทำการก่อสร้างจนกระทั่งเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2534 การ ก่อสร้างอาคารจึงแล้วเสร็จ รวมระยะเวลาในการก่อสร้าง 8 เดือน ใช้งบประมาณ ดำเนินการ ทั้งสิ้นประมาณ 120,000 บาท อาวุธยุทธภัณฑ์ที่ได้รับจากกองทัพบกที่ 2 กอ.รมน.ภาค 2, กองพล กรมทหารราบที่ 6/ กองกำลังสุรนารี และหน่วยขึ้นตรงกรมทหารราบที่ 6 แนวความคิด/แนวทาง/การจัดระเบียบภายในพิพิธภัณฑ์

กรมทหารราบที่ 6 มีแนวความคิดการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์โดยได้รวบรวมข้อมูลที่มีคุณค่าทาง ประวัติศาสตร์ และวัตถุพิพิธภัณฑ์ของหน่วยนำไปเก็บไว้ในพิพิธภัณฑ์ ได้แก่ ประวัติหน่วยกรม ทหารราบที่ 6 รายชื่อพร้อมรูปถ่ายอดีต ผู้บังคับบัญชากกรมทหารราบที่ 6 ถึงปัจจุบัน ประวัติการ รบที่ดีเด่นของหน่วย อาวุธโบราณ ทั้งของฝ่ายเราและฝ่ายตรงข้าม ยุทธภัณฑ์ของฝ่ายเราและฝ่าย ตรงข้าม และรายชื่อกำลังพลของหน่วยที่เสียชีวิตจากการรบ

โดยมีนโยบายเพื่อปฏิบัติตามนโยบายกองทัพบกในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ในหน่วยทหารเพื่อ เป็นศูนย์กลางสรรพวิชาควมมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และเก็บรักษายุทธภัณฑ์จากการปฏิบัติการ รบ และมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางสรรพวิชาควมมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ เป็นการเก็บ รักษาอาวุธ ยุทธภัณฑ์โบราณ จากการปฏิบัติการรบทั้งฝ่ายเราและฝ่ายข้าศึก เพื่อเป็นการส่งเสริม แหล่งท่องเที่ยวในหน่วยทหาร และเพื่อใช้เป็นสถานที่ศึกษาประวัติศาสตร์ของหน่วยทหาร

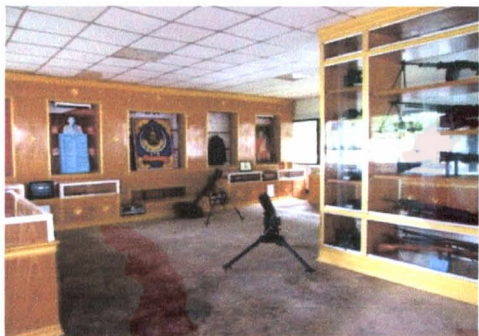
2.40.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ชื่อประวัติบุคคลสำคัญของกรมทหารราบที่ 6
- ประวัติและวิวัฒนาการของอาวุธ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

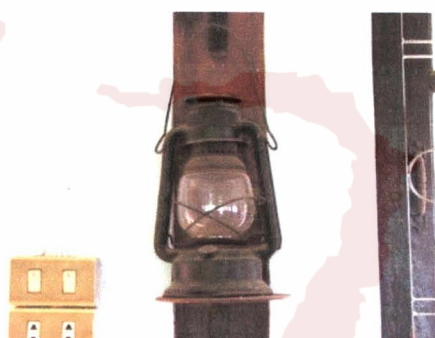
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

เครื่องมือ/อุปกรณ์สื่อสาร

เครื่องใช้ในการศาสนา

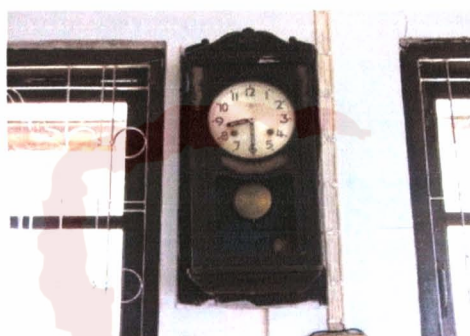
หนังสือ

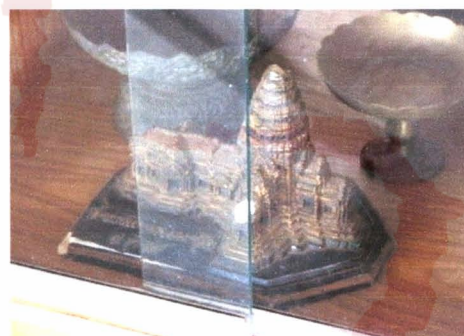
ภาพถ่าย

อาวุธ

นาฬิกา

สิ่งของจำลอง

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece) ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.40.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการทำทะเบียนวัตถุเป็นลักษณะทะเบียนคุมวัตถุ

2.40.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.40.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 3 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้
 - นายทหาร 1 คน จัดการทั่วไปและต้อนรับ
 - นายสิบ 1 คน ทำความสะอาด
 - พลทหาร 1 คน ป้องกันไม่ให้ของสูญหาย

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

2546 95 คน

2547 24 คน

2548 128 คน

2549 0 คน

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย

2. ตานจอรถ

- **การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์**
 1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
 4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้ ป้ายโฆษณา และWebsite
- **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**
 1. องค์กรในประเทศ ไม่มี
 2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.40.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
ไม่มี

2.40.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. งบประมาณ ไม่มีงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับโดยตรง ต้องแบ่งงบประมาณมาจากงบบริหารของหน่วยงาน
2. ในระยะหลังไม่มีผู้เข้าชม ทำให้ขาดการดูแลรักษา และขาดความสนใจจากผู้บริหาร
3. มีปลวกทำลายอาคาร ส่วนใหญ่เกิดในบริเวณที่ดูแลไม่ทั่วถึง

2.40.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- ที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ในเขตทหารซึ่งเข้าถึงได้ยาก
- พิพิธภัณฑ์ขาดกิจกรรมต่อเนื่อง

● จุดแข็ง

- พิพิธภัณฑ์มีอาคารสำหรับจัดแสดงโดยเฉพาะ

2.40.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

- การพัฒนาในอนาคตขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้บังคับบัญชา

2.41 พิพิธภัณฑ์ศรีอุบลรัตนาราม (Sri Ubonrattanam Museum)

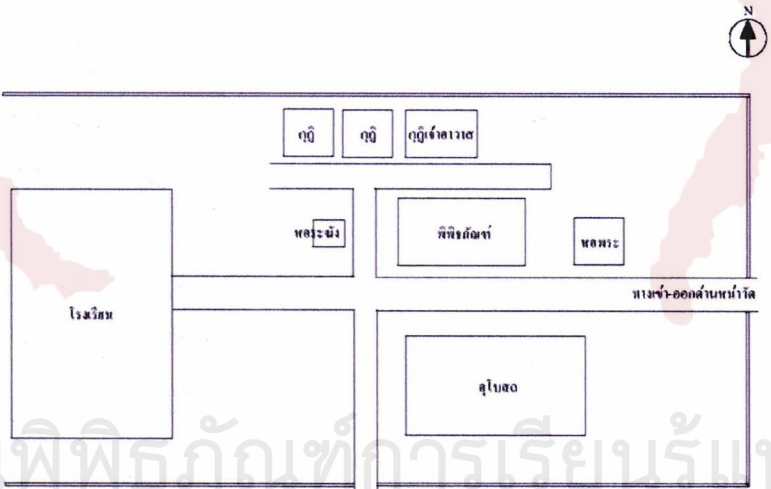
2.41.1 ที่อยู่และการติดต่อ วัดศรีอุบลรัตนาราม ถนนศรีณรงค์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000 โทรศัพท์ 045-241660, 087-2392559 (พระครูวิมลอุปราักษ์)

โทรสาร - E-mail: - Website: -

2.41.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง ชั้น 2 อาคารพิพิธภัณฑ์ศรีอุบลรัตนาราม

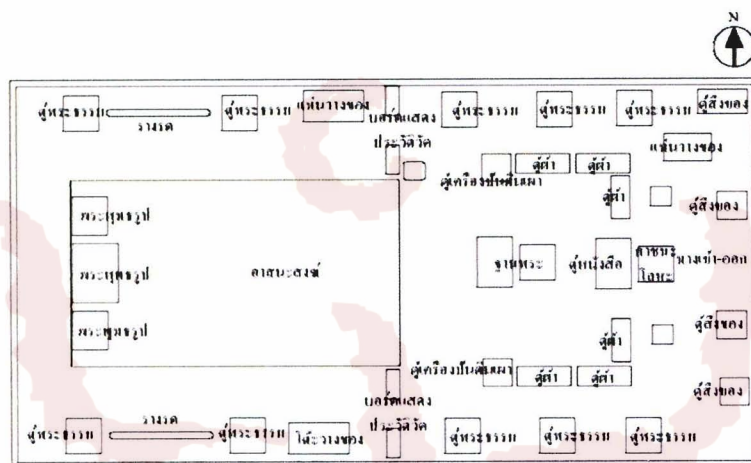
แผนที่วัดศรีอุบลรัตนาราม

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑ์ศรีอุบลรัตนาราม

2.41.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ศรีอุบลรัตนาราม

พิพิธภัณฑ์ศรีอุบลรัตนาราม มีการแบ่งส่วนของพื้นที่การจัดแสดงออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 พื้นที่อาสนะสงฆ์และพระพุทธรูปประธาน จัดแสดงพระพุทธรูป ธรรมาสน์ และแผ่นป้ายนิทรรศการเรื่อง “รำลึกพระคุณบูรพาจารย์ 150 ปี วัดศรีอุบลรัตนาราม (วัดศรีทอง)” ได้แก่ ประวัติพระอาจารย์ เสาร์ กนตสีลเถร และพระอาจารย์ มั่น ฐริทตเถร เป็นต้น

ส่วนที่ 2 พื้นที่ด้านหน้าและด้านข้างอาสนะสงฆ์ จัดแสดงวัตถุต่างๆ ภายในตู้กระจก แท่นฐาน และบนพื้น ได้แก่ ตู้พระไตรปิฎก รางรด ผ้าห่อคัมภีร์ พระพุทธรูป เป็นต้น

ภูมิทัศน์โดยรอบ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพที่ 1 ภาพบริเวณด้านหน้าวัดศรีอุบลรัตนาราม

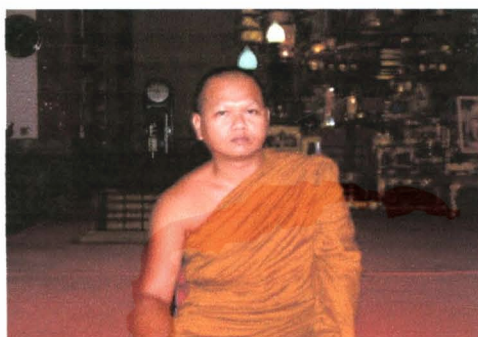
ภาพที่ 2 ภาพบริเวณอาคารพิพิธภัณฑสถานศรีอุบลรัตนาราม

ภาพที่ 3 ภาพอาคารพิพิธภัณฑสถานศรีอุบลรัตนาราม

ภาพที่ 4 ภาพป้ายพิพิธภัณฑสถานศรีอุบลรัตนาราม

1	2
3	4

2.41.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: พระครูวิมลอุปราภรณ์

ตำแหน่ง: พระ

หน่วยงาน: วัดศรีอุบลรัตนาราม

2.41.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการวันพุธ – อาทิตย์ เวลา 08.00–16.00 น.

2.41.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำการ

2.41.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

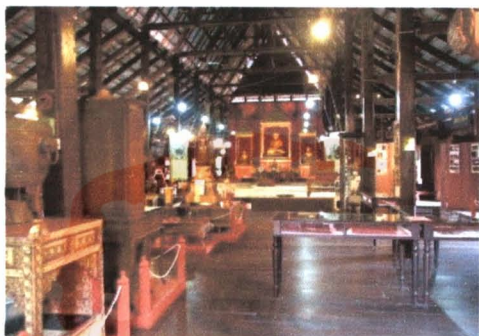
หอแจก วัดศรีอุบลรัตนาราม หรือ อาคารศาลาการเปรียญ สร้างขึ้นในสมัยพระศาสนดริก (จิตเสโน เสน) เป็นเจ้าอาวาส อาคารสร้างด้วยไม้เนื้อแข็ง(ไม้จิก) ทั้งหลัง ต่อมาในปี 2475 ในสมัย พระครูวิจิตร ธรรมพาณี เป็นเจ้าอาวาส ได้มีการรื้อถอนและประกอบใหม่ด้วยเหตุผลในการจัดวาง

ตำแหน่งอาคารต่างใหม่ภายในวัด และในปี พ.ศ. 2541 พระวินัยโกศล (เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน) ได้มีเมตตาให้บูรณะอาคารหลังนี้ โดยยกให้สูงขึ้น 1.50 เมตร เลื่อนอาคารชั้นบนออกไปจากจุดเดิม ด้านข้าง 5 เมตร ด้านหลัง 7 เมตร ทำฐานรากอาคาร และก่อสร้างชั้นล่างใหม่เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ประดับบัวปูนปั้น โดยทุนริเริ่มจากรายได้ของนิทรรศการบ้านคำปุ่น จัดตั้งเป็นกองทุนบูรณะหอแจกวัดศรีอุบลรัตนาราม ต่อมาในปีพ.ศ. 2549 ได้เปิดเป็นพิพิธภัณฑ์ศรีอุบลรัตนาราม โดยความร่วมมือในการจัดแสดงจากบ้านคำปุ่น และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุบลราชธานี โดยวัตถุที่จัดแสดงทั้งหมดเป็นของสะสมจากภายในวัดเอง

2.41.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

- ชีวประวัติบุคคล พระสายวิปัสสนาที่สำคัญในจังหวัดอุบลราชธานี
- ประวัติและวิวัฒนาการของวัดศรีอุบลรัตนาราม

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

เครื่องมือ

เครื่องใช้ในการศาสนา

ภาพถ่าย

เอกสารโบราณ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

พระประธานในหอแจก สร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ม้าว) เป็นเจ้าอาวาส เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย นั่งขัดสมาธิเพชร แกะสลักจากไม้ก้านกระ (ภาษาอีสาน เรียกไม้มันปลา) มีขนาดหน้าตักกว้าง 1.30 เมตร สูง 1.40 เมตร ลงรักทาสีทอง ปิดทองคำเปลวทั้งองค์ ประดิษฐานอยู่ภายในบุษบกไม้ทั้งหลังที่สร้างขึ้นพร้อม

กันกับพระพุทธรูป

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.41.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์
ไม่มี

2.41.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.41.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

● จำนวนหน้าที่ รวม 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้ ทำความสะอาด ให้บริการนักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่นี้จะดูแลเฉพาะกลางวัน ส่วนกลางคืนจะมีสามเณรนอนเฝ้า

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
 2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
 3. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
 2. ลานจอดรถ

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ไม่มี

- มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ ,บ้านคำปุ่น และญาติโยมของวัด
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.41.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุบลราชธานี

2.41.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากรน้อย ขาดผู้ดูแลประจำพิพิธภัณฑ์
2. อาคารชำรุด หลังคารั่ว
3. โจรขโมย มักมีโจรเข้ามาขโมยวัตถุต่างๆ ภายในวัด ทางวัดจึงมีการติดกล้องวงจรปิดเพื่อป้องกัน

2.41.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- จุดอ่อน

- ขาดการประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยวทั่วไป

สถาบันพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

- **จุดแข็ง**

- มีทำเลเหมาะสม ตั้งอยู่ริมถนนใหญ่ และตั้งอยู่กลางใจเมือง มีการเดินทางไปมาสะดวก ทั้งรถประจำทางและรถส่วนตัว
- มีการสนับสนุนด้านงบประมาณจากหลายด้าน เนื่องจากเป็นวัดประจำเมือง

2.41.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

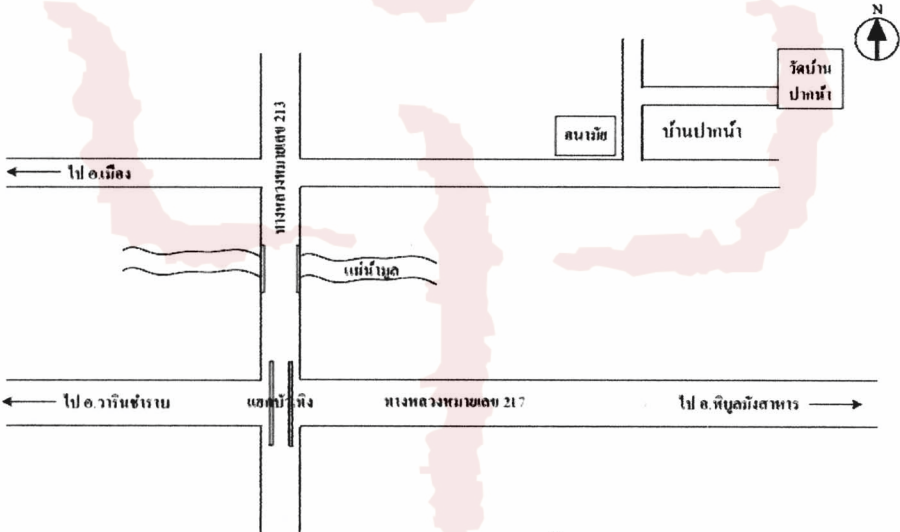
- ในอนาคตอาจมีการหมุนเวียนสลับสับเปลี่ยนวัตถุมาจัดแสดง มีการทำแผ่นพับเพิ่มเติม และทำ website เกี่ยวกับข้อมูลวัดและพิพิธภัณฑ์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

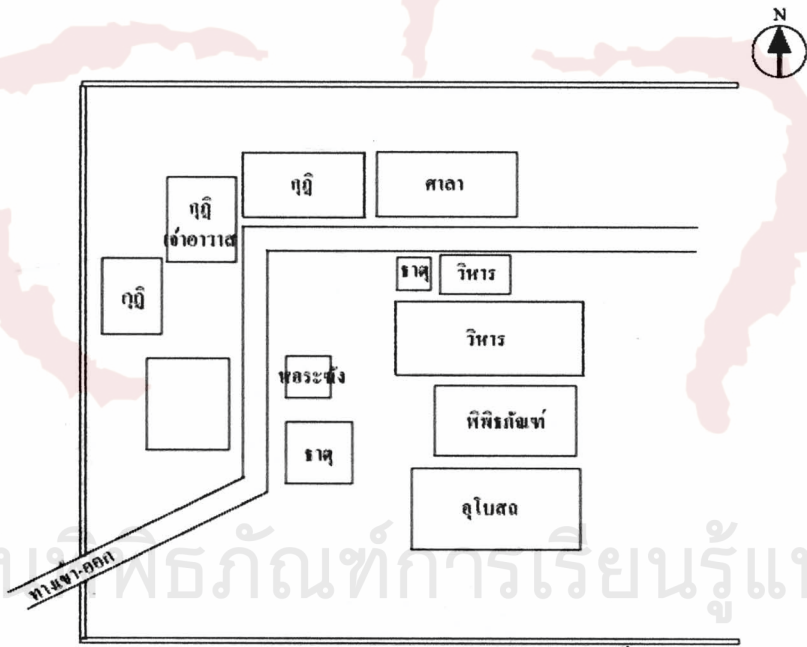
2.42 พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นบ้านปากน้ำ

2.42.1 ที่อยู่และการติดต่อ วัดบ้านปากน้ำ ตำบลกุศลลาด อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000 โทรศัพท์ 089-7203529 (พระมหาวิมาน) โทรสาร - E-mail: - Website: -

2.42.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง อาคารพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นบ้านปากน้ำ

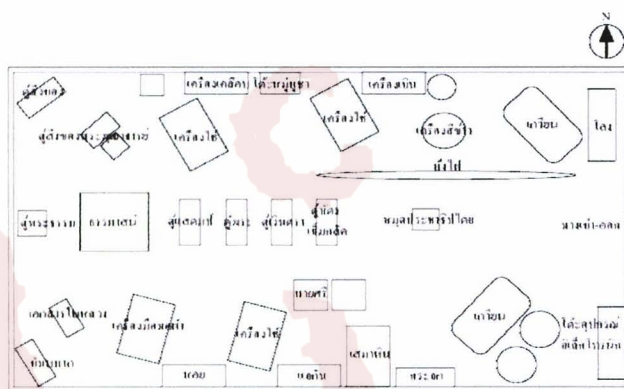
แผนที่วัดบ้านปากน้ำ

ผังบริเวณพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นบ้านปากน้ำ

2.42.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นบ้านปากน้ำ

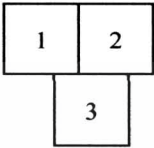
พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นบ้านปากน้ำ มีการจัดแสดงโดยจัดแบ่งวัตถุเป็นกลุ่มตามประเภท และประโยชน์ใช้สอย ประกอบด้วยกลุ่มวัตถุหลัก ดังนี้ กลุ่มเสมาหิน กลุ่มเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน เครื่องมือทอผ้า ตู้พระธรรมและธรรมาสน์เก่า กลุ่มเสตมปี กลุ่มเงินตรา กลุ่มบัตรต่างๆ กลุ่มเครื่องเคลือบ กลุ่มเครื่องเงิน และตู้จัดบริหารของพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสนมหาเถร) และประวัติพระครูพัฒนกิจวิมล (บุญจันทร์ จตตสโล)

ภูมิทัศน์โดยรอบ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

- ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าวัดบ้านปากน้ำ
- ภาพที่ 2 ภาพอาคารพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นบ้านปากน้ำ
- ภาพที่ 3 ภาพป้ายพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นบ้านปากน้ำ

2.42.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: พระมหาวิมาน กนตสีโล
ตำแหน่ง : ผู้ช่วยเจ้าอาวาส
หน่วยงาน: วัดปากน้ำ

2.42.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.00 – 16.00 น. ติดต่อเจ้าอาวาสก่อนเพื่อขอเข้าชม

2.42.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำการ

2.42.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

สังคมของชาวปากน้ำ นับจากอดีตเป็นสังคมเกษตรกรรมที่ดำรงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมดั้งเดิมไว้อย่างมั่นคง จะมีสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตก็เพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่ทั้งนี้ยังวางใจได้ว่าในอนาคตชุมชนแห่งนี้จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมแบบอื่นๆ ดังนั้นวัตถุประสงค์ทางประวัติศาสตร์ของชุมชนจึงเป็นสมบัติอันล้ำค่าที่สามารถจะบอกสภาพของชุมชนแห่งนั้นในอดีตได้ถูกต้องและเป็นอย่างดี

ด้วยเหตุและปัจจัยดังกล่าว พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นบ้านปากน้ำจึงถูกสร้างขึ้นจากความร่วมมือร่วมใจของชาวชุมชน อันประกอบไปด้วยพระสงฆ์ ผู้สูงอายุ ปราชญ์ชาวบ้าน และหนุ่มสาวรุ่นใหม่ๆ ต่างช่วยกันเก็บรวบรวมสิ่งของเครื่องใช้ที่เคยเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิต และวัตถุต่างๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับสังคมของชาวชุมชนมาไว้รวมกัน ทั้งนี้ต่างเชื่อว่า เยาวชนคนรุ่นหลังของชุมชนจะใช้พิพิธภัณฑ์แห่งนี้เป็นสถานที่ศึกษาอดีตและกำเนิดของชุมชนอย่างถูกต้องและชัดเจน

พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นบ้านปากน้ำสร้างขึ้นในราวปีพ.ศ.2540 โดยความร่วมมือของคณะสงฆ์วัดสระเกษ กรุงเทพฯ โดยวัตถุที่จัดแสดงส่วนใหญ่เป็นการบริจาคจากชาวบ้านและบางส่วนได้รับ

บริจาคมาจากกรุงเทพฯ หรือเจ้าอาวาสไปเสาะหา มา เช่น เสมานหินทรายเจ้าอาวาสได้นำมาจากวัดป่าพินธุเสาวร์ ในบริเวณใกล้เคียง

2.42.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ชีวิตประวัติบุคคลของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสนมหาเถร) และพระครูพัฒนกิจวิมล (บุญจันทร์ จตุตสฺสโล)
- วิถีชีวิตของชาวบ้านปากน้ำ
- วัฒนธรรมและประเพณีของชาวบ้านปากน้ำ
- ภูมิปัญญาชาวบ้าน

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

โบราณวัตถุ

เครื่องมือการเกษตร

เครื่องมือประมง

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

เครื่องมือไม้

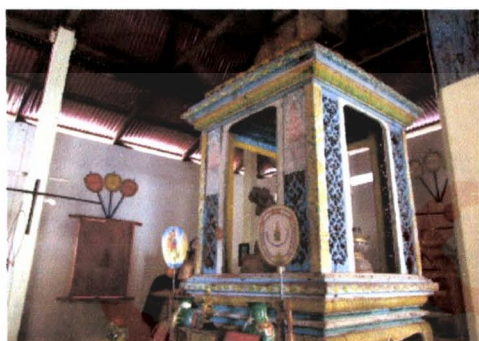
เครื่องมือโลหะ

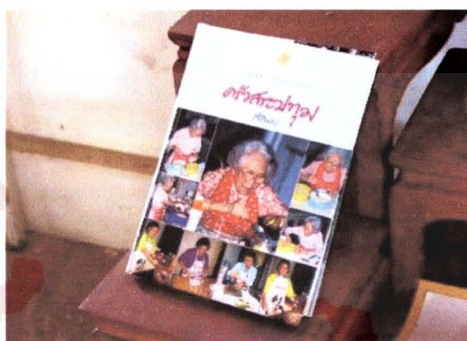
เครื่องมือจักสาน

เงินตรา

เครื่องใช้ในการศาสนา

หนังสือ

ภาพถ่าย

ซากฟอสซิล

เอกสารโบราณ

สิ่งของจำลอง

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

สถานที่เก็บรักษา/กิจกรรม (นิทรรศการ/กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.42.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนทั้งหมด

2.42.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.42.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ ยังไม่มีการจัดบุคคลเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานพิพิธภัณฑ์ มีเพียงพระ-เณรเข้ามาทำความสะอาดประมาณเดือนละ 1-2 ครั้งเท่านั้น
- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก
- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
 2. ลานจอดรถ

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ไม่มี

- **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**
 1. องค์กรในประเทศ ไม่มี
 2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.42.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
ไม่มี

2.42.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์
ไม่มี

2.2.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- **จุดอ่อน**

- ที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ค่อนข้างห่างไกลจากตัวเมือง และการเดินทางไม่สะดวก

- **จุดแข็ง**

- พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ในวัดที่มีชื่อเสียงและมีความสำคัญในท้องถิ่น

2.42.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

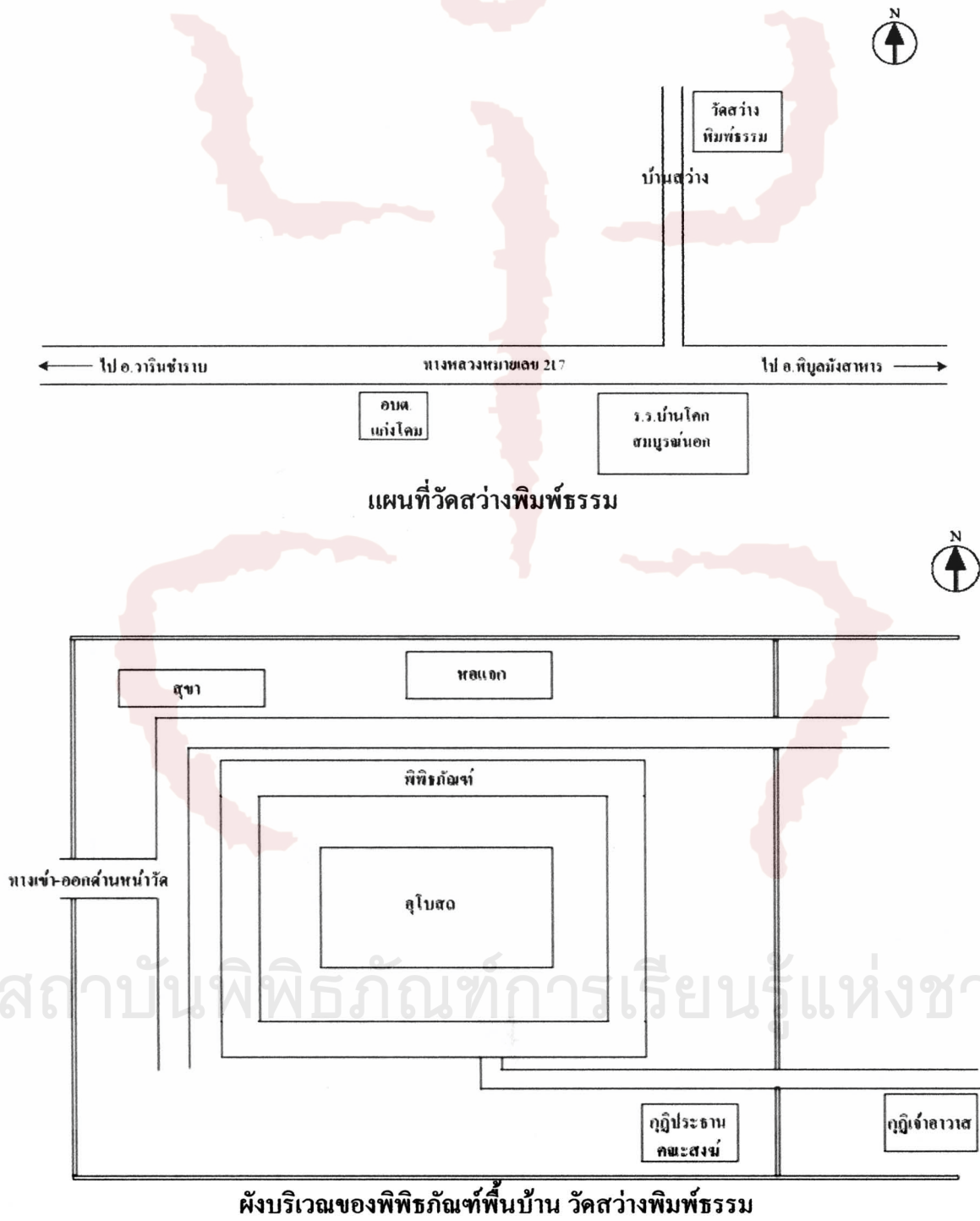
- ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.43 พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดสว่างพิมพ์ธรรม

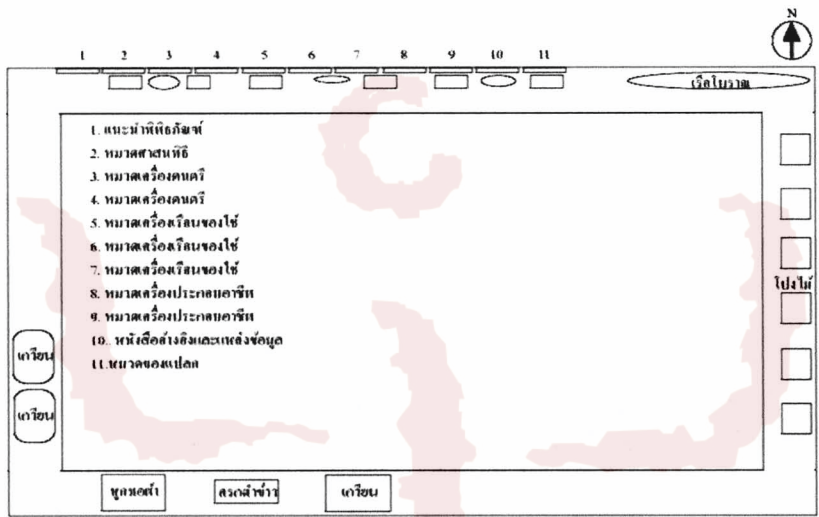
2.43.1 ที่อยู่และการติดต่อ วัดสว่างพิมพ์ธรรม บ้านสว่าง ตำบลสว่าง กิ่งอำเภอสว่างวีระ
วงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี 34190 โทรศัพท์ - โทรสาร - E-mail: - Website: -

2.43.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

2.43.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดสว่างพิมพ์ธรรม

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดสว่างพิมพ์ธรรม มีการจัดแสดงนิทรรศการที่บริเวณทางเดินรอบระเบียงคด โดยแบ่งการจัดแสดงเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ระเบียงคดด้านทิศเหนือ ฝั่งตะวันตก แบ่งการจัดแสดงเป็นแผ่นป้ายตามเรื่องราวดังต่อไปนี้

- ป้ายที่ 1 แนะนำพิพิธภัณฑ์
- ป้ายที่ 2 หมวดศาสนาพิธี
- ป้ายที่ 3 - 4 หมวดเครื่องดนตรี
- ป้ายที่ 5 - 7 หมวดเครื่องเรือน เครื่องใช้
- ป้ายที่ 8 - 10 หมวดเครื่องมือประกอบอาชีพ
- ป้ายที่ 10 หนังสืออ้างอิง / แหล่งข้อมูล
- ป้ายที่ 11 - 12 หมวดของแปลก

- ระเบียงคดด้านทิศเหนือ ฝั่งทิศตะวันออก จัดแสดงเรือโบราณ นอกจากนี้ยังมีไม้กลายเป็นหิน และเปลือกหอยอีกด้วย

- ระเบียงคดด้านทิศตะวันออก จัดแสดง ตะโปงหรือระฆังไม้ ใช้สำหรับตีบอกเวลาหรือให้สัญญาณเสียงเพื่อความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง พระครูสิทธิภาวนารังสี(หลวงพ่อบัวกัน สิริธโร) ได้ร่วมกันกับเจ้าอาวาสวัดและชาวบ้านจัดทำขึ้นเพื่อฝึกอาชีพแก่ชุมชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในหลาย

อาชีพที่หลวงพ่อบัวกันได้สงเคราะห์และพัฒนาชาวบ้าน เพื่อให้รักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำรินงในหลวงของเรา

- ระเบียบกคด้านทศไต้ และทศตะวันตก จัดแสดงเกวียน ระแทะ ครกกระเดื่อง รวมทั้งที่ทอผ้า

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าวัดสว่างพิมพ์ธรรม

ภาพที่ 2 ภาพอาคารพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดสว่างพิมพ์ธรรม

ภาพที่ 3 ภาพป้ายพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดสว่างพิมพ์ธรรม

1	2
	3

2.43.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: พระครูสิริภาวนารังสี (หลวงพ่อบัวกัน สิริธโร)

ตำแหน่ง : ประธานคณะสงฆ์

หน่วยงาน: วัดสว่างพิมพ์ธรรม

2.43.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.00-16.00 น. ทุกวัน

2.43.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำการ

2.43.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

วัดสว่างพิมพ์ธรรมก่อตั้งขึ้นโดยพระครูญาณวิสุทธิคุณ(ทอง นนทโย) เจ้าอาวาส แต่ไม่มีหลักฐานปีที่ก่อตั้ง คงมีแต่ซากปรักหักพังของอุโบสถและเจดีย์ที่เก่าแก่ สันนิษฐานว่าวัดได้ก่อตั้งขึ้นก่อนปี พ.ศ. 2429 เนื่องจากในปีนั้น สมเด็จพระมหาวิรวงศ์ (อ้วน ติสฺโส) มีอายุได้ 19 ปี ได้เข้ามาบวชเป็นสามเณรที่วัดแห่งนี้ ต่อมาพระครูญาณวิสุทธิคุณ(ทอง นนทโย) ได้นำไปฝากเรียนที่วัดสระแก้ว อำเภอพิบูลมังสาหาร และได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุที่วัดสุปฏิหาราม จังหวัดอุบลราชธานี

ต่อมา หลวงปู่ทองฯ ได้ย้ายไปตั้งวัดบ้านใหม่ที่บ้านโพธิ์ตาม อำเภอพิบูลมังสาหาร โดยชาวบ้านบางส่วนได้อพยพติดตามไปตั้งถิ่นฐานใหม่

ปี พ.ศ. 2519 ชาวบ้านสว่างได้จัดตั้งวัดเพื่อเป็นที่จำพรรษาสำหรับพระสายวิปัสสนาและให้ญาติโยมได้มีที่ทำวัตร สวดมนต์ และปฏิบัติธรรม ระยะแรก การตั้งวัดมีเนื้อที่ราว 10 ไร่ ต่อมาชาวบ้านรอบบริเวณวัดได้บริจาคที่ดิน รวมประกอบกับคุณยายบุญกว้าง สุระพัฒน์และญาติ จากอำเภวารินชำราบ จัดซื้อถวาย 7 ไร่ ปัจจุบันจึงมีที่ดินอยู่ราว 50 ไร่เศษ

ภายหลังญาติโยมได้เดินทางไปนิมนต์พระครูสิริภาวนารังสีหรือหลวงพ่อบัวกัน สิริโร (จันทร์เวียง) จากวัดป่าสิริสารวัน บ้านโนนทัน ตำบลโนนทัน อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุบลราชธานี(ปัจจุบันเป็นอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู) มาจำพรรษาและดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดสว่างพิมพ์ธรรม โดยท่านนำชาวบ้านสว่างพัฒนาวัดสว่างพิมพ์ธรรม ทั้งในการจัดสร้างอาคารเสนาสนะ เครื่องสาธารณูปโภค และยังได้เป็นผู้นำในการพัฒนาหมู่บ้านสว่าง ได้ดำเนินการอบรมคุณธรรม ฝึกจิตภาวนา เผยแผ่พระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองสืบมา ปัจจุบันพระครูวิมลอุบลคุณ (พระอาจารย์สนุก อุปสันโต) ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของพระครูสิริภาวนา ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสสืบแทน

ด้วยในปี พ.ศ. 2549 ถือเป็นปีเฉลิมพระเกียรติฉลองการครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี และเป็นปีเฉลิมฉลองแห่งการท่องเที่ยวไทย กิ่งอำเภอสว่างวีระวงศ์ร่วมกับวัดสว่างพิมพ์ธรรม, สถานศึกษา และองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง มีเจตนารมณ์ที่จะจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโดยรวบรวมเอาศิลปวัตถุโบราณที่เก่าแก่และทรงคุณค่าทางวิชาการและประวัติศาสตร์ เพื่อเป็นแหล่ง

ทองเที้ยว เป็นแหล่งเรียนรู้แห่งภูมิปัญญาท้องถิ่น ประกอบกับหลักสูตรสถานศึกษา พ.ศ. 2544 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองและได้รับประสบการณ์ตรงทั้งในและนอกสถานศึกษา ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาพื้นฐานการศึกษา พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแก่นักเรียนเยาวชน และชุมชนให้มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญและแผนการศึกษาแห่งชาติ จึงได้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านประจำกิ่งอำเภอสว่างวีระวงศ์ขึ้น

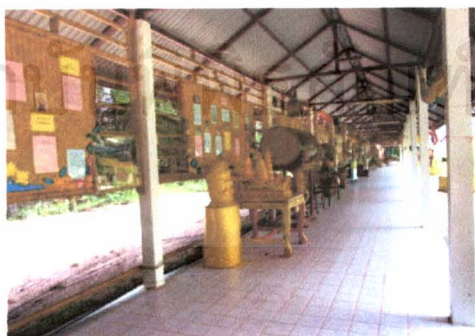
การก่อตั้งพิพิธภัณฑ์ พระครูสิทธิภาวนารังสี ประธานสงฆ์ เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งและจัดทำโครงการ โดยมีพระครูวิมลอุบลคุณ เจ้าอาวาสเป็นเลขานุการ ได้จัดแบ่งเนื้อที่ป่าภายในวัดจัดสร้างอาคารถาวรเป็นระเบียบขนาดยาว 230 เมตร รอบอุโบสถสี่ทิศ และได้รวบรวมวัตถุโบราณ ศิลปวัตถุ เครื่องหัตถกรรมที่มากคุณค่าจากผู้บริจาค สะสมจัดเก็บมานานกว่า 10 ปีเศษ จัดทำโครงการก่อตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์ โดยได้รับความสนับสนุนและคำปรึกษาจากพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี กิ่งอำเภอสว่างวีระวงศ์ มูลนิธิสองสมเด็จ ตระกูลแสนทวีสุข สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานี องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอสว่าง ผู้บริหารโรงเรียน, ครู, นักเรียน และผู้ปกครองโรงเรียนสว่างวีระวงศ์ และโรงเรียนบ้านสว่าง ชาวบ้านสว่าง และศิษยานุศิษย์ในพื้นที่

2.43.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ชีวิตประวัติบุคคลที่สำคัญในบ้านสว่าง
- ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ของบ้านสว่าง
- วิถีชีวิต ของชาวบ้านสว่าง
- วัฒนธรรมและประเพณี ของชาวบ้านสว่าง
- ภูมิปัญญาชาวบ้าน

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

โบราณวัตถุ

เครื่องมือการเกษตร

เครื่องมือประมง

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

เครื่องไม้

เครื่องดนตรี

เครื่องจักสาน

เงินตรา

เครื่องใช้ในการศาสนา

ภาพถ่าย

ซากฟอสซิล

พันธุ์สัตว์/พืช

อาวุธ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

เรือโบราณ เรียกกันว่า “เรือรบโบราณได้น้ำมูลสองร้อยปี” โดยมีประวัติความเป็นมาว่าในปี พ.ศ. 2321 พระเจ้ากรุงธนบุรี โปรดฯ ให้สมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกและสมเด็จพระเจ้าพระยาสุรสีห์ ผู้น้องยกทัพไปตีนครเวียงจันทร์และจำปาศักดิ์ ตามที่ลูกหลานพระวอพระตาร้องมา โดยให้กัมพูชาเกณฑ์พลเขมรมาช่วยหนึ่งหมื่นและให้ต่อเรือรบเรือไล่ ยกทัพตาม

ลำน้ำโขงมุ่งไปตีนครจำปาศักดิ์ มุกดาหาร นครพนม หนองคาย เข้าล้อมนครเวียงจันทร์ จนเอาชนะได้สำเร็จ ได้มีการขุดค้นพบเรือรบเรือไล่จากไต้ลำน้ำมูล ในบริเวณใกล้เคียงกันนี้จำนวน 3 ลำแล้ว เชื่อกันว่าเรือดังกล่าวทำจากไม้ตะเคียนทองจากประเทศกัมพูชา

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.43.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ

มีการลงทะเบียนทั้งหมด

2.43.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.43.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ

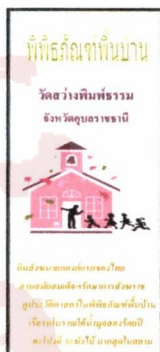
- จำนวนหน้าที่ รวม 18 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน โดยเป็นคณะกรรมการของพิพิธภัณฑ และมีคณะนักเรียนโรงเรียนสว่างวีระวงศ์เข้าร่วมด้วย
- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. บุคคลทั่วไป
 2. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
- สถิติผู้เข้าชมต่อปี
ไม่มีการบันทึก
- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ
 1. ลานจอดรถ

สถาบันพิพิธภัณฑก ษาแห่งชาติ

- **การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์**

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ (แจก) แผ่นพับ ภาษาไทย

2. หนังสือแนะนำชมพิพิธภัณฑ ไม่มี

3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ (แจก) หนังสือ “ประวัติบ้านสว่างและวัดสว่างพิมพิธรรม ต.สว่าง กิ่ง อ.สว่างวีระวงศ์ จ.อุบลราชธานี” และ วีซีดี “ท้าวสีถาน(สาบ)”

4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ไม่มี

- **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ โรงเรียน และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุบลราชธานี
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.43.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง ไม่มี

2.43.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ

1. อาคารพิพิธภัณฑ ไม่มีผนังกันจึงไม่สามารถกันแดดกันฝนได้

2.43.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- **จุดอ่อน**

- ท่าเลที่ตั้งของวัดห่างไกลจากถนนหลัก การเดินทางค่อนข้างลำบากหากต้องใช้รถประจำทาง

- **จุดแข็ง**

- ชุมชนและวัดยังมีความสัมพันธ์เหนียวแน่น ทำให้มีการสนับสนุนจากหลากหลายหน่วยงาน

2.43.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

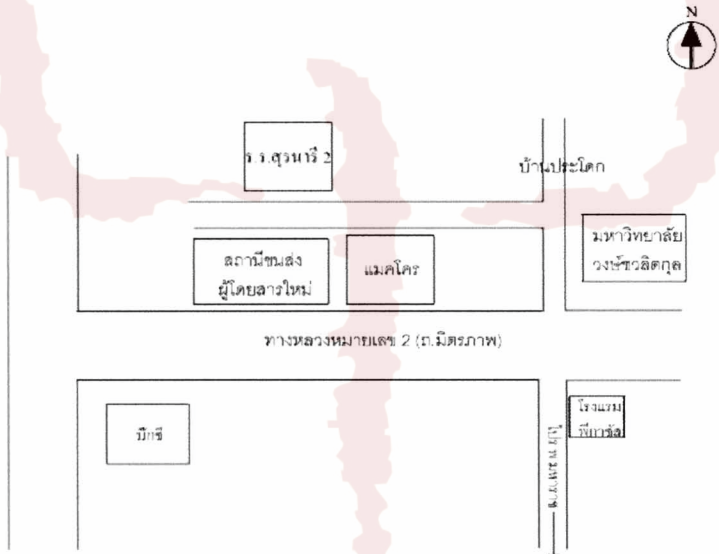
- มีการจัดพื้นที่นิทรรศการเพิ่มเติม

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

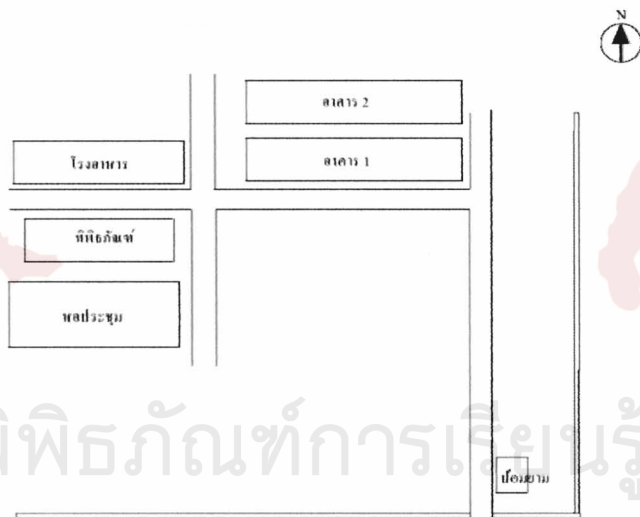
2.44 พิพิธภัณฑ์โรงเรียนสุนารีวิทยา 2

2.44.1 ที่อยู่และการติดต่อ โรงเรียนสุนารีวิทยา 2 ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอมือง จังหวัด นครราชสีมา โทรศัพท์ 044-927071, 081-7891343 (อาจารย์อนุสรฯ กิจหนองสรวง) โทรสาร -
E-mail: - Website: -

2.44.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง อาคารพิพิธภัณฑ์โรงเรียนสุนารีวิทยา 2

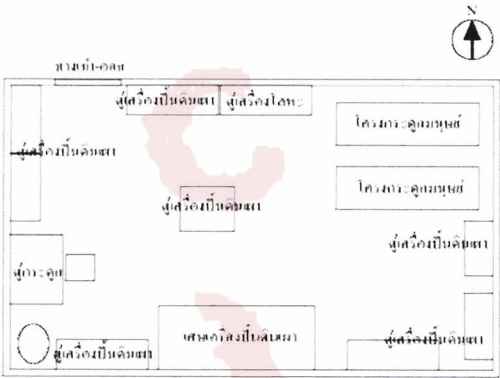
แผนที่โรงเรียนสุนารีวิทยา 2

ผังบริเวณพิพิธภัณฑ์โรงเรียนสุนารีวิทยา 2

2.44.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์โรงเรียนสุนารีวิทยา 2

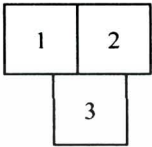
พิพิธภัณฑ์โรงเรียนสุนารีวิทยา 2 จัดแสดงภายในห้องพิพิธภัณฑ์ขนาดเล็ก วัตถุที่จัดแสดงเกือบทั้งหมดเป็นโบราณวัตถุซึ่งพบในพื้นที่โรงเรียนสุนารี โดยในการจัดแสดงมีการจัดแบ่งตามประเภทวัตถุซึ่งมีทั้งจัดแสดงภายในตู้กระจก บางส่วนจัดวางไว้บนพื้น และวางบนฐานโลหะ ประกอบด้วยกลุ่มวัตถุดังนี้ กลุ่มเครื่องปั้นดินเผา กลุ่มเครื่องโลหะ กลุ่มโครงกระดูกมนุษย์ กลุ่มเศษเครื่องปั้นดินเผา กลุ่มเศษกระดูก กลุ่มวัตถุอื่นๆ ได้แก่ แวดินเผา ขวานหิน และเครื่องสังคโลก

ภูมิทัศน์โดยรอบ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

- ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าโรงเรียนสุรนารีวิทยา 2
- ภาพที่ 2 ภาพอาคารพิพิธภัณฑ์โรงเรียนสุรนารีวิทยา 2
- ภาพที่ 3 ภาพป้ายพิพิธภัณฑ์โรงเรียนสุรนารีวิทยา 2

2.44.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: อาจารย์ นุสรา กิจหนองสรวง
ตำแหน่ง อาจารย์
หน่วยงาน: กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม โรงเรียนสุรนารีวิทยา 2

2.44.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา 08.30 - 16.30 น. ยกเว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์

2.44.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำการ

2.44.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ประวัติการขุดค้น

พิพิธภัณฑ์โรงเรียนสุรนารีวิทยา 2 เริ่มขึ้นจากความบังเอิญในขณะที่ทำการขุดดินเพื่อวางฐานรากก่อสร้างอาคารเรียน โดยได้พบซากโครงกระดูกมนุษย์และภาชนะเครื่องปั้นดินเผาชนิดต่างๆ เป็นจำนวนมาก เช่น หม้อก้นดัด หม้อปากแตร ชาม พาน กำไลหินอ่อน ขวานหิน และจากการขุดค้นเพิ่มเติมของเจ้าหน้าที่หน่วยโบราณคดีที่ 6 อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาในขณะนั้น ได้พบหลักฐานต่างๆ เพิ่มเติมอีกหลายอย่าง เช่น โครงกระดูกมนุษย์ หม้อปากแตร เป็นต้น ผลการสำรวจเบื้องต้นของเจ้าหน้าที่จากหน่วยโบราณคดีที่ 6 เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2536 ได้พบหลักฐานทางโบราณคดีที่สำคัญในแหล่งนี้ คือ

1. การสำรวจทั่วบริเวณเนินดินได้พบโบราณวัตถุดังต่อไปนี้ ขวานหินขนาดเล็ก ทำจากหินแอนดีไซต์ กำไลเปลือกหอยและกำไลหินอ่อน หินดู่ที่ใช้ตกแต่งภาชนะดินเผา

หินกรวดขัดภาชนะดินเผา เศษภาชนะดินเผาลายเขียนสีกลุ่มบ้านปราสาท และภาชนะดินเผาปูนเคลือบสีเขียวสังคโลก แหล่งเตาศรีสัชนาลัย สมัยสุโขทัย

2. การสำรวจบริเวณพื้นที่ขุดดินสร้างอาคารเรียนแบบ 318 ล/30 ได้พบชั้นดินและโบราณวัตถุ ดังนี้

ชั้นที่ 1 เป็นชั้นดินของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ กลุ่มวัฒนธรรมบ้านปราสาท มีระดับผิวดินลงไป 0.05 – 1.00 เมตร

ชั้นที่ 2 ชั้นดินดานสีส้มไม่มีโบราณวัตถุ

ชั้นที่ 3 ชั้นดินดานลุกรังอัดแน่น

3. โครงกระดูกมีจำนวน 3 โครง คือ โครงกระดูกที่ 1 อยู่ในสภาพที่ไม่สมบูรณ์พบอยู่ร่วมกับภาชนะดินเผาประเภทหม้อปากแตร จำนวน 7 ใบ โครงกระดูกที่ 2 ไม่ปรากฏว่ามีการฝังสิ่งของรวมอยู่ด้วย และโครงกระดูกที่ 3 พบเฉพาะกระดูกแขนและขา มีการฝังกำไลข้อมือเปลือกหอย กำไลหินอ่อน และภาชนะดินเผาปากแตรลงไปในที่ฝังศพด้วย

ภาชนะดินเผาที่พบในแหล่งโบราณคดีบ้านโคกปราสาทแห่งนี้เป็นชนิดเดียวกันกับภาชนะดินเผากลุ่มบ้านปราสาท อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา แบ่งออกได้เป็น 5 กลุ่มคือ

1. กลุ่มหม้อปากแตรผิวเคลือบน้ำดินชั้นสีแดง
2. ภาชนะดินเผาประเภทหม้อลำตัวเป็นสันก้นตัดตรง
3. ภาชนะดินเผาประเภทหม้อก้นกลมเนื้อดินธรรมดาลายเชือกทาบ
4. ภาชนะดินเผาประเภทหม้อทรงกลา
5. ภาชนะดินเผาประเภทพานเนื้อดินธรรมดาสีส้ม

ผลการศึกษาเบื้องต้นของหน่วยโบราณคดีที่ 6 อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา พบว่าแหล่งโบราณคดีแห่งนี้มีภาชนะดินเผากลุ่มบ้านปราสาทซึ่งมีอายุราว 3,000 ปีฝังรวมกับโครงกระดูกมนุษย์ชั้นล่างสุดของเนินดิน การสำรวจบริเวณเนินดินของบ้านโคกปราสาทยังได้พบขวานหินขัด เศษไหของกู่เขมร(ศตวรรษที่ 19 – 20) จึงอาจกล่าวได้ว่า บริเวณโคกปราสาทแห่งนี้เป็นที่อาศัยของชุมชนก่อนประวัติศาสตร์รุ่นแรกของแอ่งโคราช ร่วมสมัยกับชุมชนก่อนประวัติศาสตร์ที่บ้านปราสาท ราว 3,000 ปีที่ผ่านมา ซึ่งชุมชนเหล่านี้เป็นชุมชนกสิกรรมที่รู้จักการเพาะปลูกเลี้ยงสัตว์ มีพิธีฝังศพ รู้จักการทำเครื่องประดับต่างๆ เช่น กำไลหินอ่อน ภาชนะดินเผาปากแตร เล็กที่อยู่อาศัยบนเนินดินที่น้ำท่วมไม่ถึงและไม่ไกลจากแหล่งน้ำมากนัก ต่อมาในช่วงพุทธศตวรรษที่ 15 – 16 อันเป็นช่วงที่วัฒนธรรมเขมรไหลบ่าเข้าสู่ดินแดนแถบนี้ บริเวณบ้านโคกปราสาทก็ได้เป็นที่อยู่อาศัยสืบมาจนถึงชุมชนที่มีอายุร่วมสมัยกับสมัยสุโขทัย ราวพุทธศตวรรษที่ 19 - 20

2.44.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติและวิวัฒนาการทางด้านโบราณคดีของบ้านโคกปราสาท

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

โบราณวัตถุ

เครื่องโลหะ

ภาพถ่าย

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ขวานหินขัด สมัยก่อนประวัติศาสตร์ 3,000 – 2,000 ปี ได้จากแหล่งโบราณคดีบ้านโคกปราสาท ตำบลหนองกระทุ่ม จังหวัดนครราชสีมา

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.44.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนทั้งหมด โดยกรมศิลปากร

2.44.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.44.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ

- จำนวนหน้าที่ รวม 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้ คู่มือทั่วไป
ประสานงานที่เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ
- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. บุคคลทั่วไป
 2. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี
ไม่มีการบันทึก
- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
 2. ลานจอดรถ

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
 1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ มี

เอกสารแนะนำ
พิพิธภัณฑชาติไทย
สำนักงานพิพิธภัณฑ
ชาติไทย

สำนักงาน
พิพิธภัณฑชาติไทย

สถาบันพิพิธภัณฑการเรียนรู้แห่งชาติ

2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ไม่มี
- มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้
 1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ และพิพิธภัณฑ์
 2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.44.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
ไม่มี

2.44.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. ไม่มีงบประมาณ เนื่องจากเดิมมีโครงการจัดการพิพิธภัณฑ์ขึ้นใหม่ แต่ถูกตัดโครงการไปเนื่องจากผู้อำนวยการโรงเรียนในช่วงโครงการนั้นย้ายไปที่อื่น
2. บุคลากรน้อย มีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการทำงาน
3. มีคนเข้าชมน้อย โดยเฉพาะนักเรียนไม่กล้าเข้าชม เนื่องจากกลัวบรรยากาศของห้องพิพิธภัณฑ์

2.44.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- พิพิธภัณฑ์ขาดกิจกรรม และการใช้สอยทั้งที่อยู่ในโรงเรียนที่สามารถเชื่อมโยงวิชาเรียนมาเกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์ได้

● จุดแข็ง

- พิพิธภัณฑ์มีโบราณวัตถุที่พบในบริเวณที่ตั้ง จึงมีความสำคัญและเป็นเอกลักษณ์

2.44.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

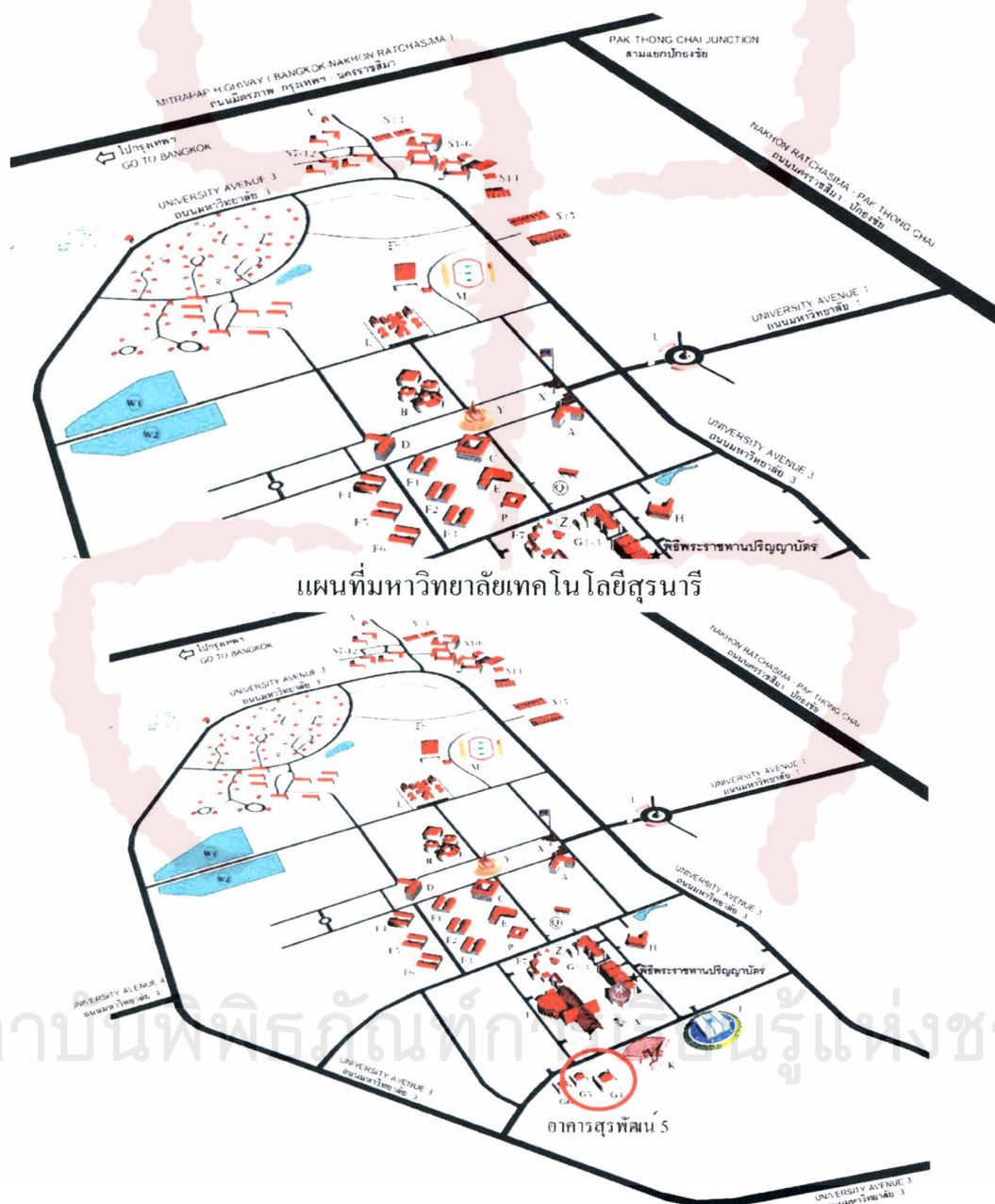
- ไม่มี

2.45 ห้องไทยศึกษานิทรรศน์

2.45.1 ที่อยู่และการติดต่อ สาขาวิชาศึกษาทั่วไป สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 044-224856, 044-224258

โทรสาร 044-224212 E-mail: GE@sut.ac.th Website: <http://www.sut.ac.th/ist/GE/Thai/Library/>

2.45.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง อาคารสุรพัฒน์ 5

ผังบริเวณของห้องไทยศึกษานิทรรศน์

ในการจัดแสดงนิทรรศการ ห้องไทยศึกษานิทัศน์ ประกอบด้วยอาคาร 2 หลัง อาคารหลังแรกเป็นอาคารจัดแสดงนิทรรศการ ส่วนอาคารหลังที่สอง เป็นอาคารจัดเก็บวัตถุ ซึ่งอาจมีการจัดแสดงต่อไปในอนาคต ภายในอาคารแรก มีการจัดนิทรรศการภายในห้องนิทรรศการจำนวน 2 ห้อง และยังมีนิทรรศการที่บริเวณพื้นที่ส่วนกลางและรอบอาคาร โดยมีการจัดแสดงตามเรื่องราวดังนี้

- ห้องจัดแสดงนิทรรศการภาพพระบาทและธงยามจากประเทศและเผ่าพันธุ์ต่างๆ
- ห้องจัดแสดงนิทรรศการผ้าทอและเครื่องมือทอผ้าต่างๆ
- นิทรรศการระหัดวิดน้ำ ของเล่นพื้นบ้าน และเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน โดยเฉพาะเครื่องมือประมง และพื้นที่อีกส่วนใช้จัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว จัดแสดงบริเวณพื้นที่กลางอาคาร
- นิทรรศการเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านต่างๆ เช่น เครื่องจักสาน เครื่องปั้นดินเผา เครื่องครัว เป็นต้น นิทรรศการนี้จัดแสดงบริเวณพื้นที่รอบอาคาร

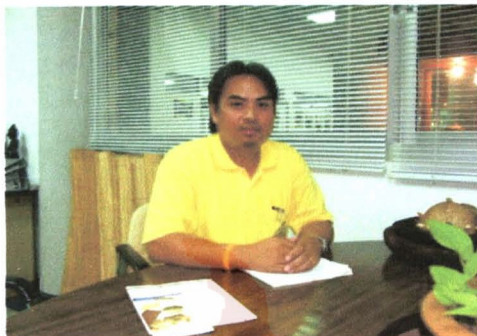
ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าอาคารสุรพัฒน์ 5
ภาพที่ 2 ภาพอาคารสุรพัฒน์ 5
ภาพที่ 3 ภาพป้ายห้องไทยศึกษานิทัศน์

1	2
3	

2.45.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: นายจรัสวัฒน์ นนทชัย

ตำแหน่ง: เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

หน่วยงาน: ห้องไทยศึกษานิทัศน์ สาขาวิชาศึกษาทั่วไป
สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

2.45.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 08.30 - 16.30 น.

2.45.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วันทำการ

2.45.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

เดิมทีเดียวห้องไทยศึกษานิทัศน์เป็นส่วนหนึ่งของภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยขอนแก่น เรียกว่า “ห้องปฏิบัติการทางมานุษยวิทยาของอีสาน” การสะสมรวบรวมจัดแสดงวัตถุทางวัฒนธรรมทั้งหมดเป็นความสนใจทางวิชาการและความประทับใจส่วนตัวของ อาจารย์สุริยา สมุทคุปต์ ที่มีต่อวัฒนธรรมพื้นบ้านอีสานมาตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2525 ซึ่งเป็นปีแรกที่อาจารย์เริ่มทำงานที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อย้ายมาทำงานที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีในปี พ.ศ. 2536 ห้องปฏิบัติการทางมานุษยวิทยาของอีสานจึงได้รับการปรับปรุงให้เป็น “ห้องไทยศึกษานิทัศน์” เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจของมหาวิทยาลัยแห่งใหม่นี้

2.45.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

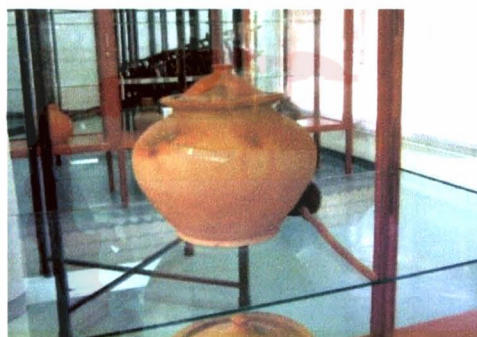
- วัฒนธรรมและประเพณี
- ภูมิปัญญา

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

เครื่องมือการเกษตร

เครื่องมือประมง

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

เครื่องดนตรี

เครื่องจักสาน

เครื่องใช้ในการศาสนา

หนังสือ

ภาพถ่าย

พันธุ์สัตว์/พืช

อวุธ

สิ่งของจำลอง

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- **นิทรรศการหมุนเวียน** ส่วนใหญ่เป็นนิทรรศการเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมอีสาน โดยห้องไทยศึกษานิเทศน์ได้จัดนิทรรศการย้อนขึ้นชุดหนึ่งในภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีระหว่างปี พ.ศ. 2538 – ปัจจุบัน เพื่อแสดงวัตถุทางวัฒนธรรมชุดต่างๆและความหมายของวัตถุเหล่านี้ที่มีต่อวิถีชีวิตของชาวอีสาน รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการศึกษาและวิจัยสำหรับคณาจารย์บุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี นิทรรศการที่จัดแสดง ได้แก่

- นิทรรศการว่าวไทย เป็นการจัดแสดงว่าวของอีสาน เช่น ว่าวจากจังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น และบุรีรัมย์ ว่าวจากอำเภอตากใบ นราธิวาส จำนวนกว่า 100 ตัว จัดแสดงระหว่างเดือนพฤศจิกายน – มกราคม ณ อาคารสุรพัฒน์ 5

- นิทรรศการบุญบั้งไฟ เป็นการจัดแสดงภาพถ่ายและวัตถุสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแห่บั้งไฟ และความหมายของประเพณีบั้งไฟของชาวนาอีสาน เมื่อพิจารณาจากสัญลักษณ์ คำพูด และการแสดงออกต่างๆของผู้เข้าร่วมพิธี จะเห็นได้ว่าประเพณีดังกล่าวสนองตอบความต้องการด้านจิตใจ และสังคมของชาวนาโดยเฉพาะความต้องการน้ำฝนสำหรับการทำนาและความสามัคคีในชุมชน นิทรรศการชุดนี้จัดแสดงระหว่างเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม ณ อาคารสุรพัฒน์ 5

- นิทรรศการผ้าไทย เป็นการจัดแสดงผ้าของกลุ่มชาติพันธุ์ไท – ไต ผ้าทอมือจากประเทศไทย เวียดนาม และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รวม 60 ชิ้น ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – พฤษภาคม ณ อาคารสุรพัฒน์ 5

- นิทรรศการ “กับดักจักสาน” เป็นการจัดแสดงเครื่องมือประมงน้ำจืดของชาวอีสาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเครื่องจักรสานหรือเครื่องมือที่ทำด้วยไม้ไผ่และหวาย เครื่องมือเหล่านี้มีความจำเป็น

ต่อการหาอาหารของชาวบ้านอีสาน นิทรรศการชุดนี้จัดแสดงระหว่างเดือนสิงหาคม – ตุลาคม ณ อาคารสุรพัฒน์ 5

นอกจากนี้ยังมีนิทรรศการชั่วคราวซึ่งจัดตามโอกาสต่างๆ เช่น นิทรรศการภาพวาด “ภูมิปัญญาของเล่นพื้นบ้าน” ซึ่งเป็นการประกวดวาดภาพของนักเรียนในโรงเรียนบริเวณท้องที่

อีกทั้งยังมีการจัดนิทรรศการเคลื่อนที่ไปยังโรงเรียนต่างๆ ที่แจ้งความจำนงค์มาอีกด้วย

- กิจกรรม ไม่มี

2.45.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มี กำลังดำเนินการอยู่ ถึงปัจจุบันมีวัตถุลงทะเบียนแล้วร้อยละ 40

2.45.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.45.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้ จัดนิทรรศการ, กิจกรรมนำชม, ดูแลรักษาวัตถุทางวัฒนธรรม, เสาะหาและสืบค้นข้อมูลและวัตถุเพื่อจัดแสดงนิทรรศการ, ทำทะเบียน, ติดต่อประสานงาน, ประชาสัมพันธ์ ฯลฯ

● **ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ**

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. นักวิชาการ/นักวิจัย
4. บุคคลทั่วไป
5. นักท่องเที่ยวในประเทศไทย
6. ศิลปิน
7. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ปีพ.ศ. 2537	5,000 คน
ปีพ.ศ. 2549	10,600 คน
ปีพ.ศ. 2550	6,000 คน

● **การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์**

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล

3. บรรยาย/สาธิต/อบรมสาระความรู้
4. กิจกรรม/การแสดงทางวัฒนธรรม
5. ลานจอดรถ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

● การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ (แจก) แผ่นพับ ภาษาไทย

2. หนังสือแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ (ชื่อ)

- จากห้วยข่อดถึงบุญบั้ง : สิทธิอำนาจและระบบการจัดการทรัพยากรพื้นบ้านของชุมชนชาวนาลุ่มน้ำชี (2536)

- ฮีตบ้านคองเมือง : รวบรวมความทางมานุษยวิทยาว่าด้วยสังคมและวัฒนธรรมอีสาน (2536)

- Flood Stress in the Four Lower Mekhong Basin (LMB) Provinces : A Rapid Appraisal of Flood Stress Among the Northeastern Peasant (2537)

- แม่หญิงต้องตำหูก : พัฒนาการของกระบวนการทอผ้าและการเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้หญิงในหมู่บ้านอีสานปัจจุบัน (2537)

- จากวิธีการประเมินสถานะชนบทแบบเร่งด่วนถึงวิธีประเมินสถานะชนบทแบบมีส่วนร่วม : พลวัตของวิธีการพัฒนาชนบทแนวใหม่ (2537)

- กรวด – หิน – ดิน – ทราย : รัฐ ทุนนิยม และชาวนาอีสานในยุคโลกาภิวัตน์ (2538)

- เอช ไอ วี / เอดส์ในชนบทอีสาน : มหันตภัยยุคโลกาภิวัตน์และ “งาน” ของนักมานุษยวิทยา (2538)

- EVALUATION REPORT IN VETERINARY NETWORK AND SERVICE IN SAYABOULY AND SAVANNAKHET PROVINCE (2538)

- มานุษยวิทยากับโลกาภิวัตน์ : ข้อเสนอเบื้องต้นเกี่ยวกับ “แรงงานข้ามชาติ” และ “นักมานุษยวิทยา” ในบริบทของวัฒนธรรมโลก (2538)

- ทรงเจ้าเข้าผี : วาทกรรมของลัทธิผีและวิกฤตการณ์ของความทันสมัยในสังคมไทย (2539)

- คนชายขอบ : ชีวิตและชุมชนคนงานไทยในญี่ปุ่น (2539)

- จากใบลานถึงแผ่นดิสก์ : พลวัตของการศึกษาวัฒนธรรมอีสาน 3 ทศวรรษ (2539)

- วิธีคิดของคนไทย : พิธีกรรม “ช่วงผีเพื่อน” ของ “ลาวข้าวจ้าว” จังหวัดนครราชสีมา (2542)

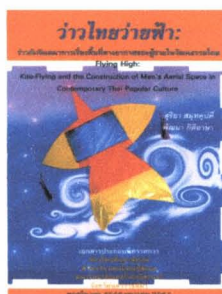
- การเมืองเรื่องผ้าขาวม้า (2541)

- แต่งองค์ทรงเครื่อง : “ลิเก” ในวัฒนธรรมประชาไทย (2541)

- ยามไทย : “อัตลักษณ์และการเดินทางในวัฒนธรรมไทยสมัยใหม่” (2542)

- ผ้าขาวม้า ยาม ว้าว : ความเรียงว่าด้วยร่างกาย อัตลักษณ์ และพื้นที่ในวัฒนธรรมไทย (2543)

- ว้าวไทยว้าวฟ้า : นาฏกรรมชีวิตและการข้ามพรมแดนในวัฒนธรรมอีสาน (2545)

- การเมืองวัฒนธรรมในบุญผะเหวดร้อยเอ็ด (2543)

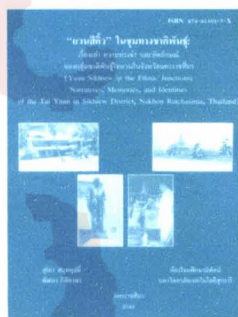
- คนชังอีสาน : ร่างกาย กามารมณ์ อัตลักษณ์ และเสี่ยงสะท้อนของคนทุกชั้นในหมอลำชิงอีสาน (2544)

- คนข้ามแดน : นาฏกรรมชีวิต และการข้ามพรมแดนในวัฒนธรรมอีสาน (2545)

- สนามในความทรงจำของนักเรียนมานุษยวิทยา : คนใน : ประสบการณ์- --

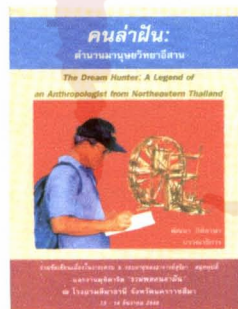
- ภาคสนามของนักมานุษยวิทยาไทย, หน้า 113 – 162 : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (2545)

- ยวนสีคว์ในชุมชนชาติพันธุ์ : เรื่องเล่า ความทรงจำ และอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ (2545)

- ทำไม “คนอีสาน” ในอดีตจึงใช้ผ้าซิ่นห่อคัมภีร์และคัมภีร์ใบลานอีสานกับแนวทางวิเคราะห์ทางมานุษยวิทยา (2545)

- คนล่าฝัน : ตำนานมานุษยวิทยาอีสาน (2546)

- วิจัยอีสาน : วิถีวิทยากับการศึกษาพลังทางสังคมในภาคอีสาน (2546)

- ท้องถิ่นนิยม, กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2546)

- คนพันธุ์ป๊อป : ตัวตนคนไทยในวัฒนธรรมสมัยนิยม (2546)

- มานุษยวิทยากับการศึกษาปรากฏการณ์โหยหาอดีตในสังคมไทย (2546)

- ระหัดวิดน้ำลำตะคอง : ศัญศาสตร์แห่งเทคโนโลยีพลังน้ำพื้นบ้าน (2547)

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้ Website

● มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ, โรงเรียน, มหาวิทยาลัย, ห้างสมุด, ชุมชน และ องค์กรเอกชน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.45.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง พิพิธภัณฑ์ไม้กลายเป็นหิน

2.45.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. งบประมาณน้อย จึงมีการบริหารจัดการเท่าที่ทำได้
2. บุคลากรน้อย ไม่สามารถขออัตราตำแหน่งเพิ่มได้ เนื่องจากมหาวิทยาลัยไม่ได้เน้นทางด้านศิลปวัฒนธรรม ทั้งนี้ทางหน่วยงานต้องการพัฒนาเป็นศูนย์แต่กำลังคนไม่พอ
3. อาคารไม่เหมาะสมและทรุดโทรม บริเวณส่วนกลางของอาคารจะมีอากาศร้อนตลอดเวลา ส่วนหลังคาสำนักงานรั่ว

2.45.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- นิทรรศการมีเนื้อหาและรายละเอียดค่อนข้างเยอะ และมีแผ่นป้าย คำบรรยายมาก จนขาดความน่าสนใจ ไม่ดึงดูดใจผู้เข้าชมให้ติดตามเรื่องราวไปตลอดนิทรรศการ

● จุดแข็ง

- พื้นที่ใกล้เคียงมีการใช้สอยประโยชน์ในหลายรูปแบบ ทั้งเป็นโรงแรม ศูนย์ประชุม อาคารเรียน จึงเป็นผลพลอยได้ที่ทำให้มีคนเข้ามาดูนิทรรศการอย่างต่อเนื่อง โดยการเชื่อมกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

2.45.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมีโครงการที่จะยกระดับ “ห้องไทยศึกษานิทรรศน์” และงานด้านไทยศึกษาที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ให้เป็น “พิพิธภัณฑ์ทางมานุษยวิทยาของอีสาน” ในอนาคตอันใกล้

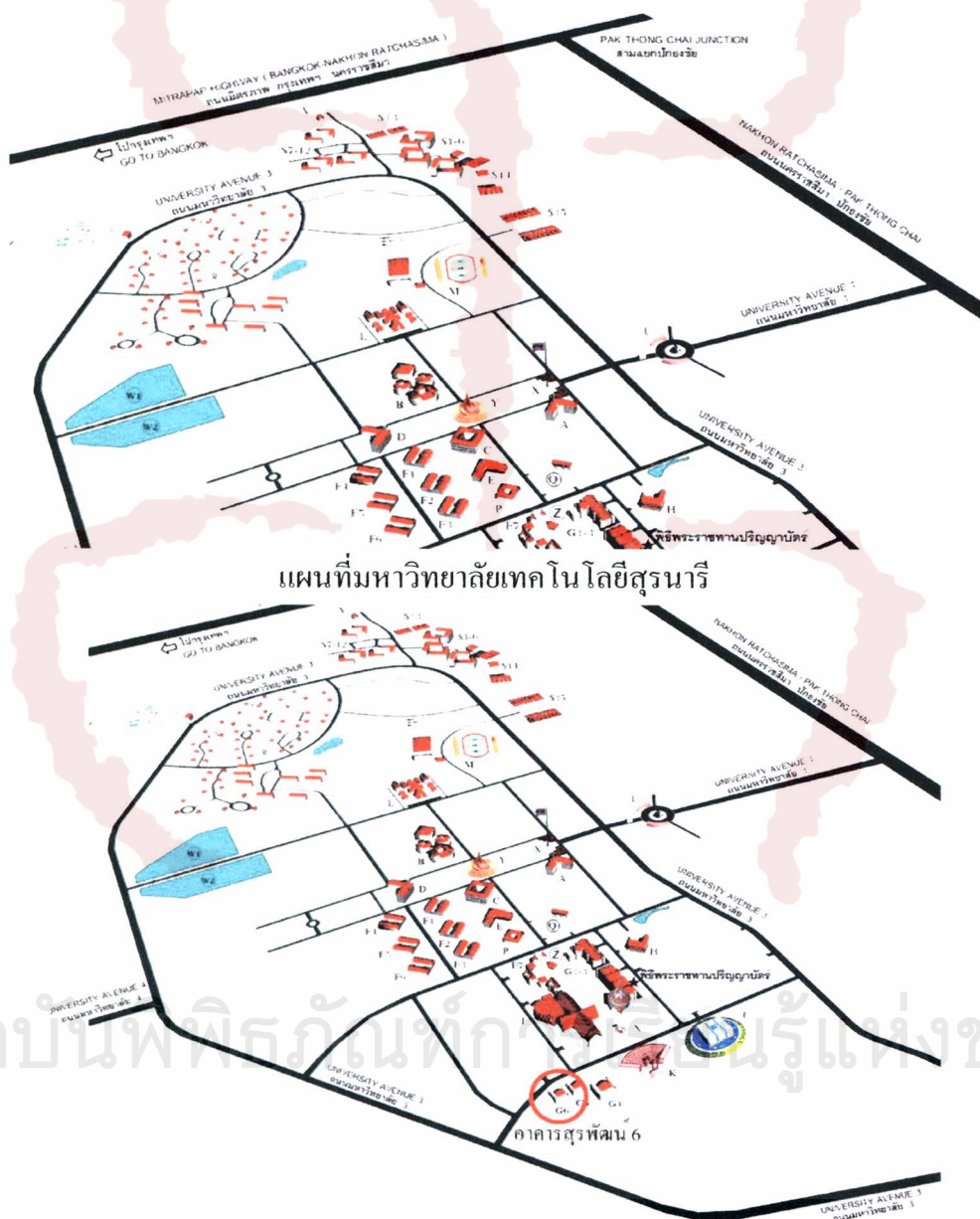
การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ดังกล่าวจะเป็นการรวมเอาภารกิจสำคัญในการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัยและการให้บริการด้านไทยศึกษาเข้าไว้ด้วยกันอย่างเป็นเอกภาพ ด้วยการสนับสนุนด้านงบประมาณบุคลากรและวิชาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน พิพิธภัณฑ์ดังกล่าวจะเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนการค้นคว้าวิจัยด้านไทยศึกษา การบริการทางวิชาการและการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทั้งในระดับภูมิภาคระดับชาติต่อไปในอนาคต

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.46 อุทยานผีเสื้อเฉลิมพระเกียรติ (SUT BUTTERFLY PARK)

2.46.1 ที่อยู่และการ โครงการกิจกรรมพิเศษและโครงการพิเศษ เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 111 ถนนมหาวิทยาลัย ตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัด นครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 044-224819 ,044-224850 (อุทยานผีเสื้อเฉลิมพระเกียรติ) โทรสาร 0-4422-4814 E-mail: butterfly@ccs.sut.ac.th Website: -

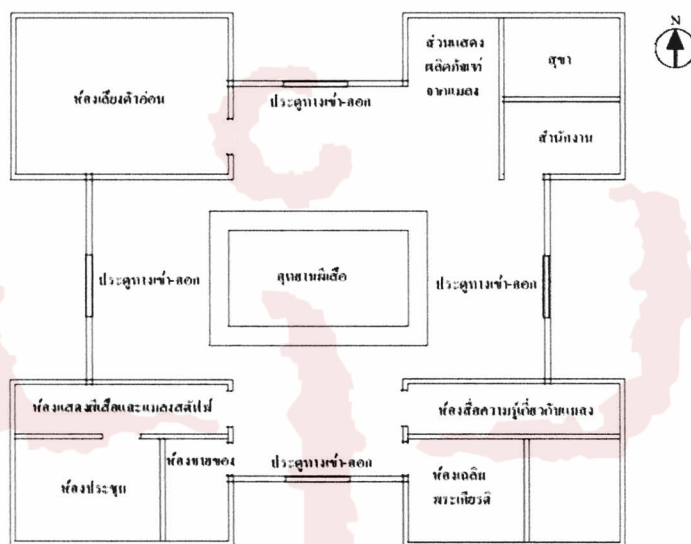
2.46.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง อาคารสุรพัฒน์ 6

ผังบริเวณของอุทยานผีเสื้อเฉลิมพระเกียรติ

2.46.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงอุทยานผีเสื้อเฉลิมพระเกียรติ

อุทยานผีเสื้อเฉลิมพระเกียรติ มีการจัดแสดงนิทรรศการ ดังนี้

- ห้องเฉลิมพระเกียรติ จัดแสดงพระบรมสาทิสลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระบรมวงศานุวงศ์

- ห้องสื่อความรู้เกี่ยวกับแมลง จัดแสดงความรู้เกี่ยวกับแมลงโดยใช้สื่อทัศนูปกรณ์ต่างๆ

- อุทยานผีเสื้อ มีลักษณะเป็นเกาะล้อมรอบด้วยตาข่ายโปร่งมีพื้นที่ 260 ตารางเมตร มีธารน้ำล้อมรอบเกาะ ภายในประกอบด้วยธารน้ำตก บ่อน้ำ น้ำพุ ตกแต่งด้วยสะพานข้าม สวนไม้ดอกไม้ประดับ พืชซึ่งเป็นอาหารผีเสื้อ และมีผีเสื้อหลากพันธุ์ที่มีชีวิต

- ห้องแสดงนิทรรศการผีเสื้อและแมลงสต๊าฟฟ์ จัดแสดงผีเสื้อและแมลงสต๊าฟฟ์ภายในตู้กระจก

- ห้องเลี้ยงตัวอ่อน เป็นห้องแสดงการเลี้ยงตัวอ่อนผีเสื้อ

- ส่วนแสดงผลิตภัณฑ์จากแมลง แสดงผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ได้จากแมลง

นอกจากนี้ยังมี ห้องฉายวีดิทัศน์ ห้องประชุม และห้องขายของที่ระลึก

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าอาคารสุรพัฒน์ 6

ภาพที่ 2 ภาพอาคารสุรพัฒน์ 6

ภาพที่ 3 ภาพป้ายอุทยานผีเสื้อเฉลิมพระเกียรติ 6

1	2
	3

2.46.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: โครงการกิจกรรมพิเศษและ โครงการพิเศษ เทคโนโลยี

หน่วยงาน: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

2.46.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการวันจันทร์ – เสาร์ เวลา 09.00 – 16.30 น. วันอาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เฉพาะกลุ่มที่ติดต่อมาล่วงหน้า

2.46.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วันทำการ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.46.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

อุทยานผีเสื้อเฉลิมพระเกียรติสร้างขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 เพื่องานแสดงเกษตรและอุตสาหกรรมโลก 95 (WORLDTECH' 95) หลังจากเสร็จสิ้นงานแล้วยังเปิดให้เข้าชม และเป็นแหล่งฝึกงาน ศึกษาดูงาน และเยี่ยมชมของนักเรียน นักศึกษา ตลอดจนประชาชนผู้สนใจทั่วไป ตลอดมา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้ให้ความสำคัญและเห็นว่าเป็นโครงการที่จะปลูกฝังค่านิยมการอนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และปลูกฝังจิตสำนึกในการรักษารธรรมชาติของเยาวชนประชาชน ตลอดจนสร้างทัศนคติที่ถูกต้องและคิ่งามในการพัฒนาประเทศ พร้อมไปกับการเรียนรู้และให้แนวคิ่ดทางวิทยาศาสตร์ โดยผ่านทางการจัดนิทรรศการที่แสดงถึงชีวิตจริงของแมลงทางด้านชีววิทยา อุปนิสัย ประโยชน์และโทษ ฯลฯ และกิจกรรมต่างๆ อีกทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติและสร้างความประทับใจในความสวยงามของธรรมชาติ ซึ่งนับวันจะถูกทำลายหรือสูญหายไป ตลอดจนเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของผู้เข้ามาเยี่ยมชมทุกระดับ นับว่าเป็นอุทยานผีเสื้อแห่งแรกและแห่งเดียวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและยังเป็นแห่งเดียวของประเทศไทยที่สามารถรักษาสภาพเดิมไว้ให้ทุกคนชมและศึกษาได้นานที่สุดโดยไม่เก็บค่าบริการ

2.46.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

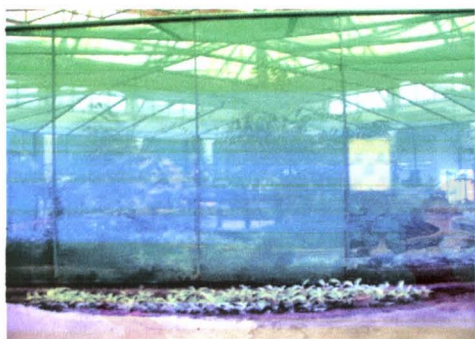
การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ธรรมชาติศึกษาและสิ่งมีชีวิต เกี่ยวกับผีเสื้อและแมลงต่างๆ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุประสงค์

ภาพถ่าย

พันธุ์สัตว์/ พืช

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม กิจกรรมพิเศษที่เปิดบริการส่วนใหญ่เป็นการบริการสถานที่จัดค่ายวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อมและอื่นๆสำหรับโรงเรียน สถานศึกษาและกลุ่มผู้สนใจทั่วไป สามารถเลือกกิจกรรมพร้อมที่พักและอาหารได้ตามต้องการ กิจกรรมในช่วง 1 ปีผ่านมามีดังนี้
 1. โครงการ “ค่ายพัฒนาการเรียนรู้เพื่ออัจฉริยภาพด้านวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ค่าย 2” (โครงการกิจกรรมโครงการศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน) ระหว่างวันที่ 10 - 11 กุมภาพันธ์ 2550
 2. โครงการ “ค่ายพัฒนาการเรียนรู้เพื่ออัจฉริยภาพด้านวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ค่าย 2” (โครงการกิจกรรมโครงการศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน) ระหว่างวันที่ 10 - 11 กุมภาพันธ์ 2550 และระหว่างวันที่ 17 - 18 กุมภาพันธ์ 2550

3. กิจกรรมให้บริการแหล่งเรียนรู้ อุทยานผีเสื้อ (โครงการศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน)
ระหว่างวันที่ 1 - 31 พฤษภาคม 2550

4. กิจกรรมให้บริการแหล่งเรียนรู้ "อุทยานผีเสื้อ" (โครงการศูนย์การเรียนรู้ เทคโนโลยี)
ระหว่างวันที่ 1 - 30 มิถุนายน 2550

2.46.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์
ไม่มี

2.46.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.46.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

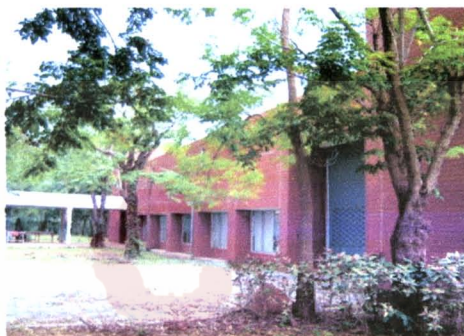
- จำนวนหน้าที่ รวม 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน คือ จัดการทั่วไปและนำขมนิทรรศการ
- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
 2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
 3. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มี

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
 1. มีเจ้าหน้าที่นำขมนิทรรศการ ภาษาไทย
 2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล
 3. การบรรยาย/ สาริต/ อบรมสาระความรู้
 4. ลานจอดรถ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

- **การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์**

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ (แจก) แผ่นพับไทย

2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี

4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้ Website และจดหมายข่าว

- **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ, โรงเรียน และมหาวิทยาลัย

2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.46.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ห้องไทยนิทัศน์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.46.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. อาคารจัดแสดงมีสภาพชำรุด ทรุดโทรม หลังคารั่ว และขาดการบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง

2.46.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- **จุดอ่อน**

- สภาพอาคารชำรุด ทรุดโทรม
- ไม่มีป้ายบอกทางนำมาสู่อาคาร

- **จุดแข็ง**

- อุทยานผีเสื้อตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยสุรนารี ซึ่งมหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมต่างๆ สม่ำเสมอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถจัดกิจกรรมมาเชื่อมโยงกับอุทยานได้

2.46.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

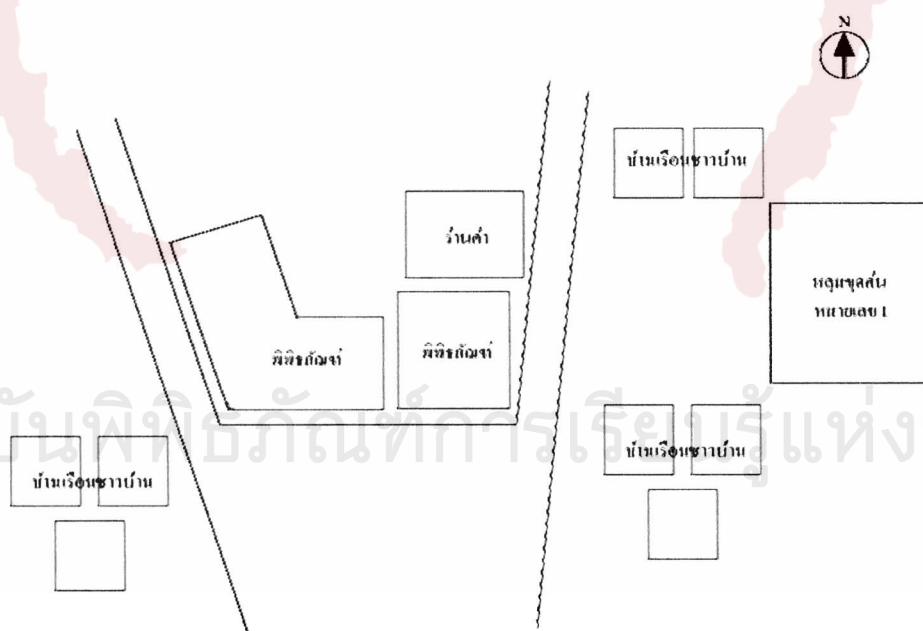
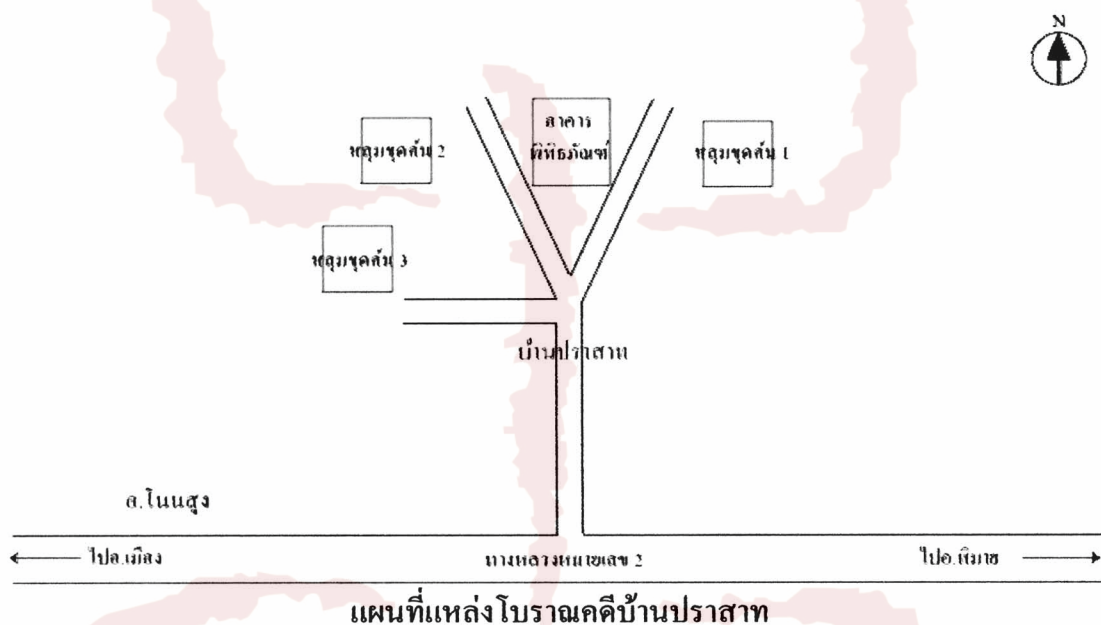
- ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.47 พิพิธภัณฑ์บ้านปราสาท

2.47.1 ที่อยู่และการติดต่อ แหล่งโบราณคดีบ้านปราสาท บ้านปราสาทใต้ ตำบลธารปราสาท อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา 30420 โทรศัพท์ 089-5817870 โทรสาร 044-367 075 E-mail: - Website: -

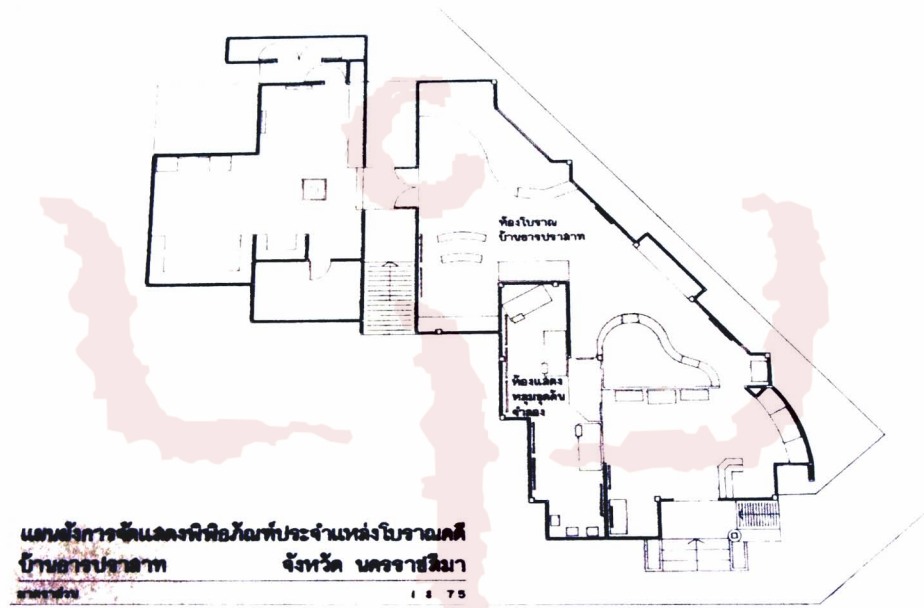
2.47.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง อาคารพิพิธภัณฑ์บ้านปราสาท

ผังบริเวณของพิพิธภัณฑ์บ้านปราสาท

2.47.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์บ้านปราสาท

พิพิธภัณฑ์บ้านปราสาท มีการจัดแสดงนิทรรศการถาวร โดยแบ่งเป็น 5 ห้องดังนี้

ห้องที่ 1 ห้องแสดงหลุมขุดค้นจำลอง จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับ

- สภาพภูมิศาสตร์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แสดงสภาพพื้นที่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และรายชื่อแหล่งโบราณคดี

- ห้องแสดงหลุมขุดค้นจำลอง แสดงประวัติการขุดค้นบ้านปราสาท พร้อมการจำลองหลุมขุดค้นตามสภาพจริง

ห้องที่ 2 ห้องโบราณธรรปราสาท จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับ

- แบบจำลองสภาพพื้นที่บ้านธรรปราสาท และภาพบ้านเรือนชาวบ้านปราสาทสมัยก่อนประวัติศาสตร์

- เครื่องมือ เครื่องใช้ และเครื่องประดับจากสำริด ที่ชาวบ้านมอบให้พิพิธภัณฑ์

- ภาพหุ่นดินเผาแหล่งโบราณคดีบ้านปราสาท แสดงภาพเครื่องปั้นดินเผาในหลุมขุดค้น พร้อมกับเครื่องปั้นดินเผาจริง

- เครื่องมือ เครื่องใช้ และเครื่องประดับจากเปลือกหอย

- แบบจำลองสภาพความเป็นอยู่ของคนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ โดยเน้นที่การปั้นหม้อ

- ห้องแสดงวิดิทัศน์

ห้องที่ 3 ห้องสังคมวัฒนธรรมบ้านปราสาท จัดแสดงภาชนะดินเผารูปแบบต่างๆ ที่พบในแหล่งโบราณคดีบ้านปราสาท

ห้องที่ 4 ห้องประวัติศาสตร์บ้านปราสาท จัดแสดงเกี่ยวกับ

- ความเชื่อและประเพณี พิธีเช่นศาลดาปู่ โดยมีการจำลองศาลดาปู่และสิ่งของที่ใช้ในพิธีกรรมประกอบกับข้อมูลเบื้องต้น

- พิธีขวัญข้าว พิธีขวัญยุง ตาปู่กฟาง จัดแสดงข้อมูลและจำลองสิ่งของที่ใช้ประกอบพิธีกรรม

ห้องที่ 5 ห้องแสดงเครื่องใช้ประจำวัน จัดแสดงเครื่องใช้ในชีวิตปัจจุบันของชาวบ้านปราสาทที่เชื่อมโยงกับอาชีพเกษตรกรรมและธรรมชาติ เช่น เครื่องมือจับปลา ผ้าทอ เครื่องมือทอผ้า เป็นต้น

นอกจากการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์แล้ว ยังมีหลุมขุดค้นทางโบราณคดีจำนวน 3 หลุม โดยแต่ละหลุมจะมีแผ่นภาพและข้อมูลประกอบการศึกษาอยู่ด้วย

ภูมิทัศน์โดยรอบ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าพิพิธภัณฑ์บ้านปราสาท

ภาพที่ 2 ภาพอาคารพิพิธภัณฑ์บ้านปราสาท

ภาพที่ 3 ภาพป้ายพิพิธภัณฑ์บ้านปราสาท

1	2
3	

2.47.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: นายเทียม ละอองกลาง

ตำแหน่ง: ผู้ใหญ่บ้าน

หน่วยงาน: หมู่บ้านธารปราสาทใต้

2.47.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการทุกวัน เวลา 07.30 - 16.00 น. ทุกวัน

2.47.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำการ

2.47.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

บ้านปราสาท ตำบลธารปราสาท อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา เป็นแหล่งโบราณคดีขนาดใหญ่ที่มีการตั้งถิ่นฐานของชุมชนโบราณสมัยก่อนประวัติศาสตร์ เมื่อประมาณ 3,000 ปีมาแล้ว รู้จักการทำภาชนะดินเผาแบบปากแตรเคลือบน้ำดินสีแดงและขัดมัน การทำเครื่องมือเครื่องใช้จากสำริด ทอผ้า เลี้ยงสัตว์ เพาะปลูก และมีพิธีกรรมในการฝังศพ ชุมชนแห่งนี้มีการอยู่อาศัยหลายยุคหลายสมัย และมีพัฒนาการในถิ่นที่อยู่อาศัย ติดต่อกันมาจนถึงยุคปัจจุบัน

ในด้านการดำเนินการ ชาวบ้านปราสาทร่วมกับกองทัพภาคที่ 2 และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาบ้านปราสาทให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและทำการศึกษาทางโบราณคดี กรมศิลปากรได้ดำเนินการขุดค้นทางโบราณคดี และจัดแสดงเป็นพิพิธภัณฑ์กลางแจ้งเมื่อ พ.ศ. 2534 โดยใช้งบประมาณจำนวน 9,000,000 บาท จากโครงการน้ำพระทัยจากในหลวง (อีสานเขียว)

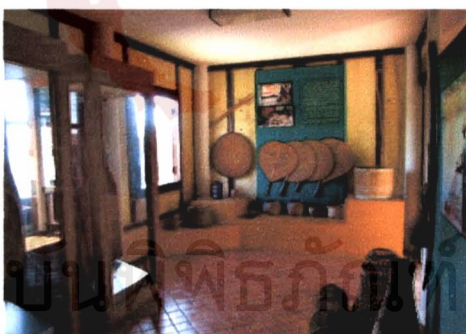
พิพิธภัณฑ์บ้านปราสาทเป็นพิพิธภัณฑ์ประจำแหล่งโบราณคดีบ้านปราสาท เป็นศูนย์ข้อมูล ที่อธิบายถึงคุณค่าและความสำคัญของหลักฐานทางโบราณคดีที่ขุดค้นพบภายในบริเวณบ้านปราสาทได้ รวมทั้งการให้ความรู้เกี่ยวกับการขุดค้นและหลักฐานทางโบราณคดีในเขตอีสานใต้ รวมถึงข้อมูลทางด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของผู้คนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณบ้านปราสาท นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

2.47.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านโบราณคดีของบ้านธารปราสาท
- วิถีชีวิต ของชาวบ้านธารปราสาท
- วัฒนธรรมและประเพณี ของชาวบ้านธารปราสาท
- ภูมิปัญญา ของชาวบ้านธารปราสาท

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

โบราณวัตถุ

เครื่องมือการเกษตร

เครื่องมือประมง

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

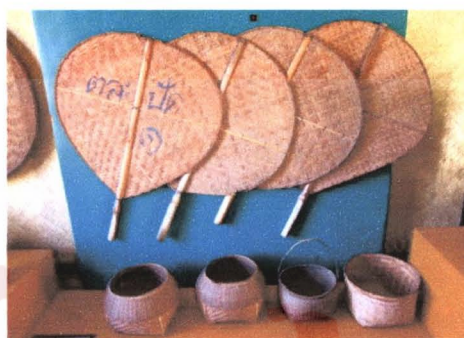
เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

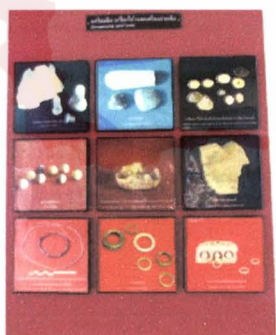
เครื่องประดับ

เครื่องโลหะ

เครื่องจักสาน

ภาพถ่าย

สิ่งของจำลอง

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.47.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการลงทะเบียนทั้งหมด ตามวิธีการทำทะเบียนโบราณวัตถุของกรมศิลปากร

2.47.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.47.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 2 คน เป็นชาวบ้านที่ได้รับการว่าจ้างจากกรมศิลปากรมีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ ทำหน้าที่ดูแลทั่วไปภายในพิพิธภัณฑ์
- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. บุคคลทั่วไป
 2. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
 3. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี
ไม่มีการบันทึก
- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย โดยเป็นยุวมัคคุเทศก์จากโรงเรียนใกล้เคียง
 2. ลานจอดรถ
- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
 1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
 3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
 4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ไม่มี
- มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้
 1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ, โรงเรียน และมหาวิทยาลัย
 2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.47.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.47.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. หลุมขุดค้น มีปัญหาในด้านสภาพแวดล้อม โดยถูกความชื้นและความเค็มของดินทำลายโบราณวัตถุในหลุมขุดค้น
2. ขาดการดูแลอย่างต่อเนื่องจากกรมศิลปากร

2.47.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- พิพิธภัณฑ์ขาดกิจกรรมโดยตรง และไม่มีการพัฒนา ปรับปรุง

● จุดแข็ง

- พิพิธภัณฑ์ประกอบด้วยอาคารแสดงนิทรรศการและมีหลุมขุดค้นเป็นพิพิธภัณฑ์เปิด โดยการจัดอยู่ในพื้นที่จริงทำให้เรื่องราวน่าสนใจมากขึ้น
- หมู่บ้านธารปราสาท เป็นหมู่บ้านที่มีกิจกรรมโฮมสเตย์ ทำให้มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมอย่างต่อเนื่อง

2.47.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

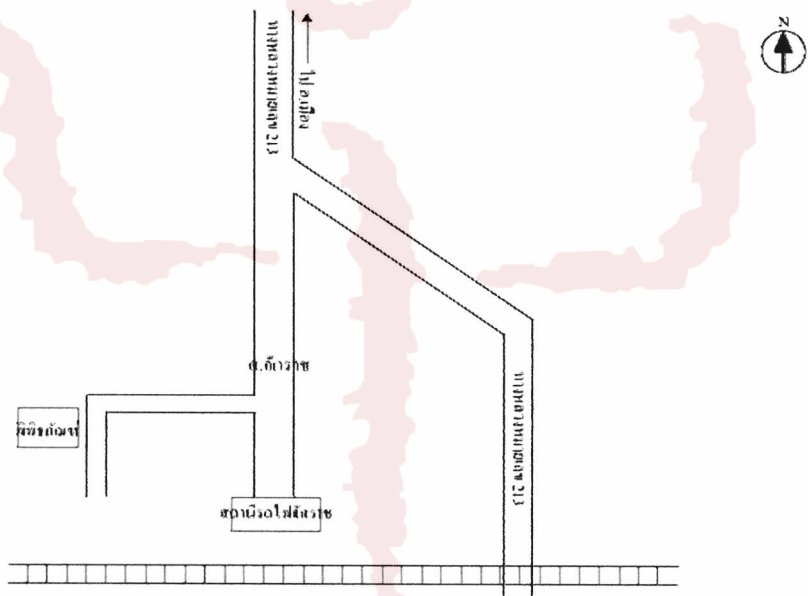
- ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

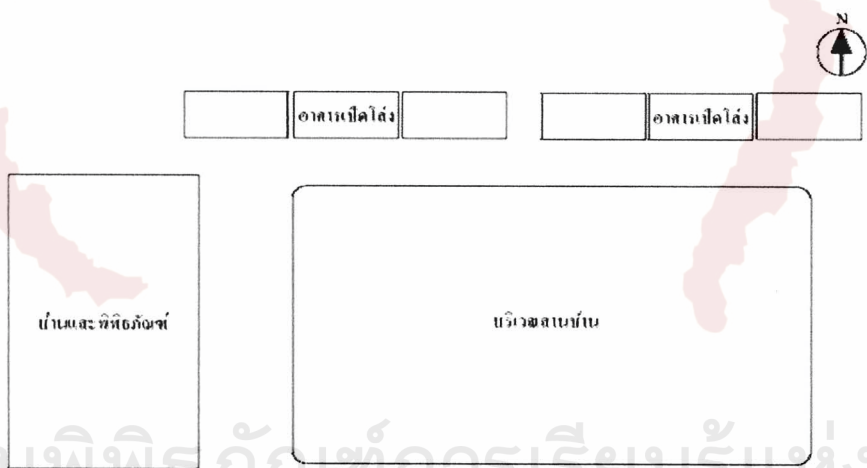
2.48 ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอจักราช

2.48.1 ที่อยู่และการติดต่อ ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอจักราช อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา 30230 โทรศัพท์ 044-399158 โทรสาร - E-mail: - Website: -

2.48.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

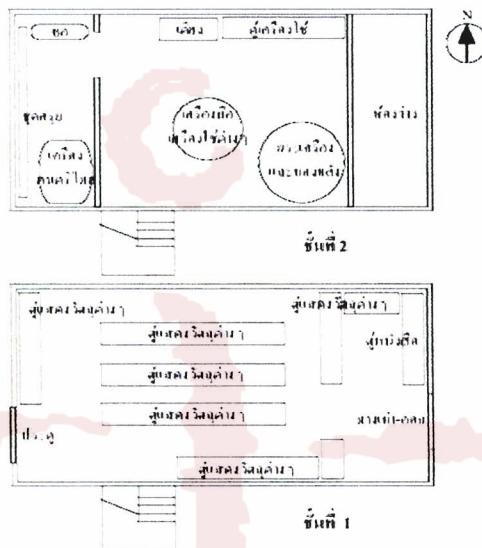
แผนที่ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอจักราช

ผังบริเวณของศูนย์วัฒนธรรมอำเภอจักราช

2.48.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงศูนย์วัฒนธรรมอำเภอจักราช

ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอจักราช มีการจัดแสดงภายในอาคาร 2 ชั้น ซึ่งแบ่งพื้นที่สำหรับเก็บสะสมวัตถุ กับพื้นที่อยู่อาศัย ในการจัดแสดงแบ่งเป็น

ชั้นที่ 1 จัดแสดงวัตถุสะสมต่างๆ เช่น หนังสือ แสตมป์ เหรียญที่ระลึกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เงินตรา ของเล่น ขวดสุรา ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ

ชั้นที่ 2 แบ่งพื้นที่เป็น 3 ห้อง ห้องกลางจัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน พระเครื่อง เครื่องกลางและของขลัง ส่วนห้องด้านข้างจัดแสดงเครื่องดนตรีไทย และชุดครุย นอกจากนี้ยังมีห้องว่างเพื่อเตรียมสำหรับการจัดแสดงในอนาคตอีกด้วย

นอกจากการจัดแสดงภายในอาคารแล้ว บริเวณลานบ้านยังมีการจัดแสดงเกวียน รถโบราณ และเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านที่มีขนาดใหญ่

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าศูนย์วัฒนธรรมอำเภอจักราช

ภาพที่ 2 ภาพอาคารศูนย์วัฒนธรรมอำเภอจักราช

1	2
---	---

2.48.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: อาจารย์ เกรียงศักดิ์ กาญจนฤทธากรณ์
ตำแหน่ง ข้าราชการเกษียณ
หน่วยงาน: เอกชน

2.48.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.30 - 16.30 น. ต้องโทรแจ้งเพื่อนัดหมายเข้าชมก่อน

2.48.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วัน

2.48.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอจักราช เกิดจากการสะสมวัตถุสิ่งของต่างๆ ด้วยใจรักของอาจารย์ เกรียงศักดิ์ กาญจนฤทธากรณ์ ผู้ได้รับการยกย่องให้เป็นครูภูมิปัญญาไทยในด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี นอกจากการสะสมวัตถุแล้ว อาจารย์ เกรียงศักดิ์ยังเป็นผู้มีความรู้ทางด้านโบราณวัตถุ ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น ปรัชญาโคราช การละเล่นพื้นบ้าน พิธีกรรมทางศาสนา และประเพณีหมู่บ้านและชาติพันธุ์ในนครราชสีมา

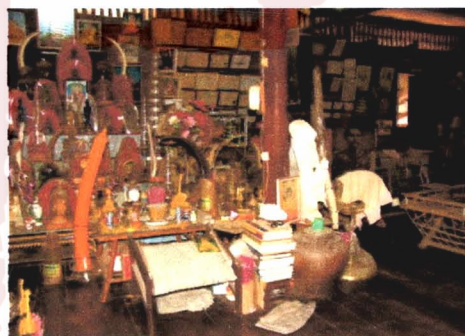
2.48.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- วิถีชีวิตของชาวนครราชสีมา

- ภูมิปัญญาชาวบ้าน

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องใช้ในชีวิตรประจำวัน

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

เครื่องดนตรี

เงินตรา

หนังสือ

ตราไปรษณียากร

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.48.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.48.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.48.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้ การจัดหาวัตถุ การดูแลรักษา การติดต่อประสาน การทำความสะอาดสถานที่

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. บุคคลทั่วไป
2. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. ลานจอดรถ

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
2. หนังสือแนะนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้ สื่อบุคคล

- มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการอำเภอจักราช
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.48.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ไม่มี

2.48.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. ไม่มีทนายทสืบทอดการดูแลพิพิธภัณฑ์
2. วัตถุสะสมมีจำนวนมาก ทำให้ยากต่อการดูแลทั่วถึง

2.48.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- นิทรรศการมีวัตถุจัดแสดงจำนวนมาก และวัตถุส่วนใหญ่ขาดการดูแล

● จุดแข็ง

- มีทำเลเหมาะสม ตั้งอยู่ในเขตเมือง มีการเดินทางไปมาสะดวก ทั้งรถประจำทางและรถส่วนตัว

2.48.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

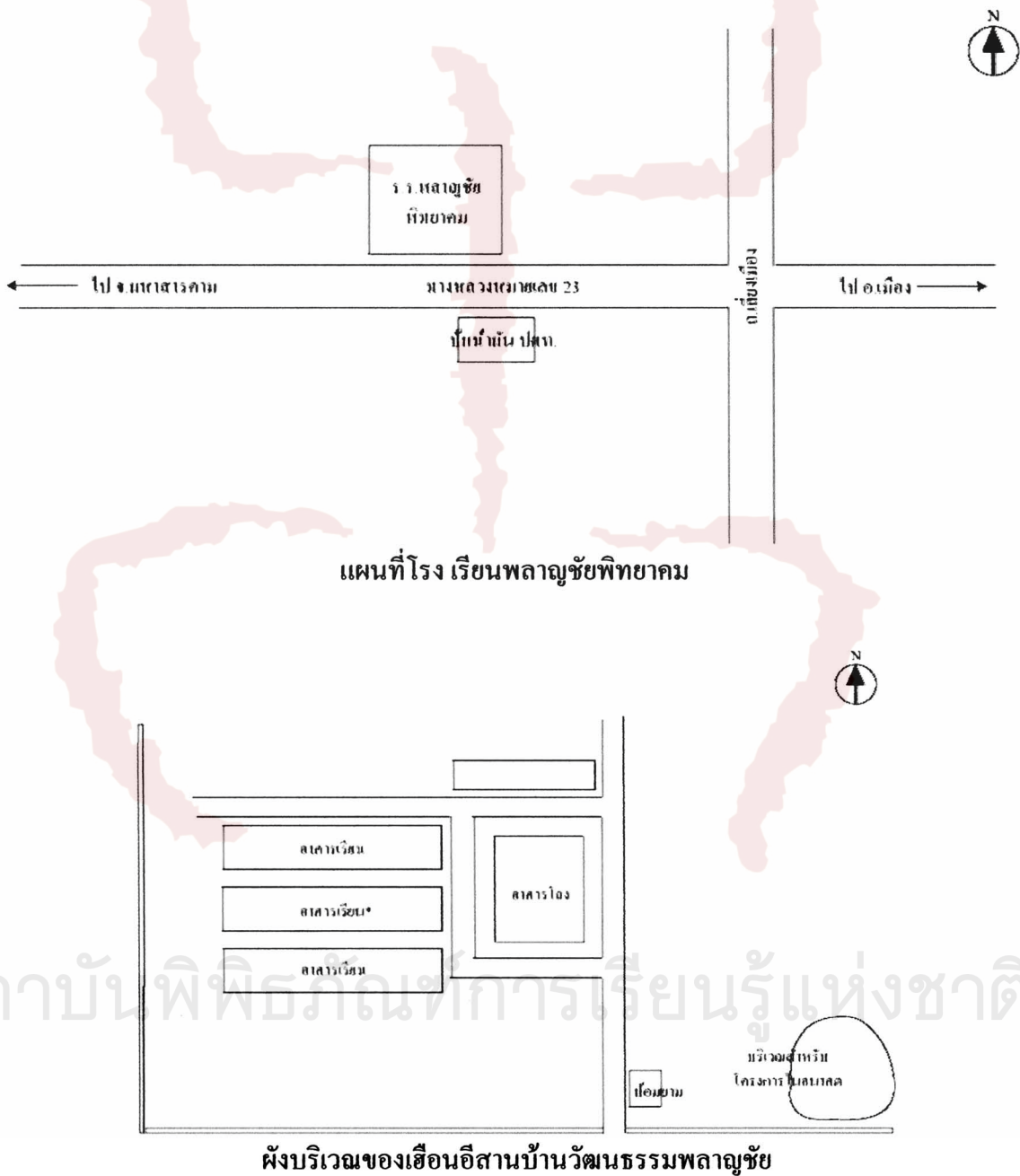
- อนาคตจะมีการขยายห้องจัดแสดงเพิ่มเติมไปยังห้องว่างที่เหลือ
- ทางอาจารย์เกรียงศักดิ์ กาญจนฤทธากรณ์ ต้องการให้พิพิธภัณฑ์เข้าในระบบจัดการที่ถูกต้อง โดยต้องการถวายเป็นพิพิธภัณฑ์ให้กับสมเด็จพระเทพฯ เนื่องจากไม่มั่นใจในการมอบให้องค์กรท้องถิ่นจัดการ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

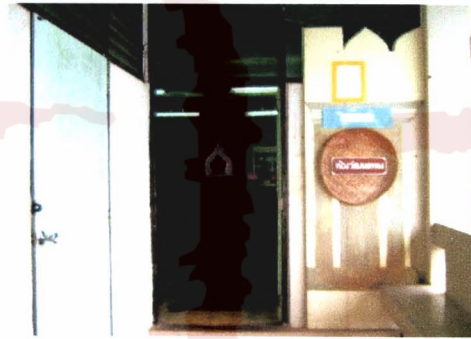
2.49 เอือนอีสานบ้านวัฒนธรรมพลาญชัย โรงเรียนพลาญชัยพิทยาคม

2.49.1 ที่อยู่และการติดต่อ โรงเรียนพลาญชัยพิทยาคม ถนนแจ้งสนิท ตำบลหนองแขวง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 45000 โทรศัพท์ 043-513900,043-515204, 085-0104121 (อาจารย์สุนันทา งามสนิท) โทรสาร 043-3513900 E-mail: - Website: -

2.49.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง ชั้น 3 อาคาร 2

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพบริเวณด้านหน้าโรงเรียนพลาญชัยพิทยาคม

ภาพที่ 2 ภาพอาคารที่ตั้งห้องวัฒนธรรม

ภาพที่ 3 ภาพบริเวณด้านหน้าห้องวัฒนธรรม

1	2
	3

2.49.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: อาจารย์สุนันทา งามสนิท

ตำแหน่ง อาจารย์

หน่วยงาน: โรงเรียนพลาญชัยพิทยาคม

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.49.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการวันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 08.30 – 16.30 น. วันเสาร์-

อาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เปิดเฉพาะกลุ่มที่ติดต่อขอเข้าชมเป็นพิเศษ

2.49.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำการ

2.49.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

เขื่อนอีสานบ้านวัฒนธรรมพลาญชัย ก่อตั้งขึ้นในช่วงรัฐบาล พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งได้มีนโยบายมุ่งพัฒนาประเทศให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เน้นให้เยาวชนและประชาชนมีการศึกษาตลอดชีวิต โดยส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ทุกรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 25 และนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ มาตราที่ 13(3), 23, 25, และ 29 ที่ระบุให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และกระบวนการถ่ายทอดและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ซึ่งโรงเรียนพลาญชัยพิทยาคม โดยคณะกรรมการวัฒนธรรมโรงเรียนได้ตอบสนองนโยบายนี้อย่างเป็นรูปธรรม โดยการเปิดให้บริการแหล่งการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม 1 แห่ง คือ เขื่อนอีสานบ้านวัฒนธรรมพลาญชัย เป็นสถานที่จัดแสดงและให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมพื้นบ้านทุกสาขา รวมทั้งประวัติและผลงานของปราชญ์ชาวบ้าน นอกจากนั้นยังได้จัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ต่างๆอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ 2548 คณะกรรมการวัฒนธรรมโรงเรียนได้กำหนดให้มีการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “การจัดแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม” ขึ้นเพื่อกระตุ้นให้ครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชนไทยรู้จักและใช้ประโยชน์แห่งการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมพื้นบ้านอย่างคุ้มค่า อันจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมพื้นบ้าน ตลอดจนสามารถพัฒนาศักยภาพและภูมิปัญญาของคนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมโลกได้อย่างเป็นสุขและยั่งยืน

2.49.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

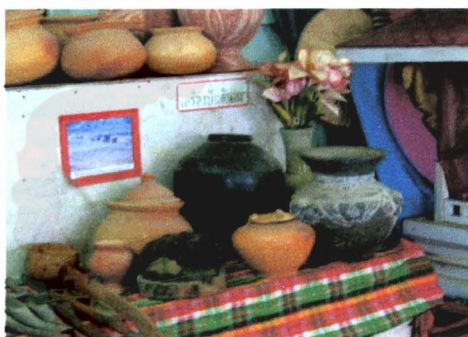
- วิถีชีวิตของชาวเมืองร้อยเอ็ด
- วัฒนธรรมและประเพณี ของชาวเมืองร้อยเอ็ด
- ภูมิปัญญาท้องถิ่น

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

เครื่องมือประมง

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

เครื่องจักสาน

หนังสือ

ภาพถ่าย

เอกสารโบราณ

สิ่งของจำลอง

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

- นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี
- กิจกรรม ไม่มี

2.49.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการทำทะเบียน โดยกำลังดำเนินการอยู่ ถึงปัจจุบันมีวัตถุลงทะเบียนแล้วร้อยละ 70

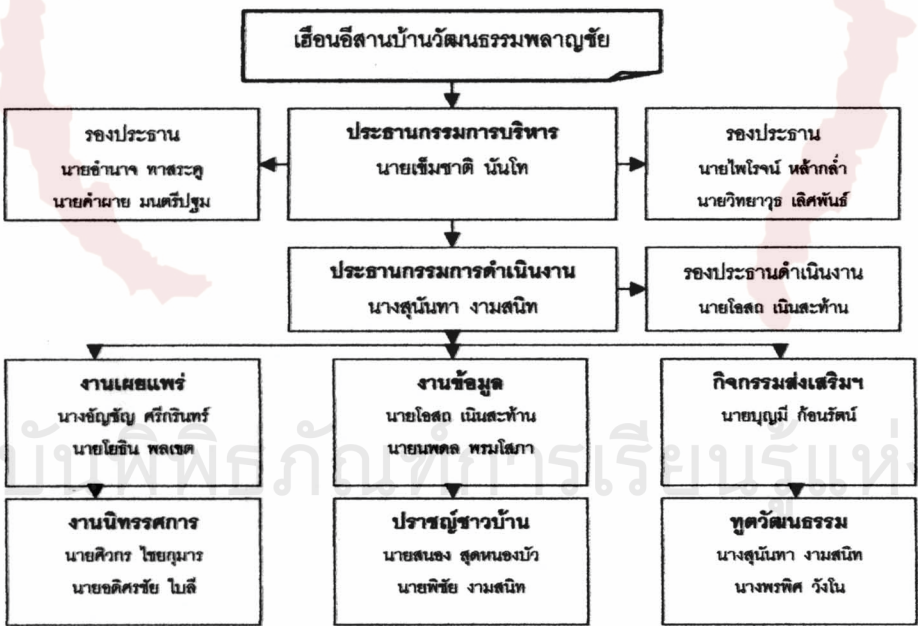
2.49.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

- ห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ ไม่มี
- ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ ไม่มี

2.49.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

- จำนวนหน้าที่ รวม 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้ การประสานงานด้านต่างๆ การจัดแสดงนิทรรศการ การจัดกิจกรรมต่างๆ การดูแลรักษาวัตถุจัดแสดง ทั้งนี้ยังมีคณะกรรมการศูนย์วัฒนธรรมของโรงเรียนจำนวน 14 คน ร่วมประชุมและหมุนเวียนกันจัดกิจกรรม และมีนักเรียนทูตวัฒนธรรมประจำ 15 คน ทำหน้าที่ทำความสะอาด จัดหมวดหมู่สิ่งของ และให้บริการนำชมกับนักเรียนในโรงเรียน

โดยมีโครงสร้างการดำเนินงาน ดังนี้

- **ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ**

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. ชุมชน
3. บุคคลทั่วไป

- **สถิติผู้เข้าชมต่อปี**

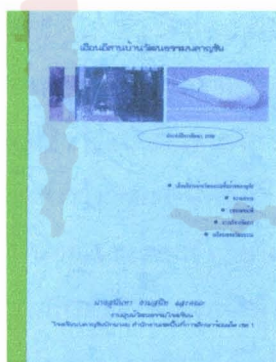
ไม่มีการบันทึก

- **การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์**

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. ลานจอดรถ

- **การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์**

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ (แจก) หนังสือ “เยือนอีสานบ้านวัฒนธรรมพลาญชัย”

2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์ ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ไม่มี
4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้ Website และเครือข่ายกับศูนย์ต่างๆ

- **มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้**

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ, โรงเรียน ,มหาวิทยาลัย ,พิพิธภัณฑ์ และชุมชน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.49.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ไม่มี

2.49.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. งบประมาณ ขาดงบประมาณมาช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง
2. บุคลากร มีเจ้าหน้าที่หลักเพียงคนเดียว โดยรับภาระหน้าที่หลายอย่าง รวมถึงการเรียนการสอนด้วย บุคลากรยังขาดการออกไปศึกษาดูงาน เนื่องจากไม่ได้รับการส่งเสริมทางด้านนี้

2.49.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

● จุดอ่อน

- ห้องนิทรรศการมีพื้นที่เล็ก แต่มีวัตถุและเอกสารจัดแสดงเยอะทำให้การจัดแสดงค่อนข้างแออัด ไม่เป็นสัดส่วน

● จุดแข็ง

- มีกิจกรรมที่เชื่อมโยงนักเรียนและชุมชนได้อย่างดีและต่อเนื่อง

2.49.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

- ในอนาคตเขื่อนอีสานบ้านวัฒนธรรมพลาญชัย มีโครงการจัดตั้งบ้านเรือนไทยไว้ที่บริเวณสระน้ำหน้าโรงเรียนพลาญชัยพิทยาคม โดยมีการเตรียมบุคลากรให้หัวหน้างานศูนย์วัฒนธรรม (นางสุนันทา งามสนิท) เข้ารับการอบรมสัมมนาโครงการแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ แล้วนำมาเผยแพร่ให้คณะกรรมการทุกคนทราบ และได้ประชุมเสนอโครงการต่อผู้บริหาร ตามลำดับ และได้มีการศึกษาดูงาน โดยคณะกรรมการศูนย์วัฒนธรรมโรงเรียนได้ไปศึกษาแนวทางการจัดที่วัดรุกขเวช หมู่บ้านอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตั้งอยู่ที่พุทธมณฑลอีสาน อำเภอนาइन จังหวัดมหาสารคาม และจัดโครงการวัฒนธรรมสัญจรเครือข่ายหอวัฒนธรรมนิทัศน์ส่วนภูมิภาค ตามทำเนียบเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติในลำดับต่อไป โดยเขื่อนอีสานบ้านวัฒนธรรมพลาญชัยจะมีหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและปราชญ์ชาวบ้าน จำหน่ายสินค้าเป็นแหล่งท่องเที่ยว ลานกิจกรรมชุมชน และห้องปฏิบัติการทอวัฒนธรรม

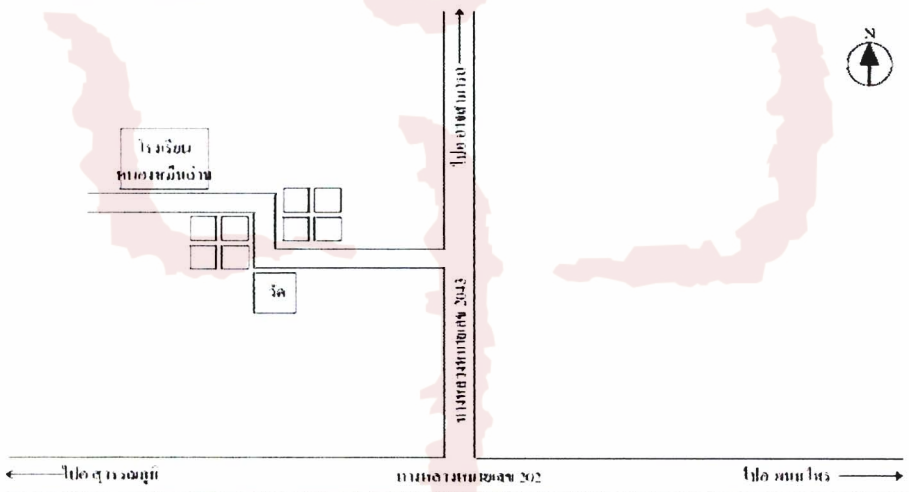
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2.50 ศูนย์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยา

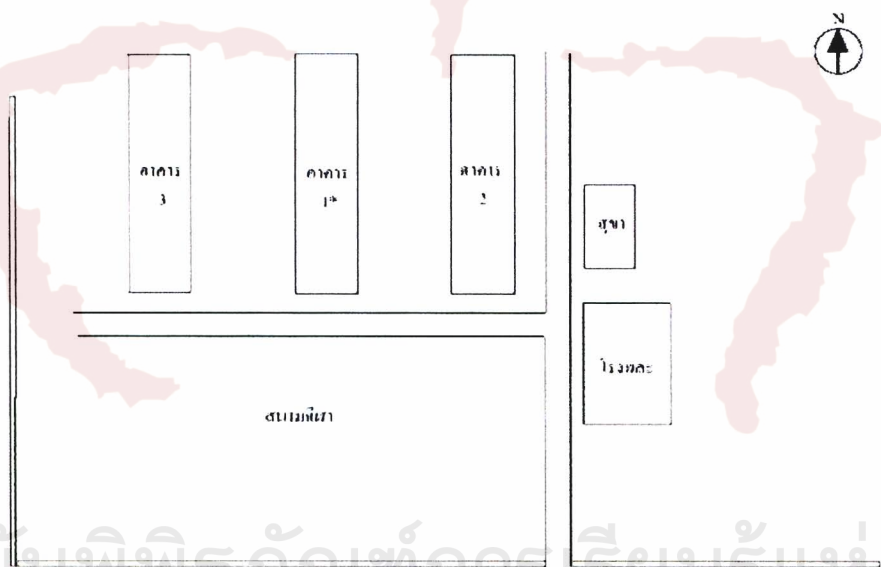
2.50.1 ที่อยู่และการ โรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

45160 โทรศัพท์ 043-565 226, 043-565 022 โทรสาร - E-mail: - Website: -

2.50.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง ชั้น 1 อาคาร 1

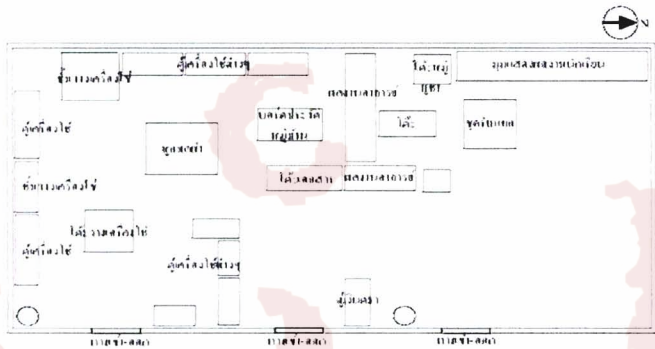
แผนที่โรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยา

ผังบริเวณของศูนย์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.50.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดง

ผังอาคารจัดแสดงศูนย์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น

ศูนย์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยา มีการแบ่งส่วนพื้นที่การจัดแสดงออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 พื้นที่จัดแสดงนิทรรศการ มีการจัดแสดงโดยแบ่งกลุ่มตามวัตถุ จัดแสดงภายในตู้กระจก ชั้นวาง และแท่นฐาน บางส่วนติดตั้งบนผนัง ประกอบด้วยกลุ่มวัตถุดังนี้ กลุ่มเครื่องจักสาน กลุ่มเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน กลุ่มเครื่องมือทอผ้า กลุ่มเครื่องดนตรี กลุ่มเงินตรา ผลงานของนักเรียน ผลงานอาจารย์ และเอกสารประกอบนิทรรศการ นอกจากนี้ยังมีแผ่นป้ายนิทรรศการจัดแสดงเรื่องภูมิปัญญาบ้านหนองหมื่นถ่าน

ส่วนที่ 2 พื้นที่ห้องพักอาจารย์ ผลงานอาจารย์ ห้องเรียน และมุมแสดงผลงานนักเรียน

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่ 1 ภาพถนนด้านหน้าโรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยา

ภาพที่ 2 ภาพอาคาร 1

ภาพที่ 3 ภาพด้านหน้าศูนย์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น

1	2
3	4

2.50.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล: อาจารย์ ปทุมมา แสันทวีสุข

ตำแหน่ง ครู

หน่วยงาน: โรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยา

2.50.5 วันเวลาเปิดทำการ เปิดบริการวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 08.00 - 16.30 น.

2.50.6 การเก็บค่าเข้าชม

- ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม
- จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำการ

2.50.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ศูนย์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยา จัดตั้งเมื่อปีการศึกษา 2544 ฝ่ายโรงเรียนกับชุมชน นำโดยอาจารย์ประเสริฐ คัทเนตร ผู้ช่วยฝ่ายในขณะนั้น และบุคลากรทุกท่านได้ปรึกษาและเล็งเห็นความสำคัญของการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งอยู่ในบริเวณเขต

พื้นที่บริการของโรงเรียนมาจัดแสดงเป็นแหล่งเรียนรู้ควรค่าแก่การศึกษาได้นำเสนอผู้อำนวยการ กัมพล พื้นแสน ผู้อำนวยการโรงเรียน และได้รับอนุญาตให้ใช้ห้องจริยธรรมเดิม อาคาร 1 จำนวน 1 ห้อง ปรับปรุงเป็นห้องศูนย์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นโรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยา ขึ้นเป็นครั้งแรก โดยได้มอบหมายให้ อ.ปทุมมา แสนทวีสุข เป็นเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาห้องดังกล่าว และได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ปกครอง, คณะครู – อาจารย์, นักการภารโรง, นักเรียน ร่วมบริจาคสิ่งของซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นควรค่าแก่การศึกษาเป็นจำนวนมาก เพื่อรวบรวมไว้ที่ห้องศูนย์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น

จนกระทั่งปีการศึกษา 2545 ได้มีการอนุญาตให้ขยายห้องเพิ่มเติมอีก 1 ห้อง และได้มีการจัดเก็บข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มเพื่อเผยแพร่

และในปีการศึกษา 2546 ผู้อำนวยการ ชูศักดิ์ ประภาศรี ผู้อำนวยการโรงเรียน ได้เล็งเห็นความสำคัญของห้องศูนย์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นแห่งนี้เป็นอย่างยิ่ง ได้มีการสนับสนุนการพัฒนาห้องอย่างจริงจัง อีกทั้งได้รับความอนุเคราะห์จาก อ.ประเสริฐ คัทเนตร ได้มอบงบประมาณจำนวน 5,000 บาท ให้แก่ทางโรงเรียนเพื่อใช้ในการปรับปรุงและตกแต่งห้องศูนย์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นจนเป็นที่เรียบร้อย สามารถจัดวางและเก็บสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ได้อย่างลงตัว โดยจัดเป็นหมวดหมู่ มุ่งเน้นให้รู้ถึงการเรียนชื่อ, ประโยชน์ และวิธีใช้ อีกทั้งได้รวบรวมข้อมูลที่เป็นสิ่งควรศึกษาภายในหมู่บ้านหนองหมื่นถ่าน เช่น ประวัติหมู่บ้านหนองหมื่นถ่าน, ประวัติปู่เมืองปาก, ความเป็นมาของสืบบ้านหนองหมื่นถ่าน เป็นต้น เพื่อเป็นการเผยแพร่

ห้องศูนย์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถเปิดบริการให้ผู้ปกครอง, คณะครู – อาจารย์, และนักเรียน ตลอดจนบุคคลทั่วไปที่สนใจเข้าเยี่ยมชมและได้ศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมแห่งหนึ่งของโรงเรียนหนองหมื่นถ่านวิทยาด้วย

2.50.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

- ชีวิตประวัติบุคคล ที่สำคัญในบ้านหนองหมื่นถ่าน
- วิถีชีวิตของชาวบ้านหนองหมื่นถ่าน
- ภูมิปัญญาของชาวบ้านหนองหมื่นถ่าน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

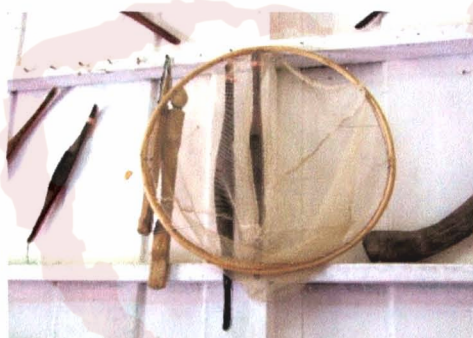
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

เครื่องมือการเกษตร

เครื่องมือประมง

เครื่องมือทอผ้า

เครื่องใช้ในชีวิตรประจำวัน

เครื่องแต่งกายและผ้าทอ

เครื่องดนตรี

เครื่องประดับ

เครื่องจักสาน

เงินตรา

หนังสือ

ภาพถ่าย

งานศิลปะ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
 2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีการบันทึก

- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
 1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
 2. ลานจอดรถ

- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
 1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์ (แจก) แผ่นพับ ภาษาไทย

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

2. หนังสือแนะนำพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ (แจก) หนังสือ “ประวัติ “ปู่เมืองปาก” ผู้ก่อตั้งบ้านหนองหมื่นถ่าน”

4. มีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ดังนี้ สื่อบุคคล

- มีการจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้
 1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ โรงเรียน
 2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

2.50.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
สิมวัจจักรวาลภูมิพินิจ

2.50.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากร มีเจ้าหน้าที่คนเดียว ยังไม่มีการจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ

2.50.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

- จุดอ่อน
 - การเดินทางค่อนข้างลำบาก และห่างไกลจากเมือง

- จุดแข็ง
 - เป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีกิจกรรมต่อเนื่อง เนื่องจากมีการเชื่อมวิชาต่างๆ ให้เข้ามาใช้ห้อง เช่น วิชาสังคมศึกษา วิชาภาษาไทย เป็นต้น

2.50.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

- มีโครงการที่จะปรับปรุงการจัดแสดง และอาจมีการเพิ่มผู้จัดแสดง

บทที่ 3

ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

จากโครงการสร้างฐานข้อมูลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยศึกษาข้อมูลจากพิพิธภัณฑ์ในจังหวัดร้อยเอ็ด, จังหวัดนครราชสีมา, จังหวัดบุรีรัมย์, จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดอุบลราชธานี พบว่าแต่ละพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ดังนี้

ปัญหาและอุปสรรคในด้านงบประมาณ พิพิธภัณฑ์ส่วนใหญ่ขาดงบประมาณสนับสนุนไม่ว่าจะเป็นพิพิธภัณฑ์ของหน่วยงานรัฐ วัด หรือเอกชน ซึ่งการขาดงบประมาณทำให้มีผลต่อการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคต่างภายในพิพิธภัณฑ์ เช่น ประปา, ไฟฟ้า, หลอดไฟ, ไฟส่องภาพ, จอโปรเจกเตอร์, เครื่องฉายภาพ และอื่นๆ โดยเฉพาะวัดซึ่งงบประมาณมักขึ้นอยู่กับการบริหารจากศรัทธา หรือจากการจัดงานบุญต่างๆ ทำให้การพัฒนาพิพิธภัณฑ์ไม่ต่อเนื่อง พิพิธภัณฑ์ที่ขึ้นกับมหาวิทยาลัยมักไม่ได้รับงบประมาณโดยตรง โดยมากมักต้องใช้วิธีการของงบประมาณโดยการเขียนโครงการเสนอ และนำงบกลางมาจากทุกคณะในมหาวิทยาลัย

ปัญหาและอุปสรรคในด้านบุคลากร เป็นปัญหาสำคัญที่พบในแทบทุกพิพิธภัณฑ์ โดยส่วนใหญ่มักไม่มีบุคลากรเพียงพอต่อการทำงาน พิพิธภัณฑ์ที่เป็นโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย เจ้าหน้าที่ต้องมีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน หรือการบริหารอื่นๆ ด้วย เช่นเดียวกันกับพิพิธภัณฑ์ที่ขึ้นอยู่กับหน่วยงานทหาร มักมีปัญหาในเรื่องบุคลากรเนื่องจากทางหน่วยงานต้องใช้กำลังพลในการออกสนาม ส่วนพิพิธภัณฑ์ที่ขึ้นอยู่กับการปกครองมักมีปัญหาในการเปลี่ยนแปลงทั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บอยซึ่งมีผลต่อการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ และทำให้ขาดผู้เชี่ยวชาญในงานพิพิธภัณฑ์ ขณะที่บางแห่ง เช่น พิพิธภัณฑ์คชศึกษา ที่จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งตั้งอยู่ภายในแหล่งท่องเที่ยววนอุทยานเขาตดในการดำเนินงานแล้ว ยังต้องการบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาต่างประเทศเพื่อรองรับการท่องเที่ยวอีกด้วย

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการ พิพิธภัณฑ์ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการบริหารจัดการซึ่งต่อเนื่องมาจากการขาดบุคลากร หรือการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบบ่อยครั้ง ทำให้การบริหารงานไม่ต่อเนื่อง อีกทั้งหลายแห่งบุคลากรไม่มีความรู้ด้านการบริหารจัดการงาน พิพิธภัณฑ์ทำให้พิพิธภัณฑ์ขาดการพัฒนา นอกจากปัญหาการบริหารจัดการภายในพิพิธภัณฑ์เองแล้ว พิพิธภัณฑ์บางแห่งยังประสบปัญหาการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น พิพิธภัณฑ์ประจำแหล่งโบราณคดีบ้านก้านเหลือง มีปัญหาเนื่องจากทางวัดมีหน้าที่ดูแลเพียงแค่สถานที่ แต่ไม่สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอาคารสถานที่ได้ ทั้งที่สถานที่ทรุดโทรม อาคารทั้งหลังกำลังผุพัง

ทางวัดได้ประสานงานกับทางองค์การบริหารส่วนตำบลขามใหญ่ เพื่อให้เข้ามาปรับปรุง แต่ไม่มีการดำเนินการใดๆ จากทางหน่วยงาน ขณะเดียวกันทางวัดมีงบประมาณที่สามารถจัดการได้ แต่มีข้อกำหนดจากหน่วยงานราชการจนไม่สามารถแตะต้องได้

นอกจากนี้ปัญหาและอุปสรรคที่มักพบบ่อย คือ ปัญหาจากปลวกและแมลงทำลายวัตถุสิ่งของ ซึ่งยากต่อการป้องกันดูแล อีกทั้งค่าดูแลกำจัดปลวกและแมลงมีราคาสูง ปัญหาด้านอาคารที่ใช้จัดแสดงมีพื้นที่จำกัด คับแคบ สถานที่ตั้งไม่เหมาะสม เช่น ตั้งอยู่ในทำเลที่มีระบบการระบายน้ำที่ไม่ดี ทำให้น้ำท่วมบ่อยครั้ง อาคารบางแห่งมีลักษณะอัปติบ ไม่มีแสงสว่างพอเพียง หรือบางอาคารเป็นอาคารกึ่งโล่งซึ่งไม่สามารถกันลม ฝน หรือแสงแดดได้มากนัก นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องความชื้น หลังคารั่ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดแสดงทั้งสิ้น

ปัญหาโจรขโมย พิพิธภัณฑสถานหลายแห่งประสบปัญหาเรื่องวัตถุสิ่งของที่จัดแสดงสูญหายบ่อยมาก เนื่องจากวัตถุส่วนใหญ่จัดแสดงไว้นอกตู้ และมีขนาดเล็กสามารถหยิบฉวยได้ง่าย โดยพบมาในพิพิธภัณฑสถานวัดซึ่งมีผู้เข้าชมหลากหลาย และทางวัดมักไม่มีผู้ดูแลพิพิธภัณฑสถานเป็นประจำ บางวัดได้ออกกฎห้ามถ่ายภาพ เพื่อป้องกันการสูญหายจากโจรที่ทำเป็นกระบวนกร โดยถ่ายภาพเพื่อกลับมาลักขโมยอีกครั้ง ขณะเดียวกันบางแห่งประสบปัญหาเรื่องโจรขโมย เนื่องจากไม่แน่นหนาสามารถงัดเข้าไปขโมยสิ่งของได้

ปัญหาเรื่องการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งพิพิธภัณฑสถานบ่อยครั้ง บางพิพิธภัณฑสถานถูกเคลื่อนย้ายมาหลายที่ และอาจต้องมีการโยกย้ายอีกในอนาคต จึงไม่สามารถจัดแสดงอย่างสมบูรณ์ได้

พิพิธภัณฑสถานที่มีลักษณะเป็นพิพิธภัณฑสถานกลางแจ้ง หรือเป็นพิพิธภัณฑสถานในแหล่งโบราณคดี เช่น พิพิธภัณฑสถานปราสาท บริเวณหลุมขุดค้นมักมีปัญหาในด้านสภาพแวดล้อม โดยถูกความชื้นและความเค็มของดินทำลายโบราณวัตถุในหลุมขุดค้น

ปัญหาอีกด้านที่น่าสนใจคือ พิพิธภัณฑสถานโรงเรียนสุรนารีวิทยา 2 มีคนเข้าชมน้อยโดยเฉพาะนักเรียนไม่กล้าเข้าชม เพราะกลัวบรรยากาศของห้องพิพิธภัณฑสถาน เนื่องจากอาจารย์บางท่านได้นำสายสัญญาณมาโยงรอบและทำพิธีกรรม ทำให้สร้างบรรยากาศน่ากลัวแก่ผู้พบเห็น

อย่างไรก็ตามยังมีพิพิธภัณฑสถานอีกหลายแห่งที่ไม่มีปัญหาและอุปสรรค เนื่องจากหน่วยงานไม่ได้เน้นการดำเนินงานพิพิธภัณฑสถาน เช่น พิพิธภัณฑสถานที่ขึ้นกับหน่วยงานทหาร หรือบางแห่งต้องการทำเพื่อประโยชน์ทางสังคมและไม่คาดหวังกับพิพิธภัณฑสถานของตนมาก จึงไม่คิดเรื่องปัญหาและอุปสรรค

บทที่ 4

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากโครงการสร้างฐานข้อมูลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยศึกษาข้อมูลจากพิพิธภัณฑ์ในจังหวัดร้อยเอ็ด, จังหวัดนครราชสีมา, จังหวัดบุรีรัมย์, จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดอุบลราชธานี พบว่ามีทั้งพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ที่เปิดดำเนินการอยู่ และพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ยังไม่เปิดกิจการ

พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสามารถแบ่งตามรูปแบบขององค์กรที่ดำเนินการอยู่ได้ดังนี้

1. พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานรัฐ คือ หน่วยงานทหาร และกรมศิลปากร
2. พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ที่ดำเนินงานโดยสถานศึกษา คือ มหาวิทยาลัยและ โรงเรียน
3. พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ที่ดำเนินงานโดยรัฐวิสาหกิจ คือ ที่ทำการไปรษณีย์
4. พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ที่ดำเนินงานโดยวัด
5. พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ที่ดำเนินงานโดยเอกชน

การจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่จะเป็นการจัดแสดงแบบเรียบง่าย ไม่มีการออกแบบจัดแสดงโดยใช้งบประมาณจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นการจัดวางสิ่งของบนแท่น ชั้นวาง ในตู้ หรือจัดไว้บนพื้น โดยมักมีการแสดงข้อมูลด้วยแผ่นป้าย ซึ่งทำขึ้นเองโดยวัสดุที่หาซื้อได้ง่าย ส่วนพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ที่มีการออกแบบจัดแสดง มีองค์ประกอบภายในพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ที่ครบถ้วน มักมีการใช้งบประมาณสูง โดยมากเป็นพิพิธภัณฑ์ที่ดำเนินการภายใต้หน่วยงานใหญ่ เช่น มหาวิทยาลัย กรมศิลปากร เป็นต้น

ในด้านการจัดนิทรรศการชั่วคราว และกิจกรรมภายในพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่ไม่มีการจัดทั้งนิทรรศการชั่วคราวและกิจกรรม เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นพิพิธภัณฑ์ขนาดเล็ก ไม่มีทั้งบุคลากรและงบประมาณสำหรับดำเนินการ พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ที่มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มักเป็นหน่วยงานขนาดใหญ่ เช่น พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติของกรมศิลปากร พิพิธภัณฑ์ของมหาวิทยาลัย บางแห่งที่ดำเนินการภายใต้ชื่อ สำนักวัฒนธรรมหรือศูนย์วัฒนธรรมมักมีการแสดง ทั้งแบบพื้นบ้าน และแบบไทยเดิมประกอบอยู่ด้วย ไม่ว่าจะเป็นการรำ หรือการแสดงดนตรี

ส่วนการจัดเก็บวัตถุและการดูแลรักษาวัตถุ พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ส่วนใหญ่ไม่มีห้องคลังเพื่อเก็บวัตถุโดยเฉพาะ มีเพียงหน่วยงานขนาดใหญ่ที่มีระบบการจัดเก็บภายในห้องคลังที่ถูกต้องตามหลักการอนุรักษ์วัตถุ เช่น พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติของกรมศิลปากร

ในด้านการทำทะเบียนวัตถุ พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ส่วนใหญ่มีการทำทะเบียนวัตถุ แต่มักไม่มีการบันทึกอย่างละเอียด บางแห่งบันทึกไว้เพียงจำนวนวัตถุสิ่งของ และชื่อผู้บริจาคเท่านั้น ซึ่งผู้ดูแลพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้เกือบทั้งหมดเห็นความสำคัญของการทำทะเบียน แต่ขาดความรู้ในด้านการทำทะเบียนที่ถูกต้อง อีกทั้งขาดบุคลากรในการดำเนินงาน จึงมีหลายแห่งที่จำเป็นต้องให้บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกเข้ามาดำเนินการทำทะเบียนให้

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเรื่องงบประมาณ บุคลากร และปัญหาเรื่องสภาพอาคารที่ตั้งเป็นหลัก ปัญหาอื่นๆ ได้แก่ ทำเลที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ ซึ่งหลายแห่งตั้งอยู่ในที่ห่างไกล ขาดต่อการเดินทางไปถึง หรือบางแห่งขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้บางแห่งประสบปัญหาเรื่องการโจรกรรม ทำให้ไม่สามารถเปิดให้เข้าชมได้ตลอดเวลา ต้องมีการติดต่อก่อนเข้าชม

ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงานวิจัย ประกอบด้วยปัจจัยหลักดังนี้

1. บุคลากรของพิพิธภัณฑ์ จากการดำเนินงานพบว่า มีผู้ดูแลพิพิธภัณฑ์บางแห่งที่ไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าเก็บข้อมูลจึงทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงรายชื่อพิพิธภัณฑ์หลายครั้ง อีกทั้งบุคลากรบางแห่งไม่มีความสนใจในตัวพิพิธภัณฑ์ ในการศึกษาจึงขาดข้อมูลที่ชัดเจน
2. ทำเลที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์บางแห่งตั้งอยู่ในที่ห่างไกล มีทั้งห่างไกลชุมชนและการเดินทางยากลำบาก

ในการจัดลำดับความสำคัญพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีศักยภาพในการพัฒนาให้เป็นพิพิธภัณฑ์หรือแหล่งเรียนรู้ที่ยั่งยืนต่อไปได้ในอนาคต สามารถจัดลำดับได้ดังนี้

พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ที่มีความน่าสนใจในแง่การจัดกิจกรรม คือ

1. เสิ่นอีสานบ้านวัฒนธรรมพลาญชัย โรงเรียนพลาญชัยพิทยาคม เนื่องจากมีกิจกรรมที่เชื่อมโยงวิชาเรียนกับท้องถิ่น โดยให้นักเรียนเป็นผู้เก็บข้อมูลท้องถิ่นด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการฝึกฝนให้นักเรียนได้เรียนรู้ท้องถิ่นของตน และรู้จักการดำเนินวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมซึ่งอาจนำมาปรับใช้ในอนาคตได้

2. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด เนื่องจากมีกิจกรรมทางการศึกษากับโรงเรียนในท้องถิ่นและชุมชนอย่างต่อเนื่อง

พิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ที่มีความน่าสนใจในแง่การจัดแสดง คือ

1. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน หนองบัวโคก เนื่องจากมีการจัดแสดงที่เป็นกลุ่มชัดเจน แผ่นป้ายข้อมูลที่แสดงเข้าใจง่าย นอกจากนี้ผู้เข้าชมยังสามารถสัมผัสหรือทดลองใช้วัตถุได้
 2. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด เนื่องจากมีการจัดแสดงที่สวยงาม แบ่งเป็นเรื่องราวชัดเจน และมีความน่าสนใจ
 3. พิพิธภัณฑ์ทหาร ร. 6 พัน. 1 เนื่องจากมีการรวบรวมวัตถุจากการไปภารกิจต่างประเทศ และนำมาจัดแสดงได้น่าประทับใจ
 4. หอไทยศึกษาธนทัศน์ เนื่องจากมีการรวบรวมวัตถุท้องถิ่นที่น่าสนใจไว้มากมาย มีการจัดแสดงที่น่าสนใจ และผู้เข้าชมสามารถสัมผัสหรือทดลองใช้วัตถุบางประเภทได้
 5. พิพิธภัณฑ์ศรีอุบลรัตนาราม เนื่องจากมีการจัดแสดงที่สวยงาม มีวัตถุจัดแสดงที่น่าสนใจโดยส่วนใหญ่เป็นของสะสมของวัดเอง
- พิพิธภัณฑ์ และแหล่งเรียนรู้ที่มีความน่าสนใจในแง่การเชื่อมโยงประสานงานกับชุมชน คือ
1. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดบูรพาปะอาวเหนือ เนื่องจากผู้ดูแลมีการประสานงานกับชุมชนได้เป็นอย่างดี วัตถุที่จัดแสดงเป็นการรวบรวมมาจากภายในชุมชน และยังคงมีกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเป็นอย่างดีอีกด้วย
 2. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน วัดสว่างพิมพ์ธรรม เนื่องจากผู้ดูแลมีการประสานงานกับชุมชนได้เป็นอย่างดี วัตถุที่จัดแสดงทั้งหมดเป็นการรวบรวมมาจากภายในชุมชน และยังมีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเป็นอย่างดีอีกด้วย
 3. พิพิธภัณฑ์มรดกอีสาน วัดบ้านโหรา เนื่องจากผู้ดูแลมีการประสานงานกับชุมชนได้เป็นอย่างดี ในการจัดแสดงยังคงมีการช่วยเหลือจากชุมชน ทั้งในด้านแรงกายและงบประมาณ รวมถึงวัตถุจัดแสดง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

บรรณานุกรม

- กองพลทหารราบที่ 6. “ข้อมูลพิพิธภัณฑสถานทหาร พล.ร.6.” ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (เอกสารอัดสำเนา)
- งานพิพิธภัณฑสถานโรงเรียนสุรนารีวิทยา 2. “เอกสารแนะนำแหล่งโบราณคดีบ้านโคกปราสาท ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา.” ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (แผ่นพับ)
- ที่ระลึกในงานฉลององค์พระธาตุสี่แก้ว 12-14 เมษายน 2550. ร้อยเอ็ด: ทนใจการพิมพ์, 2550.
ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (แผ่นพับ)
- เทกโนธานี. “อุทยานผีเสื้อเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี” ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (แผ่นพับ)
- ทำนุ วรงชโย. ภาพประกอบคำบรรยาย พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านหนองบัวโคก แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาชาวบ้านในอดีต. ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (เอกสารอัดสำเนา)
- ทำนุ วรงชโย. พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านหนองบัวโคก. บุรีรัมย์ : เรวัต การพิมพ์, 2548.
- พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด. “พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ร้อยเอ็ด กรมศิลปากร.” ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (แผ่นพับ)
- พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุบลราชธานี . “พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุบลราชธานี กรมศิลปากร.” ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (แผ่นพับ)
- โรงเรียนบ้านกรวดวิทยาการ. “แนะนำแหล่งเครื่องเคลือบดินเผาโบราณ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์.” ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (แผ่นพับ)
- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์. “พิพิธภัณฑสถานยุคก่อนประวัติศาสตร์ วัดป่าพระสวาย.” ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (แผ่นพับ)
- วัดสว่างพิมพ์ธรรม. “พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้าน วัดสว่างพิมพ์ธรรม จังหวัดอุบลราชธานี.” ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (แผ่นพับ)
- วัดสุปฏิหารามวรวิหาร. “วัดสุปฏิหาราม วรวิหาร.” ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (แผ่นพับ)
- วัดสุปฏิหารามวรวิหาร. “ศาสนวัตถุ และวัตถุโบราณในวัดสุปฏิหาราม วรวิหาร.” ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (เอกสารอัดสำเนา)
- ศูนย์การศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์. “ศูนย์การศึกษา.” ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (แผ่นพับ)
- ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี. “ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี” ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (แผ่นพับ)

- ศูนย์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น. “ศูนย์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงเรียนหนองหมื่นถ่าน วิทยา อำเภอบางสามรถ จังหวัดร้อยเอ็ด.” ม.ป.ท. ,ม.ป.ป. (แผ่นพับ)
- ศูนย์วัฒนธรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. “พิพิธภัณฑ์อาจารย์ธรรมบุญสิงคเสถิต.” ม.ป.ท. ,ม.ป.ป. (เอกสารอัดสำเนา)
- สภาวัฒนธรรมตำบลหนองเต็ง . “ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน 3 เผ่า เขมร ส่วย ลาว.” ม.ป.ท. ,ม.ป.ป. (แผ่นพับ)
- สภาวัฒนธรรมอำเภอกระสัง สภาวัฒนธรรมตำบลหนองเต็ง . “ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลหนองเต็ง.” ม.ป.ท. ,ม.ป.ป. (แผ่นพับ)
- สาขาวิชาศึกษาทั่วไป สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. “ห้องไทยศึกษานิทรรศน์” ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (แผ่นพับ)
- สำนักงานเลขาธิการ กรมวิชาการเกษตร. “คู่มือท่องเที่ยว ศูนย์บริการวิชาการด้านพืชและปัจจัยการผลิตสุรินทร์.” ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (แผ่นพับ)
- สำนักพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ. เมืองร้อยเอ็ด. ขอนแก่น : หจก. โรงพิมพ์คลังน่านาวิทยา, 2548.
- สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. นำชมศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้. ม.ป.ท. ,ม.ป.ป.
- สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. “สำนักศิลปะและวัฒนธรรมอีสานใต้.” ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (แผ่นพับ)
- สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. “พิพิธภัณฑ์ผ้า.” ม.ป.ท. ,ม.ป.ป. (แผ่นพับ)
- สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. “สำนักศิลปะและวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.” ม.ป.ท.,ม.ป.ป. (แผ่นพับ)

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

